

Midsona

ÅRSREDOVISNING 2018

MIDSONA 2018

Innehåll

3	Midsona 2018
4	Detta är Midsona
6	VD har ordet
8	Vår strategi
10	Vårt tillväxtrecept
13	Vår förvärvsprocess
14	Case: förvärvet av Davert
18	Trender och omvärld
23	Våra produktkategorier
24	Våra starka varumärken
26	Case: Friggs framgångsrecept
28	Våra prioriterade varumärken
30	Vår produktinnovation
34	Våra försäljningskanaler
36	Logistik och inköp
40	Våra affärsområden
42	Finansiella mål
43	Risker och riskhantering
53	Hållbarhetsrapport
74	Aktie och ägarbild
78	Därför är Midsona en intressant aktie
79	Förvaltningsberättelse
83	Finansiella rapporter
88	Noter till de finansiella rapporterna
117	Styrelsens intygande
118	Revisionsberättelse
121	Ordföranden har ordet
122	Bolagsstyrningsrapport
128	Styrelse
130	Koncernledning
132	Femårsöversikt
134	Definitioner
138	Ordlista

Information om årsstämma

Årsstämma i Midsona AB (publ) äger rum den 3 maj 2019 kl. 15.00 i Malmö Börshus, Skeppsbron 2 i Malmö. Rösträttsregistrering börjar kl. 14.00. Före stämman bjuder bolaget på lättare förtäring.

Rätt till deltagande

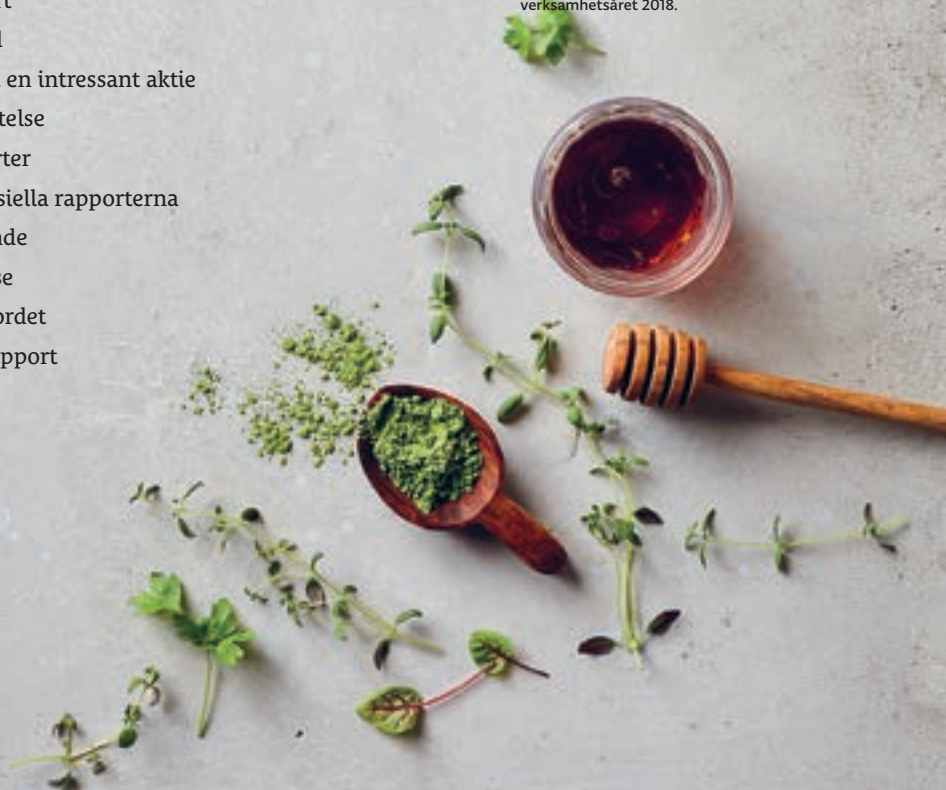
Rätt att delta i årsstämman har den som dels upptagits som aktieägare i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken senast den 26 april 2019, dels senast den 26 april 2019 anmäler sin avsikt att delta i årsstämman. Aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade måste tillfälligt ha registrerat aktierna i eget namn hos Euroclear Sweden AB för att få delta i stämman. Sådan registrering måste vara verkställd senast den 26 april 2019 och bör begäras i god tid före denna dag hos den som förvaltar aktierna.

Anmälan om deltagande

Anmälan kan ske till Midsona AB, c/o Fredersen Advokatbyrå AB, Turning Torso, 211 15 Malmö, eller via e-post till midsona@fredersen.se. Vid anmälan ska anges namn, adress, person- eller organisationsnummer, telefon dagtid, samt, i förekommande fall, antal biträden (högst två). Inträdeskort skickas ut några dagar innan stämman och ska visas upp vid entrén till stämmolokalen.

Utdelning

Styrelsen har beslutat att föreslå stämman att lämna utdelning om 1,25 kr per aktie för verksamhetsåret 2018.

Bilden av starka varumärken – nu med siktet mot övriga Europa

Midsonas snabba tillväxt under de senaste åren bygger på att utveckla och förvärva starka varumärken med ledande produkter inom hälsa och välbefinnande. Vår ambition är att vara ledande på marknaden genom att utveckla befintliga varumärken och ta in nya så att vi på ett ännu bättre sätt kan möta befintliga och nya trender. Midsona är ledande i Norden och har nu som mål att bli en av de ledande i Europa. Förvärvet av tyska Davert under 2018 är första steget mot det målet. Urtekram, Kung Markatta, Helios och Davert är våra nyckelvarumärken för ekologiska livsmedel och hygienprodukter. Övriga prioriterade varumärken är Friggs, Dalblads, Naturdiet och Eskimo-3.

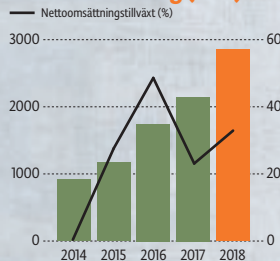
Midsona 2018

- Förvärv av Davert GmbH, en ledande aktör i Tyskland, som ger Midsona en stark position på Europas största marknad för ekologisk mat. Davert, som omsatte 616 MSEK under 2017, stärker Midsonas ställning i det strategiskt viktiga ekologiska livsmedelssegmentet med varumärken och produkter som kompletterar befintlig ekologisk portfölj.
- Erk Schuchhardt utsågs till ny medlem i Midsonas koncernledning. Erk är sedan 2013 VD i Davert GmbH, som Midsona efter förvärvet kommer att fortsätta driva som en fristående enhet. Erk har tidigare haft ett antal ledande ställningar i Weleda Germany, Weleda North America Inc och Weleda S.A. Argentina.
- Ulrika Palm utsågs till ny Division Director Nordic. Ulrika har varit anställd i Midsonakoncernen sedan 2016 som affärsområdeschef för Midsona Sverige och är sedan 2016 också medlem i Midsonas koncernledning.
- Varumärket Urtekram rankades som Danmarks mest hållbara varumärke i kategorin "Food and beverage" och placerade sig på en andraplats i den totala bedömningen i den årliga oberoende varumärkesundersökningen Sustainable Brand Index 2018, den största skandinaviska hållbarhetsundersökningen där 40 000 nordiska konsumenter betygsätter företags hållbarhetsarbete. Kung Markatta röstades fram som det tolfte mest hållbara varumärket i Sverige i samma undersökning.
- Dalblads proteinbar Swebar utsågs till officiell leverantör till svenska herrlandslaget i fotboll under VM 2018, ett samarbete som kommer att fortsätta under 2019.
- Midsona slöt avtal med HRA Pharma, ett franskt snabbväxande och innovativt konsumenthälsobolag, om att representera några av deras varumärken i Norden, varav Compeed® är det enskilt största.
- Midsonas distributionsavtal med Alpro sades upp.
- Nasdaq Stockholm beslöt att flytta Midsona från Small Cap till Mid Cap. Förändringen trädde i kraft den 1 januari 2018.

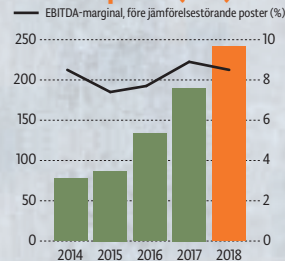
Efter årets utgång

- Beslut om effektiviseringsprogram för Midsonas nordiska verksamheter. Förväntad besparing om cirka 40 MSEK med full effekt under 2021.

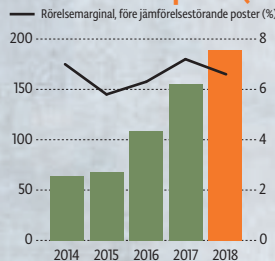
Nettoomsättning (Mkr)

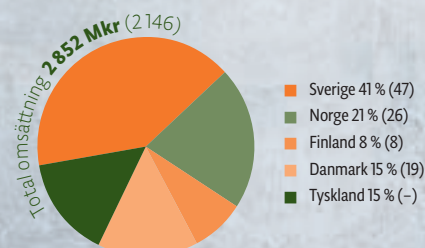
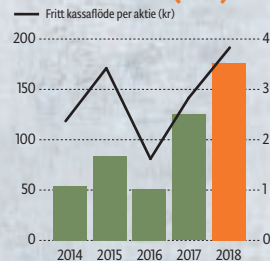
EBITDA, före jämförelsestörande poster (Mkr)

Rörelseresultat, före jämförelsestörande poster (Mkr)

Fritt kassaflöde (Mkr)

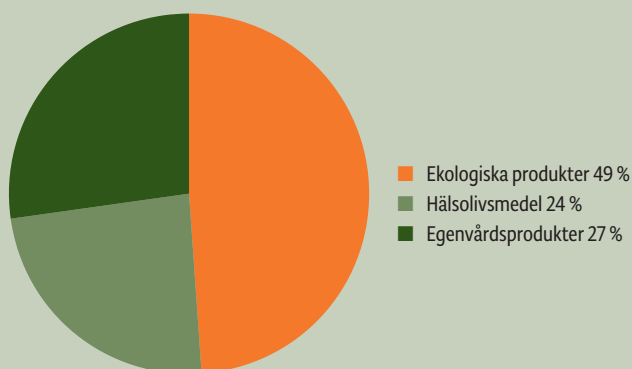

Detta är Midsona

Midsona utvecklar, producerar och marknadsför produkter som gör det lättare för människor att leva ett hälsosamt liv.

Tre prioriterade produktkategorier*

*Proforma helår efter förvärvet av Davert

Mission

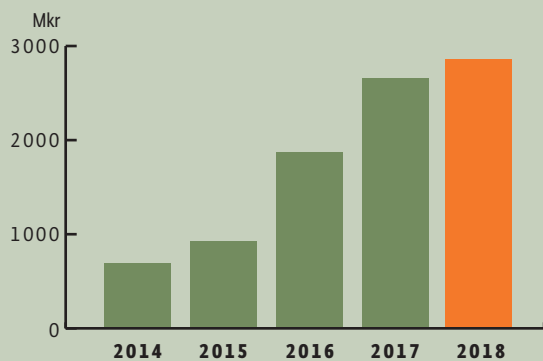
Vi hjälper människor till ett hälsosammare liv.

Vision

En av de ledande i Europa inom hälsa och välbefinnande.

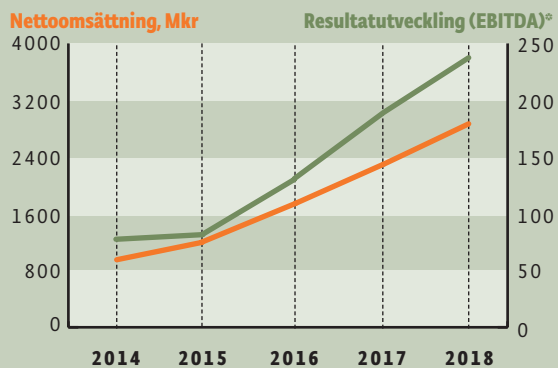
Skapar aktieägarvärde

Under de senaste sju åren har Midsona skapat betydande aktieägarvärde. Marknadsvärdet (market cap) har ökat från 305 miljoner kronor 2012 till 2 834 miljoner kronor vid utgången av 2018, vilket innebär att värdet ökat drygt nio gånger. Midsonas aktier är noterade på Nasdaq Stockholm Mid Cap.

Hög lönsam tillväxt

Tillväxten under de senaste åren har skett på ett lönsamt sätt och med ett successivt förbättrat EBITDA-resultat. Midsona kan skapa skalfördelar i hela värdekedjan, från inköp till försäljning, vilket stärker EBITDA-resultatet. En förbättrad produktmix och synergier från förvärv förväntas också förbättra resultatet.

*Före jämförelsestörande poster

Ledande i Norden – med mål att bli en av de ledande i Europa

Midsona är idag ledande i Norden inom hälsa och välbefinnande. Genom att använda samma framgångsrecept som gjorde oss ledande i Norden är målet nu att bli en av de ledande i Europa. Under 2018 togs det första steget genom förvärvet av Davert, vilket ger oss en stark position på Europas största marknad för ekologisk mat. Daverts varumärke och produkter kompletterar Midsonas befintliga ekologiska portfölj.

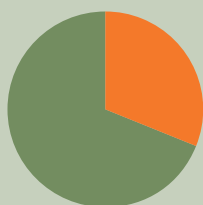
Medarbetare

Antalet medarbetare i Midsona ökade under 2018 till 525 (384).

Starka varumärken

Midsona fokuserar på att utveckla och marknadsföra starka varumärken. Verksamheten bygger på en portfölj med egna varumärken kompletterad med uppdrag för internationella varumärken. De egna varumärkena är vår ryggrad och tillsammans med uppdragsgivares varumärken bildar de en stark och bred portfölj.

*Inklusive private label

Prioriterade varumärken

Midsona har åtta prioriterade varumärken: Urtekram, Kung Markatta, Friggs, Helios, Dalblads, Naturdietet, Eskimo-3 och Davert.

Stabil plattform för nästa steg i Europa

På lunchen väljer jag ofta ett vegetariskt alternativ. Hemma med familjen är det likadant; köttet är allt oftare utbytt mot ett växtbaserat alternativ. Jag inser att jag på intet sätt är unik i mina val. Många gör likadant, och när jag stått och väntat på min vegetariska lunchsallad under senare tid har det slagit mig att jag står där tillsammans med allt fler andra människor. För bara några år sedan hade de flesta av dem inte haft en tanke på att äta vegetariskt till lunch.

Grunden i Midsonas affär vilar på de starka trenderna kring människors ökande intresse för hälsa och välbefinnande. Kopplat till det finns det ett ökat intresse för hållbarhet och miljö, bland annat en omtanke om djur, vilket visar sig i att allt fler väljer en mer växtbaserad kost.

Detta är globala trender som gynnar många av våra produkter, vilket vi även ser i statistiken över människors matvanor (se Trender och omvärld sidorna 18–21).

Första viktiga steget ut i övriga Europa

Midsona har under 2018 tagit det viktiga strategiska steget ut i övriga Europa i enlighet med vår vision att bli en av de ledande inom hälsa och välbefinnande i Europa. Förvärvet av tyska Davert är den enskilt viktigaste händelsen under året. Davert ger oss en stark position på den tyska ekologiska marknaden och passar väl in i Midsonakoncernen.

Midsona har en modell för hur vi förvärvar bolag och hur vi integrerar dem. Det handlar om processer, men även om företagskultur. Daverts och Midsonas kulturer liknar varandra. Vi arbetar utifrån samma ekologiska och växtbaserade produkter, vilket lett till en snabb och smidig integration.

Liknande utveckling i Europa som i Norden

Strategin bakom vår europeiska vision är att den utveckling vi sett i Norden de senaste åren nu även sker i övriga Europa. I Norden har Midsona varit ledande i konsolideringen av en fragmenterad marknad inom hälsa och välbefinnande. Vi ser nu liknande mönster i Europa och jag är övertygad om att Midsona har stora möjligheter att vara med och konsolidera även den marknaden.

I Norden har det också skett en förflyttning av försäljningen från fackhandel till dagligvaruhandel, en förändring som speglar det breda intresset för hälsa och som nu även sker i övriga Europa. De nordiska marknaderna har legat före, nu händer mycket av det ute i Europa.

Med Davert har vi nu en stabil europeisk plattform. Nu ska vi ta nästa steg. Det kan vara att göra ytterligare ett förvärv i Tyskland för att skapa kostnadssynergier eller ett förvärv i ett annat europeiskt land för att uppnå fler marknads- och produktsynergier. Båda vägarna är möjliga.

Skapa en gemensam nordisk organisation

I Norden arbetar vi för att skapa en gemensam och därmed effektivare nordisk organisation, bland annat genom att bättre samordna inköp och distribution. Fokus ligger på organisk tillväxt genom att stärka våra varumärken och sprida dem mellan länderna. Ett mycket bra exempel är Friggs (se sidorna 26–27).

Midsona har vuxit kraftigt under de senaste åren och omsättningen har stigit till knappt tre miljarder kronor. Under 2018 har vi gjort ett bra resultat, dock starkt negativt påverkat av den svaga utvecklingen av den svenska kronan. För att kompensera har vi genomfört prisökningar i Sverige och effektiviserat organisationen. Det gav vissa effekter 2018, men de stora effekterna kommer att ske 2019.

Midsonas produktionsanläggning i Ascheberg, Tyskland, med 3 633 m² solpaneler på taket.

Växtbaserade, rena och ekologiska produkter

Grunden i Midsonas affär vilar på starka trender kring människors ökande intresse för hälsa och välbefinnande kombinerat med en tydlig önskan att konsumera hållbart – ett paradigmskifte där människor allt mer väljer bort animaliska produkter, onödiga tillsatser och produkter med dåligt näringsinnehåll. Midsonas fokus på växtbaserade, rena och ekologiska produkter gynnas av dessa trender. Vi har en stor passion för att påverka människors matvanor mot hälsosamma och hållbara alternativ.

Verksamheten i Midsona drivs och utvecklas av våra cirka 525 medarbetare i Norden och Tyskland. Vi har en fantastisk organisation, där alla arbetar hårt för att ytterligare vässa vår konkurrenskraft. Vi är idag ett väsentligt större bolag än för bara några år sedan och för oss i ledningen är det svårt att hinna träffa alla och ge vår uppskattning. Jag vill därför rikta ett stort tack för ett väl genomfört 2018 och ser fram emot att tillsammans skapa fortsatta framgångar under 2019.

Malmö i mars 2019

Peter Åsberg
VD och koncernchef

Vår strategi

Midsona är idag ledande i Norden inom hälsa och välbefinnande och visionen är nu att bli en av de ledande i Europa. För att växa ytterligare och samtidigt slå vakt om våra vunna positioner bevakar och analyserar vi konsumenttrenderna noga. Genom trenderna identifierar vi våra slutkunders förnyade eller förändrade behov. Vi utvecklar, förvärvar och vårdar kontinuerligt framgångsrika varumärken med starka marknadspositioner och väljer bästa kanalstrategi för respektive produkt.

En av de ledande i Europa inom hälsa och välbefinnande.

Ledande varumärken i prioriterade kategorier

Midsona arbetar med egna starka varumärken, och ett antal utvalda licensierade varumärken, på nuvarande huvudmarknader Sverige, Danmark, Norge, Finland och Tyskland. Visionen är att ta vårt koncept till en växande marknad i övriga Europa och det första steget togs under 2018 genom förvärvet av tyska Davert.

Våra varumärken ska ha position nummer ett eller två inom sin kategori och ska finnas i rätt kanaler, där vi har bäst kunskap och där det finns möjligheter för stark tillväxt. Under de senaste åren har Midsona lanserat ett stort antal nya produkter och innovationer. Dessutom har koncernen förnyat ett flertal förpackningar så att produkterna syns bättre och motsvarar både konsumenternas och handelns krav.

Under 2018 har Midsona bland annat:

- Genomfört det strategiskt viktiga förvärvet av tyska Davert, en pionjär inom ekologiska livsmedel i Tyskland, med en fortsatt stark position inom konsumentförsäljning, food service samt private label.
- Integrerat förvärvet av Bringwell, som väsentligt förstärkt Midsonas position i produktkategorin egenvårdsprodukter.
- Haft fortsatt fokus på innovationer och ökat innovationstakten ytterligare, vilket inneburit att vi lanserat fler nya produkter än någonsin. De flesta under varumärkena Urtekram, Friggs, Kung Markatta och Davert.
- Vidareutvecklat kategorin majsakor under varumärket Friggs på fler marknader.

Kostnadseffektiv värdekedja

Midsona arbetar kontinuerligt med att anpassa och effektivisera organisationen. Koncernen utvärderar sortimentet ur ett lönsamhetsperspektiv och de senaste åren har det reducerats med ett stort antal produkter som inte passar in i koncernens strategi eller bedömts klara lönsamhetskraven.

För att effektivisera verksamheten arbetar Midsona med att outsourca produktion till nationella eller internationella leverantörer. Befintliga leverantörer utvärderas löpande för att säkerställa bästa villkor och kvalitet. Det ger en kostnadseffektiv och flexibel produktion som kan varieras med trender och efterfrågan, utan avkall på kvaliteten. Under 2018 har Midsona bland annat:

- Avvecklat ett antal olönsamma artiklar och mindre försäljningsuppslag.
- Implementerat ett gemensamt affärssystem i Danmark och Sverige. Norge och Finland kommer att implementeras under 2019.
- Skapat en ny nordisk inköpsorganisation som bland annat resulterat i gemensamma nordiska inköp för varumärkena Kung Markatta och Urtekram.
- Effektiviserat lagerstrukturen och stängt ett lager i Danmark, konsoliderat lagerverksamheten i Norge till ett centrallager och konsoliderat health care i Sverige till ett lager.

Selektiva förvärv

Förvärv är en integrerad och grundläggande del av Midsonas verksamhet. Vi har under de senaste åren spelat en stor roll i att konsolidera marknaden i Norden, primärt genom förvärv av varumärkena Urtekram och Kung Markatta. Strategin är nu att applicera motsvarande koncept på den växande marknaden i övriga Europa. Midsona har visat en mycket god förmåga att hitta rätt förvärv samt att integrera och utveckla verksamheter med goda kort- och långsiktiga synergier. Läs mer om Midsonas strukturerade förvärvsprocess på sidan 13.

Under 2018 har Midsona bland annat:

- Förvärvat tyska Davert som ger Midsona en stark position på den ekologiska marknaden i Tyskland (läs mer på sidorna 14–16).
- Fortsatt att kartlägga, kontakta och besöka möjliga förvärv i övriga Europa utanför Norden, för att ytterligare stärka koncernens position i Europa.
- Konsoliderat och integrerat förvärvet av Bringwell som väsentligt stärker koncernens position inom egenvårdsprodukter.
- Samtidigt fortsatt att vara öppen för möjliga kompletterande förvärv inom prioriterade områden i Norden, en marknad som dock numera är mer konsoliderad.

Hållbar och hälsosam kultur

Midsonas kärna och mission handlar om att erbjuda produkter som hjälper människor att leva ett hälsosammare liv. Vi vill bygga vidare på koncernens starka position som experten inom hälsa och välbefinnande. Midsonas varumärken och produkter spelar en grundläggande roll i det arbetet.

Att arbeta och uppträda hållbart genom hela värdekedjan fram till konsument blir allt viktigare och Midsonas kunder och konsument ställer höga krav på hållbara produkter. Det finns ett starkt samband mellan deras intresse för ekologiska produkter och hållbarhet. Midsona redovisar sitt hållbarhetsarbete på sidorna 53–73.

Utifrån de Globala målen för hållbar utveckling, som antogs 2015 av FN:s generalförsamling, har Midsona valt ut tre huvudsakliga fokusområden som handlar om att förespråka en hälsosam livsstil, erbjuda säkra produkter av hög kvalitet samt att nyttja resurser utifrån ett hållbart förhållningssätt.

Under 2018 har Midsona bland annat:

- Fortsatt arbetet med att grundläggande och strukturerat utveckla en hållbarhetsstrategi med konkreta mål.
- Valt tre fokusområdena (främja en hälsosam livsstil, säkra produkter och kvalitet samt hållbar användning av resurser) och sex hållbarhetsmål (hållbara varumärken, hälsosam arbetsmiljö, ansvarsfulla inköp, säkra produkter, effektiv resursanvändning och effektiva transporter).
- Genom varumärket Urtekram blivit utsett till Danmarks näst mest hållbara varumärke i undersökningen Sustainable Brand Index 2018. I samma undersökning var varumärket Kung Markatta på tolfte plats i Sverige.
- Genomfört en medarbetarundersökning och identifierat fokusområden för 2019.

Vårt tillväxtrecept

Utvalda varumärken inom prioriterade produktkategorier

Utifrån en väl definierad strategi har Midsona renodlats mot att utveckla och marknadsföra produkter som bidrar till bättre hälsa och ökat välbefinnande. Målet är att skapa tillväxt genom att vidareutveckla Midsonas varumärken samt att kontinuerligt söka kompletterande förvärv med starka varumärken.

Sedan 2012 har vi haft en lönsam tillväxt och omsättningen har ökat från knappt 900 miljoner kronor till knappt 3 miljarder kronor, det vill säga att Midsona nu är mer än tre gånger större och därmed en ännu viktigare spelare i våra prioriterade produktkategorier.

När strategin lanserades var marknaden i Norden fragmenterad med få starka aktörer. Midsona har under de senaste åren förvärvat ett till två bolag per år i Norden och aktivt deltagit i konsolideringen. Förvärven har integrerats och betydande synergier har realiserats.

Genom noggrann analys, en tydlig förvärvsagenda och en väl utvecklad integrationsprocess har bolaget de senaste åren realiserat planerade synergier i samtliga förvärv. Förvärven har bidragit till att bygga ett starkare Midsona med ambitionen att leda den pågående konsolideringen på marknaden.

Blicken mot övriga Europa

Med en marknadsledande nordisk plattform i ryggen är det nu naturligt att lyfta blicken mot övriga Europa. Marknaden är fragmenterad på samma sätt som den nordiska var då vi startade vår förvärvsresa.

Vi har genomfört en omfattande analys av ett stort antal europeiska marknader för att förstå dem och bolagens marknadspositioner. Under 2018 tog vi det första steget ut i övriga Europa genom förvärvet av Davert, en av pionjärerna inom ekologiska livsmedel i Tyskland. Förvärvet ger Midsona en utmärkt plattform att fortsätta konsolideringen i Europa på samma framgångsrika sätt som vi har gjort i Norden, det vill säga förvärva mindre eller medelstora familjebolag, integrera dem och ta ut synergier på såväl kostnads- som försäljningssidan. Vi tittar även på nya kategorier och geografier.

Första förvärvet utanför Norden blev tyska Davert.

Resurser och kompetenser på plats

Midsona är ett tillväxtorienterat bolag med resurser och kompetenser för att driva tids- och resurskrävande förvärvsprocesser. Vi söker bolag med starka varumärken inom hälsa och välbefinnande och som adderar värde. Det handlar om bolag med positioner i kompletterande kategorier eller geografier, det vill säga bolag inom samma produktgrupper som Midsona, men i andra länder. Bra exempel på det är Urtekram, Kung Markatta och Helios, där Urtekram var starka i Danmark och Finland, Kung Markatta i Sverige och Helios i Norge.

Mellan 2012 och 2017 har fokus legat på att konsolidera och skapa tillväxt samtidigt som kostnadsbesparingar gjorts, och vi är idag ledande i Norden inom hälsa och välbefinnande. Midsona fortsätter att söka förvärvsmöjligheter, främst i övriga Europa utanför Norden, även om vi inte utesluter kompletterande förvärv i Norden.

Huvudfokus i Norden på organisk tillväxt

Förvärvade varumärken har förädlats och lanserats i nya kanaler och på nya geografiska marknader. Huvudfokus i Norden kommer framöver att ligga på att skapa organisk tillväxt för våra prioriterade varumärken. Dessutom ska kostnadseffektiviteten successivt förbättras genom långsiktigt förändringsarbete. Genom noggrann analys, en tydlig förvärvsagenda och en väl utvecklad integrationsprocess har bolaget de senaste åren realiserat planerade synergier i samtliga förvärv. Förvärven har bidragit till att bygga ett starkare Midsona och konsoliderat marknaden.

Ekoandelar i Norden offentlig sektor

Land	Ekoandel	Mål
Sverige	33 %	60 % (2030)
Danmark	20 %	60 % (2020)
Finland	10 %	20 % (2020)
Norge	1 %	15 % (2020)

Källa: EkomatCentrum, 2018

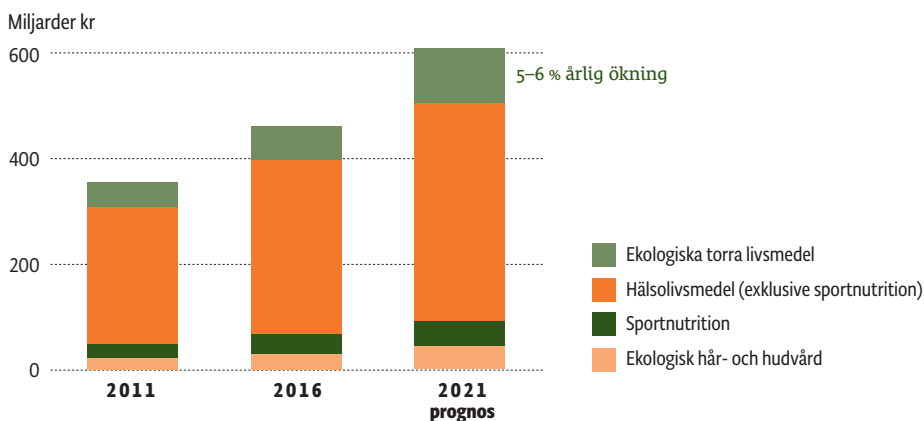
Satsning på food service

Midsonas fokus har varit och kommer att fortsätta vara på egna varumärken. Det förvärvade tyska bolaget Davert har visat att det går att skapa lönsamma affärer inom food service, men även inom private label. Davert har arbetat med food service i flera decennier, cirka en tredjedel av omsättningen kommer nu därifrån, och har fortsatt stor potential.

Midsonakoncernen har en försäljning inom food service som står för cirka tio procent av koncernens omsättning 2018. Sverige är det land i Norden som har högst ekoandel inom offentlig sektor i världen med 33 procent. Trots den relativt sett höga andelen är man ännu bara halvvägs mot målet.

Med en satsning på private label och food service kan vi skapa ytterligare förutsättningar för att på ett ännu bättre sätt utnyttja vår produktionskapacitet i Ascheberg, Tyskland, och Mariager, Danmark.

Attraktiva tillväxtpotentialer för utvalda marknader inom EU

Källa: Intern marknadsanalys 2017

Vår förvärvsprocess

Midsona förvärvar bolag med starka varumärken inom hälsa och välbefinnande. Vi har utvecklat en effektiv och strukturerad förvärvsprocess för analys, genomförande och implementering. Genom processen säkerställer vi kvaliteten i olika dimensioner i de förvärv vi genomför. Samtliga förvärv som Midsona gjort sedan 2012 har varit lyckade och genomförts samt integrerats genom ett strukturerat arbetssätt.

Grunden i förvärvsprocessen är att identifiera företrädesvis familjeägda bolag genom en direkt dialog. Midsona utvärderar kontinuerligt möjliga förvärv med kompletterande produkter och tydliga kostnads- eller tillväxtsynergier. Potentiella förvärv utvärderas utifrån parametrar som varumärke, marknadsposition, marknadens attraktivitet, kunder, konkurrenter, ekonomisk ställning, historik, nyckelpersoners fortsatta engagemang samt vilka mervärden bolaget kan skapa för Midsona och våra aktieägare.

Vid de förhandlingar och avslut som följer är det centralt att förvärvet kan genomföras till ett pris som gör att affären skapar värde. Midsona förvärvar med multiplar som gör att verksamheterna bidrar till koncernens utveckling från första dagen. Det är även viktigt att nyckelpersoner har ett fortsatt engagemang efter förvärvet.

I samband med ett förvärv upprättas en plan för hur verksamheten kan vidareutvecklas och hur synergier kan förverkligas. Det viktigaste inledningsvis är att säkerställa kunder och representationsuppdrag. Förvärvade bolag ska, så långt det är möjligt och rimligt, bli en naturlig del av Midsona för att skapa en enhetlig styrka i koncernen. Samtidigt finns det en ödmjukhet inför det nya bolagets integritet och kompetens, vilka kan och ska spridas till övriga delar av koncernen.

Förvärvsprocess

- 1 Kartläggning och identifiering
- 2 Utvärdering
- 3 Förhandling och avslut
- 4 Integreering

Styrprocess

- ▶ Uppföljning
- ▶ Implementering

Förvärv 2012–2018

År	Bolag	Land	Omsättning*	Prioriterad produktkategori
2012	Nordsveen AS	Norge	74 MNOK	Hälsolivsmedel, Egenvårdsprodukter
2012	Dalblads Nutrition AB	Sverige	51 MSEK	Hälsolivsmedel
2013	Supernature AS	Norge	49 MNOK	Hälsolivsmedel
2013	Elivo**	Finland	1,3 MEUR	Egenvårdsprodukter
2014	Soma Nordic AS	Norge	51 MNOK	Ekologiska produkter, Hälsolivsmedel
2015	Urtekram Intl A/S	Danmark	368 MDKK	Ekologiska produkter
2016	Internatural AB	Sverige	637 MSEK	Ekologiska produkter
2016	Biopharma**	Norge	30 MNOK	Egenvårdsprodukter
2017	Bringwell AB (publ)	Sverige	335 MSEK	Egenvårdsprodukter
2018	Davert GmbH	Tyskland	64 MEUR	Ekologiska produkter

*Vid förvärvstillfället

**Varumärkesförvärv

Case: förvärvet av Davert

Namnet Davert kommer från ett naturreservat ett par kilometer från dagens produktionsanläggning med ett fantastiskt djurliv med unika arter.

Efter Midsonas framgångsrika konsolidering av den nordiska marknaden för ekologiska livsmedel är strategin att bli en av de ledande i Europa. Förvärvet av tyska Davert under 2018 är ett viktigt första steg i denna riktning.

Davert är en ledande aktör i Tyskland och ger Midsona en stark position på den största marknaden för ekologiska livsmedel i Europa. Daverts varumärke och produkter kompletterar Midsonas befintliga ekologiska portfölj och kommer att fortsätta drivas som en fristående enhet med samma ledning som innan förvärvet.

Med nya, innovativa produkter som cook-in-bag samt soppor och pan- och sojarätter ger Davert ny inspiration till kreativa kök. Davert har en strikt ekologisk helhetssyn genom produktens hela cykel. Företaget tar ansvar från odlaren till konsumenten genom att produkten på så sätt får ett komplett ursprungsintyg och exakt produktdokumentation samtidigt som EU:s förordning om ekologiskt jordbruk följs.

Under senare år har Davert lanserat en ny varumärkesdesign, breddat sin produktportfölj och utvidgat sin distribution. Under denna tid flyttade företaget även till en ny, specialanpassad produktionsanläggning och stora investeringar gjordes i moderna produktionslinjer och ett helautomatiserat lager.

Varumärkesförsäljning kombinerat med private label och food service

Daverts affärsmodell innebär ett nytänkande för Midsona. Idag har Davert tre affärsenheter: varumärkesförsäljning, food service och private label. Affärsenheterna samspelar på ett effektivt sätt. Konsumentdelen står för innovation. Private label bidrar med effektivitet och produktivitet. Food service ger kvantitet och kvalitet av råvaror ur många perspektiv.

Midsona ska fortsatt vara ett varumärkesbolag, men om det finns produkter där vi inte kan konkurrera med varumärket övervägs private label. Vi ser också stora möjligheter att utveckla vår affär inom food service. Davert kan fungera som förebild och bidra med viktig erfarenhet för det fortsatta interna arbetet inom dessa områden.

Ett logiskt nästa steg

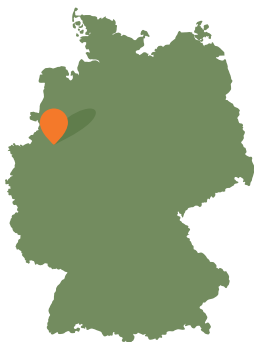
För Midsona är förvärvet av Davert ett logiskt steg ut i övriga Europa. Nu bygger vi vidare på den framgångsrika expansionen av vår ekologiska plattform i Norden. Daverts produktportfölj, marknadsposition och breda kundbas i kombination med kompetens gör att bolaget passar strategiskt mycket väl. Utsikterna för den tyska ekologiska marknaden är goda och Midsona är nu väl positionerat för att ta del av den tillväxten.

Det finns mycket gemensamt mellan Davert och Midsona; samma värderingar, en gemensam syn på miljöns betydelse, behovet av hållbar matproduktion och fördelarna med ekologisk mat.

Synergier kommer att uppnås främst inom produktion, inköp och cross-selling (att sälja befintliga produkter på andra geografiska marknader). År 2022 förväntas dessa synergier ha en årlig effekt på EBITDA med cirka 40 MSEK (3,8 MEURO).

Daverts ursprung är inköp av ekologiska råvaror inom torra kategorier, från början i Tyskland och Europa, så småningom över hela världen. De första kunderna var ekologiska bagerier och företag inom food service.

När intresset för ekologiska produkter började nå större volymer under 1980-talet uppkom ett behov av egna varumärken, private label, hos dagligvaruhandlarna.

Den tyska livsmedelsmarknaden

De stora trenderna på den tyska livsmedelsmarknaden idag är en utveckling från individuella hälsofackhandlare till en konsolidering av detaljhandlare och detaljhandelskedjor, precis som skett på många andra större marknader, inklusive Norden. Dessutom pågår det ett skifte från handel i butik till e-handel.

Detta är en utveckling som troligen kommer att fortsätta. Den stora tillväxten för ekologiska produkter kommer att ske i detaljhandeln, precis som har skett i USA, Norden och flera andra länder.

Det finns en stor förändring av konsumentbeteendet i Tyskland. Det pågår generellt mer diskussioner om hälsa, både ur privat och samhällets synvinkel, och att det sätt vi konsumerar och hanterar miljön på måste förändras.

Nu har detaljhandeln börjat inse att ekologiskt inte är en nisch, utan en tillväxtmarknad, och att volymerna är här för att stanna. Människor ändrar sina matvanor och lever hälsosammare, både med omsorg om sig själva och jordens utveckling.

Förvärvet av Davert GmbH

Grundat	1984
Huvudkontor och produktion	Ascheberg, Nordrhein-Westfalen, Tyskland
Omsättning 2017	64 MEUR (cirka 616 MSEK)
Affärsenheter	Food service, Private Label och Varumärkesförsäljning
Justerad EBITDA 2017	4,4 MEUR (cirka 42 MSEK)
Antal anställda	160
Geografisk försäljning	cirka 85 % i Tyskland och 15 % i övriga europeiska länder

”Det känns spännande med ett så målmedvetet företag”

— Sebastian Vogel, Produktutvecklare, Davert, Ascheberg, Tyskland. Anställd 2015, i koncernen sedan Midsonas förvärv av Davert 2018.

Vad tycker du om att bli en del av Midsona?

Nyheten kom som en överraskning för mig, men jag blev mycket glad och ser det som en positiv utveckling för Davert och den ekologiska marknaden i Europa. Vi har fått en bra partner och det känns spännande att arbeta i ett så målmedvetet och framtidsorienterat företag.

På vilket sätt tror du att förvärvet av Davert kan bidra till Midsonas framtida framgång?

Ekologiska livsmedel blir allt viktigare i människors liv. Det gör att det är ännu viktigare att ha kvalificerade kontakter över hela världen. Genom Midsonas närvaro i olika länder, olika varumärken och produkter är det möjligt att representera och leva efter rätt värderingar kring hälsosamma livsmedel, hållbarhet och ekologi. Davert är ett framgångsrikt, ekologiskt och innovativt företag och kan bidra med stor erfarenhet och kompetens.

Hur kan du personligen bidra till framgången?

Som produktutvecklare strävar jag efter att utveckla den bästa smaken på våra produkter med innovativa idéer och högklassiga råvaror. I första hand kommer jag att fortsätta att utveckla och stödja innovativa produkter vid vår nya maskin inom mellanmål och flingor.

Vilket är ditt bästa Midsonarecept?

Jag gillar enkla och snabba rätter. Daverts stekta rätter är perfekta i vardagen. Min favorit är sötpotatis med currysmaak. Allt man behöver är lite kokosmjölk för att laga en perfekt måltid på bara en kvart. Om man vill kan man ha lite rökt tofu till.

Trender och omvärld

Att tidigt upptäcka trender och förändringar i konsumenternas beteende är grundläggande för hur Midsona bidrar till att hjälpa människor till ett hälsosamt liv. Midsona har väl utvecklade metoder och processer för att aktivt bevaka omvärlden och upptäcka nya trender.

Fortsatt starka trender kring hälsa och välbefinnande

Den övergripande hälsotrenden i Europa, som generellt driver efterfrågan på huvuddelen av Midsonas produkter, är minst lika stark som tidigare. Insikten om värdet av en balanserad kost, och andra makrotrender om hälsa, gör att Midsona påverkas positivt.

Växtbaserad kost är en allt tydligare trend och en ökande andel av befolkningen i de nordiska länderna, och även i övriga Europa, säger att de är flexitarianer, vegetarianer eller veganer, det vill säga en tydlig trend bort från att konsumera kött. Drivkrafter för dessa grupper kan till exempel vara djurrätt, hälsa och miljöhänsyn. Ekologiska produkter har en fortsatt stark position i de nordiska länderna och visar god tillväxt i många länder i övriga Europa.

De unga generationerna driver utvecklingen mot växtbaserat

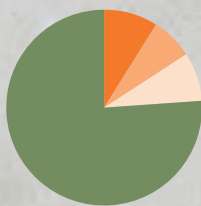
Ökad medvetenhet om matens betydelse för den egna hälsan och för miljön yttrar sig dels i form av ökat misstroende mot processade och animaliska livsmedel, dels i form av ökat engagemang för råvarornas ursprung, vad maten innehåller och vad en balanserad och sund kost innebär.

En annan stark trend är convenience. Människor har inte samma tid att laga mat, men vill ändå äta nyttigt. Därför ökar servicehandeln samtidigt som det finns ett stort behov av hälsosamma färdiglagade eller snabblagade rätter att göra själv hemma.

Detta är trender som Midsona ser i hela västra Europa och som får stöd i flera rapporter, till exempel Nielsen Health Report 2018.

Nielsen Health Report 2018 visar bland annat att 9 procent av svenskarna är flexitarianer med målet att minska konsumtionen av kött och fisk och öka mängden växtbaserad kost. 7 procent uppger att de äter vegetariskt och 8 procent att de äter veganskt. Svenskarna är mer angelägna än andra i Norden att exkludera kött. Hela 17 procent säger att de försöker minska konsumtionen av kött mot 11 procent i Norge och 8 procent i Danmark. Intressant är att ungefär lika många av svenskarna uppger att de försöker minska konsumtionen av mjölkprodukter, vilket 14 procent av nordmännen uppger, men endast 6 procent av danskarna.

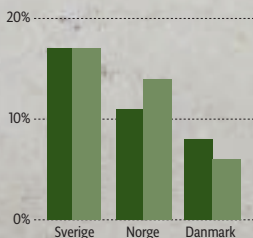
Rapporten visar att det är de yngre generationerna som driver utvecklingen mot mer växtbaserat med generation Z (15–20 år) i täten. Nästan var tredje, 32 procent, i den gruppen säger att de försöker minska konsumtionen av kött och motsvarande siffra för gruppen Millennials (21–34 år) var 23 procent, det vill säga nästan var fjärde. 21 procent av generation Z försöker dessutom minska konsumtionen av kyckling, en siffra som är 16 procent för Millennials.

9% av svenskarna är flexitarianer, 7% vegetarianer och 8% veganer.

Sverige i framkant

Befolkningsandel som säger att de försöker minska sin konsumtion av ■ kött respektive ■ mjölkprodukter.

Källa: Nielsen Health Report 2019

En annan trend – skild från hälsotrenden – är att dagligvaruhandeln allt mer utvecklar egna varumärken, private label, vilket i första hand gäller lite enklare produkter. Private label är inte vårt huvudfokus, men för att möta denna trend kommer vi att vara mer öppna för denna typ av produkter när det uppstår produktionskapacitet (se sidorna 10–12 Vårt tillväxtrecept).

Varumärken stärker det personliga varumärket

Mat och dryck bidrar allt mer till att skapa eller stärka det personliga varumärket. Ekologiska livsmedel bygger en image att man äter det som är nyttigt och bra för vår planet. Det personliga varumärket innefattar också i vilka affärer man handlar.

De nordiska konsumenterna är generellt trendkänsliga och därmed föregångare som tar till sig nya trender tidigt. Enligt Ekoweb ökade marknaden för ekologiska livsmedel i Sverige under 2018 med 4 procent till 28,8 miljarder kronor. För Danmark uppskattades motsvarande takt drygt 14 procent under 2017. Det betyder att ekologiska livsmedel bedöms stå för närmare 15 procent av den totala danska livsmedelshandeln och Danmark var 2017 det land i världen med högst per capita-andel av den ekologiska livsmedels-handeln.

Danmark blev 2017 det första landet med över 10 procent ekologisk livsmedelshandel.

Sportnutrition och kosttillskott ökar, viktkontroll backar

Tillväxten för den svenska egenvårdsmarknaden är stabil. I takt med att antalet försäljningskanaler stigit har konkurrensen ökat. Enligt Egenvårdsmarknaden 2018 var tillväxten i Sverige cirka 3,6 procent. Den enda kategori som minskade är produkter för viktkontroll.

De tre största försäljningskanalerna är fortsatt dagligvaruhandeln (24,4 procent), apoteken (22,4 procent) och hälsofackhandeln (20,1 procent). Försäljning via internet ökar och ligger på fjärde plats med en andel på 16,4 procent.

Även om internationella jämförelser är svåra att göra visar statistiken att konsumenterna i Norge och Finland fortsätter att spendera betydligt mer pengar på egenvårdsprodukter än den svenska eller danska genomsnittskonsumenten.

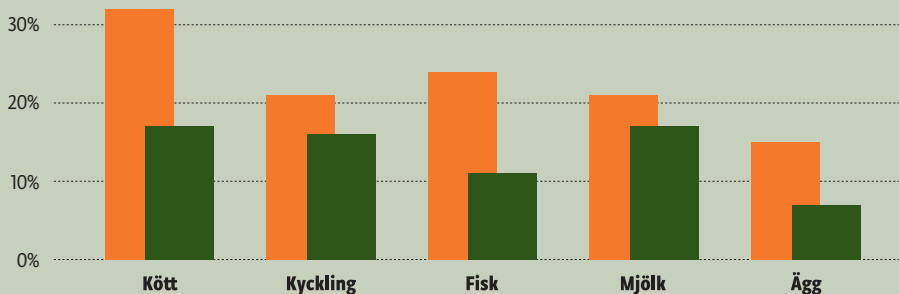
Olika drivkrafter bakom vegetariskt ätande

Enligt Dansk Vegetarisk Forening finns det olika skäl bakom vegetarianskt ätande: För veganer är djuretik oftast huvudskälet. För vegetarianer och flexitarianer är det vanligtvis en kombination av olika skäl som alla är lika viktiga (även om fler vegetarianer nämner djuretik som främst skälet, medan flexitarianer oftast motiveras av hållbarhet och hälsa).

Av de flesta icke-vegetarianer som har köttfria dagar är hälsa huvudskälet att äta vegetarisk mat.

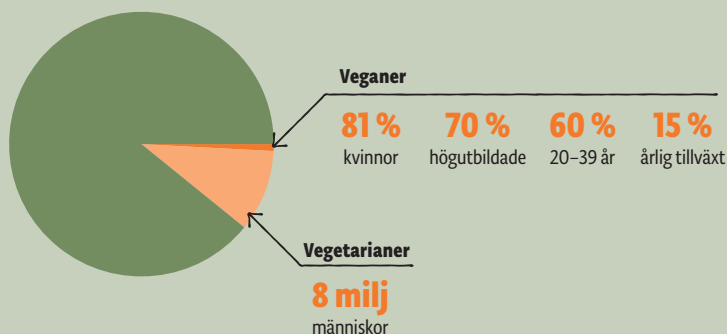
Generation Z leder utvecklingen i Sverige

Andel av befolkningen som försöker minska sin konsumtion av... i generation Z respektive hela Sverige.

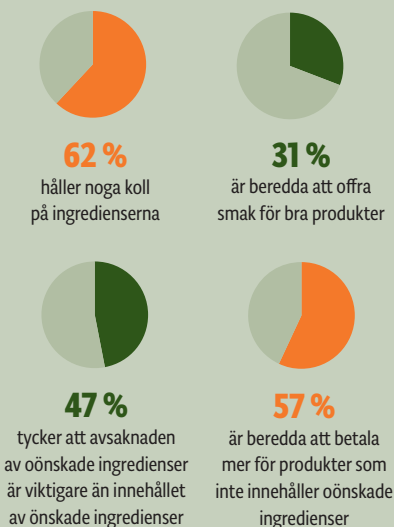

Vego-trenden på frammarsch även i Tyskland

I Tyskland är 1,3 miljoner av invånarna veganer. Cirka 10% är vegetarianer.

Innehållet är viktigt

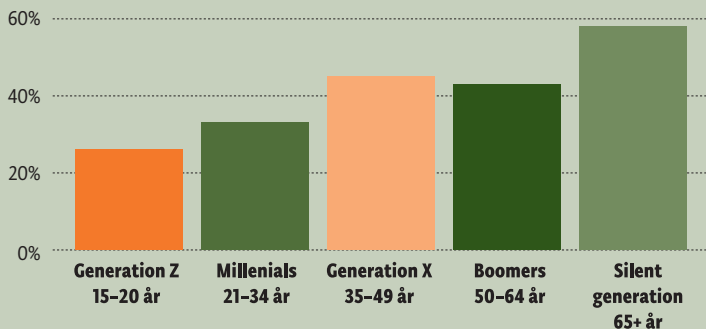
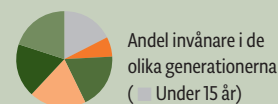
Källa: Nielsen Consumer Confidence Index

Svenskarnas förhoppningar om framtiden

Att hålla sig i form och vara frisk är mycket viktigt för svenskar över 20 år, och blir allt viktigare ju äldre man blir. När vi blir tillfrågade om våra förhoppningar på framtiden är de vanligaste svaren att tjäna mycket pengar, resa runt i landet/världen, arbeta och göra karriär, hålla sig i form och vara frisk, skaffa barn och tillbringa tid med sin familj.

Hälsa och välbefinnande är viktigt

Andel svenskar som placerar god hälsa som en av sina topp tre förväntningar på framtiden.

"Det finns många intressanta möjligheter"

— Björn Ullemark, Head of Operations, Midsona Sverige, Falköping, Sverige.
Anställd 2014, i Midsonakoncernen sedan förvärvet av Bringwell 2017

Vad tycker du om att ha blivit en del av Midsona?

Jag är väldigt glad över att vara en del av Midsonakoncernen. Midsona är ett expansivt och lönsamt bolag där det finns många intressanta möjligheter, både för bolaget och för oss anställda. Midsona har vuxit snabbt de senaste åren och är nu en hybrid av ett mindre och ett större bolag. Det innebär att vi är i en ständig förändring och det är en spännande resa att få vara med på.

På vilket sätt tror du att förvärvet av Bringwell kommer att bidra till att utveckla Midsonas framgång?

Jag tror att Bringwells erfarenheter från kosttillskott och växtbaserade läkemedel kan komma till nytta inom Midsona. Det innebär en större bas för egenvårdsportföljen, vilket skapar möjlighet för synergier inom såväl marknad och försäljning som Regulatory affairs och Supply chain.

Hur kan du personligen bidra till detta framgångsrecept?

Genom att identifiera synergier och förbättringsmöjligheter inom Supply chain och sedan se till att planerna blir till verklighet. Det är enklare att identifiera potentialer än att se till att potentialerna omvandlas till konkreta planer och att dessa också genomförs på ett bra sätt. Jag har haft en riktigt bra skola på Atria och nu senast på Bringwell inom detta. Det hoppas jag kunna bidra med på Midsona.

Vilket är ditt bästa Midsonarecept?

Vår familj är mycket förtjusta i en vegetarisk variant på Pasta Bolognese gjord på Kung Markattas Beluga-linser istället för köttfärs. Beluga-bolognese – det är den stora favoriten hos oss just nu!

Våra produktkategorier

Midsonas produkter finns inom tre kategorier; ekologiska produkter, hälsolivsmedel och egenvårdsprodukter.

Ekologiska produkter

Del av Midsonakoncernens omsättning*

49 %

Exempel på varumärken

- ▶ Urtekram
- ▶ Kung Markatta
- ▶ Davert
- ▶ Helios
- ▶ Soma

* Proforma helår efter förvärvet av Davert.

Hälsolivsmedel

Del av Midsonakoncernens omsättning*

24 %

Exempel på varumärken

- ▶ Friggs
- ▶ Naturdiet
- ▶ Dalblads

* Proforma helår efter förvärvet av Davert.

Egenvårdsprodukter

Del av Midsonakoncernens omsättning*

27 %

Exempel på varumärken

- ▶ Eskimo-3
- ▶ Miwana
- ▶ Kan Jang

* Proforma helår efter förvärvet av Davert.

Våra starka varumärken

Midsonas breda utbud av starka varumärken med ledande produkter inom hälsa och välbefinnande tillfredsställer många konsumenters behov. Vi har nått en ledande position genom att utveckla våra varumärken så att vi på ett ännu bättre sätt kan möta trender.

Vi utvecklar våra varumärken genom att kontinuerligt se över sortimentet och vara innovativa med nya spännande smaker, relevanta ingredienser samt nya kategorier. Vi utvecklar också våra varumärken genom det sätt vi kommunicerar och var vi kommunicerar om dem. Den största delen av marknadsreklamen under 2018 har fortsatt att styras om mot digitala kanaler och sociala medier. Den digitala utvecklingen ställer krav på att vi ständigt är närvarande, är lätta att hitta, kan svara på våra konsumenters frågor och ha en dialog med dem.

Midsona har gjort det strategiska valet att satsa på ledande och tydliga varumärken. Under 2018 stod andelen egna varumärken för totalt cirka 69 procent (64) av koncernens varuförsäljning. Flera av våra varumärken har starka och ledande positioner på utvalda segment inom respektive produktkategori.

Midsonas strategiska mål är att arbeta med varumärken som är etta eller tvåa på sina marknader. Det skapar möjligheter för en ökad exponering i butikerna vilket gör det ännu lättare för konsumenterna att välja dessa produkter. Midsona prioriterar åtta egna varumärken: Urtekram, Kung Markatta, Davert, Friggs, Helios, Dalblads, Naturdiet och Eskimo-3.

Utöver det arbetar vi med ett flertal andra egna varumärken med god lönsamhet och representerar ett antal uppdragsgivares varumärken.

Midsonas förvärv av Davert under 2018, Bringwell 2017, Internatural 2016 samt Urtekram 2015 har flera dimensioner. En av de viktigaste är att varumärkena är starka och tydligt nischade och personliga. Därför passar de mycket bra in i Midsonas varumärkesstrategi.

Genom varumärkena Kung Markatta, Urtekram, Davert och Helios har vi ledande positioner inom den ekologiska marknaden på samtliga nordiska marknader samt i Tyskland.

Kung Markatta

Under 2018 har Kung Markatta fortsatt att ta ställning för den goda maten, som både gör och smakar gott. Ekologiska vegetariska produkter som kan förenkla vardagen för konsumenterna har varit i fokus för innovationsarbetet, vilket kommer fortsätta att ge avtryck på marknaden under kommande år. Under 2018 röstades Kung Markatta fram som Sveriges tolfte mest hållbara varumärke i Sustainable Brand Index™.

Urtekram

Urtekram har med en tydlig hållbarhetsprofil fortsatt att hålla en hög innovationstakt inom sin kategori. Under 2018 röstades Urtekram fram som Danmarks näst mest hållbara varumärke i Sustainable Brand Index™, vilket ytterligare stärker varumärkets hållbara profil, då det är konsumenternas nomineringar som avgör vem som tar hem priset. Urtekram har också tagit fram en ny växtbaserad förpackningslösning med sockerrör istället för konventionell plast. Förpackningarna kommer successivt att rullas ut under 2019.

Davert

Tyska Davert förvärvades i maj 2018 och har en stark position på den ekologiska marknaden i Tyskland. Davert har hela värdekedjan från kontakt med odlare runt om i världen till produktion, marknadsföring, försäljning och distribution. Sortimentet är mycket brett och verksamheten bedrivs såväl inom food service, private Label som varumärkesarbete mot konsument.

Friggs

Friggs har fortsatt att utvecklas starkt under 2018, främst drivet av en fortsatt positiv utveckling för majs-kakor i hela Norden. Under året har innovationsarbetet fokuserats runt majs-kakor för en fortsatt framgång under kommande år. Friggs har under senare år lagt grunden för att fortsätta utvecklas i fler kanaler och för fler konsumtionstillfällen tack vare sitt starka varumärke. I kategorin te är Friggs ledande inom hälsosamma teer och den svenska aktör som funnits längst på marknaden.

Case: Friggs framgångsrecept

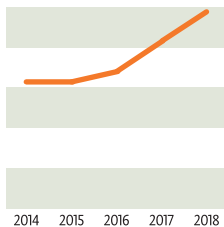
Friggs fyllde 50 år under 2018 och har sedan starten erbjudit hälsolivsmedel och kosttillskott med egen produktutveckling i Sverige, men det är innovation före tradition som tagit varumärket dit det är idag. De senaste tre åren har försäljningen och kännedomen om varumärket ökat markant och Friggs produkter finns numera i allt från hälsomedvetna familjers kök till barnens skolrygsäckar.

Vågar testa nytt

Friggs har länge arbetat utifrån Midsonas filosofi att våga testa nya produkter. Fart, mod och initiativförmåga uppmuntras. De senaste åren har Midsona fokuserat på att ta fram nya produkter utifrån marknadens trender och behov. En av framgångsnycklarna har varit att minska tiden från idé till lansering.

Midsona har under senare år lanserat flera nya produkter inom befintliga och nya kategorier. En av de mest framgångsrika är majs-kakor och idag finns ett brett utbud med många olika smaker och förpackningsstorlekar i hela Norden. Genom lanseringen hittade varumärket en nisch inom hälsosamma mellanmål med en snabbt stigande efterfrågan. Dagligvaruhandeln blev en viktig försäljningskanal och partner. Majs-kakorna har högt fiberinnehåll, naturliga ingredienser, inga smakförstärkare och inget tillsatt socker, egenskaper som stämmer väl överens med de hälsomedvetna konsumenternas behov. Dessutom är majs glutenfritt, vilket tilltalar många.

Friggs försäljning
2014–2018

Synliga och lyhörda

En viktig del av framgångarna har varit en fortsatt tät dialog med kunderna för att lyssna på behov och hitta förbättringsområden. Det innebär exempelvis att tillsammans se över hur utvalda kategorier kan utvecklas i butik utifrån efterfrågan och tillväxtpotentialer. Under 2018 genomförde Midsona ett kategoriprojekt i samarbete med en av de större kunderna i dagligvaruhandeln. Det resulterade i kraftigt ökad tillväxt för hela den kategorin inklusive Friggs sortiment. Friggs är nu väl positionerat med fortsatt goda tillväxtpotentialer.

För att stärka varumärket och öka försäljningen uppdaterades Friggs förpackningsdesign för några år sedan. Friggs arbetar nu efter en tydlig designmodell, där varje produkt och smak ska vara lätt att känna igen med genomgående mönster och unika förpackningsfärger. Midsona arbetar aktivt med att vara synlig i butik med hjälp av olika exponeringsmöjligheter som ska göra det lättare för konsumenten att hitta Friggs produkter och generera merförsäljning för butikerna.

Ytterligare en framgångsfaktor för Friggs är en väl fungerande marknadskommunikation som bygger på tre delar:

1. Bred kännedom genom butiksnära utomhusreklam
2. Inspiration och engagemang i sociala medier
3. Provs-makning i samband med event kopplade till hälsa. För Midsona är det viktigt att stödja olika aktiviteter som främjar barn och ungdomshälsa och varumärket Friggs var bland annat sponsor av svenska mästerskapen i Beach Volley sommaren 2018.

Majs-kakor är en av Friggs mest framgångsrika produkter.

Konsumentinsikter driver utvecklingen

Friggs breda sortiment tilltalar många konsumentgrupper. De största är barnfamiljer och hälsomedvetna kvinnor mellan 25–45 år. För dem är hälsa, välbefinnande och produkternas miljöpåverkan viktiga. Många anser att det kan vara svårt att få tid att äta hälsosamt och Midsonas strategi är att det ska vara enkelt att välja välsmakande, enkla, prisvärda och hälsosamma alternativ bland Friggs portföljer.

Friggs produktportfölj är utvecklad i linje med de övergripande hälsotrender som Midsona byggt alla sina varumärkesportföljer utifrån.

- Ekologiskt – produktens innehåll och ursprung
- Naturliga ingredienser – produkter med få och rena ingredienser
- ”Fritt från” – exempelvis glutenfritt, gärna med lågt sockernehåll
- Funktion – hälsoeffekterna av innehållet

Nordiskt samarbete

Midsona arrangerar med jämna mellanrum workshops med alla nordiska kollegor. Syftet är att stärka samarbetet mellan länderna och uppmuntra till kunskapsutbyte, för att skapa synergieffekter och ökad tillväxt för Friggs. Omvärldsbevakning och trender från respektive land är viktiga punkter. Nuvarande innovationsarbete och nya möjligheter är också viktiga områden.

”

79 procent känner till Friggs och 36 procent säger att de köpt en Friggsprodukt under det senaste året. I kategorin te är Friggs ledande inom hälsosamma teer och den svenska aktör som funnits längst på marknaden.

– YouGov, september 2018

Friggs erbjuder ett brett sortiment av majsakor, linskakor, riskakor, nyttiga snacks, te, juice och kosttillskott.

Våra prioriterade varumärken

Urtekram

Urtekram är ett ledande varumärke inom ekologiska livsmedel och hygienprodukter som Midsona förvärvade 2015. Sortimentet är brett och säljs främst i dagligvaruhandeln. Urtekram erbjuder ett stort utbud av torkad frukt, nötter, oljor, kryddor, fruktmos, müsli, ris och pasta. Urtekram var tidiga med att erbjuda produkter för konsumenter som efterfrågar veganska alternativ. Urtekrams hår- och kroppsvårdsprodukter är ekologiskt certifierade och erbjuder flera serier med dofter i tiden. Sortimentet säljs på export till 30 länder och utvecklas kontinuerligt.

Kung Markatta

Kung Markatta är ett ledande varumärke inom ekologiska livsmedel som Midsona förvärvade 2016. Med ett brett sortiment av livsmedelsprodukter till all typ av matlagning och bakning, som oljor, gryner, pasta, buljonger och olika sorters mjöl, erbjuder Kung Markatta mat som både smakar och gör gott. Genom starka kampanjer vill Kung Markatta uppmärksamma betydelsen av att laga mer vegetariskt och klimatsmart och att tänka på betydelsen av att undvika matsvinn.

Davert

Davert är ett ledande varumärke inom ekologiska livsmedel med ett av Tysklands bredaste sortiment av utvalda ekologiska produkter. Företaget, som Midsona förvärvade 2018, äger hela värdekedjan, det vill säga inköp av ekologiska råvaror, produktion och distribution. Davert erbjuder ett stort utbud av ris, flingor, torkad frukt, nötter med mera.

Friggs

Friggs är ett brett hälsovarumärke som fokuserar på de senaste trenderna. Sortimentet är främst tillgängligt i dagligvaruhandeln. Friggs har en ledande position på marknaden inom majs- och riskakor och har under 2018 arbetat med att lansera ett antal nya smaker. Friggs sortiment av teer fokuserar på god smak med ingredienser som har stark hälsoanknytning. Kosttillskotten har en ledande position på den svenska marknaden.

Midsonas verksamhet bygger på egna starka varumärken som hela tiden utvecklas i nya kanaler, med relevant kommunikation för att tala till befintliga konsumenterna och attrahera nya. Urtekram, Kung Markatta, Davert, Friggs, Helios, Dalblads, Naturdietet

och Eskimo-3 är prioriterade och många av dem har försäljning på flera av koncernens marknader. De prioriterade varumärkena spelar en mycket viktig roll för koncernens tillväxt och står tillsammans för en betydande del av Midsonas totala försäljning.

DALBLADS®
Sports Nutrition

naturdietet

ESKIMO-3®

Helios

Helios är ett ledande varumärke inom ekologiska livsmedel med Norges bredaste sortiment av utvalda ekologiskt och biodynamiskt odlade produkter som till exempel bröd, dryck, pålägg, middags-tillbehör, pastasås, pesto, oljor, socker, sirap, nötter, fröer, mjöl och te. Helios lanserades redan 1969 som Norges första ekologiska varumärke inom livsmedel. Sedan dess har varumärket arbetat för att erbjuda rena, ärliga produkter av hög kvalitet. Idag finns Helios produkter i livsmedelsbutiker över hela Norge.

Dalblads

Dalblads utvecklar och marknadsför produkter för vardagsmotionären och den som tränar regelbundet för att bli starkare eller mer uthållig. Produkterna passar både före, under och efter träning. Stort fokus har fortsatt legat på att utveckla helt nya typer av Swebars med lågt socker-innehåll. Intresset för sportnutrition är starkt växande och Dalblads har under året vuxit i dagligvaruhandeln. Produkterna marknadsförs främst inom e-handel.

Naturdietet

Naturdietet erbjuder produkter för vikt-kontroll. Gemensamt för alla produkter är dess låga kaloriinnehåll, samtidigt som de innehåller de vitaminer och mineraler som behövs i produkter för måltidsersättning. Sortimentet består av shakes, smoothies, bars samt drinkmixer. Under 2018 har fokus legat på att utveckla ännu fler smaker av drycker samt bars med lägre socker-innehåll. Naturdietet säljs främst i dagligvaruhandeln.

Eskimo-3

Under varumärket Eskimo-3 säljs och marknadsförs högkvalitativa produkter med omega. Kännetecknande för varumärket är stabila oljor med låg oxidations-takt tack vare Pufanox som finns i de flesta Eskimo-3 produkter. Fiskoljaerna i Eskimo-3 är certifierade av Friends of the Sea, vilket innebär att fisken fångas på ett ansvarsfullt sätt med hänsyn till metod, bestånd och socialt ansvars-tagande. I sortimentet finns både naturliga och högkoncentrerade fiskoljor. Eskimo-3 finns i Norden och på ett tiotal andra marknader runt om i världen.

Vår produktinnovation

Några lanseringar 2018

Friggs lanserade linskakor.

Innovationer har blivit allt viktigare för Midsona i takt med att vi förflyttat oss mot kategorier med konsumenter som har stort intresse för nutrition, höga krav på produkterna och är intresserade av att testa nya produkter. Att förnya sig och följa trenderna är en del av att bygga förtroende och lojalitet hos konsumenten. Det gäller att reagera snabbt på nya trender och för det krävs en enkel innovationsprocess.

Midsonas innovationsforum tar beslut om ett projekt för att utveckla en ny produkt ska startas. Efter att en idé godkänts av innovationsforum arbetar man vidare med den i lokala projektgrupper. När idén presenteras har marknadstrender och konkurrenssituation kartlagts för att på bästa sätt kunna analysera varför Midsona ska utveckla produkten.

Flera faktorer avgör

Det som avgör om en idé ska utvecklas till en ny produkt kan vara produktionskostnader eller att hitta rätt leverantör med önskad kvalitet. Det kan också vara så att marknadsanalysen visar att det inte finns något utrymme för idén, men genom att justera den, kan den ändå bli intressant. Det handlar om rätt timing, både internt och gentemot trender i omvärlden.

Flera av Midsonas varumärken, som Urtekram, Kung Markatta, Davert och Helios, är kända för sin höga innovationstakt. Varje år lanseras ett hundratal nya produkter eller produktvariationer. Även Friggs och Naturdiet har en framgångsrik innovationsprocess med flera nya produkter per år.

Snabb innovation och utveckling

För att tillfredsställa kunders och slutkonsumenters snabbt förändrade behov måste Midsona arbeta enkelt och smidigt kring innovationer. Målet är att skapa en enkel process för att snabbt kunna ta hand om idéer och utvärdera om det finns marknadsmöjligheter för dem.

Under 2018 har Midsona fortsatt arbetat med innovationer inom helt nya kategorier. Det handlar om kyl och fryst mat, en viktig del av butiken eftersom konsumenterna rör sig där basvaror som mjölk och smör finns. De produkter som Midsona utvecklar är till exempel vegetariska hamburgare, korvar och köttbullar. Växtbaserat är en trend på samma nivå som ekologiskt varit under de senaste åren, ambitionen är att utveckla produkter som finns i båda kategorierna.

Ett annat viktigt utvecklingsområde är att hitta möjligheter att geografiskt bredda marknadsföringen och distributionen av befintliga produkter. Midsona har många varumärken som finns i ett eller två av de fyra nordiska länderna och vi arbetar effektivt för att kunna lansera dem i samtliga fyra länder. Det finns starka varumärken, produkter och kampanjer att arbeta utifrån och det finns stor potential i att lansera dem i fler länder.

Naturdiet lanserade low sugar shakes med ny bas i tre smaker.

Kung Markatta lanserade tre sorters tempers.

Fokus på innovation inom ekologiskt

Ekologiska produkter står för cirka 50 procent av Midsonas försäljning. Det är också det segment inom hälsa och välbefinnande som förväntas växa snabbast i Europa de närmaste åren, med en årlig tillväxttakt på mellan åtta och tio procent. Men det finns utmaningar. Efter en period av kraftig tillväxt i Norden har den stannat av i framför allt Danmark och Sverige samtidigt som konkurrensen har ökat.

Danmark och Sverige har den högsta konsumtionen per capita av ekologiska livsmedel i världen. I övriga Europa är tillväxten fortsatt hög. Konventionella större livsmedelsföretag har börjat intressera sig för ekologiskt och lanserar både ekologiska varianter under starka konventionella varumärken och helt nya ekologiska varumärken

För att ytterligare stärka våra positioner på de ekologiska marknaderna har vi under 2018 inlett ett innovationsprojekt med fokus på:

Nå rätt ekologiska konsumenter

Målet är att attrahera rätt konsumenter med stark köpkraft och framför allt att nå tillräckligt många relevanta kundtillfällen med våra produkter. Under hösten 2018 och 2019 fortsätter arbetet med att skapa vägvinnande design, relevanta konsumentinnovationer och motiverande marknadsföring.

Innovation

Vi ska öka innovationsgraden för den totala ekologiska portföljen genom att erbjuda nya produktgrupper.

Cross-selling

Vi ska arbeta med cross selling, det vill säga att erbjuda Daverts bästa och mest innovativa produkter i Norden under varumärkena Urtekram och Kung Markatta och vice versa, det vill säga starta försäljning av Urtekrams och Kung Markattas bästa produkter i Tyskland under varumärket Davert.

Våra försäljningskanaler

Grunden för Midsona är de starka varumärkena inom hälsa och välbefinnande. Den primära uppgiften för Midsonas försäljningsarbete är att säkra ett flöde av produkter hos kunderna som hela tiden motsvarar effekten av marknadsavdelningens olika aktiviteter mot konsument. Ju fler kanaler Midsona har och ju offensivare marknadskommunikationen är, desto högre krav ställs på produktion och distribution.

Försäljningskanaler

Midsona ska vara där konsumenterna finns. Vi exkluderar inte några kanaler, men prioriterar vissa kanaler utifrån storlek. Försäljningsavdelningen är uppbyggd efter hur stor respektive kund eller kanal är – eller hur stor potentialen är.

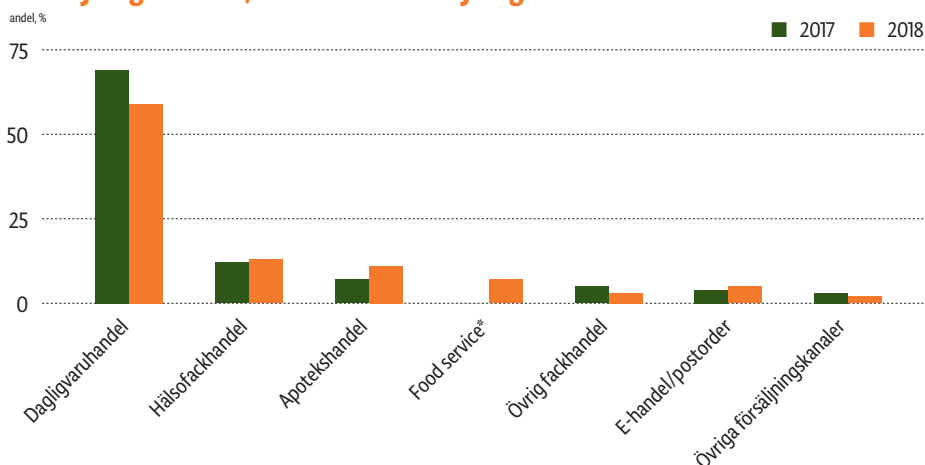
Midsona har en väl uppbyggd struktur i alla affärsområden för försäljningsarbetet.

Grunden är att arbeta centralt mot de stora kunderna inom dagligvaruhandeln och hälsofackhandeln. Andra betydelsefulla kanaler är apotekskedjor och övrig fackhandel. Försäljningen via e-handel växer kraftigt och fördubblas i princip varje år.

Den nordiska marknaden skiljer sig för närvarande ganska mycket från den europeiska. Inte minst i Tyskland där en betydligt större andel av produkterna säljs genom traditionella hälsokostbutiker eller ekologiska specialbutiker. Dessa förlorar dock för närvarande stora volymer till förmån för dagligvaruhandeln.

Den tyska marknaden befinner sig alltså där Norden var för sex-sju år sedan. Det är en utmaning att följa med i denna förändring, samtidigt som den är viktig eftersom det gör att marknaden växer genom att produkterna blir tillgängliga för en betydligt större andel konsument. Midsona ser det som mycket positivt eftersom det innebär utökade möjligheter för ekologiska produkter, samtidigt som Davert, som vi förvärvade under året, är väl etablerade inom dagligvaruhandeln.

Försäljningskanaler, extern varuförsäljning

* Ny försäljningskanal under 2018 och jämförelsesiffror saknas för 2017. Intäkter från Food service var i allt väsentligt redovisade i försäljningskanalen Dagligvaruhandel för 2017.

Införsäljning

Bearbetning och införsäljning sker centralt, därefter säkerställer kunden att Midsonas produkter kommer till butikerna. Det innebär att Midsona måste både göra en central bearbetning och en fältbearbetning ute i butikerna.

För att nå optimal distribution är det viktigt med tydlig planering och struktur. Midsona arbetar utifrån sju säljcykler per år och varje säljcykel varar mellan sex och åtta veckor. Året inleds med säljkonferenser i respektive affärsområde med bland annat utbildning, träning av säljsamtal och planering av säljcykeln.

Hyllexponering

Parallellt med införsäljningen arbetar säljarna med att skapa en effektiv exponering av produkterna i butikernas hyllor. Det handlar om att på olika sätt skapa aktiviteter som stödjer butikerna att sälja varorna. Det mest intressanta för butikerna – och självfallet även för Midsona – är förstås försäljningen till slutkonsumenten. Det gäller att kontinuerligt ha kreativa idéer, skyltningar och exponeringar i hyllorna.

Midsona arbetar i huvudsak med egna säljkärer, vilket effektiviserar styrningen av säljarbetet. Eftersom informationsvägarna blir enklare och kortare kan säljarna förändra eller fokusera sitt säljarbete snabbare.

Logistik och inköp

Midsona arbetar vidare mot målet att ha en ny nordisk organisation för logistik och inköp på plats under 2019. Syftet är att skapa en hållbar värdekedja med hänsyn till miljö och våra högt uppsatta mål för fortsatt tillväxt och kostnadseffektivitet.

En organisation, ett system, en plan

Genom att bygga en gemensam organisation för supply chain i Norden, baserad på ett gemensamt affärssystem och en verksamhetsplan, kommer inköp och logistik att samordnas fullt ut. Dessutom kommer ytterligare synergier skapas genom att fördjupa samarbetet med Davert i Tyskland. Sammantaget ger detta förutsättningar för ökad tillväxt och kostnadseffektivitet.

En grundförutsättning för att kunna arbeta som en organisation är ett gemensamt affärssystem. Därför har ett nytt affärssystem implementerats i Sverige och Danmark under 2018. Under 2019 kommer systemet att vara på plats även i Norge och Finland.

Nordisk samordning ger resultat

En ny ledning har bildats för den nordiska supply chain-organisationen. Den arbetar över landsgränserna för att effektivisera koncernens processer. Den är ansvarig för gemensamma nordiska funktioner som inköp, lager, logistik, kundservice, kvalitetssäkring och produktion. Trots att mycket arbete återstår har arbetet redan börjat ge positiva effekter.

Organisationsförändringarna har bland annat resulterat i gemensamma nordiska inköp för varumärkena Kung Markatta och Urtekram och flera gemensamma upphandlingar har genomförts med goda resultat. Genom att lägga ihop och samordna inköpsvolymerna finns möjlighet för stora kostnadsbesparingar och bättre villkor hos leverantörer. Koncernens danska produktionsanläggning, som tidigare enbart producerade för Urtekram, avsätter nu tio procent av kapaciteten till Kung Markatta och Helios.

En viktig del i logistikarbetet har varit att effektivisera lagerstrukturen. I samband med förändringen i Mariager i Danmark har det danska lagret för health care i Köpenhamn stängts. I Norge har lagerverksamheten konsoliderats till ett centrallager och i Sverige har samtliga volymer inom health care konsoliderats till Falköping.

Under 2018 påbörjades arbetet med optimering av Midsonas nordiska organisation och som ett led i detta har en avveckling av verksamheten i Örebro föreslagits. Förslaget offentliggjordes i samband med att Midsonas bokslutskommuniké 2018 publicerades.

Under året har koncernen även samordnat kvalitetssäkring och regulatoriska krav mellan de nordiska länderna. I februari 2018 slöt koncernen ett nordiskt försäljningsavtal med HRA Pharma kring bland annat varumärket Compeed®. Avtalet är ett bevis på att vi nu har en nordisk struktur utifrån det regelverk som krävs inom vård- och läkemedelsbranschen.

2018 slöt vi ett försäljningsavtal med HRA Pharma och har nu en nordisk struktur för det regelverk som krävs inom vård- och läkemedelsbranschen.

Säkrare prognoser och smartare inköp

Supply chain kommer i större utsträckning att samordnas utifrån ett nordiskt övergripande prognosarbete kring försäljning, inköp och ekonomi. Under året har Demand Planners anställts i Sverige och Danmark för att samordna detta arbete. Säkrare prognoser på nordisk nivå ger stora möjligheter till förbättringar; högre servicegrad mot kunder och lägre kapitalbindning. Inköp är ett fokusområde för supply chain som genom den nya organisationen kommer samordnas centralt.

Grönare transporter

Under året har koncernen genomfört en nordisk transportupphandling med syfte att sänka kostnaderna och minska miljöavtrycket. Vi kommer nu att tydligare kunna följa upp samtliga transporter utifrån ett hållbarhetsperspektiv, eftersom leverantörerna kommer att redogöra för sina koldioxidutsläpp.

Som en del av förbättringsarbetet inom gemensamma inköp infördes en nordisk Supply Code of Conduct för samtliga leverantörer. Att ställa högre krav på att leverantörerna tar sitt ansvar är en av grundförutsättningarna för koncernens hållbarhetsarbete framöver. 77 procent av leverantörerna har skrivit under Supply Code of Conduct och redan under 2019 förväntas de första effekterna av avtalet.

Den nordiska supply chain-enheten har varit drivande i koncernens övergripande hållbarhetsarbete och bland annat tagit fram mätbara och långsiktiga hållbarhetsmål. Målen syftar till att förbättra organisationen utifrån mätbara faktorer som koldioxidutsläpp, emballage, fyllnadsgrad vid leveranser och ansvarsfulla inköp.

Potential i Davert

Förvärvet av tyska Davert innebär att en ny organisation kring inköp och logistik kommer att utvecklas och integreras med koncernens nordiska organisation. Koncernen ser stor potential i Davert som nu kartläggs utifrån möjliga förbättringsområden och produktionsstrategi.

Bringwell, som förvärvades under 2017, är nu integrerat i koncernen. Vid förvärvet har många nya medarbetare gått över till Midsona och Bringwells fabrik i Falköping har redan börjat användas som en nordisk knutpunkt för kategorin egenvårdsprodukter.

2017 förvärvades Bringwell och under 2018 har fabriken i Falköping börjat användas som en nordisk knutpunkt inom egenvårdsprodukter.

"Jag ser fram emot att utveckla produkter för andra länder"

— Anita Becker, Livsmedelstekniker, Davert, Ascheberg, Tyskland.
Anställd 2010, i koncernen sedan Midsonas förvärv av Davert 2018.

Vad tycker du om att bli en del av Midsona?

Jag har arbetat med utveckling av livsmedel i 20 år och hittills fokuserat på Tyskland. Med stöd från Midsona hoppas jag att Davert kan vara med i en kreativ utveckling även utanför Tyskland och jag ser fram emot att kunna utbyta kunskaper med andra i koncernen.

På vilket sätt tror du att förvärvet av Davert kan bidra till Midsonas framtida framgång?

Daverts storlek bör passa väl in i Midsona för att snabbt stödja vidareutveckling av produkter. Korta besluts- och informationsvägar bidrar till vår effektivitet. Under processen kan utvecklings- och produktavdelningen göra smaktester snabbt och tillsammans direkt planera för nästa steg. Som ett resultat är antalet nya produkter per år mycket högt. Vi har gjort stora investeringar i fyllningsteknik och möjligheterna att utveckla innovativa produkter har förbättrats avsevärt.

Hur kan du personligen bidra till framgången?

Sedan mina studier i livsmedelsteknik har jag intresserat mig för livsmedelsproduktion och har hela tiden arbetat med produktutveckling och har därför bred erfarenhet. Jag kan teknikerna och min kunskap har utvecklats kontinuerligt. Jag är nyfiken, kreativ och villig att lära mer. Jag älskar utmaningar och tror att jag kan bidra till att utveckla framgångsrika produkter.

Vilket är ditt bästa Midsonarecept?

Jag älskar att laga mat och egentligen är varje recept en favorit. Jag tycker om att använda våra risprodukter eller blandningar med quinoa. Om jag har ont om tid är Bulgursalladen en favorit, som kan piffas upp med färska grönsaker.

Våra affärsområden

Den operativa verksamheten bedrivs i fem affärsområden med närhet till kunderna på respektive marknad, vilket ger de bästa förutsättningarna för att kombinera koncernens skalfördelar med flexibla och effektiva affärsbeslut.

Sverige

- Försäljningen ökade väsentligt, driven av både organisk tillväxt och förvärvade försäljningsvolymerna.
- Ett stort program har initierats för att öka de ekologiska varumärkenas attraktionskraft för kunder och konsumenter.
- Avtal slöts om att representera ett urval av varumärken för HRA Pharma i Norden, till exempel Compeed®.
- Negativ påverkan av valuta och råvaror. Nordiskt åtgärdsprogram har tagits fram.
- Kung Markatta rankades som Sveriges tolfte mest hållbara varumärke 2017, enligt varumärkesundersökningen Sustainable Brand Index™.
- Midsonas nya affärssystem har tagits i drift.
- Samtliga volymer inom health care har flyttats till Falköping.

Nyckeltal	2018	2017
Nettoomsättning, Mkr	1 315	1 070
Nettoomsättningstillväxt, % ¹	22,9	47,0
EBITDA, före jämförelsestörande poster, Mkr	143	133
Av- och nedskrivningar	-9	-7
Rörelseresultat, före jämförelsestörande poster, Mkr	134	126
Jämförelsestörande poster ingående i rörelseresultatet, Mkr	1	-6
Rörelseresultat, Mkr	135	120
Rörelsemarginal, %	10,3	11,2

¹ Siffror för 2016 är inte omräknade för effekter på nettoomsättning vid omräkning till IFRS 15.

Försäljningskanaler extern varuförsäljning

Könsfördelning i affärsområdet samt andel av Midsonas totalt antal anställda

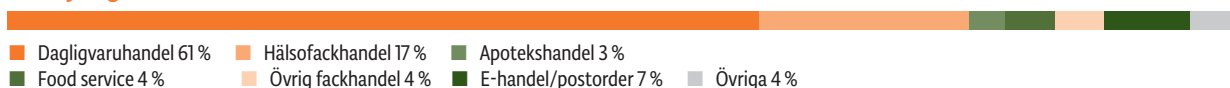
Danmark

- Försäljningsutvecklingen var svag, bland annat till följd av att ett avtal om kontraktstillverkning avslutats.
- Midsonas nya affärssystem togs i drift.
- I Danmark vann Urtekram livsmedelskategorin i undersökningen Sustainable Brand Index™ och placerade sig på en andraplats i den samlade bedömningen.
- En ny förpackningslösning med sockerrör har tagits fram för varumärket Urtekrams beautyprodukter, vilken kommer att rullas ut under 2019.
- Produktionsenheten i Mariager tillverkar nu även delar av Kung Markattas och Helios sortiment.
- Det danska lagret för health care i Köpenhamn har stängts.

Nyckeltal	2018	2017
Nettoomsättning, Mkr	554	521
Nettoomsättningstillväxt, % ¹	6,3	-3,0
EBITDA, före jämförelsestörande poster, Mkr	13	24
Av- och nedskrivningar	-6	-8
Rörelseresultat, före jämförelsestörande poster, Mkr	7	16
Jämförelsestörande poster ingående i rörelseresultatet, Mkr	-	-
Rörelseresultat, Mkr	7	16
Rörelsemarginal, %	1,3	3,1

¹ Siffror för 2016 är inte omräknade för effekter på nettoomsättning vid omräkning till IFRS 15.

Försäljningskanaler extern varuförsäljning

Könsfördelning i affärsområdet samt andel av Midsonas totalt antal anställda

Norge

- Den norska marknaden har präglats av en återhållsam tillväxt med lägre försäljningsvolym till fackhandeln, till förmån för dagligvaruhandeln.
- Den norska kronan försvagades mot euron under året, vilket medförde högre kostnader för varuinköp. Det åtgärdsprogram som tagits fram på nordisk nivå gäller även Norge, där ett antal tjänster kommer att avvecklas eller flyttas till Malmö.
- Ett av Midsonas två lager i Norge har stängts som ett led i åtgärderna för att minska resultateffekterna av att distributionsavtalet med Alpro löper ut i februari 2019.

Nyckeltal	2018	2017
Nettoomsättning, Mkr	601	553
Nettoomsättningstillväxt, % ¹	8,7	16,4
EBITDA, före jämförelsestörande poster, Mkr	67	54
Av- och nedskrivningar	-5	-5
Rörelseresultat, före jämförelsestörande poster, Mkr	62	49
Jämförelsestörande poster ingående i rörelseresultatet, Mkr	-3	-4
Rörelseresultat, Mkr	59	45
Rörelsemarginal, %	9,8	8,1

¹ Siffror för 2016 är inte omräknade för effekter på nettoomsättning vid omräkning till IFRS 15.

Försäljningskanaler

extern varuförsäljning

Dagligvaruhandel 59 % Hälsofackhandel 16 % Apotekshandel 15 % Övrig fackhandel 8 % E-handel/postorder 1 % Övriga 1 %

Könsfördelning i affärsområdet

samt andel av Midsonas totalt antal anställda

Män: 29 Kvinnor: 43 Totalt: 72

Finland

- Den finska marknaden är i stabil tillväxt. Prioriterade varumärken hade stark tillväxt och stärkte sina positioner framför allt i dagligvaruhandeln, trots konkurrens av handens egna varumärken.
- Ett stort fokus låg på integration av förvärvade Bringwells finska verksamhet. Integrationen slutfördes vid årets utgång.
- Det åtgärdsprogram som tagits fram på nordisk nivå gäller även Finland, där ett antal tjänster kommer att avvecklas eller flyttas till Malmö.
- Ett par försäljningsuppdrag tecknades.

Nyckeltal	2018	2017
Nettoomsättning, Mkr	225	173
Nettoomsättningstillväxt, % ¹	30,1	5,5
EBITDA, före jämförelsestörande poster, Mkr	26	18
Av- och nedskrivningar	-1	-1
Rörelseresultat, före jämförelsestörande poster, Mkr	25	17
Jämförelsestörande poster ingående i rörelseresultatet, Mkr	-	-1
Rörelseresultat, Mkr	25	16
Rörelsemarginal, %	11,1	9,2

¹ Siffror för 2016 är inte omräknade för effekter på nettoomsättning vid omräkning till IFRS 15.

Försäljningskanaler

extern varuförsäljning

Dagligvaruhandel 76 % Hälsofackhandel 8 % Apotekshandel 13 % E-handel/postorder 2 % Övriga 1 %

Könsfördelning i affärsområdet

samt andel av Midsonas totalt antal anställda

Män: 7 Kvinnor: 18 Totalt: 25

Tyskland

- Erk Schuchhardt tillträdde som chef för nybildade affärsområde Tyskland.
- Integrationen av Davert går enligt plan och utlovade synergier har börjat realiseras, främst inom produktion och inköp. År 2022 beräknas synergier från förvärvet av Davert ha en årlig positiv effekt på EBITDA om cirka 40 Mkr.
- Genom så kallad cross-selling erbjuds Kung Markattas och Urtekrams bästa produkter i Tyskland under varumärket Davert och vice versa.
- Investering i produktionslinje i Ascheberg.
- Utvecklingsmöjligheter för Midsonas affär inom food service.
- Distributionen av varumärket Davert till dagligvaruhandeln ökade.

Nyckeltal	2018 ¹	2017
Nettoomsättning, Mkr	426	-
Nettoomsättningstillväxt, %	-	-
EBITDA, före jämförelsestörande poster, Mkr	33	-
Av- och nedskrivningar	-11	-
Rörelseresultat, före jämförelsestörande poster, Mkr	22	-
Jämförelsestörande poster ingående i rörelseresultatet, Mkr	-	-
Rörelseresultat, Mkr	22	-
Rörelsemarginal, %	5,2	-

¹ Avser 3 maj-31 december.

Försäljningskanaler

extern varuförsäljning

Dagligvaruhandel 41 % Hälsofackhandel 24 % Food service 31 % Övrig fackhandel 3 % E-handel/postorder 1 %

Könsfördelning i affärsområdet

samt andel av Midsonas totalt antal anställda

Män: 106 Kvinnor: 48 Totalt: 154

Midsona totalt

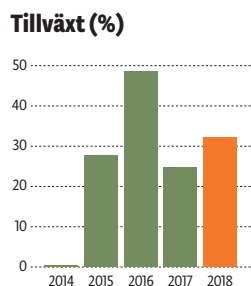
Finansiella mål

De finansiella målen är ett sätt för Midsonas ledning att styra koncernen, men också verktyg för den finansiella marknaden att följa koncernens utveckling på ett tydligt sätt. Målen visar hur koncernen utvecklas på lång sikt, oavsett konjunktur eller i vilken fas koncernen befinner sig i. Under enskilda år kan uppfyllelsen av vissa mål avvika.

Tillväxt: över 10 procent i genomsnitt per år

Tillväxtmålet ska nås genom fokus på vår vision och uppsatta strategier. Tillväxten ska ske organiskt, via förvärv och genom nya samarbeten eller allianser. Målet innebär att Midsona långsiktigt räknar med att växa betydligt mer än underliggande marknad (2–4 procent per år).

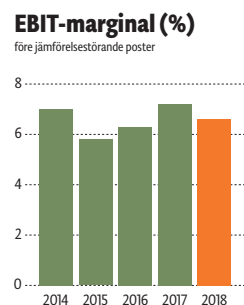
Måluppfyllelse 2018: Nettoomsättningen ökade med 32,2 procent, driven av organisk tillväxt och förvärvad affärsvolym. Den organiska tillväxten var 3,0 procent. Till nettoomsättningsökningen bidrog även strukturella förändringar med 26,0 procent och valutakursförändringar med 3,9 procent.

EBIT-marginal: över 10 procent

Nivån är satt för att skapa utrymme och förutsättningar för att långsiktigt utveckla verksamheten och lämna en stabil avkastning. Som ett fokuserat varumärkesbolag kan Midsona skapa skal fördelar i alla funktioner, från inköp till försäljning, vilket stärker EBIT-marginalen. Dessutom bedöms en förbättrad produktmix och synergier från förvärv påverka marginalen positivt.

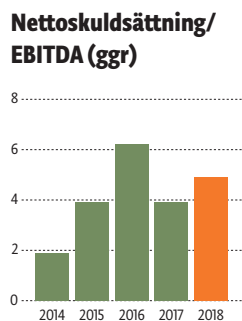
Måluppfyllelse 2018: EBIT-marginalen, före jämförelsestörande poster, uppgick till 6,6 procent (7,2). Marginalerna påverkades framför allt negativt av väsentligt högre varukostnader till följd av den försvagade svenska kronan mot euron samt vissa temporära merkostnader hänförliga till bland annat utmaningar vid ett skifte av affärssystem.

Nettoskuldssättning/EBITDA: mindre än 2 gånger

Målet kopplar belåning till intjäningsförmåga och ska definiera rimlig risknivå. Målet ska nås genom aktiva investeringar samt ett tydligt fokus på det operativa kassaflödet.

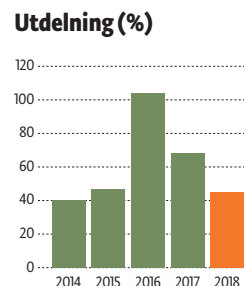
Måluppfyllelse 2018: Förhållandet mellan nettoskulden och EBITDA på rullande 12 månaders basis var 4,9 ggr (3,9), trots ett starkt kassaflöde och ett förbättrat resultat. Periodvis kan nyckeltalet vara väsentligt högre än målet vid tiden efter ett förvärv, då resultatet från förvärvet ännu inte fått fullt genomslag i nyckeltalsberäkningen.

Utdelning: minst 30 procent av resultat efter skatt

Målet är en väl avvägd andel som ger ägarna en rimlig avkastning samtidigt som bolaget tillförsäkras medel för att offensivt utveckla verksamheten.

Måluppfyllelse 2018: Styrelsen föreslår en utdelning på 1,25 kr per aktie (1,25), motsvarande en utdelningsandel på 44,7 procent (68,2). Målsättningen är att fortsatt använda framtida kassaflöden till aktieutdelningar, men även ge finansiell flexibilitet för förvärv. Det långsiktiga finansiella målet att dela ut minst 30 procent av resultat efter skatt till aktieägarna har uppfyllts de senaste sex åren.

Risker och riskhantering

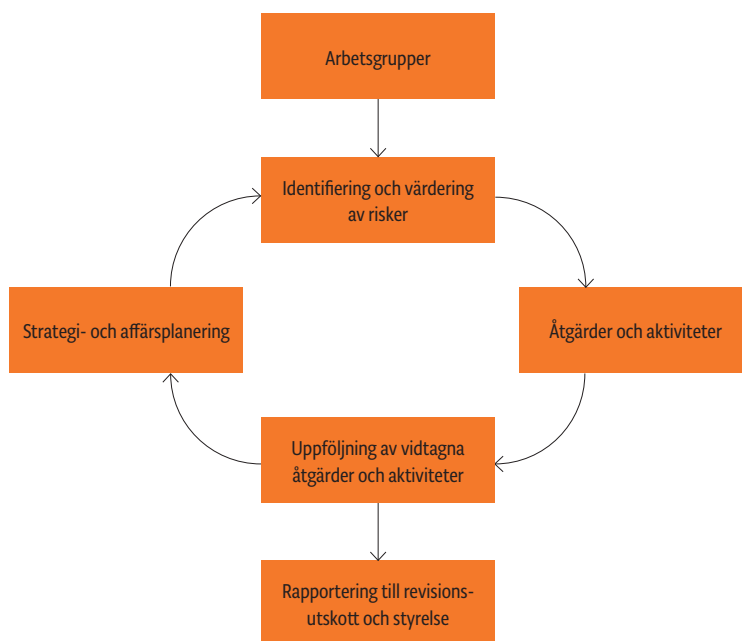
All affärsverksamhet har att hantera osäkerhet om framtida händelser, vilka kan påverka affärsverksamheten positivt, med möjlighet att skapa ökat värde, eller negativt, med risk att inte nå uppsatta mål med minskat värdeskapande för aktieägare och andra intressenter till följd. Förmågan att identifiera, utvärdera, hantera och följa upp risker utgör en viktig del av styrningen och kontrollen av affärsverksamheten. Syftet är att koncernens mål ska nås genom ett väl övervägt risktagande inom fastställda ramar.

Riskarbetet styrs på övergripande nivå av styrelsen som inför ägarna ansvarar för riskhanteringen. På en operativ nivå styrs riskarbetet av verkställande direktör, ledningsgrupp och övriga medarbetare. Till grund för den operativa

riskhanteringen, som hanteras på alla nivåer i organisationen, finns en uppförandekod och ett antal övergripande policyer. Risker relaterade till affärsutveckling och strategisk planering bereds i koncernledningen och beslutas av styrelsen. Koncernledningen rapporterar löpande riskfrågor om koncernens finansiella ställning och efterlevnad av finanspolicy till styrelsen.

Midsona har en iterativ riskhanteringsprocess, som utgör en bas för koncernens arbete med risker. Processen syftar dels till att ge en koncernövergripande översikt av risker, genom att identifiera, utvärdera och ta fram beslutsunderlag för riskhantering, dels till att möjliggöra uppföljning av riskerna och hur de hanterats.

Riskhanteringsprocess

I riskhanteringsprocessen har ett antal risker identifierats som kategoriserats in i fyra riskområden – verksamhetsrisker, marknadsrisker, finansiella risker och hållbarhetsrisker. Redovisningen av de olika riskerna i respektive risk-

område gör inte anspråk på fullständighet och är inte heller rangordnade efter grad av betydelse. Samtliga risker beskrivs inte i detalj utan en komplett utvärdering måste innefatta övrig information samt en allmän omvärldsbedömning.

Verksamhetsrisker

AFFÄRSETIK

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Det är av central betydelse att konsumenter förknippar våra varumärken med positiva värden, där såväl ett gott renommé som trovärdighet är vitala för försäljningsframgångar. Renommé och trovärdighet kan lätt skadas i händelse av att vi eller våra samarbetspartners företar handlingar som står i strid med de värden som våra varumärken representerar, med negativ försäljningsutvecklingen som konsekvens.

Riskhantering

Vi bedriver ett systematiskt förebyggande arbete både internt och externt mot samarbetspartners genom såväl uppförandekod som policy, etiska riktlinjer och rutiner för att våra produkter ska leva upp till varumärkeslöftet med rätt kvalitet, funktion, produktmärkning och korrekt marknadskommunikation.

Kommentar

Ett ärende är under handläggning av Konsumentverket i Sverige om huruvida marknadsföring av hår- och hudvårdsprodukter under varumärket Urtekram står i strid med Marknadsföringslagen. Midsona har yttrat sig över skrivelsen och har bl.a. anført att marknadsföringen inte står i strid med Marknadsföringslagen samt att åtgärder vidtagits för att försäkra sig om att så inte heller sker i framtiden.

FÖRNYELSE AV TILLSTÅND, CERTIFIERINGAR OCH LICENSER

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Vi har tillståndspliktig verksamhet och sådana tillstånd måste förnyas med jämna tidsintervall. Dessutom har vi ett antal viktiga certifieringar och licenser för verksamheten, som ska upprätthållas. Verksamheten skulle kunna påverkas negativt om vi inte lyckas uppnå de krav som ställs vid inspektioner från myndigheter och andra organisationer med indragna tillstånd, certifieringar eller licenser som konsekvens.

Riskhantering

Vi bedriver med ett kvalitetsarbete, som följer ett ledningssystem som innefattar kvalitets- och miljöledning. Syftet med ledningssystemet är bland annat att ständigt arbeta med kvalitet och utveckling av verksamheten samtidigt som relevanta lagar och riktlinjer följes för att upprätthålla erforderliga tillstånd från myndigheter, certifieringar och licenser. Ledningssystemet är bemyndigat av koncernchefen.

Kommentar

Alla tillstånd, certifieringar och licenser förnyades under 2018 efter utförda myndighetsinspektioner och andra revideringar.

FÖRSÄKRINGSBARA RISKER

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Produktionsanläggningar, produktionsutrustning och andra tillgångar kan skadas vid brand, strömavbrott eller liknande. Det finns en risk för att våra tillgångar inte har ett fullgott försäkringskydd, vilket skulle kunna leda till en negativ påverkan på koncernens finansiella ställning vid en skada.

Riskhantering

Vi samarbetar med extern försäkringsmäklare för att inneha ett väl balanserat och kostnadseffektivt försäkringskydd för våra tillgångar i linje med policy. Det är ett omfattande försäkringsprogram som bland annat omfattar egendom- och avbrottsförsäkring, transportförsäkring, förmögensförsäkring samt ansvars- och produktansvarsförsäkring. Ett systematiskt arbete bedrivs för att både minimera risken för incidenter och ha beredskapsplaner på plats för att begränsa effekter av eventuella incidenter.

Kommentar

Det inträffade inte några incidenter under 2018, som medförde att försäkringslösningen behövde tas i anspråk eller för att aktivera befintliga beredskapsplaner.

INFORMATIONSSYSTEM

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Verksamheten är beroende av en väl fungerande och säker IT-infrastruktur. Störningar eller fel i kritiska system har en direkt påverkan på vår produktion, distribution och finansiella rapportering. Sofistikerade dataintrång samt brister i hantering av kund- och medarbetarinformation kan skada finansiell förmåga och rykte.

Riskhantering

Vi arbetar fortlöpande med att hålla befintliga system väl skyddade för intrång och förbättrar servicenivån vad gäller IT-infrastrukturen, i linje med policy, riktlinjer och rutiner. Vi etablerar processer för att öka informations säkerheten i och mellan system. Investeringar görs bland annat för att förbättra återställningsplaner och datalagringsfunktioner. Informations säkerheten följes upp på regelbunden basis genom revision av IT-säkerhet. Vi har en centraliserad IT-miljö för ökad kontroll, överblick och kostnadseffektivitet samtidigt som vi samarbetar med lokal expertis för att säkerställa att legala krav efterlevs i de länder som koncernen verkar i.

Kommentar

Ett nytt ERP-system implementerades i Sverige och Danmark under 2018, för att förbättra informations säkerhet och intern kontroll. Det säkerställdes att ny praxis efterlevs för att skydda individers rättigheter i samband med personuppgifter som hanteras i koncernen i linje med kraven i EU:s nya dataskyddsförordning (GDPR). Det digitala verktyget InsiderLog började användas under 2018 för att säkerställa hanteringen av insiderinformation.

KOMPETENS – EN KRITISK RESURS

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

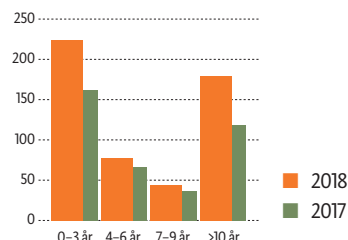
Verksamheten kräver både affärs- och produktexpertis. Koncernens utveckling påverkas av tillgången till kompetenta och motiverade medarbetare samt av ledningens och andra nyckelpersoners kunskaper, erfarenheter och engagemang. Utvecklingen skulle kunna påverkas negativt om någon eller flera av dessa nyckelpersoner lämnar koncernen eller vid oförmåga att rekrytera och behålla kvalificerade och engagerade medarbetare.

Riskhantering

Vi arbetar med kompetenskartläggning och kompetensplanering för att säkra tillgången till medarbetare med rätt kunskap och engagemang. Genom att lägga stor vikt vid en god arbetsmiljö, hälsofrämjande åtgärder och gott ledarskap värnar Midsona om sitt varumärke som arbetsgivare. Vi har bra rutiner vid rekryteringar och de görs ofta i samarbete med rekryteringsspecialister för att för att få rätt person på rätt position. Uppfattning är att vi både kan attrahera och behålla kvalificerade medarbetare.

Kommentar

Det gjordes 103 nyanställningar (76) i koncernen under året. En stor del av nyanställningarna var hänförliga till den danska verksamheten till följd av pensionsavgångar.

Anställningstid för anställda

PRODUKTION

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Vi har tre produktionsanläggningar, en i Danmark för tillverkning av ekologiska livsmedel och kroppsvårdsprodukter, en i Tyskland för tillverkning av ekologiska livsmedel samt en i Sverige för tillverkning av kosttillskott. Produktionsenheterna i Danmark och Tyskland är certifierade för ekologisk tillverkning. Risken är rent produktionsteknisk, det vill säga ett oplanerat produktionsavbrott kan få som konsekvens att leveranserna till kund blir direkt påverkade, då en stor del av produktionen sker mot order.

Riskhantering

För de stora volymprodukterna kan produktion läggas över på andra maskiner. Kontinuerligt görs underhåll av maskiner enligt uppgjorda scheman och större underhåll planeras normalt in under sommarmånaderna. Ersättnings- och nyinvesteringar görs kontinuerligt efter behov.

Kommentar

Det inträffade produktionsstörningar i koncernens danska produktionsanläggning under 2018 relaterade till utmaningar vid ett skifte av affärssystem, som medförde effektivitetsproblem och temporära kostnader. En stor investering i ny produktionslinje gjordes i den tyska produktionsanläggningen.

LEVERANTÖRER

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Vi köper in råvaror och färdigvaror från i huvudsak europeiska och asiatiska leverantörer. Det finns alltid en risk för att leverantören inte kan leverera beställda kvantiteter i rätt tid till följd av produktionsstörningar eller kapacitetsbrister, vilket i sin tur kan påverka våra åtaganden och relationer mot kunder negativt.

Riskhantering

Vi arbetar aktivt med varuförsörjningsfrågor, där ett nära samarbete med leverantörerna är nödvändigt för säker leverans. Vi arbetar även med att etablera alternativa leverantörer på leveranskritiska volymprodukter, där så är möjligt för att minska beroendet av enskilda leverantörer.

Kommentar

Varuförsäljningen påverkades i viss mån negativt under 2018 av vissa leveransproblem till kunder till följd av produktionsstörningar och kapacitetsbrister hos några leverantörer. Kundrelationerna påverkades inte i någon större omfattning mer än att tidvis för låg servicegrad resulterade i att straffavgifter fick erläggas. Aktiviteter är både initierade och pågående i supply chain-organisationen för att minimera riskerna från leverantörsledet och samtidigt säkerställa god leveransförmåga till kund. Detta sker främst genom att vi bygger upp en ny nordisk avdelning för strategiskt inköpsarbete, samtidigt som vi investerar i ett nytt leverantörsutvärderingssystem samt implementerar en ny process för förbättrat prognosarbete, som på sikt ska delas med kritiska leverantörer.

MILJÖ

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Transporter, vatten- och energiförbrukning, avloppsvatten, råvaru- och emballageavfall samt produktionsspill utgör de främsta källorna för vår miljöpåverkan.

Riskhantering

Vi bedriver ett systematiskt förebyggande miljöarbete på våra produktionsanläggningar och ställer miljökrav på våra transporter, genom policyer, riktlinjer och rutiner, för att minska vår miljöpåverkan. Vi följer regelbundet upp miljöpåverkan genom att mäta el- och vattenförbrukning samt mängden avfall.

Kommentar

Energiförbrukningen i den danska produktionsanläggningen kommer i huvudsak från vindturbiner och solpaneler, medan en fjärdedel av energiförbrukningen i den tyska produktionsanläggningen kommer från solpaneler.

STRUKTUR- OCH ORGANISATIONSFÖRÄNDRINGAR

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Vid förvärv finns det risker vid val och värdering av möjliga målbolag liksom vid förvärvs- och integrationsprocessen. En integration av förvärvad rörelse är en komplicerad process, som inte alltid är framgångsrik. Integrationskostnaderna kan bli högre än beräknat och synergieffekter kan bli lägre än förväntat eller ta längre tid att realisera. Förvärvad goodwill är föremål för nedskrivningsprövning årligen och anses den inte vara rätt värderad kan det resultera i en nedskrivning, vilket påverkar koncernens resultat negativt. Större organisationsförändringar kan medföra risk för högre kostnader eller lägre intäkter än förväntat, att nyckelpersoner slutar, eller att beräknade besparingar blir lägre i förhållande till uppsatta mål.

Riskhantering

Ett inrättat team finns för förvärvsprocessen. Processen uppdateras och förbättras kontinuerligt för att hantera och förebygga risker. Grundliga undersökningar och analyser görs före en transaktion, för att komma fram till rätt värdering. Händelser efter transaktionen, såsom överlämning och integrering, planeras noggrant i samråd med företrädare för målbolaget. Likaså vid större organisationsförändringar görs grundliga undersökningar och analyser för att förebygga negativa konsekvenser.

Kommentar

Vi har utvecklat en effektiv och strukturerad förvärvsprocess för analys, genomförande och implementering. Sedan 2012 har åtta rörelseförvärv och två varumärkesförvärv genomförts och integrerats på ett strukturerat sätt. Den förvärvade goodwillen från dessa förvärv har inte varit föremål för någon nedskrivning.

PRODUKTSÄKERHET

SANNOLIKHET		PÅVERKAN	
			
<p>Beskrivning av risk</p> <p>Hantering av livsmedel ställer höga krav på spårbarhet, hygien och hantering. Dålig kontroll kan leda till kontamination, allergiska reaktioner eller skador av olika slag. Brister i livsmedelshanteringen kan medföra att renommé och förtroende för våra varumärken minskar samt att produkter med defekter måste återkallas eller återköpas. Återkallelser kan skada anseendet för koncernen som helhet och bli kostsamma till följd av att varor i varulager inte kan säljas. Det kan även ställas produktansvarskrav om en produkt anses ha orsakat personskada.</p>	<p>Riskhantering</p> <p>Kvalitets- och produktsäkerhetsarbetet styrs dels av gällande lagstiftning, krav från myndigheter och kunder samt branschriktlinjer, dels av intern policy, riktlinjer och rutiner. Kvalitetskraven är höga i samtliga processer för att minimera risken för brister, produktåterkallelser eller produktansvarskrav. Alla leverantörer ska uppfylla våra krav på produktsäkerhet. För att säkerställa det genomför vi riskvärdering och klassificering av våra leverantörer med hjälp av standardiserade frågeformulär och en årlig revisionsplan. Alla råvaror och halvfabrikat genomgår tester i laboratorium för att säkerställa rätt råvara och kvalitet innan de används i våra produkter. Eventuella reklamationsflöden fångas tidigt upp i vårt kvalitetssystem i proaktivt syfte. I vår försäkringslösning ingår en ansvars- och produktansvarsförsäkring mot eventuella produktansvarskrav.</p>	<p>Kommentar</p> <p>Det gjordes 17 oplanerade produktåterkallelser (15) under 2018. Sammantaget hade de inte någon väsentlig påverkan på bolagets resultat och ställning. Åtgärder är vidtagna för att reducera oplanerade produktåterkallelser. En ny portal för utvärdering av leverantörer har under 2018 arbetats fram för att bättre kunna analysera våra leverantörer avseende bland annat produkt- och leverans kvalitet och hållbarhet. Den nya portalen tas i drift under första halvåret 2019.</p>	

Marknadsrisker

DISTRIBUTIONSAVTAL

SANNOLIKHET		PÅVERKAN	
			
<p>Beskrivning av risk</p> <p>En betydande andel av vår varuförsäljning kommer från distributionsavtal, med en exklusiv rätt att marknadsföra, sälja och distribuera andra företags produkter på en definierad marknad. Avtalen löper vanligtvis på 1–5 år och kan under vissa omständigheter sägas upp i förtid av uppdragsgivaren, till exempel om överenskomna minimiförsäljningsvolym inte uppnås. Det finns alltid en risk för att vi inte lyckas förlänga distributionsavtal eller ingå nya distributionsavtal med acceptabla villkor.</p>	<p>Riskhantering</p> <p>Vi har lång erfarenhet av att marknadsföra, sälja och distribuera produkter för uppdragsgivares räkning på den nordiska hälso- och egenvårdsmarknaden. I sådana samarbeten byggs en relation och långsiktighet upp med uppdragsgivaren genom kontinuerliga uppföljningsmöten och andra gemensamma aktiviteter på olika nivåer i organisationen, vilket skapar ett ömsesidigt förtroende för varandra. Med tillgång till koncernens marknadsexpertis ges licensierade produkter goda möjligheter till tillväxt och god lönsamhet, vilket vanligtvis borgar för ett långsiktigt samarbete.</p>	<p>Kommentar</p> <p>Ett distributionsavtal ingicks med HRA Pharma om att representera några av deras varumärken, bland annat Compeed, i Norden. Avtalet beräknas generera en nettoomsättning om 150 Mkr på årsbasis. Distributionsavtalet för varumärket Alpro på den svenska och norska marknaden avslutades under det första kvartalet 2019. Ågaren Danone valde att samordna distributionen i egen regi med sina andra produkter. Distributionsuppdraget hade en nettoomsättning på 268 Mkr för 2018.</p>	

KONKURRENTER – OCH SAMTIDIGT KUNDER

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Kunderna är främst kedjor inom apoteks-, dagligvaru- och hälsofackhandel. Dessa aktörer har i olika utsträckning konkurrerande produkter som man säljer under egna varumärken (EMV), som växer sig allt starkare för varje år och upptar en allt större del av produktutbudet på hyllorna i handeln. Dessa aktörer är inte heller beroende av enskilda varumärken och kan hålla tillbaka prisökningar samt kräva ökade marknadsföringsinsatser. Fortsätter dessa aktörer att ytterligare bredda sina sortiment av produkter under egna varumärken skulle det leda till ytterligare konkurrens och en ökad prispress, vilket skulle kunna påverka försäljning och resultat negativt för Midsona.

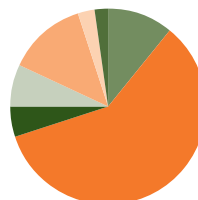
Riskhantering

Vi arbetar aktivt med utveckling och innovation av våra varumärken för att förtjäna platsen i hyllan hos handelsaktörer och samtidigt ge konsumenten ett tydligt och korrekt budskap vid köptillfället. Kundens och konsumentens förtroende för våra varumärken har central betydelse för vår långsiktiga utveckling. Utan ett starkt förtroende för bolagets varumärken är det mycket svårt att ta marknadsandelar och växa. Ett gediget utvecklings-, innovations- och hållbarhetsarbete ökar förutsättningarna att vinna och behålla kundens och konsumentens förtroende.

Kommentar

En tydlig trend är att handels egna varumärken (EMV) får mer utrymme i butikshyllorna. Prishöjningar aviserades mot handeln under 2018, som kompensation för högre varukostnader till följd av en ofördelaktig valutakursutveckling för den svenska kronan mot euron.

Varuförsäljningens andel i respektive försäljningskanal¹

- Apotekshandel 11 % (7)
- Dagligvaruhandel 59 % (69)
- E-handel/Postorder 5 % (4)
- Food service 7 % (-)
- Hälsofackhandel 13 % (12)
- Övrig fackhandel 3 % (5)
- Övriga försäljningskanaler 2 % (3)

¹ Varuförsäljningen är allokerad på en ny försäljningskanal 2018, Food service. Den försäljningen ingick i allt väsentligt i försäljningskanal dagligvaruhandel för 2017.

KONSUMENTBETEENDE OCH TRENDER

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Konsumenterna ändrar sina inköpsbeteenden och nya konsumtionstrender kommer och går. Det finns alltid en risk för att inte i tid fånga upp sådana förändrade konsumtionsbeteenden eller när nya trender kommer, vilket innebär att man tappar i konkurrenskraft mot konkurrenter.

Riskhantering

För att hjälpa människor till ett hälsosamt liv är det grundläggande för oss att tidigt upptäcka trender och förändringar i konsumenters beteenden. För det krävs kunskap om trender, konsumentbeteenden och produktinnehåll. Vi anser oss ha väl utvecklade metoder och processer för att aktivt bevaka omvärlden och upptäcka nya konsumentbeteenden och trender. Vi besöker viktiga mässor i Europa och Nordamerika, läser och analyserar trendrapporter och köper in marknadsdata på våra lokala marknader.

Kommentar

Under året har vi genomfört en större kvalitativ undersökning avseende den ekologiska marknaden i Sverige och Danmark (1 400 intervjuer per land). Detta för att bättre förstå det ekologiska landskapet och konsumenternas drivkrafter och beteenden. Vi ser en rörelse mot en hållbarare konsumtion (till exempel mer växtbaserat) och ökad efterfrågan på ekologiska och hälsosamma produkter som underlättar i vardagspusslet. Undersökningen mejslade ut konsumentinsikter, som kommer användas i vårt innovationsarbete det kommande året.

RÅVARUPRISER

SANNOLIKHET		PÅVERKAN	
<p>Beskrivning av risk Råvaruprisutvecklingen är till stor del kopplad till utbud och efterfrågan, som ligger utom kontroll för koncernen. Priset på vissa råvaror som vi köper in påverkas även av jordbrukspolitiska beslut, subventioner, handelshinder och aktiviteter på råvarubörser.</p>	<p>Riskhantering Vi följer prisutvecklingen på alla viktiga råvaror fortlöpande. För att säkerställa både tillgång och pris på viktiga råvaror tecknas normalt leverantörsavtal, som täcker behovet för kommande 6–12 månader. Riktlinjen för ökade råvarukostnader är att ta ut den i nästa led genom prishöjningar till kund.</p>	<p>Kommentar Prisrevideringar sker normalt sett en gång per år. Generellt är det svårt att få igenom prishöjningar till kund direkt efter att höjda råvarupriser kan påvisas. I vissa speciella fall förs diskussion med kund löpande under året när en råvara drastiskt ändrar i pris.</p>	

Finansiella risker

FINANSIERINGSRISK

SANNOLIKHET		PÅVERKAN	
<p>Beskrivning av risk Med finansieringsrisk avses risken att framtida kapitalanskaffning och refinansiering av förfallande lån blir svår eller kostsam.</p>	<p>Riskhantering För att säkerställa att koncernen i alla lägen har tillgång till nödvändig extern finansiering till rimlig kostnad är riktlinjen att de bekräftade kreditlöftena ska ha en genomsnittlig återstående löptid på minst 12 månader.</p>	<p>Kommentar Nuvarande finansieringsavtal sträcker sig fram till 1 juni 2020. Vid årets utgång var den genomsnittliga återstående löptiden på koncernens bekräftade kreditlöften 16 månader (23).</p>	

KREDITRISK

SANNOLIKHET		PÅVERKAN	
<p>Beskrivning av risk Det finns en risk för förluster om motparter som koncernen har likvida medel, finansiella investeringar eller ingångna derivatinstrument med inte kan fullgöra sina plikter, en så kallad finansiell kreditrisk. Det finns även en risk för att våra kunder inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden, en så kallad kundkreditrisk. Koncernen har mer än 1 000 aktiva kunder, varav de 10 största svarade för 51 procent (62) av nettoomsättningen.</p>	<p>Riskhantering Hur likviditetsöverskott ska placeras finns fastställt i policy. Är koncernen nettolånetagare ska överskottslikviditet användas till att reducera lån till kreditinstitut. Koncernbolagen ska placera sin överskottslikviditet på bankkonton tillhörande koncernkontosystem eller på bankkonto i banker godkända av koncernens finansfunktion. Koncernens motparter i finansiella transaktioner är kreditinstitut med god kreditrating. Kundkreditrisken hanteras löpande av respektive koncernbolag genom kreditkontroller och interna kreditlimiter per kund. Bankgaranti eller annan säkerhet krävs för kunder med låg kreditvärdighet eller otillräcklig kredithistorik.</p>	<p>Kommentar Den finansiella kreditrisken i likvida medel var 101 Mkr (54) vid årets utgång. Kundfordringarna uppgick till 259 Mkr (213) vid årets utgång, vilket motsvarade en genomsnittlig kundkreditid på 37 dagar (38). I kundfordringarna ingick en reservering för förväntade kreditförluster med 1 Mkr. Kundförlusterna har varit på en mycket låg nivå en längre tid.</p>	

LIKVIDITETSRIK

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Det finns en risk för att koncernen inte kan infria sina betalningsförpliktelser som en följd av otillräcklig tillgång till likvida medel.

Riskhantering

Koncernens likviditetsreserv, utgörande outnyttjade kreditfaciliteter och likvida medel, ska vid varje tidpunkt överstiga koncernens låneförfall för kommande 6 månader.

Kommentar

Likviditetsreserven uppgick till 376 Mkr (154) vid årets utgång och var allokerad till likvida medel 101 Mkr (54), outnyttjad del av checkkredit 100 Mkr (100) och outnyttjad del av förvärvslån 175 Mkr. Låneförfall, inklusive amortering och ränta, för finansiella skulder till kreditinstitut kommande 6 månader uppgick till 56 Mkr (27).

RÄNTERISK

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Med ränterisk avses den resultateffekt som en ränteförändring orsakar. Hur snabbt en ränteförändring påverkar resultatet beror på lånens och placeringarnas räntebindingstider. Då koncernen är nettolåntagare och inte placerar pengar i noterade instrument är det i huvudsak koncernens räntebärande skulder till kreditinstitut som exponeras för ränteförändringar.

Riskhantering

Riktlinjen är att den genomsnittliga räntebindingstiden för koncernens räntebärande skulder till kreditinstitut minst bör uppgå till 3 månader. För att undvika ovisshet kring framtida räntenivåer och få kännedom om framtida räntekostnader under en bestämd period använder sig koncernen av räntesäkring i form av ränteswap.

Kommentar

Den genomsnittliga räntebindingstiden för moderbolagets räntebärande skulder till kreditinstitut var 3 månader (3). Räntebindingstiden på faciliteter övertagna vid rörelseförvärv i maj 2018 var fasta över löptiden. En ränteförändring på +/- 1 procentenhet medför en resultateffekt på +/- 12 Mkr (7) beräknad på skulden till kreditinstitut 1 195 Mkr (705) vid årets utgång om hela låneportföljen löper med rörlig ränta. Lån om 50 Mkr var räntesäkrade vid årets utgång med löptid 30 juni 2020.

VALUTARISK – TRANSAKTIONSEXPONERING

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Koncernens varuförsäljning sker i huvudsak i valutorna SEK, NOK, DKK och EUR, medan varuinköp framför allt görs i valutorna EUR och USD. Nettoexponeringen i EUR är betydande beroende på att inköpen överstiger försäljningen.

Riskhantering

Koncernen säkrar inte prognosticerad valutaexponering i linje med gällande policy. Eventuella valutarisker ska hanteras i respektive leverantörs- och kundavtal genom valutaklausuler. I syfte att reducera resultatpåverkan av förändrade valutakurser arbetar Midsona löpande med prisjusteringar mot kunder och leverantörer utifrån valutakursutvecklingen primärt kopplat mot EUR.

Kommentar

En isolerad förändring av växelkurserna mot SEK med +/- 5 procentenheter för de 4 valutor med störst bedömda nettoflöden beräknas medföra en resultateffekt efter skatt på +/- 44 Mkr (23).

Hållbarhetsrisker

Personal och sociala förhållanden

MEDARBETARHÄLSA – EN HÄLSOSAM KULTUR

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Hög sjukfrånvaro och annan typ av frånvaro kan få konsekvenser på verksamheten både i förmågan att genomföra men även förmågan att rekrytera nya medarbetare genom påverkan på anseendet.

Riskhantering

Vi arbetar aktivt för att medarbetarna ska ha en hälsosam, kreativ och utvecklande arbetsmiljö och försöker på olika sätt stimulera till hälsofrämjande aktiviteter t ex genom Midsonas Health and well-being Policy. Midsona har samarbete med företagshälsovård på alla orter som vi har verksamhet. Vi ser på olika sätt regelbundet över organisationen, till exempel genom obligatoriska utvecklingsamtal och medarbetarundersökningar.

Kommentar

Sjukfrånvaro registreras och samtlig frånvaro diskuteras med den enskilda individen utifrån dennes behov. Under 2018 genomfördes en medarbetarundersökning. Vid den identifierades behov av hälsoinitiativ och därför har till exempel "Sundhedsfokus 2019" startats upp i affärsområde Danmark, med hälsokontroller och särskilt fokus på rökning och stress. Övriga affärsområden kommer att arbeta med dessa områden vid sina respektive kick off-konferenser under 2019.

Sjukfrånvaro, %

	2014	2015	2016	2017	2018
Sverige	4,3	3,6	6,0	3,8	4,7
Norge	4,9	5,3	5,7	5,0	3,4
Finland	3,6	2,7	3,2	2,1	2,7
Danmark	-	4,1	4,5	5,7	8,4
Tyskland	-	-	-	-	6,2
Koncernen	4,5	4,3	5,1	4,6	5,7

Miljö

KLIMATFÖRÄNDRINGAR

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Konsekvenser av klimatförändringar kan påverka förmågan att säkerställa råvaror och därigenom påverka verksamheten och lönsamheten.

Riskhantering

Vi arbetar med utgångspunkt från respektive varumärkes hållbarhetsplan för att säkerställa råvaror. Initiativ tas för att minska förpackningars påverkan på miljön, optimera förpackningars fyllningsnivå, klimatkompensation för gods-transporter, öka fyllningsgraden på transport-pallar och i lastbilar, kravmärkning och säkerställande av leverantörers miljöarbete. Vi mäter koldioxidutsläpp från våra produktions- och lageranläggningar med mål att hålla dessa till ett minimum. Lokalt inom respektive affärsområde genomförs kurser i eco-driving för försäljningsrepresentanter.

Kommentar

Vi har under 2018 tagit fram plantbaserade förpackningar för hygienprodukter under varumärket Urtekram, som successivt kommer att lanseras. Dessutom har vi anslutit oss till Plast-initiativet, vilket innebär att 2022 ska alla våra plastförpackningar gå att återvinna, samt Transportinitiativet som innebär att 2025 ska alla våra inrikestransporter vara fossilfria. Det hölls 3 utbildningstillfällen i eco-driving (4) under året. Samtliga produktions- och lageranläggningar har under 2018 övergått till förnyelsebar el. Dessutom har en uppdaterad resepolicy tagits fram med mål att minska utsläppen för tjänsteresor.

Respekt för mänskliga rättigheter

MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

En avsaknad av mångfald och jämställdhet kan få konsekvenser på Midsonas verksamhet genom att man går miste om värdefull kompetens och på så sätt försämrar innovationsförmågan. Det kan även få konsekvenser på Midsonas anseende i samhället.

Riskhantering

Vår Code of Conduct fastställer viktiga huvudprinciper för bland annat mångfald och jämställdhet. Vi arbetar fortlöpande med sådana frågor genom att se till att arbetsförhållandena passar alla anställda, att instruktioner och kriterier vid lönesättning är rättvisa och att lönekartläggning görs, att det går att förena arbete med föräldraskap samt att vid lika kompetens hos arbetsökande rekryteras vid avdelningen under-representerat kön.

Kommentar

Vår Code of Conduct är publicerad på sex språk, förutom på svenska och engelska, även på tyska, danska, norska och finska.

LEVERANTÖRERS ARBETSVILLKOR

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Missförhållanden hos våra leverantörer kan få stora konsekvenser på såväl vårt anseende som på affärsrelationer, produktkvalitet och i förlängningen på lönsamheten.

Riskhantering

Vi vill ta ett ansvar genom hela värdekedjan genom att samarbeta med våra leverantörer inom områden som kvalitet, säkra råvaror och produkter, miljö, mänskliga rättigheter, sunda konkurrensvillkor och etiska affärer. Det gör vi genom vår Supplier Code of Conduct (SCOC), som togs i drift under året, genom vilken vi kan ställa högre krav i leverantörsledet och förbättra viktiga processer. SCOC är en grundläggande del i våra upphandlingsunderlag. Dessutom arbetar vi aktivt med olika certifieringar däribland Krav och Fairtrade.

Kommentar

Vid utgången av 2018 hade 77 procent av våra leverantörer signerat Supplier Code of Conduct. Sedan hösten 2018 har vi arbetat med implementeringen av en portal som ska användas vid utvärdering av leverantörer. Systemet kommer att göra det lättare för koncernen att analysera sina leverantörer, vad gäller exempelvis produktkvalitet, leveranskvalitet och hållbarhet, samt även underlätta vid utvärderingen av vilka leverantörer som våra kvalitets- och regulatoriska medarbetare främst ska sätta in resurser hos genom uppföljning så som till exempel revisioner och vilka som redan har ett hållbarhetsarbete som är i linje med våra egna krav. Det genomfördes 16 audits (kvalitetsrevisioner) av leverantörer (10) under året.

Motverkande av korruption

KORRUPTIONSRISK

SANNOLIKHET

PÅVERKAN

Beskrivning av risk

Risker relaterade till korruption kan skada vårt anseende och det kan även påverka affärsrelationer och i förlängningen lönsamheten samt orsaka samhällsekonomiska konsekvenser.

Riskhantering

Vi har en Code of Conduct policy som samtliga medarbetare måste signera. Av den framgår noll-tolerans vad gäller korruption. Koncernen har även en whistleblower policy. I relationen till leverantörer är vår Supplier Code of Conduct det viktigaste instrumentet för att kunna ta ansvar genom hela värdekedjan och aktivt samarbeta med våra leverantörer bland annat vad gäller etiska affärer.

Kommentar

Inga rapporterade korruptionsincidenter varken under 2018 eller 2017.

Hållbarhets- rapport

Hjälpa människor leva ett hälsosammare liv

Vad vi väljer att äta och hur livsmedlen produceras är avgörande för människors hälsa och planetens hälsotillstånd. Livsmedelsindustrin har länge drivits på ett sätt som gör att den har blivit ett hot mot miljön och våra val vad gäller livsmedel påverkar folkhälsan negativt. Detta är nästan alla medvetna om, men det finns ibland en förvirring och osäkerhet bland konsumenter om vilken mat som är bäst för dem.

Midsonas lösning på problemen drivs av missionen att hjälpa människor leva ett hälsosamt liv. Att fortsätta ta fram och utveckla produkter som hjälper människor att må bra och kunna leva ett bra liv och att samtidigt medverka till en ökad insikt om värdet av engagemang för råvarornas ursprung, vad maten innehåller och vad en balanserad kost innebär för kropp och miljö, är vårt bidrag till en hälsosammare planet.

Varför vi tror på ekologiskt och växtbaserat

Fler och fler studier visar på matens betydelse och de pekar alla åt samma håll – vi människor måste äta mindre kött och mer växtbaserad mat och produktionsförhållanden måste bli mer hållbara¹. Och det är just detta som händer. Människors intresse för hälsa och välbefinnande ökar, intresset för hållbarhet och miljöhänsyn ökar och inte minst ökar människors hänsyn om djur, vilket gör att allt fler väljer en mer växtbaserad kost.

Växtbaserad kost är bra för miljön, den kräver mindre markarealer, vatten och energi, medan produktionen av animaliska livsmedel är resurskrävande och växthusgaserna som kött- och mjölkindustrin genererar påverkar miljön på samma sätt som bilar, tåg, båtar och flygplan.

Konsumenterna efterfrågar ekologiska och växtbaserade livsmedel och det är här Midsona kan vara med och hjälpa – genom att fortsätta ta fram och utveckla produkter som hjälper människor leva ett hälsosamt liv.

¹ Livsmedelsverket

Mission

Vi hjälper människor till ett hälsosammare liv.

Midsonas prioriterade ekologiska fokusvarumärken är Urtekram, Kung Markatta, Helios och Davert, men vi har också ett flertal andra egna varumärken som till exempel Friggs, Dalblads, Naturdiet, Eskimo-3, KanJang, och Miwana/Renässans. Som ett komplement säljer vi högkvalitativa varumärken från olika uppdragsgivare, bland annat Compeed, Probi och Blutsaft.

Växtbaserat, ekologiskt och hållbart

Grunden i Midsonas affär vilar på starka trender kring människors ökande intresse för hälsa och välbefinnande kombinerat med en tydlig önskan att konsumera hållbart – ett paradigmskifte där människor allt mer väljer bort animaliska produkter, onödiga tillsatser och produkter med dåligt näringsinnehåll. Midsonas fokus på växtbaserade, rena och ekologiska produkter gynnas av dessa trender. Vi har en stor passion för att påverka människors matvanor mot hälsosamma och hållbara alternativ.

Midsona har under de senaste åren målinriktat strukturerat koncernens hållbarhetsarbete. Det har resulterat i att vi nu fokuserar arbetet på tre områden: främja en hälsosam livsstil, säkra produkter och kvalitet samt hållbar användning av resurser. Länkat till de tre områdena finns sex aspekter för hållbar utveckling. De tre områdena kommer kontinuerligt att ses över så att vi fokuserar på frågor som är relevanta för koncernen och för våra intressenter.

Fler konkreta steg för vårt hållbarhetsarbete

Under 2018 har vårt hållbarhetsarbete stärkts ytterligare. Vi har nu en god struktur och mätetal så att vi kan se årliga förbättringar. Vi har genomfört en transportupphandling som gör att vi använder allt mer miljövänliga transporter. Och vi utvecklar kontinuerligt nya produkter för att göra dem ännu mer hälsosamma.

Framöver kommer hållbarhetsarbetet att bli allt viktigare för Midsona och för samtliga våra intressenter. På de följande sidorna kan ni läsa mer i detalj om vår hållbarhetssyn och vad vi har åstadkommit under 2018.

Peter Åsberg
VD och koncernchef

Ett fördjupat hållbarhetsarbete

Midsona började på ett mer strukturerat sätt arbeta med hållbarhet hösten 2016 och sedan dess har koncernen tagit stora kliv, även om hållbarhet alltid varit viktigt för Midsona. Strategi har tagits fram, fokusområden har identifierats och hållbarhet har alltmer blivit en central del i Midsonas affär.

Vår hållbarhetsstrategi

För Midsona står konsumenterna i centrum. Bolagets produkter är en del av deras vardag och liv och inte minst välmående. Konsumenternas – och andra intressenters – perspektiv och syn på hållbarhetsfrågor har därför, tillsammans med hållbarhetsprofilen hos bolagets varumärken, varit en hörnsten i Midsonas hållbarhetsarbete.

Midsonas hållbarhetsstrategi utgår från bolagets mission att hjälpa människor att leva ett hälsosamt liv. Vad ett hälsosamt liv innebär är förstås individuellt, men Midsonas tolkning är att det handlar om att må bra och kunna leva ett bra liv, utan att för den skull äventyra kommande generationers möjligheter att göra detsamma.

Vår hållbarhetsstrategi bygger på det vi är bäst på, nämligen att:

- Förstå våra konsumenter och ligga i fas med deras behov.
- Ha den bästa kunskapen om hälsa och om vilken central roll maten spelar i vårt dagliga välbefinnande.
- Samarbeta med våra leverantörer genom hela värdekedjan och kunna ställa krav på att de agerar på ett hållbart sätt.

Genom strategin flyttar vi successivt fram positionerna mot ett hållbarare Midsona, där vi alltid strävar efter att hjälpa våra intressenter att leva ett hälsosamt liv, genom att utveckla produkter och lösningar som – i tillägg till att vara funktionella och ha positiv ekonomisk påverkan – är bra för både människor och miljö. Steg för steg införlivar vi hållbarhet i alla delar av Midsonas verksamhet.

Vårt tillvägagångssätt

Rapportering

Ramverket för Midsonas hållbarhetsrapport har baserats på GRI:s (Global Reporting Initiative) ramverk.

Under 2018 började Midsona använda en inrapporteringsplattform, Position Green, för att kunna rapportera resultat och framsteg mer systematiskt. Plattformen ger också möjlighet att sätta mål och göra jämförelser för att internt kunna jobba vidare med hållbarhetsarbetet.

Intressenter

Midsona kommunicerar med sina intressenter i många olika former och för bolaget är det viktigt att förstå intressenterna. Midsona har haft flera kontakter med nyckelintressenter för att få veta vilka områden de tycker är viktigast och om de tycker att Midsonas hållbarhetsarbete är på rätt väg. Sådana kontakter kan till exempel vara kundundersökning, personligt möte, leverantörsutvärdering, medarbetarundersökning, aktiespararmöten och inte minst social media.

Grupper som vi har ömsesidiga relationer med och som har inflytande på Midsona rörande hållbarhet

Våra intressenter	Hur vi har skapat värde	Hur vi möter våra intressenter
Anställda	En god arbetsmiljö, hälsa, trivsel, utvecklingsmöjligheter, rättvisa löner, förmåner	Personliga möten, utvecklings-samtal, medarbetarundersökningar, intranät, fackliga organisationer
Kunder	Genom att stödja våra kunder i deras hållbarhetsarbete gentemot sina kunder, till exempel genom att utveckla hållbara förpackningar som påverkar flera aspekter såsom kvalitet, förvaring och transportmöjligheter.	Personliga möten, diskussioner med kvalitetsansvariga hos våra kunder, kundkonferenser
Konsumenter	Rättvisande produktinformation och certifieringar för att konsumenten ska kunna göra välinformerade val. Den som väljer våra produkter ska veta att de samtidigt bidrar till goda förhållanden inom områden som mänskliga rättigheter/arbetsrätt, affärsetik och djurhållning.	Konsumentundersökningar, traditionella kundkontakter, sociala medier, influencers
Leverantörer	Midsonas har, genom koncernens Supplier Code of Conduct som leverantörerna ska signera, fått större möjlighet att tydligt klargöra för leverantörerna våra förväntningar på deras arbete utifrån kvalitets-, säkerhets- och hållbarhetsperspektiv. Syftet är att säkerställa rätt leveranser och hållbar utveckling för båda parter.	Supplier Code of Conduct, personliga möten och kontinuerlig dialog vid till exempel inköpsförhandlingar
Aktieägare inklusive investerare*	Genom ett trovärdigt hållbarhetsarbete visas bilden av Midsona såsom ett pålitligt företag med produkter som är säkrare och av bättre kvalitet, vilket leder till bättre affärsmöjligheter.	Finansiella rapporter, bolagsstämmor, investerarmöten, aktiesparträffar, hemsida, pressmeddelanden
Samhället	Midsona tar såsom företag ett ansvar i samhället för åtgärder som bidrar till att nationella och globala mål uppfylls, till exempel genom att ansluta oss till olika initiativ såsom FN Global Compact, Plastinitiativet, Transportinitiativet eller Förpacknings- och tidningsinsamlingen.	Årliga rapporter till FN Global Compact, uppföljningar och avrapporteringar till branschorganisationen DLF.

* Eventuellt framtida aktieägare

Väsentlighetsanalys

Midsona baserar sitt hållbarhetsarbete på de globala målen för hållbar utveckling som antogs 2015 av FN:s generalförsamling. Genom att arbeta för att nå dessa mål når vi också en hållbar utveckling inom de olika områdena.

En väsentlighetsanalys gjordes under 2016 genom flera interna workshoppar samt kundundersökningar och resultatet vägdes samman med Midsonas syn på hållbarhet, affärsstrategi och konkurrenssituation och blev sen utgångspunkt för det kommande arbetet.

Midsonas arbete med de tre fokusområdena

Resultatet av arbetet med dessa analyser blev att tre övergripande fokusområden, och länkat till dem sex underliggande aspekter för hållbar utveckling, har fastställts.

Midsona fokuserar sitt hållbarhetsarbete på dessa områden, vilka regelbundet kommer att ses över för att säkerställa att vi arbetar med frågor som är relevanta för koncernen och för våra intressenter.

Främja en hälsosam livsstil		Säkra produkter och kvalitet		Hållbar användning av resurser	
					
Hållbara varumärken	Hälsosam arbetsmiljö	Ansvarsfulla inköp	Säkra produkter	Effektiv resursanvändning	Effektiva transporter
sidorna 58–62	sidorna 63–66	sidorna 67–68	sidan 69	sidorna 70–72	sidan 72

Främja en hälsosam livsstil

i I detta avsnitt avhandlas upplysningar kopplade till Midsonas arbete med hållbarhetsområdena *Personal, Sociala förhållanden, Korruption* samt *Respekt för mänskliga rättigheter* enligt 6 kap. 12 § årsredovisningslagen (ÅRL).

Midsona producerar och marknadsför produkter som gör det lättare för människor att leva ett hälsosamt liv och som är hållbara för vår planet. Vi tror på en sund kultur bland våra intressenter och gör stora ansträngningar inom flera områden för att se till att vi lever som vi lär.

Hållbara varumärken

Midsona har byggt upp en gedigen kunskap kring den roll som livsmedel spelar för människors välbefinnande och hälsa. Denna insikt leder koncernens strategiska beslut vid exempelvis företagsförvärv och andra investeringar, samtidigt som den ligger till grund för innovations- och produktutvecklingsarbetet.

Hållbara varumärken är varumärken som omfattas av alla dimensioner av hållbar utveckling – ekonomiska, sociala och miljömässiga. Midsonas prioriterade ekologiska fokusvarumärken är valda utifrån sin andel av den totala konsoliderade försäljningen samt varumärkenas utvecklingspotential. I Sverige, Danmark, Norge, Finland och Tyskland representerar vi ledande varumärken som Urtekram, Kung Markatta, Davert och Helios. Alla fyra var tidiga pionjärer inom ekologiska livsmedel och försöker ständigt hitta nya hållbara lösningar och identifiera trender och produkter som lever upp till Midsonas krav.

Under dessa varumärken lanserar vi produkter som för oss i rätt riktning och vi följer en hållbar process, där alla innovationer och förändringar av produkter kommer att ha som mål att uppfylla minst branschpraxis inom relevanta fokusområden. För varje varumärke är det prioriterat att arbeta med att säkra en bättre hållbarhet genom tydliga mål för produktvård och innovation.

Ökat utbud av växtbaserad och hälsosam mat

Det som ibland kallas livsstilssjukdomar är den vanligaste anledningen till ohälsa i Sverige och Norden¹ och den mat människor äter påverkar hur de mår. Detta är en stor hälso-utmaning som Midsona vill vara med och hantera genom att ta fram och lansera produkter som hjälper människor att leva ett hälsosamt liv samtidigt som de inte skadar miljön. Det handlar om att öka insikten hos människor om värdet av engagemang för råvarornas ursprung, vad maten innehåller och vad en balanserad kost innebär för kropp och miljö. Vårt mål är att öka vårt utbud av växtbaserade och/eller ekologiska livsmedel och det gör vi genom en väl utvecklad innovationsprocess.

¹ Livsmedelsverket

Innovation

Konsumenterna efterfrågar hälsosamma och naturliga produkter, till exempel växtbaserade livsmedel, ekologiska livsmedel och hygienprodukter samt produkter utan tillsatser. Midsonas innovationsstrategi är att öka sortimentet av hälsosamma produkter och Midsona har under 2018 tagit flera initiativ för att ta fram och marknadsföra produkter som dels gör det lättare för människor att leva hälsosamt, dels är hållbara för vår planet.

I innovationsprocessen har hänsyn tagits till varumärkenas hållbarhetsplaner, exempelvis har vi reducerat mängden salt och raffinerat socker, tagit fram hälsosammare alternativ till några av de livsmedel som används i den dagliga matlagningen samt tagit fram fler växtbaserade livsmedel och fler förpackningar som konsumenterna kan återvinna. Under året har flera lyckade lanseringar av produkter och förpackningar som är ekologiska och/eller växtbaserade gjorts.

Några av Midsonas viktigaste lanseringar under 2018

Lansering	Varumärke	Land	Produktkategori	Kommentar
Tempeh av fermenterade bönor resp ärtor	Kung Markatta	SE	Ekologiska produkter	Ekologisk och märkt med KRAV, nyckelhålet och Ä-märket
Vegomixer	Kung Markatta	SE	Ekologiska produkter	Ekologisk, vegansk och Ä-märket
Ketchup	Kung Markatta	SE	Ekologiska produkter	KRAV
Härolja	Urtekram	DK, SE, FI	Ekologiska produkter	Ekologiskt certifierad enligt Cosmos organic. Vegansk, innehållet är 100 procent naturligt. Certifierat fri från djurförsök enligt Leaping Bunny Certification
Förpackningar hygienprodukter	Urtekram	DK, SE	Ekologiska produkter	Växtbaserade förpackningar gjorda av sockerrörsavfall från livsmedelsindustrin
Low sugar shakes och mealbar	Naturdiet	SE	Hälsolivsmedel	Lågt sockernehåll, högt vitamin- och mineralinnehåll. Uppfyller Livsmedelsverkets krav på måltidsersättning för viktkontroll
Majskakor i portionsförpackning	Friggs	SE, FI	Hälsolivsmedel	Glutenfri
Snacks	Dalblads	SE	Hälsolivsmedel	Lägre fetthalt och högre proteininnehåll än vanliga chips i produkt-kategorin
Bakmixer	Helios	NO	Ekologiska produkter	Ekologisk, glutenfri Debio- och Crossed Grain-märkt

Vårt arbete med att ta fram och lansera nya hälsosamma och hållbara produkter har varit en bidragande orsak till att våra ekologiska varumärken placerade sig högt på Sustainable Brand Index™ lista för andra året i rad. I Danmark vann Urtekram i den prestigefyllda livsmedelskategorin och placerade sig på en andraplats i den samlade bedömningen. Kung Markatta placerade sig på en tolfte plats i kategorin för bästa livsmedelsföretag på motsvarande lista i Sverige.

Sponsorskap och sociala engagemang

Midsona bidrar ytterligare till att främja en hälsosam livsstil genom att engagera sig i olika evenemang för att skapa en social och miljömässig nytta. Sponsorskap och engagemang styrs av koncernens sponsorspolicy och valet av aktivitet görs med Midsonas mission att hjälpa människor till ett hälsosammare liv i åtanke. Valet ska också ha en attraktivitet hos koncernens målgrupper och kunna öka den interna stoltheten och engagemanget bland Midsonas anställda.

Under 2018 placerade sig två av koncernens varumärken högt på Sustainable Brand Index™ lista över hållbara varumärken. I Danmark röstade konsumenter fram Urtekram till det näst mest hållbara varumärket och i Sverige kom Kung Markatta på tolfte plats.

Genom den tyska kampanjen #givingstheneblack har Midsona skänkt pengar till olika utbildningsprojekt för ungdomar.

Några av Midsonas aktiviteter under 2018:

- Varumärket Dalblads var för andra året huvudsponsor till det nordiska hinderbaneloppet Toughests samtliga lopp, där de tävlande fick prova Dalblads produkter i samband med målgång och där Midsona ställde upp med eget lag i Malmö.
- Årets Ekobutik – Midsona är i Sverige sponsor av utnämningen av Årets Ekobutik vid den årliga Dagligvarugalan.
- Midsona har via kampanjen #givingstheneblack donerat fem procent av Daverts omsättning den dag Black Friday ägde rum till olika utbildningsprojekt för ungdomar. Kampanjen ska ses som ett initiativ för att ge istället för att konsumera.
- I Sverige har varumärket Dalblads stöttat Team Rynkeby med produkter. Team Rynkeby är del av en välgörenhetsorganisation som samlar in pengar till barn med cancer och deras familjer.
- Midsona donerade produkter från varumärkena Kung Markatta och Alpro till räddningsarbetarna vid skogsbränderna i Bergslagen under sommaren 2018.
- I Danmark är Midsona sedan ett antal år tillbaka en av donatorerna till Fødevarer-banken, ett initiativ som agerar mellanhand av överskottslivsmedel till socialt utsatta.

Skapa ekonomisk tillväxt

Midsonas mål är att förstå våra konsumenters behov och vara kostnadseffektiva genom nära relationer till våra leverantörer.

Om koncernen växer kan Midsona ännu mer hjälpa människor till ett hälsosamt liv, till exempel genom att utveckla och lansera fler hälsosamma produkter. För att Midsona i sin tur ska fortsätta vara hållbara och förstå konsumenternas behov, och samtidigt skapa ekonomisk tillväxt, är det viktigt att produkturvalet, kommunikationen och marknadsföringsstrategin går hand i hand med att vara kostnadseffektiva. Midsonas strategi för att uppnå detta är att:

- öka försäljningen genom lyckade lanseringar och bygga vår varumärkesidentitet och kännedomen om våra produkter
- vara hållbara genom att kombinera kortsiktiga med långsiktiga perspektiv
- optimera vårt sortiment.

Hållbara förpackningar

Hållbara produktförpackningar är en viktig del av Midsonas arbete inom området hållbara varumärken. Midsona vill bidra till att förpackningarnas påverkan på miljö och världshav minimeras och att återvinningsgraden ökar genom att:

Öka mängden återvinningsbar plast i produkterna

Arbetet med att reducera mängden avfall hos konsumenterna och den påverkan våra förpackningar har på klimatet har bland annat resulterat i ändringar i hur Midsonas innovationsteam arbetar. När det är möjligt ska återvunnen plast alltid användas i våra förpackningar. Detta har lagts till som en åtgärds punkt i innovationsteamens checklistor. Under 2019 skall rutinerna vara på plats.

I Sverige har DLF lanserat Plastinitiativet, för att ytterligare driva på utvecklingen av den plaststrategi som EU-kommissionen initierat. Midsona Sverige har signerat initiativet, vilket innebär att år 2022 ska alla bolagets plastförpackningar gå att återvinna.

Under året har Midsona tagit fram en lösning som gör att förpackningarna till hygienprodukter under varumärket Urtekram kan tillverkas till 50–70 procent av sockerrör, ett hållbart alternativ till konventionell plast. Materialet stammar från sockerrörsavfall från

En majoritet av Urtekrams
hygienprodukter byter
under 2019 till förpacknings-
material av sockerrör
– ett hållbart alternativ
till konventionell plast.

livsmedelsindustrin. Midsona räknar med att 85 procent av Urtekrams hygienprodukter kommer att byta förpackning under 2019. Samtidigt fortsätter innovationsarbetet med att hitta ett alternativ som gör även locken tillräckligt starka och då kommer förpackningarna att bli 100 procent växtbaserade.

Under 2018 har förpackningarna till Kung Markattas ekologiska teer successivt blivit plastfria genom att plastfolien har tagits bort.

Öka medvetenheten hos konsumenterna med budskap och märkningar på produkterna

Varje år slängs cirka 20 kilo fullt ätbar mat per person i Sverige¹. Förutom kostnadsaspekten är det dåligt för miljön. Därför vill Midsona bidra till att öka kunskapen hos konsumenter om att bäst före-datum inte alltid är detsamma som att man inte kan äta produkten efter detta datum. Om konsumenterna själva kontrollerar maten, till exempel genom att lukta och smaka på den, kommer de att upptäcka att de flesta håller betydligt längre. Under varumärkena Helios och Supernature har Midsona under andra halvåret successivt lagt till märkningen ”bäst före, ofta bra efter” på produkterna. Initiativet kommer att implementeras hos fler av Midsonas varumärken.

¹ Livsmedelsverket

Optimera fyllningsnivån

Genom att bättre fylla förpackningarna, så att de innehåller så lite luft som möjligt, minskas mängden förpackningsmaterial och mängden frakutrymme. Detta är både en miljö- och en kostnadsfråga. Midsonas mål är att alla förpackningar ska innehålla så lite luft som möjligt och har därför lagt stort fokus på projektet under 2018. Med början 2019 kommer fyllnadsnivån successivt att optimeras i större delen av våra nyutvecklade produkter.

Kung Markattas ekologiska teer har fått plastfria förpackningar.

En hälsosam arbetsmiljö

För att kunna främja en hälsosam livsstil för Midsonas intressenter på ett övertygande sätt, behöver bolaget även titta på sig självt och arbeta för att hjälpa Midsonas medarbetare till ett hälsosammare liv. Det gör vi genom att erbjuda en god arbetsmiljö, en inspirerande företagskultur, hälsofrämjande åtgärder, kollektivavtal och ett bra ledarskap. För Midsona är hälsa inte enbart en prioritet – det är ett av våra övergripande mål i koncernen. Midsona ska vara ett företag som är genomsyrat av hälsa och som, utifrån medarbetarnas eget ansvar, kan stimulera och ge dem chansen att ha god hälsa utifrån sina egna möjligheter. Detta ger utrymme för såväl egna initiativ som teambuilding på kontoren eller affärsområdena, men några hälsoåtgärder är gemensamma, bland annat friskvårdsbidrag, cyklar att låna och massage.

Detta skapar en bra grund för framgång och är framför allt en förutsättning för att Midsona ska vara trovärdiga och kunna behålla och attrahera medarbetare i framtiden. Ansvaret för att skapa en god arbetsmiljö med motiverade medarbetare ligger på respektive affärsområde. Under 2018 skapades en ny tjänst i koncernen – HR Nordic – med uppgift att stödja affärsområdena i detta arbete.

Motiverade medarbetare

Att våra medarbetare är motiverade är grunden för framgång och vi kommer att fortsätta arbetet med att göra Midsona till en ännu bättre och attraktivare arbetsplats genom att:

Se till att våra medarbetare har en god balans mellan arbete och fritid

- Göra hälsa till ett av våra övergripande mål i koncernen.
- Flexibla arbetsdagar.
- Förebyggande hjälpa våra medarbetare att leva ett hälsosamt liv och reducera sjukfrånvaron genom att ta initiativ till och uppmuntra till aktiviteter.

En balanserad organisation vad gäller kön

- Aktivt fortsätta att arbeta med jämställdhet och mångfald som en naturlig del i verksamheten, till exempel genom att se över rekryteringsprocess, arbetsförhållanden och lönesättning.

Medarbetare från Midsonas kontor i Oslo.

Fortsatta förbättringar

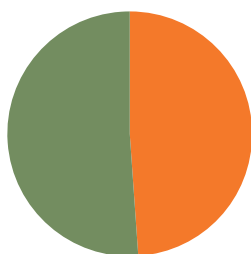
- Fortsätta att utveckla arbetet med medarbetarsamtal och medarbetarundersökningar för att ännu bättre kunna fånga upp medarbetarens tankar och önskemål om samarbetsklimat och arbetsmiljö.
- Uppmana till högre svarsfrekvens vid medarbetarundersökningar för att fånga upp förbättringsområden.

Sjukfrånvaro i % per affärsområde

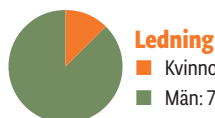
	2014	2015	2016	2017	2018
Sverige	4,3	3,6	6,0	3,8	4,7
Norge	4,9	5,3	5,7	5,0	3,4
Finland	3,6	2,7	3,2	2,1	2,7
Danmark	-	4,1	4,5	5,7	8,4
Tyskland	-	-	-	-	6,2
Koncernen	4,5	4,3	5,1	4,6	5,7

Könsfördelning

På balansdagen.

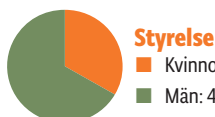

■ Kvinnor: 257 ■ Män: 268

Ledning

■ Kvinnor: 1
■ Män: 7

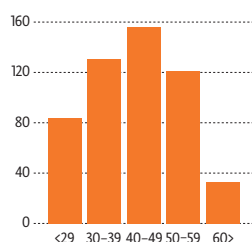

Styrelse

■ Kvinnor: 2
■ Män: 4

Åldersstruktur

Antal anställda.

Medarbetarundersökning

Medarbetarundersökningen som gjordes under året besvarades av 83 procent av medarbetarna. Bland de kriterier som fick högst betyg av Midsonas medarbetare fanns arbetsuppgifter, medarbetarengagemang och koncernens ledarskap. Vid tidigare medarbetarundersökningar har intern information kommit upp som en förbättringspunkt. Vid årets medarbetarundersökning visade den interna informationen högst förbättringsgrad av alla områden. En majoritet av de svarande angav att de känner till och kan förklara Midsonas vision och mål.

Balans fritid/arbete identifierades som ett förbättringsområde och fokusområden inför 2019 har redan identifierats. Sundhetsfokus 2019 har redan startats upp i affärsområde Danmark, med hälsokontroller och särskilt fokus på rökning och stress. Övriga affärsområden kommer att arbeta med dessa områden vid sina respektive kick off-konferenser under 2019.

Jämställdhet och mångfald

Midsona har en förhållandevis jämn könsfördelning med 49,0 procent kvinnor och 51,0 procent män totalt i koncernen, dock har ett par arbetsgrupper övervikt av ena könet. Midsona jobbar aktivt för att förbättra könsfördelningen, genom att till exempel se till att arbetsförhållandena passar alla anställda, att instruktioner och kriterier vid lönesättning är rättvisa, och att lönekartläggning görs. Dessutom jobbar Midsona för att det ska gå att förena arbete med föräldraskap och att bolaget vid rekryteringar ska titta på könsfördelningen inom rekryterande arbetsgrupp och vid lika kompetens hos arbetssökande rekrytera det underrepresenterade könet.

Så som det fastslås i Midsonas mångfaldspolicy värdesätter Midsona den dynamik som uppkommer genom skillnader och tror att mångfald inom alla områden kommer att göra Midsonas utveckling ännu bättre, både på individnivå och i grupperna. Midsonas mångfaldsplan uppmanar arbetsplatserna att aktivt arbeta för mångfald i organisationen för att på så sätt bättre förstå och kunna tillgodose konsumenternas olika behov och därmed förbättra affärsmöjligheterna.

Även styrelsen i Midsona tror att mångfald kommer att ha positiva effekter. Av styrelsens mångfaldspolicy framgår att det är viktigt att främja mångfald dels för att tillsättande

enbart ska baseras på förtjänst, dels för att säkerställa att styrelsen besitter för styrelsearbetet erforderlig kompetens vad gäller branschkunskap och erfarenhet av långsiktigt strategiarbete.

Midsona prioriterar sina medarbetares hälsa och säkerhet. Här Andreas Seel vid Daverts produktionsanläggning.

Säkerhet på arbetsplatsen

Midsonas mål är att ingen medarbetare ska skada sig på sin arbetsplats. Detta uppnås dels genom ett prioriterat och transparent arbetsmiljöarbete med engagemang från medarbetare, dels genom inarbetade rutiner för riskbedömning och systematiskt arbetsmiljöarbete. Under året har skyddskommittéer inrättats på samtliga arbetsställen i Sverige. Motsvarigheter finns sedan tidigare i Danmark och i Norge.

Under 2018 hade Midsona ett fall av arbetsskada, inom affärsområde Danmark.

Midsonas interna policyer inom arbetsmiljö är kommunicerade via intranät och personalpresentationer för att säkerställa att informationen når ut till alla koncernens medarbetare och att arbetsplatserna är säkra, respektfulla och hälsosamma. Dessa är organisatorisk och social arbetsmiljö inklusive mångfald och jämställdhet, kompetens och utveckling, medarbetarsamtal och visseblåsare.

Utbildning

Midsona ska vara ett företag där medarbetarna känner att de har möjlighet att utvecklas. Samtidigt är det viktigt att koncernen vid alla tider har de rätta kompetenserna som behövs för att uppnå Midsonas vision och mål.

Koncernens kompetens- och utvecklingspolicy vägleder i att bygga, utveckla och behålla kompetens inom organisationen. Midsona kompetensutvecklar genom bland annat föreläsningar, externa utbildningar, seminarier eller utbildningsprogram. Vid regelbundna utvecklings- och uppföljningssamtal diskuteras med medarbetaren behovet av kompetensutveckling inom relevanta delar och medarbetarens kompetensplan för ett år framåt dokumenteras och följs sedan upp.

Under 2018 genomfördes ett antal kompetensutvecklingstillfällen i hela koncernen,

såväl som lokalt i affärsområdena. Samtliga medarbetare har gått en obligatorisk webb-utbildning inom området GDPR för medarbetare och föreläsningar om Farmakovigilans, dvs system för säkerhetsuppföljning och biverkningsrapportering för läkemedel, har genomförts. Inom affärsområdena har bl a affärsområde Finland drivit Midsona Academy, med föreläsningar om hur social media fungerar och om trender inom hälsa och välbefinnande.

Governance

För Midsona är det viktigt att ha gemensamma värdegrunder i de fem länderna, som en stabil bas för koncernen. Det viktigaste styrdokumentet är koncernens Code of Conduct och alla anställda förväntas känna till dess innehåll. Den ingår som en naturlig del vid introduktionen av nyanställd personal. Den enskilde medarbetaren, styrelsen och alla andra som agerar i Midsonas namn ska agera på ett ansvarsfullt sätt, med integritet, ansvarstagande, lojalitet och respekt för andra människor och för miljön.

Som ytterligare vägledning har Midsona tagit fram ett antal andra policyer, främst inom Finans, HR/Hälsa och IR. Målet är att Midsona ska detaljgranska och vid behov revidera två till fem policyer årligen. Under 2018 har följande policyer granskats och reviderats:

- Kommunikations- och IR-policy
- Organisatorisk och social arbetsmiljöpolicy
- Insider- och loggbokspolicy
- Social media-policy.

Respekt för mänskliga rättigheter

Midsona accepterar inte någon form av diskriminering samt respekterar medarbetares fri- och rättigheter. Midsona accepterar inte någon form av tvångs- och barnarbete.

Sociala förhållanden och personal

Midsona prioriterar sina medarbetares hälsa och säkerhet och erbjuder en kreativ och utvecklande arbetsmiljö.

Motverkande av korruption

Midsona ska i alla sammanhang uppmuntra och agera i linje med sunda konkurrensprinciper. All kommunikation ska ske i enlighet med gällande lagstiftning och koncernens policyer. Midsonas medarbetare förväntas agera på ett etiskt sätt i sin relation med koncernens intressenter och ingen form av korruption accepteras.

Den visselblåsarpolicy som antogs 2017 ska göra det enklare för medarbetare att rapportera olagligt och oetiskt uppförande. Policyn är ett viktigt verktyg för att på ett tidigt stadium uppmärksamma och motverka beteenden som inte är förenliga med Midsonas värderingar. Inga korruptionsärenden har inrapporterats.

En sund och hållbar miljö

Midsona ska arbeta för att reducera sin negativa inverkan på miljön, ta hänsyn till miljö och hälsa vid utvecklingen av produkter och processer samt prioritera miljövänlig teknologi.

Säkra produkter och kvalitet

Att våra produkter är säkra, håller hög kvalitet och är hållbara alternativ på marknaden är grundläggande för Midsona som ett företag inom hälsa och välbefinnande och en av våra högsta prioriteter. Vi vill ta ansvar genom hela värdekedjan genom att samarbeta med våra leverantörer inom områden som kvalitet, säkra råvaror och produkter, miljö, mänskliga rättigheter, sunda konkurrensvillkor och etiska affärer.

i I detta avsnitt avhandlas upplysningar kopplade till Midsonas arbete med hållbarhetsområdena *Sociala förhållanden* samt *Respekt för mänskliga rättigheter* enligt 6 kap. 12 § årsredovisningslagen (ÅRL).

Ansvarsfulla inköp

Den gemensamma nordiska supply chain-organisation, som implementerades under 2017 som ett led i Midsonas strategi kring en effektiv och hållbar värdekedja, har varit mycket viktig för Midsona. Genom den kan vi successivt förbättra stödet till den kommersiella verksamheten och sänka kostnadsnivån genom bland annat gemensamma inköp och transporter.

Fler hållbara leverantörer

Genom den Supplier Code of Conduct (SCOC) som har utarbetats kan Midsona ställa högre krav i leverantörsledet och förbättra viktiga processer som i sin tur bidrar till att koncernens hållbarhetsarbete kan bedrivas på ett framgångsrikt sätt. Midsonas leverantörskontroller bygger på nära relationer med våra leverantörer och är ett av de viktigaste verktygen för att kunna ställa tydliga krav på deras arbetsmiljö och miljöpåverkan.

Till exempel kartlägger, godkänner och följer Midsona upp alla egna leverantörer för att:

- Få en överblick huruvida de bedriver sitt arbete på ett hållbart sätt vad gäller kontroll, miljö, utsläpp, personal med mera.
- Kontrollera att de har signerat Supplier Code of Conduct.
- Få en uppfattning om vilka av våra leverantörer som arbetar med ISO 20400-ramverket för hållbar upphandling/inköp.
- Få en uppfattning om vilka av våra leverantörer som arbetar med certifieringar som till exempel RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil), MSC (Marine Stewardship Council) rörande fiskolja eller GMO Free (Genetically Modified Organisms) rörande livsmedel.

Supplier Code of Conduct är en grundläggande del i våra upphandlingsunderlag och ingår sedan 2018 dels som en del i nya avtal, dels vid omförhandlingar av befintliga avtal. Vid årets slut hade 77 procent, det vill säga 445 av 579 unika leverantörer, signerat dokumentet. En viss avvikelseprocent kommer till följd av att de stora leverantörerna oftast kan verifiera att de arbetar med motsvarande hållbarhetskrav och har en egen Code of Conduct som är tillfredsställande för Midsona. Ytterligare en förklaring är att Midsona genom förvärvet av Davert tillfördes ytterligare ett antal leverantörer. Om dessa räknas bort har 80 procent av leverantörerna signerat dokumentet.

Midsonas nya specialanpassade och helautomatiska produktionsanläggning i tyska Ascheberg.

Davert har, genom att producera i egen specialanpassad och hållbar produktionsanläggning och genom att köpa in så mycket råvaror som möjligt direkt från ursprungsländerna, lika bra kontroll över sin leveranskedja och hållbarhetsaspekterna som Midsona har. Midsonas mål är att samtliga leverantörer ska underteckna Supplier Code of Conduct med undantag för de som kan verifiera att deras eget hållbarhetsarbete tillfredsställer våra krav.

Portal för utvärdering av leverantörerna

Sedan hösten 2018 driver Midsona ett projekt för att ta fram en portal som ska användas vid utvärdering av leverantörer, där leverantörerna själva svarar direkt in i portalen. Systemet implementeras i början av 2019 och kommer, när det implementerats i alla länder, göra det lättare för bolaget att riskvärdera och analysera sina leverantörer, vad gäller exempelvis produktkvalitet, leveranskvalitet och hållbarhet. Det kommer även underlätta vid utvärdering av vilka leverantörer som Midsonas kvalitets- och regulatoriska medarbetare främst ska sätta in resurser hos genom uppföljning såsom till exempel revisioner och vilka som redan har ett hållbarhetsarbete som är i linje med Midsonas krav.

Säkra produkter

Midsonas konsumenter ska kunna lita på att våra produkter är säkra, hållbara och av högsta möjliga kvalitet. Vilket är en betydelsefull faktor i Midsonas mission att hjälpa människor leva ett hälsosamt liv.

Dagens konsumenter intresserar sig allt mer för vad de äter. Maten spelar en viktig roll och efterfrågan ökar på växtbaserad, klimatsmart mat. Konsumenterna vill veta att vi har bra processer för spårbarhet, att vi vet hur maten producerats, att hygienprodukter de använder är säkra och producerade på ett hållbart sätt. Dokumentationen över vad som ingår i våra produkter och hur de är producerade är därför en väsentlig del i Midsonas kvalitetsarbete, till exempel i vårt arbete med att belysa ingredienser och fortsätta ställa krav på att leverantörer arbetar med certifieringar.

Midsona har en stor produktportfölj och för att kunna garantera säkra och hållbara produkter krävs en riskanalys över alla våra processer och en utförlig produktutvärdering. Vidare krävs en god relation och ett nära samarbete med våra leverantörer. Vi väljer våra leverantörer med omsorg och fokuserar på ett långsiktigt och strukturerat samarbete. Midsonas mål är att våra leverantörer undertecknar Supply Code of Conduct, men i de fall leverantören inte är redo att underteckna hoppas Midsona kunna vara en viktig partner i att hjälpa leverantören i rätt riktning.

Våra produkter är certifierade enligt många olika standarder såsom EU-ekologiskt, KRAV, Fairtrade, Äkta Vara, Vegan, Eco-cert med flera. Alla dessa ställer stränga krav på kvalitets-, miljö- och hållbarhetsfrågor och blir som en kvalitetsstämpel på våra produkter.

Alla leverantörer ska uppfylla Midsonas krav på produktsäkerhet, men det är även viktigt att de har en verksamhet som är socialt, etiskt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar. För att säkerställa detta ska det genomföras en riskvärdering och klassificering av våra leverantörer med hjälp av standardiserade frågeformulär och en årlig revisionsplan.

Korrekt och rättvisande märkning av produkter är något som Midsonas konsumenter efterfrågar och som koncernen har prioriterat sedan länge. Vi vill aldrig vilseleda våra konsumenter utan ge dem en korrekt produktmärkning som de kan lita på och som ger dem nödvändig information om bland annat innehåll och ursprung. Detta för att hjälpa dem att göra rätt val utifrån sin hälsa och livsstil. Våra certifieringar såsom KRAV och Fairtrade syns också på våra förpackningar och ger konsumenten ytterligare vägledning att välja hållbara och hälsosamma alternativ.

Midsonas kvalitetsarbete styrs av gällande lagstiftning, krav från myndigheter och kunder samt branschriktlinjer. Utöver det finns även vår kvalitetspolicy och vår strävan efter att tillfredsställa våra konsumenters behov och önskemål.

Några av Midsonas certifieringar

Krav: Förnyas varje år. Ges ut av Kiwa, Uppsala, Sverige.

Fairtrade: En oberoende certifiering som genom kontroller och kriterier för hållbar utveckling ger människor i länder med utbredd fattigdom en möjlighet att förbättra sina villkor.

Eco-cert: Används endast på body-careprodukter, nytt godkännande varje år. Ges ut av Ecocert Group, France.

Svanen: Miljömärkning. Ges ut av Miljömärkning Danmark.

Vegan: Produkten innehåller inga ingredienser från djur.

Äkta vara: Svensk märkning att produkterna är fria från tillsatser.

EU-märkning: För ekologiska produkter som är producerade och sålda inom EU.

Hållbar användning av resurser

i I detta avsnitt avhandlas upplysningar kopplade till Midsonas arbete med hållbarhetsområdena Miljö enligt 6 kap. 12 § årsredovisningslagen (ÅRL).

Midsona ska bidra till hälsa och välbefinnande och skapa värde och nytta för alla sina intressenter. Detta innebär ett långsiktigt engagemang, där koncernen måste se över och kontrollera att verksamheten använder resurserna på ett hållbart sätt så att människor ska kunna leva och må bra, utan att för den skull äventyra kommande generationers möjligheter att göra detsamma.

Effektiv resursanvändning

Midsona är medvetet om att verksamheten påverkar miljön genom att använda vatten, energi, emballage och transport av produkter. Koncernen tar redan i dag ansvar för att den egna ekologiska produktionen ska ha minsta möjliga negativa påverkan på miljö och människor. I förlängningen visar det vägen för Midsona vad gäller kontor, lager och dessutom vid frakten av våra produkter.

Nya produktionsmetoder, energibesparingar, ännu bättre avfallskontroll och förpackningslösningar är områden som Midsona identifierat som viktiga för effektiv resursanvändning i koncernen, till exempel:

- Energi ska vara förnybar och förbrukningen ska pressas till ett minimum.
- Mängden avfall ska minimeras och så mycket som möjligt ska sorteras.
- Midsona ska minska mängden förpackningsmaterial och mäter idag all elförbrukning, vattenförbrukning och allt avfall.

Energi

Energin som används i Midsonakoncernens enheter i Malmö, Falköping och Örebro kommer helt från förnyelsebara energikällor genom avtal om hållbar el med Fortum. I Mariager kommer den största delen av energiförbrukningen från lokala vindturbiner eller egna solpaneler. Övrig energiförbrukning kommer från en lokal biobränsleanläggning. Hos Midsonas produktionsenhet i tyska Ascheberg har 3 633 m² solpaneler installerats på anläggningens tak. Panelerna producerar cirka 24 procent av energibehovet, resterande kommer från förnyelsebara energikällor.

Inom alla enheter i Midsona arbetar vi med vår energiförbrukning på olika sätt, till exempel använder vi oss av LED-lampor, rörelsedetektorer och kontor med så mycket dagsljus som möjligt. All elförbrukning inom Midsona mäts.

Avfall

Midsona sorterar och mäter allt avfall på alla egna faciliteter. Organiskt avfall används på olika sätt inom affärsområdena. Exempelvis förvandlas allt organiskt avfall från Malmökontoret till biobränsle för kommunens personbilar, medan det vid Ascheberg-enheten används till extern biobränsleanläggning, kompostanläggning eller som foder. Även i Norge, där Midsona 2016 flyttade in i Oslos mest hållbara kontorsbyggnad, används avfallet till biogas, bland annat som bränsle till bussar.

Midsonas hållbarhetsstrategi innebär att omtanken om miljön ska vara integrerad

i och vägas in i alla beslut i Midsonas dagliga verksamhet. Det gäller arbetsplatsfrågor, vid förändringar i produktionsmetoder, när nya förpackningar och emballage diskuteras och inte minst gäller det transporter och tjänsteresor.

Effektiva transporter

Inom livsmedelsbranschen är transporter av råvaror och färdiga produkter ofta en stor källa till miljöpåverkan. Transporter inom Sverige står för en cirka tredjedel av de svenska utsläppen av växthusgaser¹. Kopplat till det klimatavtal som världens länder enades om 2015 har DLF lanserat Transportinitiativet som Midsona har valt att ansluta sig till. Detta innebär att 2025 ska alla Midsonas inrikestransporter vara fossilfria.

Den supply chain-organisation som Midsona skapade 2017 har startat ett effektiviserings- och ruttoptimeringsarbete av bolagets godsflöden och genom den gemensamma strukturen har Midsona tagit ett bredare grepp kring arbetet kring transporter. Som ett resultat av en nordisk transportupphandling som gjorts för att samordna Midsonas transporter kommer Midsonas inrikes kyl/frystransporter samt inrikes transporter till och från företagets enhet i Falköping från 2019 att göras med bilar som körs på helt förnyelsebar diesel, så kallad HVO (hydrerad vegetabilisk olja).

Midsona arbetar också med att fylla godstransporterna så mycket som möjligt genom att antingen använda dubbelställning av pallar eller så kallad balkning, där transportörerna sätter balkar för att på så sätt kunna ställa även pallar med känsligt gods ovanpå varandra.

Transporter gäller inte enbart gods eller råvaror, utan också tjänsteresor. Inom ramen för Transportinitiativet ska också anställas tjänsteresor med tåg, båt och bil vara helt fossilfria till 2025. Midsonas resepolicy är under omarbeting för att bättre adressera dessa frågor. För att minska Midsonas generella resebehov har videokonferensutrustning införts som standard på koncernens kontor. Under de senaste åren har ett flertal nordiska koncernprojekt drivits och tack vare videokonferensutrustning har koncernen kunnat göra väsentligt färre resor med minskad miljöpåverkan som följd, samtidigt som effektiviteten i projekten kunnat bevaras. Under 2018 hölls 5 701 videomöten i Midsonakoncernen.

Midsonas resepolicy uppmanar anställda som reser att alltid ha miljön i åtanke vid såväl planering och bokning av resa, som under själva resan, och att ersätta så många flygresor som möjligt med alternativ som har lägre koldioxidutsläpp.

Sedan några år tillbaka ska alla säljare inom Midsonakoncernen – egna såväl som externa – gå en utbildning i så kallad eco driving som är ett sparsamt körsätt som sparar både pengar och miljön.

¹ Naturvårdsverket

Klimatkompensation av transporter

Sedan 2009 klimatkompenserar Midsona under varumärket Kung Markatta, som första företag i dagligvarubranschen i Sverige, alla transporter som är nödvändiga för att importera ekologiskt odlade produkter från hela världen. Även transporter av varor till kunderna kompenseras. Midsona har valt trädplantering för sin klimatkompensation. Samarbetet Midsona valt är Vi-skogen och en egen symbol har tagits fram för märkning av våra produkter.

Även under varumärket Helios har Midsona valt att klimatkompensera för CO₂-utsläpp i samband med tillverkning av produkterna. Fokus är Projekt Ghana, där Midsona i regionen Ashanti erbjuder lokalbefolkningen energieffektiva ugnar istället för sådana som eldas med träkol.

Hållbarhetsstyrning

Styrelsen

Midsonas styrelse tog initiativet till ett mer intensifierat och övergripande hållbarhetsarbete i mitten av 2016 och har deklarerat att arbetet är av högsta prioritet. Styrelsen har det övergripande ansvaret för att vi arbetar med en realistisk agenda för hållbar utveckling inom vår bransch. Avrapportering av resultat görs vid styrelsemöte 1–2 gånger per år.

Koncernens hållbarhetsgrupp

Ansvariga personer för olika hållbarhetsfrågor samt andra experter inom koncernen, såsom inom produktion, sourcing, kvalitet, transport med flera, har identifierats och utgör, tillsammans med representanter från affärsområdena, Midsonas hållbarhetsgrupp. Gruppen har utarbetat det förslag till hållbarhetsstrategi och till fokusområden som godkänts av Midsonas styrelse och som ligger till grund för koncernens hållbarhetsarbete. Gruppen behandlar strategifrågor för Midsonas fokusområden samt ansvarar för styrningen och genomförandet av affärsområdenas insamling av resultatindikatorer.

Koncernchefen och koncernledningsgruppen

Midsonas hållbarhetsgrupp stöds av koncernchefen och koncernledningsgruppen som övervakar utvecklingen och genomförandet av olika åtgärder.

Hållbarhetsrisker

Midsona har valt att integrera sina risker inom hållbarhetsområdet med koncernens övriga riskhanteringsprocesser. Information om hur Midsona analyserar och hanterar hållbarhetsrisker finns därför i årsredovisningens riskavsnitt på sidorna 43–52.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Midsona AB (publ),
org.nr 556241-5322

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2018-01-01–2018-12-31 på sidorna 53–73 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Malmö den 28 mars 2019

Deloitte AB

Per-Arne Pettersson

Auktoriserad revisor

Aktie och ägarbild

Midsonaaktien introducerades 1999 på Stockholmsbörsen. A-aktien och B-aktien är noterade på Nasdaq Stockholm, i segmentet Mid Cap, i sektorn Dagligvaror under benämningen MSON A respektive MSON B.

Aktiekapital

Det totala antalet aktier var vid periodens slut 46 008 064 aktier (46 008 064), fördelade på 539 872 A-aktier (539 872) och 45 468 192 B-aktier (45 468 192). Antalet röster var vid periodens utgång 50 866 912 röster (50 866 912).

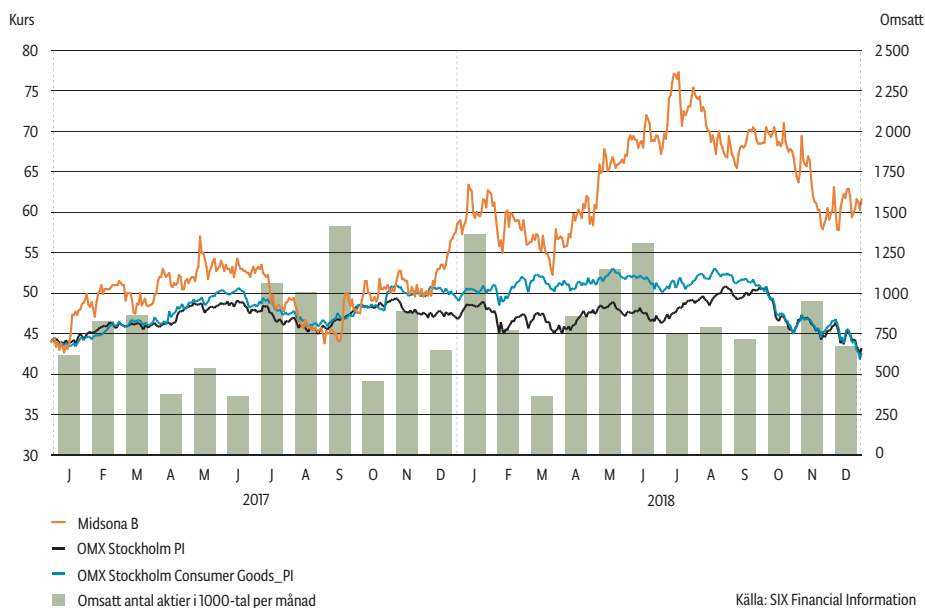
En A-aktie berättigar till tio röster och en B-aktie till en röst på stämma. Samtliga aktier har lika rätt till andel i bolagets nettotillgångar och resultat.

Aktiekapitalets utveckling redovisas på www.midsona.com/Investerare/Aktien.

Aktiens omsättning och köpkurs

Under perioden januari–december 2018 omsattes 10 450 744 aktier (9 098 376). Högsta betalkurs för B-aktien var 78,90 kr (58,50), medan lägsta betalkurs var 51,00 kr (42,40). Den 28 december noterades aktien, senast betalt, till 61,60 kr (58,50). För jämförelseår har aktiekurs justerats för nyemission. Det sammanlagda värdet av handeln i B-aktien uppgick till 668 Mkr (443). Den genomsnittliga dagsomsättningen för både A-aktien och B-aktien tillsammans uppgick till 41 825 aktier (37 062), motsvarande 2 688 541 kronor (1 504 063).

B-aktien steg under 2018 från 58,50 kr till 61,60 kr, motsvarande 5,3 procent (33,0). Börsen som helhet, mätt som OMX Stockholm PI (OMXSPI) minskade med 7,8 procent (+6,4). Index för sektorn Dagligvaror minskade med 10,8 procent (+12,0).

Optionsprogram

Det fanns två utestående optionsprogram vid periodens utgång, serie TO2016/2019 respektive serie TO2017/2020, som maximalt kan ge 741 400 nya B-aktier vid full konvertering. I serien TO2016/2019 återköptes 50 000 teckningsoptioner i januari 2018 och kan nu maximalt ge 554 400 nya aktier av serie B vid full konvertering. I serien TO2017/2020 fanns 187 000 utestående teckningsoptioner som maximalt kan ge 187 000 nya aktier av serie B vid full konvertering. B-aktiens genomsnittskurs på balansdagen översteg teckningskursen för utestående teckningsoptioner, varför resultat per aktie efter utspädning beräknades. För mer information om TO2016/2019 och TO2017/2020, se not 10 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar sidorna 101–102.

Ägarbild

Den största ägaren i Midsona AB (publ) var Stena Adactum AB, som innehade 385 641 A-aktier och 10 467 828 B-aktier motsvarande 23,6 procent av kapitalet och 28,2 procent av rösterna, per 31 december 2018. Ingen ytterligare ägare innehade 10 procent eller mer av antalet aktier per 31 december 2018. De tio största ägarna i Midsona AB (publ) framgår av aktuell ägarlista per 31 december 2018.

De tio största ägarna per 31 december 2018

Källa: Euroclear Sweden AB

	Antal aktier	Andel kapital, %	Andel röster, %
Stena Adactum AB	10 853 469	23,6	28,2
Handelsbanken Fonder	3 405 430	7,4	6,7
Andra AP-fonden	2 321 257	5,0	4,6
Nordea Investment Funds	2 080 810	4,5	4,1
Clients Fonder	1 851 989	4,0	3,6
LINC AB	1 705 302	3,7	3,4
Peter Wahlberg med bolag	1 534 568	3,3	3,0
Lannebo fonder	1 191 684	2,6	2,3
BNP PARIBAS SEC SERVICES PARIS, W8IMY (GC)	1 041 454	2,3	2,0
CBNY-OFI GLOBAL OPP FUND	1 000 000	2,2	2,0
Summa	26 985 963	58,6	59,9
Övriga ägare	19 022 101	41,4	40,1
Summa	46 008 064	100,0	100,0

De tio största ägarna svarade för 58,6 procent (61,1) av kapitalet och 59,9 procent (62,9) av rösterna.

Medlemmarna i koncernledningen hade ett sammanlagt innehav om 267 260 B-aktier (164 310) vid årets slut. Styrelseledamöter innehade 2 485 230 B-aktier (2 482 943) vid årets slut. Midsona AB (publ) eller dess dotterbolag ägde inga egna aktier vid utgången av 2018.

Av det totala antalet aktier svarade utländska aktieägare för 21,9 procent av kapitalet och 20,0 procent av rösterna, vilket var en minskning med 4,4 procentenheter respektive

4,5 procentenheter sedan föregående år. Av svenska aktieägare innehade juridiska personer 62,8 procent av kapitalet och 64,2 procent av rösterna, medan fysiska personer innehade 37,2 procent av kapitalet och 35,8 procent av rösterna.

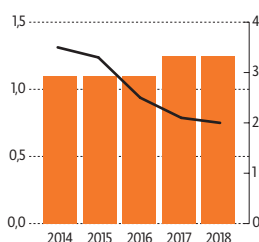
Det totala antalet ägare (inklusive förvaltarregistrerade) uppgick till 7175, vilket var en ökning med 745 ägare sedan föregående år. Aktiefördelning i olika intervall framgår av aktuell ägarlista per 31 december 2018.

Aktiefördelning i intervall 31 december 2018

Källa: Euroclear Sweden AB

Antal aktier	Aktieägare, antal	Aktieägare, %	Innehav, antal	Innehav, %
1-500	5 763	80,3	6 351 155	1,38
501-1 000	601	8,4	4 597 770	1,00
1 001-5 000	546	7,6	11 548 200	2,51
5 001-10 000	83	1,2	5 856 640	1,27
10 001-15 000	35	0,5	4 367 112	0,95
15 001-20 000	23	0,3	4 138 445	0,90
20 001-	124	1,7	42 322 122	91,99
Totalt	7 175	100,0	46 008 064	100,0

Utdelning per aktie och direktavkastning

■ Utdelning (SEK)
— Direktavkastning (%)

Utdelningspolicy och utdelning

Utdelningspolicyen är att utdelningen långsiktigt ska överstiga 30 procent av resultat efter skatt. Utdelningen anpassas bland annat till resultatnivå, finansiell ställning och framtida utvecklingsmöjligheter.

Styrelsen föreslår en utdelning på 1,25 kr per aktie (1,25) för 2018, motsvarande 57510 080 kr (57510 080). Föreslagen utdelning motsvarar en utdelningsandel på 44,7 procent (68,2) och föreslås delas upp på två utbetalningstillfällen med 0,65 kr/aktie respektive 0,60 kr/aktie per tillfälle.

Nyckeltal per aktie¹

		2018	2017	2016	2015	2014
Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	kr	2,80	1,91	1,42	2,71	2,75
Eget kapital	kr	35,43	33,69	31,63	30,85	33,02
Kassaflöde från den löpande verksamheten	kr	4,61	3,44	2,19	3,56	2,46
Fritt kassaflöde	kr	3,83	2,83	1,62	3,44	2,37
Börskurs på balansdagen (B-aktien)	kr	61,60	58,50	44,00	33,00	31,00
Utdelning ²	kr	1,25	1,25	1,10	1,10	1,10
Direktavkastning	%	2,0	2,1	2,5	3,3	3,5
Utdelningsandel	%	44,7	68,2	104,5	47,2	40,0
P/E-tal	ggr	22,0	30,6	30,9	12,2	11,3

¹ Midsona presenterar vissa finansiella mått i årsredovisningen som inte definieras enligt IFRS. För definitioner och avstämningar mot IFRS hänvisas till sidorna 134–137.

² Utdelning för 2018 avser styrelsens förslag.

Aktiemarknadsinformation

Informationsgivningen styrs av den av styrelsen fastställda informationspolicyen. Årsredovisning, delårsrapport och pressmeddelanden publiceras på svenska. Årsredovisning och delårsrapport publiceras även på engelska. Informationsträffar och möten med analytiker, förvaltare och media hålls löpande under året.

Årsredovisning, delårsrapporter, pressmeddelanden och bolagsstyrningsrapport finns

tillgängliga på hemsidan www.midsona.com, där anmälan om prenumeration och beställning av information kan göras. Årsredovisningen 2018 publiceras som pdf på Midsonas hemsida den 29 mars 2019 och i tryckt form finns den tillgänglig på Midsonas huvudkontor i Malmö senast 12 april 2019. Tryckt årsredovisning sänds till de aktieägare som kontaktar bolaget och begär det.

Analytiker och annan bevakning

Johan Dahl (johan.dahl@danskebank.se) är analytiker vid Danske Bank och följer Midsona kontinuerligt.

ABG Sundal Collier sammanställer och förmedlar information om Midsona på sin hemsida www.introduce.se, där det bland annat finns tillgång till nyckeltal, pressmeddelanden, ägardata och tekniska analyser.

Erik Penser Bankaktiebolag följer Midsona genom sin tjänst EP Access på www.penser.se.

Tysta perioder

Midsona tillämpar en tyst period på minst 30 dagar före publicering av sina delårsrapporter. Under denna period träffar inte koncernens representanter finansiell media, analytiker eller investerare.

Informationstillfällen 2019

Delårsrapport januari–mars 2019

3 maj 2019

Årsstämma i Malmö

3 maj 2019 kl. 15.00

Halvårsrapport januari–juni 2019

19 juli 2019

Delårsrapport januari–september 2019

23 oktober 2019

Bokslutskommuniké 2019

februari 2020

Ekologiska växtbaserade
drycker från Kung Markatta.

Därför är Midsona en intressant aktie

En växande marknad

Midsona agerar på en växande marknad där tillväxten drivs av konsumenternas ökade intresse för den egna hälsan och det egna välbefinnandet. Midsona har en mycket stark position inom hälsoprodukter, ett område som växer mer än den totala marknaden för dagligvaruprodukter.

En ledande position

Midsona har en ledande position inom huvuddelen av sina försäljningskanaler, vilket gör Midsona till en prioriterad leverantör. Under 2018 har Midsona fortsatt att stärka sina ledande positioner på den nordiska marknaden och har nu som mål att bli en av de ledande i Europa.

Starka varumärken

Midsonas strategi bygger på starka varumärken, som kontinuerligt utvecklas och kompletteras med förvärv och allianser. Åtta varumärken är speciellt i fokus. Under 2018 förvärvades varumärket Davert med en lång ekologisk historia och en stark produktportfölj som kompletterar Midsona utmärkt.

Offensiva mål och tydliga strategier

Midsona har en klar mission och vision, offensiva tillväxtmål, tydliga strategier samt finansiell och organisatorisk kapacitet att genomföra planerna.

Aktiv i konsolideringen av marknaden – nu i hela Europa

Midsona deltar aktivt i att konsolidera marknaden för produkter inom hälsa och välbefinnande. Under senare år har Midsona varit en aktiv aktör i Norden med förvärv av varumärken som danska Urtekram och svenska Kung Markatta. Nu är visionen att vara med och konsolidera den fragmenterade europeiska marknaden. Det första steget togs under 2018 genom förvärvet av tyska Davert, som under 2017 omsatte cirka 616 MSEK.

Förvaltnings- berättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Midsona AB (publ), organisationsnummer 556241-5322 med säte i Malmö, avger härmed årsredovisning jämte koncernredovisning för räkenskapsåret 2018.

Verksamheten

Midsona är det ledande konsumentvaruföretaget i Norden inom hälsa och välbefinnande med beprövade produkter i kategorierna ekologiska produkter, hälsolivmedel och egenvårdsprodukter. Under året tog koncernen det första större steget utanför Norden genom att förvärva tyska Davert GmbH, med visionen att bli en av de ledande aktörerna i Europa inom hälsa och välbefinnande. Förvärvet var strategiskt viktigt för att få en stark position på den största marknaden för ekologiska produkter i Europa.

En allt större andel av försäljningen har en ekologisk profil. Produkterna är inriktade på att hjälpa människor till ett hälsosammare liv. Affärsmodellen bygger på starka varumärken med bra marknadspositioner, innovationer samt en effektiv marknads- och distributionsstruktur.

Varumärkesportföljen består både av egna varumärken och internationella uppdragsgivares varumärken som representeras. De egna varumärkena utgör verksamhetens ryggrad och tillsammans med uppdragsgivares varumärken bildar dessa en stark och bred varumärkesportfölj för försäljning till kunder. Kunderna är främst kedjor inom dagligvaruhandel, apotekshandel, hälsofackhandel och övrig fackhandel samt aktörer inom food service och livsmedelsindustrin.

Midsona finns representerade i fem länder genom helägda dotterbolag med försäljning i huvudsak på den nordiska marknaden och den tyska marknaden för hälsa och välbefinnande. Verksamheten är indelad i fem rörelsesegment, de geografiska områdena Sverige, Norge, Finland, Danmark och Tyskland, vilka har det operativa ansvaret för marknadsföring, försäljning och distribution till kund. Dessutom finns tre produktionsanläggningar lokaliserade till Danmark, Sverige och Tyskland. Koncernövergripande ledning, administration och IT bedrivs som koncernfunktioner i moderbolaget Midsona AB. För mer information om koncernens rörelsesegment, se not 4 Rörelsesegment, sidorna 98–99.

Väsentliga händelser

Första kvartalet

OMX Nasdaq Stockholm beslutade om att flytta Midsona från Small Cap till Mid Cap. Förändringen trädde i kraft 1 januari 2018.

Ett bindande distributionsavtal signerades med HRA Pharma, om att representera några av deras varumärken på den nordiska marknaden, varav Compeed är det enskilt största. Avtalet startades upp under februari 2018.

Andra kvartalet

Varumärket Kung Markatta rankades som Sveriges tolfte mest hållbara varumärke och varumärket Urtekram rankades som Danmarks näst mest hållbara varumärke i den årliga oberoende hållbarhetsundersökningen där 40 000 nordiska konsumenter betygsätter företags hållbarhetsarbete enligt flera kriterier, där bland annat FN-principer om hållbarhet och socialt ansvar ingår.

Den 3 maj förvärvades 100 procent av röster och aktier i det tyska bolaget Davert GmbH, med kontor, lager och produktionsanläggning i Ascheberg, Nordrhein-Westfalen. Den totala köpeskillingen uppgick till 378 Mkr (35,8 MEUR), varav 281 Mkr (26,6 MEUR) betalades kontant vid tillträdet, 50 Mkr (4,7 MEUR) utgjorde skuldförd köpeskillning och 47 Mkr (4,5 MEUR) villkorade köpeskillingar. Förvärvet finansierades med en utökning av befintliga kreditfaciliteter med 375 Mkr. För mer information om förvärvet, se not 2 Förvärv av rörelse, sidorna 97–98.

Samarbetet med HRA Pharma utökades under det andra kvartalet, om att representera ytterligare ett av deras varumärken på den nordiska marknaden. Avtalet beräknas, efter tillägget, generera en nettoomsättning om totalt 150 Mkr på årsbasis.

Distributionsavtalet för varumärket Alpro på den svenska och norska marknaden avslutas under det första kvartalet 2019. Ägaren Danone väljer att samordna distributionen i egen regi med sina andra produkter. Försäljningsuppdraget hade en nettoomsättning för 2018 på 268 Mkr.

Erk Schuchhardt utsågs till chef för nyinrättade affärsområdet Tyskland och till ny medlem i koncernledningen den 28 maj.

Fjärde kvartalet

Ulrika Palm tillträdde som chef för Division Nordic den 30 november. Hon efterträdde Anders Dahlin som fick en ny tjänst utanför koncernen.

Nettoomsättning och resultat

Finansiell översikt ^{1,2}	2018	2017
Nettoomsättning, Mkr	2 852	2 146
Nettoomsättningstillväxt, %	32,9	23,1
Organisk förändring nettoomsättning, %	3,0	-4,2
Bruttomarginal, %	30,6	33,1
EBITDA, före jämförelsestörande poster, Mkr	241	190
EBITDA-marginal, före jämförelsestörande poster, %	8,5	8,9
EBITDA, Mkr	230	169
EBITDA-marginal, %	8,1	7,9
Rörelseresultat, före jämförelsestörande poster, Mkr	189	155
Rörelsemarginal, före jämförelsestörande poster, %	6,6	7,2
Rörelseresultat, Mkr	178	134
Rörelsemarginal, %	6,2	6,2
Årets resultat, Mkr	129	84
Årets resultat per aktie före utspädning, kr	2,80	1,91

¹ Midsona presenterar vissa finansiella mått i årsredovisningen som inte definieras enligt IFRS. För definitioner och avstämningar mot IFRS hänvisas till sidorna 134–137.

² Den finansiella översikten baseras på omräknade siffror för 2017 vid omräkning till IFRS 15, se not 1 Redovisningsprinciper sidorna 88–96.

Nettoomsättningen uppgick till 2 852 Mkr (2 146), en ökning med 32,9 procent (23,1), driven av organisk tillväxt och förvärvad affärsvolym. Den organiska förändringen i nettoomsättningen var 3,0 procent (-4,2). Till nettoomsättningstillväxten bidrog även strukturella förändringar med 26,0 procent (26,2) och valutakursförändringar med 3,9 procent (1,0). Flera prioriterade varumärken hade en stark försäljningstillväxt.

Bruttoresultatet uppgick till 872 Mkr (711), motsvarande en marginal på 30,6 procent (33,1). Bruttomarginalen påverkades negativt dels till följd av en ogynnsam produktmix, dels av högre varukostnader som en konsekvens av den ogynnsamma valutakursutvecklingen för den svenska kronan mot euron. Den förändrade kostnadsstrukturen i koncernen relaterad till förvärvad rörelse bidrog till en lägre bruttomarginal under 2018 jämfört föregående år. Den negativa bruttomarginalutvecklingen motverkades till viss del av koordinerade supply chain-aktiviteter på nordisk basis med bland annat gemensamma varuinköp och transporter.

EBITDA uppgick till 241 Mkr (190), före jämförelsestörande poster, motsvarande en marginal på 8,5 procent (8,9). Förbättrad EBITDA var hänförlig till högre försäljningsvolym, realiserade synergier från tidigare års förvärv samt god resultatutveckling i den under året förvärvade tyska rörelsen. Jämförelsestörande poster belastade EBITDA med 11 Mkr (21), bestående av förvärvsrelaterade kostnader 10 Mkr (5), omstruktureringskostnader, netto, 2 (16) och en återförd skuldförd köpeskillning relaterad till tidigare års förvärv -1 Mkr. EBITDA uppgick till 230 Mkr (169), motsvarande en marginal på 8,1 procent (7,9). Årets avskrivningar uppgick till -52 Mkr (-35),

fördelade på immateriella anläggningstillgångar –31 Mkr (–24) och materiella anläggningstillgångar –21 Mkr (–11). Rörelseresultatet uppgick till 178 Mkr (134), med en rörelsemarginal på 6,2 procent (6,2).

Resultat före skatt blev 163 Mkr (112). Finansiella poster netto uppgick till –15 Mkr (–22), varav räntekostnader för externa lån till kreditinstitut var –25 Mkr (–18). Räntekostnader till kreditinstitut ökade till följd av en högre skuldsättning från genomförda rörelseförvärv under 2017 och 2018. Orealiserade omräkningsdifferenser på finansiella fordringar och skulder i utländsk valuta påverkade finansnettot positivt med 14 Mkr (–1).

Skatt på periodens resultat uppgick till –34 Mkr (–28), varav –11 Mkr (–7) utgjordes av aktuell skatt och –23 Mkr (–21) av uppskjuten skatt. I Sverige beslutades det om en sänkning av bolagsskattesatsen från 22,0 procent till 20,6 procent i två steg, 1 januari 2019 till 21,4 procent och 1 januari 2021 till 20,6 procent. I linje med dessa förändringar omvärderades uppskjutna skattefordringar/skatteskulder baserat på förväntade utflöden och vid den tidpunkten gällande skattesats. I Norge beslutades det om en sänkning av bolagsskattesatsen från 23,0 procent till 22,0 procent från 1 januari 2019. I linje med denna förändring omvärderades uppskjutna skattefordringar/skatteskulder. Den effektiva skattesatsen var 20,8 procent (24,6) och den skiljer sig från gällande skattesats för moderbolaget främst som en effekt av ändrade skattesatser i Sverige och Norge. Årets resultat blev 129 Mkr (84), motsvarande ett resultat per aktie på 2,80 kr (1,91) före utspädning och 2,75 kr (1,89) efter utspädning.

Kassaflöde, likviditet och finansiell ställning

Kassaflöde från den löpande verksamheten förbättrades till 212 Mkr (152), som en konsekvens av såväl en starkare löpande verksamhet som förbättrade förändringar i rörelsekapital.

Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till –357 Mkr (–91) och utgjordes av förvärv av rörelse –295 Mkr (–64), investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar –63 Mkr (–27) samt försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar 1 Mkr (0). Fritt kassaflöde förbättrades till 176 Mkr (125).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten uppgick till 189 Mkr (–69), varav upptagna banklån 375 Mkr (60), amortering banklån –53 Mkr (–80), amortering leasingkulder –5 Mkr (–1), utdelning –58 Mkr (–47) samt amortering av förvärvat checkkredit –37 Mkr och övriga förvärvade räntebärande lån –33 Mkr. I jämförelseperioden ingick även emissionskostnader med –1 Mkr.

Likvida medel uppgick till 101 Mkr (54) och det fanns outnyttjade kreditfaciliteter på 275 Mkr (100) vid årets slut.

Kapital- och likviditetsstruktur i sammandrag ¹	2018-12-31	2017-12-31
Genomsnittligt sysselsatt kapital, Mkr	2 552	2 166
Avkastning på sysselsatt kapital, %	7,6	6,2
Soliditet	44,1	54,3
Nettoskuld, Mkr	1 116	652
Nettoskulsättning/EBITDA, ggr	4,9	3,9
Nettoskulsättning/Justerad EBITDA, ggr	4,4	3,6
Eget kapital, Mkr	1 630	1 550
Nettoskulsättningsgrad, ggr	0,7	0,4
Räntetäckningsgrad, ggr	6,3	6,1

¹ Midsona presenterar vissa finansiella mått i årsredovisningen som inte definieras enligt IFRS. För definitioner och avvästämningar mot IFRS hänvisas till sidorna 134–137.

Nettoskulden uppgick till 1 116 Mkr (652) och ökningen var främst hänförlig till finansiering av förvärv. Nettoskulsättningsgraden uppgick till 0,7 ggr (0,4). Förhållandet mellan nettoskulden och EBITDA på rullande 12 månaders basis var 4,9 ggr (3,9) och förhållandet mellan nettoskulden och Justerad EBITDA på rullande 12 månadersbasis var 4,4 ggr (3,6).

Det egna kapitalet ökade till 1 630 Mkr (1 550). Förändringen i det egna kapitalet under året utgjordes av årets resultat 129 Mkr, omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter 9 Mkr och utdelning –58 Mkr. Soliditeten var 44,1 procent (54,3) vid årets slut.

Investeringar

Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgick till 63 Mkr (27) och utgjordes i huvudsak av en expansionsinvestering i ny produktlinje i den tyska verksamheten samt investeringar i programvara i form av affärssystem.

Risker och riskhantering

För risker och riskhantering hänvisas till sidorna 43–52. För finansiella risker hänvisas även till not 30 Finansiell riskhantering, sidorna 111–112.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare att antas på årsstämman den 3 maj 2019 överensstämmer i allt väsentligt med föregående års riktlinjer. För information om beslutade riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare av årsstämman 2018, se not 10 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, sidorna 101–102.

Aktien och ägare

Det totala antalet aktier var 46 008 064 aktier (46 008 064), fördelade på 539 872 A-aktier (539 872) och 45 468 192 B-aktier (45 468 192), vid årets slut. Vid stämman har varje A-aktie 10 röster och varje B-aktie 1 röst. Antalet röster var vid årets slut 50 866 912 röster (50 866 912).

Samtliga aktier har lika rätt till andel i bolagets nettotillgångar och resultat. Inga egna aktier ägs av bolaget eller dess dotterbolag. Bolagsordningen innehåller inga begränsningar i aktiernas överlåtbarhet.

Den största ägaren i bolaget var Stena Adactum AB, vars innehav var 385 641 A-aktier (385 641) och 10 467 828 B-aktier (10 587 528) motsvarande 23,6 procent av kapitalet (23,8) och 28,2 procent av rösterna (28,4) per den 31 december 2018. Ingen ytterligare ägare hade ett innehav på 10 procent eller mer av antalet aktier per den 31 december 2018. Det finns inga, av bolaget kända, avtal mellan aktieägare som kan medföra begränsningar i rätten att överlåta aktier.

Tillsättande och entledigande av styrelseledamöter samt ändringar av bolagsordning sker vid årsstämman.

Det finns inga kommersiella avtal i bolaget som kan komma att påverka om kontrollen över bolaget förändras som en följd av ett offentligt uppköpserbjudande, utöver gällande kreditfacilitetsavtal. Det finns avtal mellan bolaget och ledande befattningshavare som föreskriver ersättningar om dessa sågs upp utan skälig grund eller om deras anställning upphör

som en följd av ett offentligt uppköpserbudande av aktier i bolaget. Avtal mellan bolaget och övriga anställda som reglerar egen uppsägning eller uppsägning från bolaget följer sedvanlig praxis på arbetsmarknaden.

För mer information om aktien och ägare, se avsnitt Aktien och ägarbild sidorna 74–77.

Miljöinformation

Grunden för att minska Midsonas miljöpåverkan är ett organiserat miljöarbete. Den största miljöpåverkan uppkommer till följd av vatten- och energiförbrukning, avfall, avloppsvatten och transporter. Midsona följer lagstadgade miljökrav och är inte involverad i någon miljörelaterad tvist. Midsona förfogade över tre produktionsanläggningar vid utgången av 2018, en i Sverige, en i Danmark och en i Tyskland. Den svenska produktionsanläggningen i Falköping bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Revision från lokal miljömyndighet avseende efterlevnad av miljöbalken sker varje år.

Produktionsanläggningarna i Danmark och Tyskland anpassar sin verksamhet, ansöker om erforderliga tillstånd och rapporterar till myndigheter i enlighet med lokal lagstiftning.

Produktionsanläggningarna i koncernen bedriver ett organiserat miljöarbete som innefattar handlingsplaner och uppföljning inom ett flertal områden. Miljöarbetet är en integrerad del av Midsonas verksamhet och vid beslutsfattande beaktas alltid miljöaspekter. Samtliga produktions- och lageranläggningar har under 2018 övergått till förnyelsebar el. För mer information om Midsonas miljöarbete, se avsnitt Hållbarhetsrapport sidorna 53–73.

Bolagsstyrningsrapport

För bolagsstyrningsrapport hänvisas till sidorna 122–127.

Hållbarhetsrapport

För hållbarhetsrapport hänvisas till sidorna 53–73.

Moderbolaget

Nettoomsättningen uppgick till 45 Mkr (38) och avsåg i huvudsak fakturering av internt utförda tjänster.

Resultat före skatt uppgick till 19 Mkr (–3). I resultatet före skatt ingick nedskrivningar av aktier i dotterbolag med –120 Mkr (–51), utdelningar från dotterbolag med 120 Mkr (70), varav 120 Mkr (5) var anteciperade utdelningar, samt erhållna koncernbidrag 29 Mkr och lämnade koncernbidrag 0 Mkr. Finansiella intäkter ökade väsentligt till följd av positiva valutaomräkningsdifferenser på finansiella fordringar och skulder i utländsk valuta. Räntekostnader till kreditinstitut uppgick till –22 Mkr (–17) och ökade till följd av en högre skuldsättning relaterad till genomförda rörelseförvärv.

Investeringar i materiella- och immateriella anläggningstillgångar uppgick till 26 Mkr (18) och var i huvudsak relaterade till en pågående investering i programvara för ett nytt affärssystem som rullas ut i flertalet av koncernens enheter under 2018 och 2019. Årets avskrivningar på materiella- och immateriella anläggningstillgångar uppgick till –3 Mkr (–1).

Likvida medel, inklusive outnyttjade krediter, uppgick till 322 Mkr (131). Upplåningen från kreditinstitut var vid årets utgång 1 030 Mkr (705). I samband med förvärv av rörelse i maj togs nya lån upp om 375 Mkr.

Eget kapital uppgick till 1 390 Mkr (1 433), varav fritt eget kapital utgjorde 1 102 Mkr (1 145). Förändringarna i det egna kapitalet under året utgjordes av årets resultat 15 Mkr och utdelning –58 Mkr.

Antalet anställda i moderbolaget var vid årets utgång 15 (12).

Förslag till disposition beträffande bolagets vinst eller förlust

Till årsstämman förfogande finns följande belopp i kronor:

Överkursfond	580 723 600 kr
Balanserad vinst	506 428 883 kr
Årets resultat	14 819 969 kr
Summa	1 101 972 452 kr

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital i moderbolaget på 1 101 972 452 kr disponeras enligt följande:

Utdelning, 1,25 kr per aktie	57 510 080 kr
Balanseras i ny räkning	1 044 462 372 kr
Summa	1 101 972 452 kr

Styrelsens yttrande över den föreslagna utdelningen

Vid årsstämman 2019 har aktieägarna bland annat ta ställning till styrelsens förslag till utdelning.

Föreslagen utdelningen reducerar soliditeten i moderbolagets till 46,3 procent och soliditeten i koncernen till 42,5 procent. Den föreslagna åtgärden påverkar inte bolagets förmåga att i rätt tid infria nuvarande och förutsedda betalningsförpliktelser. Bolagets likviditetsprognos innefattar beredskap för att hantera variationer i de löpande betalningsförpliktelserna. Bolagets ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att bolaget kan fortsätta sin verksamhet samt att bolaget kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt.

Styrelsens bedömning är att storleken på det egna kapitalet såsom det redovisats i den senast avgivna årsredovisningen står i rimlig proportion till omfattningen på bolagets verksamhet och de risker som är förenade med verksamhetens bedrivande med beaktande av föreslagen utdelning.

Med hänvisning till det ovanstående och vad som i övrigt kommit till styrelsens kännedom är styrelsens bedömning att en allsidig bedömning av bolagets och koncernens ekonomiska ställning medför att utdelningen är försvarlig enligt 17 kap. 3 § 2 och 3 st. aktiebolagslagen, dvs. med hänvisning till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets och koncernens egna kapital samt bolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

De finansiella rapporterna godkändes för utfärdande av moderbolagets styrelse den 28 mars 2019.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande finansiella rapporter med tillhörande bokslutskommentarer.

Finansiella rapporter

Resultaträkning för koncernen

Mkr	Not	2018	2017
Nettoomsättning	2, 3, 4, 5	2 852	2 146
Kostnad för sålda varor		-1 980	-1 435
Bruttoresultat		872	711
Försäljningskostnader		-473	-393
Administrationskostnader		-212	-179
Övriga rörelseintäkter	6	7	3
Övriga rörelsekostnader	7	-16	-8
Indirekta kostnader, netto		-694	-577
Rörelseresultat	2, 4, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 27	178	134
Finansiella intäkter		16	0
Finansiella kostnader		-31	-22
Finansnetto	11	-15	-22
Resultat före skatt		163	112
Skatt	13	-34	-28
Årets resultat		129	84
<i>Hänförligt till</i>			
Moderbolagets aktieägare (Mkr)		129	84
Resultat per aktie till moderbolagets aktieägare, före utspädning (kr)	14	2,80	1,91
Resultat per aktie till moderbolagets aktieägare, efter utspädning (kr)	14	2,75	1,89
<i>Antal aktier (tusen)</i>	14		
Per balansdagen		46 008	46 008
Genomsnittligt under perioden, före utspädning		46 008	44 141
Genomsnittligt under perioden, efter utspädning		46 748	44 548

Totalresultaträkning för koncernen

Mkr	Not	2018	2017
Årets resultat		129	84
<i>Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat</i>			
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter		9	-16
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat		9	-16
Årets övrigt totalresultat		9	-16
Årets totalresultat		138	68
<i>Hänförligt till</i>			
Moderbolagets aktieägare (Mkr)		138	68

Balansräkning för koncernen

Mkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
<i>Tillgångar</i>			
Immateriella anläggningstillgångar	15	2 466	2 129
Materiella anläggningstillgångar	16,17	254	58
Långfristiga fordringar	20	4	3
Uppskjutna skattefordringar	13	74	99
Anläggningstillgångar		2 798	2 289
<i>Varulager</i>			
Varulager	21	482	272
Skattefordringar		4	1
Kundfordringar	22	259	213
Övriga fordringar	20	22	9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	33	19
Likvida medel	30,35	101	54
Omsättningstillgångar		901	568
Tillgångar	2, 4, 31, 33	3 699	2 857
<i>Eget kapital</i>			
Aktiekapital		230	230
Övrigt tillskjutet kapital		629	629
Reserver		24	15
Balanserad vinst, inklusive årets resultat		747	676
Eget kapital	24	1 630	1 550
<i>Skulder</i>			
Långfristiga räntebärande skulder	25, 30, 35	1 124	665
Övriga långfristiga skulder	26	82	1
Övriga avsättningar	28	1	4
Uppskjutna skatteskulder	13	271	221
Långfristiga skulder		1 478	891
Kortfristiga räntebärande skulder	25, 30, 35	93	41
Leverantörsskulder		357	220
Övriga kortfristiga skulder	26	29	37
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	108	105
Övriga avsättningar	28	4	13
Kortfristiga skulder		591	416
Skulder		2 069	1 307
Eget kapital och skulder	2, 4, 31, 33	3 699	2 857

Förändringar i eget kapital för koncernen

Not 24					
Mkr	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserad vinst, inkl. årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2017-01-01	213	466	31	639	1 349
<i>Årets totalresultat</i>					
Årets resultat	-	-	-	84	84
Årets övrigt totalresultat	-	-	-16	-	-16
Årets totalresultat	-	-	-16	84	68
<i>Transaktioner med koncernens ägare</i>					
Nyemission	17	162	-	-	179
Emissionskostnader	-	0	-	-	0
Emission av teckningsoptionsprogram TO2017/2020	-	1	-	-	1
Utdelning	-	-	-	-47	-47
Transaktioner med koncernens ägare	17	163	-	-47	133
Utgående eget kapital 2017-12-31	230	629	15	676	1 550
Ingående eget kapital 2018-01-01	230	629	15	676	1 550
Förändrad redovisningsprincip (IFRS 9)	-	-	-	0	0
<i>Årets totalresultat</i>					
Årets resultat	-	-	-	129	129
Årets övrigt totalresultat	-	-	9	-	9
Årets totalresultat	-	-	9	129	138
<i>Transaktioner med koncernens ägare</i>					
Återköp i teckningsoptionsprogram TO2016/2019	-	0	-	-	0
Utdelning	-	-	-	-58	-58
Transaktioner med koncernens ägare	-	0	-	-58	-58
Utgående eget kapital 2018-12-31	230	629	24	747	1 630

Kassaflödesanalys för koncernen

Mkr	Not	2018	2017
<i>Den löpande verksamheten</i>			
Resultat före skatt		163	112
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	35	31	41
Betald inkomstskatt		-12	-7
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		182	146
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		-29	10
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		-13	27
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		72	-31
Förändringar i rörelsekapital		30	6
Kassaflöde från den löpande verksamheten		212	152
<i>Investeringsverksamheten</i>			
Förvärv av företag eller verksamheter	35	-295	-64
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-26	-18
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		1	-
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-37	-9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-357	-91
Kassaflöde efter investeringverksamheten		-145	61
<i>Finansieringsverksamheten</i>			
Emissionskostnader		-	-1
Upptagna lån	35	375	60
Amortering av lån	35	-128	-81
Lämnad utdelning		-58	-47
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		189	-69
Årets kassaflöde		44	-8
<i>Likvida medel</i>			
Likvida medel vid årets början		54	65
Omräkningsdifferens i likvida medel		3	-3
Likvida medel vid årets slut	35	101	54

Resultaträkning för moderbolaget

Mkr	Not	2018	2017
Nettoomsättning	3	45	38
Försäljningskostnader		-2	0
Administrationskostnader		-58	-49
Övriga rörelseintäkter	6	1	-
Övriga rörelsekostnader	7	0	-
Rörelseresultat	9, 10, 15, 16, 17, 27	-14	-11
Resultat från andelar i dotterbolag	11	0	19
Finansiella intäkter	11	34	21
Finansiella kostnader	11	-30	-32
Resultat efter finansiella poster		-10	-3
Bokslutsdispositioner	12	29	-
Resultat före skatt		19	-3
Skatt	13	-4	4
Årets resultat		15	1

Balansräkning för moderbolaget

Mkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Immateriella anläggningstillgångar	15	39	15
Materiella anläggningstillgångar	16, 17	3	3
Andelar i dotterbolag	18	2 066	1 697
Fordringar hos dotterbolag	19, 32	547	574
Uppskjutna skattefordringar	13	3	7
Finansiella anläggningstillgångar		2 616	2 278
Anläggningstillgångar		2 658	2 296
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Fordringar hos dotterbolag	19, 32	163	19
Övriga fordringar	20	4	9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	9	7
Kortfristiga fordringar		176	35
Kassa och bank	30, 35	47	31
Omsättningstillgångar		223	66
Tillgångar	31, 33	2 881	2 362
<i>Eget kapital</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		230	230
Reservfond		58	58
Bundet eget kapital		288	288
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		581	581
Balanserad vinst		506	563
Årets resultat		15	1
Fritt eget kapital		1 102	1 145
Eget kapital	24	1 390	1 433
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	25, 30, 35	953	665
Skulder till dotterbolag	19, 32, 35	113	40
Övriga långfristiga skulder	26	81	-
Långfristiga skulder		1 147	705
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	25, 30, 35	77	40
Leverantörsskulder		11	3
Skulder till dotterbolag	19, 32, 35	247	168
Övriga kortfristiga skulder	26	2	6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	7	7
Kortfristiga skulder		344	224
Eget kapital och skulder	31, 33	2 881	2 362

Förändringar i eget kapital för moderbolaget

Not 24	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Balanserad vinst, inkl. årets resultat	
Mkr					
Ingående eget kapital 2017-01-01	213	58	419	610	1 300
Årets resultat	-	-	-	1	1
Årets totalresultat	-	-	-	1	1
Nyemission	17	-	162	-	179
Emissionskostnader	-	-	0	-	0
Utdelning	-	-	-	-47	-47
Utgående eget kapital 2017-12-31	230	58	581	564	1 433
Ingående eget kapital 2018-01-01	230	58	581	564	1 433
Årets resultat	-	-	-	15	15
Årets totalresultat	-	-	-	15	15
Utdelning	-	-	-	-58	-58
Utgående eget kapital 2018-12-31	230	58	581	521	1 390

Kassaflödesanalys för moderbolaget

Mkr	Not	2018	2017
<i>Den löpande verksamheten</i>			
Resultat efter finansiella poster		-10	-3
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	35	-13	-18
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-23	-21
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		6	-1
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		4	5
Förändringar i rörelsekapital		10	4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-13	-17
<i>Investeringsverksamheten</i>			
Förvärv av företag eller verksamheter	35	-305	-101
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-25	-15
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1	-3
Förändring finansiella tillgångar		9	175
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-322	56
Kassaflöde efter investeringverksamheten		-335	39
<i>Finansieringsverksamheten</i>			
Emissionskostnader		-	-1
Upptagna lån	35	458	95
Amortering av lån	35	-49	-80
Utbetalad utdelning		-58	-47
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		351	-33
Årets kassaflöde		16	6
<i>Likvida medel</i>			
Likvida medel vid årets början		31	25
Likvida medel vid årets slut	35	47	31

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Redovisningsprinciper

Koncernens redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee (IFRIC) så som de har godkänts av EG-kommissionen för tillämpning inom EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 *Kompletterande redovisningsregler för koncerner* tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet *Moderbolagets redovisningsprinciper*.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättande av de finansiella rapporterna

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder, som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via årets resultat.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste miljontal.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Upskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not 34 Viktiga uppskattningar och bedömningar, sidan 114.

Tillämpade redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, med de undantag som närmare beskrivs, tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag och dotterbolag i koncernredovisningen.

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Följande ändrade redovisningsprinciper tillämpas från och med 1 januari 2018 och har haft påverkan på koncernens finansiella rapporter.

- IFRS 9 *Finansiella instrument*, utfärdades den 24 juli 2014, och ersätter IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*. Den nya standarden är antagen av EU. IFRS 9 behandlar dels klassificering och värdering av finansiella tillgångar och skulder, dels nya regler för säkringsredovisning samt en ny modell för nedskrivning av finansiella tillgångar. Klassificering och värdering av finansiella tillgångar och skulder har gjorts utifrån de kategorier som anges i standarden utan någon betydande påverkan på balansräkningen. De nya reglerna för säkringsredovisning har inte haft någon påverkan på koncernens finansiella rapporter då säkringsredovisning enligt IFRS 9 inte tillämpas. Tillämpningen av en ny modell för redovisning av förväntade kreditförluster, enligt en "expected loss model", medförde en effekt på 0 Mkr i koncernens egna kapital. Den nya standarden har således inte haft någon betydande påverkan på koncernens finansiella rapporter.
- IFRS 15 *Intäkter från avtal med kunder*, ersätter IAS 18 *Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal*. Den nya standarden är godkänd av EU. Grundprincipen för IFRS 15 är att intäkter ska redovisas för att skilja överföringen av utlovade varor och tjänster med ett belopp som speglar den ersättning som man förväntas ha rätt till i utbyte mot dessa varor och tjänster. Standarden tar sin utgångspunkt i en principbaserad fem-stegs-modell för att tillämpa denna princip. Midsona har efter att ha utvärderat effekterna av den nya standarden valt att tillämpa full retrospektiv metod som övergångsmetod vid införandet av IFRS 15, vilket innebär att ackumulerad effekt redovisas i balanserade vinstmedel per den 1 januari 2017 och att jämförelsetal som påverkas räknas om. Det bör noteras att effekten av tillämpningen i koncernbalans- och koncernresultaträkning blir liten. De mest väsentliga intäktsströmmarna identifierades och analyserades i koncernen. Analysen mynnade ut i att intäkter i allt väsentligt kommer att redovisas på samma tidpunkt, som ett prestationsåtagande, som tidigare standard och tillämpning, dock med omklassificeringar av icke-väsentlig karaktär mellan posterna nettoomsättning, kostnad sålda varor och försäljningskostnad i resultaträkningen. Detta till följd av klargöranden om huruvida tillfälliga fasta och rörliga rabatter i samband med aktivitet samt returrätt av utgångna varor i kundavtal ska hanteras i redovisningen. Midsona gör därför bedömningen att införandet av IFRS 15 inte har inneburit några väsentliga effekter på koncernens redovisning, mer än att jämförelsetalen

omklassificerats i resultaträkningen i syfte att förbättra jämförbarheten och hade följande effekter på nettoomsättning och rörelsekostnader.

Mkr	2017	Omräkning IFRS 15	Omräknad 2017
Nettoomsättning ^{1,2,3}	2 173	-27	2 146
Kostnad för sålda varor ^{3,4}	-1 430	-5	-1 435
Bruttoresultat	743	-32	711
Försäljningskostnader ^{1,2,4}	-425	32	-393
Administrationskostnader	-179	-	-179
Övriga rörelseintäkter	3	-	3
Övriga rörelsekostnader	-8	-	-8
Rörelseresultat	134	0	134

¹ Avtal med fasta och rörliga ersättningar till kund i samband med aktivitet där en villkorad förpliktelse om motprestation från kund föreligger redovisas som försäljningskostnad istället för reduktion av nettoomsättning.

² Avtal med fasta och rörliga centrala ersättningar till kund redovisas som reduktion av nettoomsättning istället för försäljningskostnad.

³ Avtal med returrätt av produkter för kund redovisas som reduktion av nettoomsättning istället för kostnad för sålda varor.

⁴ Distributionsavtal innehållande avtal om vinstdelning redovisas som del av kostnad för sålda varor istället för försäljningskostnad.

Tillämpningen av IFRS 15 medför ökade notupplysningar avseende intäkter, vilket presenteras i not 5 Intäkter, sidorna 99–100.

Övriga ändrade eller nya IFRS standarder med ikraftträdande under 2018 har inte haft någon påverkan på koncernens finansiella rapporter räkenskapsåret 2018.

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Följande nya standarder är publicerade av IASB, men har antingen ännu inte trätt i kraft eller ännu inte antagits av EU.

- IFRS 16 *Leasingavtal*, utfärdades den 13 januari 2016 och ska ersätta IAS 17 *Leasingavtal*. Den nya standarden är godkänd av EU. Den medför att alla leasingavtal som Midsona är part i redovisas dels som anläggningstillgång (rätten att nyttja ett hyrt objekt), dels som finansiell skuld (förpliktelse för framtida hyresbetalningar) i koncernbalansräkningen. För kortfristiga leasingavtal och leasingavtal med låga värden finns en lätttnadsregel om att sådana tillgångar är undantagna från att redovisas i koncernbalansräkningen. Standarden påverkar främst redovisningen av koncernens operationella leasingavtal. En implementeringsfas av den nya standarden initierades i början av 2018 med insamling och konsekvensanalys av alla leasingavtal, som i ett nästa steg mynnade ut i en redovisningslösning för leasingavtal klassificerades som operationella leasingavtal med tillämpning av IAS 17. Baserat på konsekvensanalysen har en modifierad retrospektiv övergångslösning valts, varvid jämförelseperioder inte räknas om. Leasingskulden värderas till nuvärdet av återstående leasingavgifter på första tillämpningsdagen diskonterad med applicerad diskonteringsränta. Nyttjanderättstillgången värderas till ett redovisat värde, som om IFRS 16 tillämpats sedan leasingavtalets inledningsdatum, diskonterad med applicerad diskonteringsränta. Den ackumulerade effekten av initial tillämpning redovisas som en justering av ingående balans för balanserade vinstmedel på första tillämpningsdagen 1 januari 2019. Följande lätttnadsregler har tillämpats vid övergången. Avtal som avslutas inom 12 månader från första tillämpningsdatum har exkluderats och hanteras som korttidsavtal. Initiala direkta utgifter har exkluderats från värderingen av nyttjanderättstillgången.

Dessutom har bedömningar i efterhand gjorts vid värderingen av leasingavtal per första tillämpningsdatum. Diskonteringsräntor per den 1 januari 2019 har applicerats vid beräkning av leasingskuld och

nyttjanderättstillgång, vilka tar sin utgångspunkt i nyttjanderättstillgångens geografiska hemvist och koncernens lånemarginal inkluderande räntan på statsobligationer i olika tidsspann och en riskpremie. För leasingavtal som var klassificerade som finansiella leasingavtal enligt IAS 17, redovisas nyttjanderättstillgången och leasingskulden på den första tillämpningsdagen till redovisade värden omedelbart före övergångsdagen värderat i enlighet med IAS 17. De leasingavtal som kommer att redovisas i koncernbalansräkningen som en konsekvens av införandet av IFRS 16 avser huvudsakligen kontors- och lagerlokaler, produktionsutrustning, bilar, truckar och IT-relaterad utrustning. Den faktiska effekten på koncernens finansiella rapporter beräknas preliminärt medföra nyttjanderättstillgångar 196 Mkr, uppskjutna skattefordringar 1 Mkr, förutbetalda leasingskostnader -4 Mkr, leasingskulder 197 Mkr och en justering av balanserade vinstmedel med -4 Mkr vid övergångsdatumet 1 januari 2019.

Övriga nya och ändrade standarder samt tolkningar bedöms inte få någon påverkan på koncernens finansiella rapporter den period de tillämpas första gången.

Klassificering

Anläggningstillgångar består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen medan omsättningsstillgångar i allt väsentligt består av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen. Långfristiga skulder utgörs i allt väsentligt av belopp som Midsona per rapportperiodens slut har en ovillkorad rätt att välja att betala längre bort än tolv månader efter rapportperiodens slut. Har Midsona inte en sådan rätt per rapportperiodens slut – eller innehas skuld för handel eller förväntas skuld regleras inom den normala verksamhetscykeln - redovisas skuldbeloppet som kortfristig skuld.

Koncernredovisning

Dotterbolag är alla de bolag som står under ett bestämmande inflytande från Midsona AB (publ). Bestämmande inflytande föreligger om Midsona AB (publ) har inflytande över investeringsobjektet, är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang samt kan använda sitt inflytande över investeringen till att påverka avkastningen.

Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier samt om de facto control föreligger. Alla dotterbolag inom koncernen är helägda dotterbolag.

Dotterbolag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen och de exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden tillämpas för redovisning av rörelseförvärv. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde på överlätna tillgångar, skulder och de aktier som emitterats av koncernen. Transaktionskostnader som är direkt hänförliga till ett förvärv kostnadsförs i årets resultat i koncernen. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkligt värde på förvärvsdagen.

Vid förvärv där överförd ersättning överstiger det verkliga värdet på identifierbara förvärvade nettotillgångar, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, så kallat förvärv till lågt pris, redovisas denna direkt i årets resultat.

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernbolag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Vid olika värdering av tillgångar och skulder på koncern- och bolagsnivå beaktas temporära skillnader, vilka redovisas som uppskjuten skattefordran respektive uppskjuten skatteskuld. På goodwill beaktas dock inte uppskjuten skatt.

Segmentrapportering

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentets resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som koncernledningen. Den huvudsakliga indelningsgrunden är geografiska områden. Se not 4 Rörelsesegment, sidorna 98–99, för ytterligare beskrivning av indelning och presentation av rörelsesegment.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där de i koncernen ingående bolagen bedriver sin verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Kursvinster/-förluster på rörelsefordringar/-skulder redovisas i övriga rörelseintäkter/-kostnader och kursvinster/-förluster på finansiella fordringar och skulder redovisas i finansiella intäkter/kostnader.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta svenska kronor till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av de valutakurser som föreligger vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas mot övrigt totalresultat och ackumuleras i en komponent i eget kapital benämnd omräkningsreserv. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiserar de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna i årets resultat.

Intäkter

Koncernens intäkter härrör sig från följande aktiviteter:

- Försäljning av konsumentrörliga varor i kategorierna ekologiska produkter, hälsolivsmedel och egenvårdsprodukter.
- Försäljning av tjänster kopplade till produkthantering.

Intäkter värderas utifrån den ersättning som specificeras i avtal med kunden, det vill säga netto efter moms, fasta- och rörliga rabatter samt returerna. Intäkter för försäljning av varor och tjänster redovisas i året resultat vid den tidpunkt då kunden får kontroll över varorna och tjänsterna.

Försäljning av konsumentrörliga varor i kategorierna ekologiska produkter, hälsolivsmedel och egenvårdsprodukter

Koncernen säljer ekologiska produkter, hälsolivsmedel och egenvårdsprodukter genom ett antal olika försäljningskanaler både genom återförsäljare, men även direkt till slutkunder. De garantier som är förknippade med dessa produkter kan inte köpas separat och syftar till att säkerställa att sålda produkter överensstämmer med överenskomna specifikationer. Därför redovisas sådana garantier i enlighet med IAS 37. Intäkter för ekologiska produkter, hälsolivsmedel och egenvårdsprodukter redovisas vid den tidpunkt då kontrollen över varan överförs till kunden och koncernen har fullgjort sitt prestationsåtagande, vilket oftast sker vid leverans av varorna till överenskommen plats.

I koncernens kundavtal finns det kontraktsmässiga förpliktelser om retur rätt för både utgångna produkter som inte är kommersiellt gångbara och för varor som fortsatt är kommersiellt gångbara. Vid försäljningstidpunkten redovisas en returskyldighet motsvarande den förväntade nivån på returerna med motsvarande reduktion av intäkter. En retur tillgång bokas samtidigt upp motsvarande den förväntade rättigheten att erhålla produkter i retur med motsvarande reduktion av kostnad såld vara, förutsatt att produkten förväntas återtas i försäljningsbart skick. Koncernen baserar ovanstående justeringar på historisk erfarenhet och hanterar detta på portföljnivå värderat till förväntade värden. Koncernen bedömer vidare att det inte föreligger risk för väsentliga återföringar då nivån på dessa poster historiskt har varit stabil och det finns i nuläget inga indikationer på att detta skulle förändras. För närvarande uppgår returerna till ej väsentliga belopp och koncernen redovisar därmed inte någon returskyldighet eller retur tillgång.

Försäljning av tjänster kopplade till produkthantering

Intäkter för tjänster kopplade till produkthantering anses vara en distinkt service och hanteras därmed som ett separat prestationsåtagande, vilket redovisas separat. Intäkter redovisas över tid i takt med att tjänsterna utförs. Med hänsyn till att sådana tjänster normalt faktureras månadsvis i efterskott och avser en begränsad tidsperiod redovisas sådana intäkter linjärt över den period under vilken tjänster levereras, det vill säga på månadsbasis.

Rörelsekostnader

Kostnad för sålda varor

Kostnad för sålda varor omfattar direkta och indirekta kostnader för funktioner hänförliga till genererade intäkter (tillverkning, lager, lagersamordning).

Försäljningskostnader

Försäljningskostnader omfattar dels kostnader för aktiviteter och funktioner kopplade direkt mot konsument (marknadsföring, produkt- och förpackningsutveckling, produktchef, marknadskoordinator), dels kostnader för aktiviteter och funktioner kopplade mot kund (försäljning, key-account manager, ordermottagning).

Administrationskostnader

Administrationskostnader omfattar kostnader för funktioner som inköp, IT, ekonomi- och administration, kvalitetssystem och kvalitetssäkring samt koncernledning.

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader omfattar sådana intäkter och kostnader som normalt inte räknas till den egentliga rörelsen, till exempel kursvinster/-förluster på rörelsefordringar/-skulder och realisationsvinster/-förluster vid avyttring av tillgångar. Kursvinster/-förluster redovisas netto.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster utgörs av väsentliga poster som på grund av sin storlek eller förekomst särredovisas för att möjliggöra en bättre förståelse av koncernens finansiella utveckling. Jämförelsestörande poster redovisas i den funktion där den hör hemma beroende på postens karaktär och utgörs vanligtvis av omstruktureringskostnader och förvävsrelaterade kostnader.

Leasing

Operationella leasingavtal

Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas i årets resultat som en minskning av leasingavgifterna linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Finansiella leasingavtal

Minimileaseavgifterna fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteutgifter på investerade medel, utdelningsintäkter och vinst vid värdeförändringar på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via årets resultat.

Ränteutgifter på finansiella instrument redovisas enligt effektivräntemetoden (se nedan). Utdelningsintäkter redovisas när rätten till att erhålla utdelning fastställts. Resultat från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförs till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Finansiella kostnader utgörs av räntekostnader på lån, förlust vid värdeförändring på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via årets resultat och nedskrivning av finansiella tillgångar. Låneutgifter redovisas inte i resultatet till den del de är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av tillgångar som tar betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning, s.k. kvalificerade tillgångar. I dessa fall ingår de i tillgångarnas anskaffningsvärde. I koncernen finns i dagsläget inte några sådana kvalificerade tillgångar.

Valutakursvinster/-förluster på finansiella fordringar/skulder redovisas netto.

Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionsutgifter och alla andra över- och underkurser.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade på balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte i koncernmässig goodwill och inte heller för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till delar i dotterbolag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjuten skatt redovisas tillsammans med aktuell skatt i årets resultat. Uppskjuten skattefordran redovisas bland anläggningstillgångar och uppskjuten skatteskuld redovisas bland långfristiga skulder i koncernens balansräkning.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

Finansiella instrument – klassificering och värdering

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas in i balansräkningen när Midsona blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när samtliga förmåner och risker förknippade med äganderätten har överförts. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt avslutas.

Finansiella instrument värderas initialt till verkligt värde och därefter löpande till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde beroende på klassificering. Finansiella instrument redovisade till anskaffningsvärde redovisas initialt till ett belopp motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader. Finansiella instrument redovisade till verkligt värde redovisas initialt till ett belopp motsvarande instrumentets verkliga värde, transaktionskostnader kostnadsförs direkt. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället, som beskrivs nedan.

Samtliga finansiella derivatinstrument redovisas löpande till verkligt värde. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, vilken är den dag då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Koncernen tillämpar från och med 1 januari 2018 principen att

redovisa reserv för förväntade kreditförluster för finansiella tillgångar och fordringar som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar

Skuldinstrument Klassificering av finansiella tillgångar som är skuldinstrument baseras på koncernens affärsmodell för förvaltning av tillgången och karaktären på tillgångens avtalsenliga kassaflöden. Instrumenten klassificeras till *upplupet anskaffningsvärde*, *verkligt värde via årets övrigt totalresultat* eller *verkligt värde via årets resultat*.

Finansiella tillgångar klassificeras utifrån den affärsmodell som tillgången hanteras i och tillgångens kassaflödeskaraktär. Om den finansiella tillgången innehas inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inkassera kontraktssenliga kassaflöden ("hold to collect") och de avtalade villkoren för den finansiella tillgången vid bestämda tidpunkter ger upphov till kassaflöden som enbart består av betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet redovisas tillgången till *upplupet anskaffningsvärde*.

Om affärsmodellens mål istället uppnås genom att både inkassera avtalsenliga kassaflöden och sälja finansiella tillgångar ("hold to collect and sell"), och de avtalade villkoren för den finansiella tillgången vid bestämda tidpunkter ger upphov till kassaflöden som enbart består av betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet redovisas tillgången till *verkligt värde via årets övrigt totalresultat*.

Alla övriga affärsmodeller ("other") där syftet är spekulation, innehav för handel eller där kassaflödeskaraktären utesluter andra affärsmodeller innebär redovisning till *verkligt värde via årets resultat*.

Koncernens samtliga innehav av denna typ av finansiella tillgångar redovisas till *upplupet anskaffningsvärde*. Finansiella tillgångar klassificerade till *upplupet anskaffningsvärde* värderas initialt till *verkligt värde* med tillägg av transaktionskostnader. Kundfordringar redovisas initialt till det fakturerade värdet. Efter första redovisningstillfället värderas tillgångarna enligt effektivräntemetoden. Tillgångar klassificerade till *upplupet anskaffningsvärde* innehas, enligt affärsmodellen, till att inkassera avtalsenliga kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Tillgångarna omfattas av en förlustreservering för förväntade kreditförluster.

Koncernen har inte några tillgångar klassificerade till *verkligt värde via årets övrigt totalresultat*.

Verkligt värde via årets resultat är alla andra skuldinstrument som inte är värderade till *upplupet anskaffningsvärde* eller *verkligt värde via årets övrigt totalresultat*. Finansiella instrument i denna kategori redovisas initialt till *verkligt värde*. Förändringar i *verkligt värde* redovisas i årets resultat. Koncernens skuldinstrument klassificeras till *upplupet anskaffningsvärde*, förutom skuldinstrument som innehas för handel. Under 2018 har inga skuldinstrument redovisats till *verkligt värde*.

Derivat Derivatinstrument redovisas i balansräkningen per kontraktsdagen och värderas till *verkligt värde*, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Derivat som inte identifierats som säkringsinstrument klassificeras i balansräkningen som finansiella tillgångar och skulder värderade till *verkligt värde via årets resultat*. Vinster och förluster till följd av förändringar i *verkligt värde* redovisas i resultaträkningens finansiella poster i den period de uppstår. Derivatinstrument används i huvudsak för att skydda koncernens exponering mot fluktuationer i räntor. I de fall tillgänglig upplåningsform ränte- och/eller valutamässigt inte direkt motsvarar önskvärd struktur på låneportföljen, används olika former av derivat. Ränteswap används

då för att erhålla önskad räntebindning. Koncernen tillämpar inte säkringsredovisning.

Finansiella skulder

Finansiella skulder värderas till *upplupet anskaffningsvärde* eller *verkligt värde via årets resultat*. En finansiell skuld värderas till *verkligt värde via årets resultat* om den är klassificerad som innehav för handel, ett derivatinstrument som inte säkringsredovisas, en tilläggsköpeskilling i rörelseförvärv klassificerad som finansiell skuld eller en övrig skuld som klassificeras som en finansiell skuld, värderad till *verkligt värde via årets resultat*. Finansiella skulder värderade till *verkligt värde via årets resultat* värderas löpande till *verkligt värde* med värdeförändringar redovisade i årets resultat. Andra finansiella skulder värderas löpande till *upplupet anskaffningsvärde* med tillämpning av effektivräntemetoden.

Reservering för förväntade kreditförluster

Koncernens finansiella tillgångar och fordringar, förutom de som klassificeras till *verkligt värde via årets resultat*, omfattas av nedskrivning för förväntade kreditförluster. Nedskrivning för kreditförluster, enligt IFRS 9, är framåtblickande och en förlustreservering görs när det finns en exponering för kreditrisk, vanligtvis för första redovisningstillfället. Förväntade kreditförluster återspeglar nuvärdet av alla underskott i kassaflöden hänförliga till betalningsinställelse. Nedskrivningsbehov beaktas för olika löptider beroende på tillgångsslag och på eventuell kredit försämring sedan första redovisningstillfället. Förväntade kreditförluster återspeglar ett objektivt, sannolikhetsvägt utfall som beaktar flertalet scenarier på rimliga och verifierbara prognoser.

Koncernen redovisar förväntade kreditförluster för återstående löptid för alla finansiella instrument för vilka det har skett betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället, antingen bedömt enskilt eller kollektivt, med tanke på alla rimliga och verifierbara uppgifter, inklusive framåtblickande sådana. Koncernen värderar förväntade kreditförluster från ett finansiellt instrument på ett sätt som återspeglar ett objektivt och sannolikhetsvägt belopp, som bestäms genom att utvärdera ett intervall av möjliga utfall, pengars tidsvärde och rimliga verifierbara uppgifter avseende nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar.

För kundfordringar, avtalsstillgångar och leasingfordringar finns förändringar som innebär att koncernen direkt redovisar förväntade kreditförluster till tillgångens återstående löptid ("den förenklade modellen").

Likvida medel omfattas av den generella modellen för nedskrivningar. För likvida medel tillämpas undantaget för låg kreditrisk. Även övriga fordringar, fordringar på koncernföretag och upplupna intäkter omfattas av den generella modellen.

Koncernens kundfordringar omfattas av den förenklade modellen för nedskrivningar. De förväntade kreditförlusterna för kundfordringar beräknas med hjälp av en provisionsmatris, som är baserad på tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar och pengars tidsvärde om applicerbart. En förlustreserv redovisas, i den förenklade modellen, för fordrans eller tillgångens förväntade återstående löptid, se not 30 Finansiell riskhantering, sidorna 111–112.

De finansiella tillgångarna redovisas i balansräkningen till *upplupet anskaffningsvärde*, dvs. netto av bruttovärde och förlustreserv. Förändringar av förlustreserven redovisas i resultaträkningens post försäljningskostnader för kundfordringar respektive post finansiella kostnader för övriga reserveringar.

Koncernen definierar fallissemang som att det bedöms osannolikt att motparten kommer att möta sina åtaganden på grund av indikatorer som finansiella svårigheter och missade betalningar. Oavsett anses fallissemang föreligga när betalningen är 90 dagar sen. Koncernen skriver bort en fordran när inga möjligheter till ytterligare kassaflöden bedöms föreligga. Koncernens kreditexponering framgår i not 22 Kundfordringar sidan 108 och not 30 Finansiell riskhantering, sidorna T11–T12.

Jämförelseåret 2017 – klassificering och värdering av finansiella instrument enligt IAS 39

Redovisning av finansiella instrument för jämförelseåret 2017 sker med tillämpning av IAS 39. För sådan information hänvisas till not 1 Redovisningsprinciper i årsredovisning 2017.

Materiella anläggningstillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i koncernens balansräkning om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma koncernen tillgodo och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen, till exempel inköpspris, leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar.

Leasade tillgångar

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetaagaren. När så inte är fallet är det fråga om operationell leasing.

Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen och värderas initialt till det lägsta av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna vid ingången av avtalet. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas i balansräkningens poster långfristiga räntebärande skulder och kortfristiga räntebärande skulder.

Tillgångar som hyrs enligt operationell leasing redovisas som regel inte som tillgång i balansräkningen. Operationella leasingavtal ger inte heller upphov till en skuld.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för att förvärva ersättande komponenter läggs till anläggningstillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redo-

visat värde för den ersatta delen tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i årets resultat under den period de uppkommer.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Mark skrivs inte av eftersom dess nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Leasade tillgångar skrivs även de av över beräknad nyttjandeperiod eller, om den är kortare, över den avtalade leasingperioden.

Materiella anläggningstillgångar klassificeras för beräkning av avskrivningar utifrån bedömd nyttjandeperiod i grupper enligt följande.

Rörelsefastigheter 10–40 år

Maskiner och andra tekniska anläggningar 8–15 år

Inventarier, verktyg och installationer 3–10 år

Leasing 3–10 år

Markanläggningar 10–20 år

Förbättringsutgifter på annans fastighet 3–5 år

Tillgångarnas avskrivningsmetoder, restvärden och nyttjandeperioder prövas minst årligen och justeras vid behov. Tillgångarna skrivs i normalfallet av utan något kvarvarande restvärde.

Realisationsvinster och realisationsförluster vid avyttring av materiella anläggningstillgångar fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkten och det redovisade värdet på tillgången med avdrag för direkta försäljningskostnader. Realisationsvinster och realisationsförluster redovisas i årets resultat som övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar klassificeras i två grupper där tillgångar med en bestämbar livslängd skrivs av över en bestämd nyttjandeperiod och där tillgångar med obestämbar livslängd inte skrivs av.

Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och prövas minst årligen för nedskrivningsbehov (se redovisningsprincip Nedskrivning).

Nedlagda kostnader för internt genererad goodwill redovisas i årets resultat när kostnaden uppkommer.

Varumärken

Varumärken med bestämbar nyttjandeperiod redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Varumärke med obestämbar nyttjandeperiod prövas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar.

Nedlagda kostnader för internt utarbetade varumärken redovisas inte i balansräkningen utan i årets resultat när kostnaden uppkommer. Anledningen till detta är att sådana utgifter inte kan särskiljas från utgifter för att utveckla hela affärsverksamheten.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar har en bestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Övriga immateriella anläggningstillgångar består av kundrelationer, programvara och övriga immateriella tillgångar. Nedlagda kostnader för internt upparbetade kundrelationer redovisas inte i balansräkningen utan i årets resultat när kostnaden uppkommer. Programvara har aktiverats på basis av de kostnader som uppstått då den aktuella programvaran förvärvats och satts i drift.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilken de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, såvida inte nyttjandeperiod är obestämbar.

Goodwill och varumärke med en obestämbar nyttjandeperiod prövas för nedskrivningsbehov årligen eller så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Immateriella tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod skrivs av från den tidpunkt då de är tillgängliga för användning.

Immateriella anläggningstillgångar klassificeras för beräkning av avskrivningar utifrån bedömd nyttjandeperiod i grupper enligt följande:

Varumärken 5–20 år

Kundrelationer 8 år

Programvara 5 år

Övriga immateriella anläggningstillgångar 3–5 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder prövas minst årligen och justeras vid behov. Tillgångarna skrivs i normalfallet av utan något kvarvarande restvärde.

Realisationsvinster och realisationsförluster vid avyttring av immateriella anläggningstillgångar fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkten och det redovisade värdet på tillgången med avdrag för direkta försäljningskostnader. Realisationsvinster och realisationsförluster redovisas i årets resultat som övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet, där anskaffningsvärdet beräknas enligt först in, först ut-metoden (FIFU). Vid beräkning av anskaffningsvärdet används vanligtvis ett vägt genomsnittsvärde för att approximeras FIFU.

Nettoförsäljningsvärdet är beräknat normalt försäljningspris, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning. För råvaror används återanskaffningsvärdet som det bästa måttet på nettoförsäljningsvärdet. Råvaror skrivs inte ner under anskaffningsvärdet om den slutprodukt i vilken de ingår i förväntas kunna säljas till ett pris som överstiger tillverkningskostnaden. Produkter i arbete och färdig-

varulager värderas till det lägsta av tillverkningskostnad och nettoförsäljningsvärde. Nödvändiga reserveringar för risker i inkurans sker kontinuerligt.

Anskaffningsvärdet för varulager inkluderar alla kostnader för inköp, tillverkning och andra kostnader för att få varorna till deras aktuella plats och skick.

Nedskrivningar

Koncernens redovisade tillgångar bedöms vid varje balansdag för att avgöra om det finns indikation på nedskrivningsbehov. IAS 36 tillämpas avseende nedskrivningar av andra tillgångar än finansiella tillgångar vilka redovisas enligt IFRS 9, tillgångar till försäljning, varulager och uppskjutna skattefordringar. För undantagna tillgångar enligt ovan bedöms det redovisade värdet enligt respektive standard.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar

Om indikation på nedskrivning finns beräknas tillgångens återvinningsvärde (se nedan). För goodwill, andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod och immateriella anläggningstillgångar som ännu inte är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen eller så snart indikation föreligger om nedskrivningsbehov. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång, och dess verkliga värde minus försäljningskostnader inte kan användas, ska vid prövning av nedskrivningsbehov tillgångarna grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden – en så kallad kassagenererande enhet.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning redovisas som kostnad i årets resultat. Då nedskrivningsbehov identifierats för en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas nedskrivningsbehovet i första hand till goodwill. Därefter görs proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Koncernens kassagenererande enheter utgörs av rörelsesegmenten då deras betalningsströmmar i allt väsentligt bedöms vara oberoende av andra tillgångar.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Nedskrivningar av lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om de tidigare skälen för nedskrivning inte längre föreligger och att full betalning förväntas erhållas från kunden.

Utbetalning av kapital till ägarna

Utdelningar

Utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman godkänt utdelningen.

Resultat per aktie

Beräkning av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Det fanns två utestående optionsprogram vid årets slut, som kan medföra effekter av utspädande potentiella aktier. B-aktiens genomsnittskurs på balansdagen översteg teckningskurserna för utestående teckningsoptioner, varför resultat per aktie efter full utspädning beräknats.

Ersättningar till anställda

Pensioner

Anställda i koncernen omfattas i huvudsak av avgiftsbestämda pensionsplaner.

I Sverige tryggas åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän genom en försäkring i Alecta. En sådan försäkring är en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2018 har det inte funnits tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Detta pensionsåtagande redovisas därför som en avgiftsbestämd pensionsplan.

I Norge finns en särskild avtalspension, AFP-ordning, överenskommen mellan arbetsmarknadens parter som ett tillägg till ålderspension. En sådan försäkring är en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsår 2018 har det inte funnits tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Detta pensionsåtagande redovisas därför som en avgiftsbestämd pensionsplan. Den är av oväsentlig karaktär.

En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan där koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder.

En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som inte är avgiftsbestämd. Utmärkande för förmånsbestämda pensionsplaner är att de anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer som ålder, tjänstgöringstid och lön.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkten av när Midsona inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när Midsona redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningarna som beräknas bli reglerade efter tolv månader redovisas till dess nuvärde. Ersättningar som inte förväntas regleras helt inom tolv månader redovisas som långfristiga ersättningar.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade ersättningarna erhålls.

En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för bonusutbetalningar när koncernen har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när koncernen har en förpliktelse som ett resultat av en inträffad händelse och det är troligt att utbetalningar kommer att krävas för att fullgöra förpliktelsen. En vidare förutsättning är att det går att göra en tillförlitlig uppskattning av det belopp som ska utbetalas.

Omstrukturering

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställd utförlig och formell omstruktureringsplan och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentlig tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Eventualförpliktelse

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 *Redovisning för juridisk person*. Även av Rådet för finansiell rapportering utgivna uttalanden gällande för noterade bolag tillämpas. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg till IFRS som ska göras.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper

Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Ändrade redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisningsprinciper har under 2018 förändrats i enlighet med vad som anges under koncernens redovisningsprinciper.

Övriga ändringar i RFR 2 *Redovisning för juridiska personer* som har trätt ikraft och gäller för räkenskapsåret 2018 har inte haft någon påverkan på moderbolagets finansiella rapporter.

Ändrade redovisningsprinciper som inte börjat tillämpas

Företagsledningens bedömning är att beslutade ändringar i RFR 2 som gäller för räkenskapsåret 2019 och framåt inte kommer att ha någon väsentlig effekt på moderbolagets finansiella rapporter när de tillämpas första gången.

Klassificering och uppställningsformer

Moderbolagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagens scheman, medan rapporten över totalresultat, förändringar i eget kapital och kassaflödesanalysen baseras på IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter* respektive IAS 7 *Rapport över kassaflöden*. De skillnader mot koncernens rapporter som gör sig gällande i moderbolagets resultat- och balansräkningar utgörs främst av redovisning av finansiella intäkter och kostnader, anläggningstillgångar, eget kapital samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

Dotterbolag

Andelar i dotterbolag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde-metoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterbolag. I koncernredovisningen redovisas transaktionsutgifter direkt i årets resultat när dessa uppkommer.

Villkorade köpeskillningar värderas utifrån sannolikheten av att köpeskillningen kommer att utgå. Eventuella förändringar av avsättningen/fordran läggs på/reducerar anskaffningsvärdet. I koncernredovisningen redovisas villkorade köpeskillningar till verkligt värde med värdeförändringar över årets resultat.

Förvärv till lågt pris som motsvarar framtida förväntade förluster och kostnader upplöses under de förväntade perioderna då förlusterna och kostnader uppkommer. Förvärv till lågt pris som uppkommer av andra orsaker redovisas som avsättning till den del den inte överstiger verkligt värde på förvärvade identifierbara icke-monetära tillgångar. Den del som överstiger detta värde intäktsförs omedelbart. Den del som inte överstiger verkligt värde på förvärvade identifierbara icke-monetära tillgångar intäktsförs på ett systematiskt sätt över en period som beräknas som kvarvarande vägd genomsnittlig nyttjandeperiod för de förvärvade identifierbara tillgångarna som är avskrivningsbara. I koncernredovisningen redovisas förvärv till lågt pris direkt i årets resultat.

Finansiella instrument

Med anledning av sambandet mellan redovisning och beskattning, tillämpas inte reglerna om finansiella instrument i IFRS 9 i moderbolaget som juridisk person.

I moderbolaget värderas finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip.

Finansiella garantier

Moderbolagets finansiella garantiavtal består i huvudsak av borgensförbindelser till förmån för dotterbolag. Finansiella garantier innebär att bolaget har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster som denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt avtalsvillkoren. För redovisning av finansiella garantiavtal tillämpar moderbolaget en av Rådet för finansiell rapportering tillåten lättnadsregel jämfört med reglerna i IFRS 9. Lättnadsregeln avser finansiella garantiavtal utställda till förmån för dotterbolag. Moderbolaget redovisar finansiella garantiavtal som avsättning i balansräkningen när man har ett åtagande för vilken betalning sannolikt erfordras för att reglera åtagandet.

Anticiperade utdelningar

Anticiperad utdelning från dotterbolag redovisas i de fall moderbolaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderbolaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderbolaget publicerat sina finansiella rapporter.

Segmentrapportering

Moderbolaget redovisar inte segment enligt samma fördelning och samma omfattning som koncernen, utan upplyser om nettoomsättningens fördelning på moderbolagets verksamhetsgrenar.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar i moderbolaget redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar på samma sätt som för koncernen, men med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

Låneutgifter

I moderbolaget belastar låneutgifter resultatet under den period till vilken de hänförs sig till. Inga låneutgifter aktiveras på tillgångar.

Immateriella anläggningstillgångar

Goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbart nyttjandeperiod som i koncernen inte är föremål för avskrivning, skrivs i moderbolaget av i enlighet med ÅRL. Detta innebär avskrivning över i normalfallet fem år. I särskilda fall kan avskrivningstiden vara längre än fem år.

Ersättning till anställda

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lånenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Skatter

I moderbolaget redovisas i balansräkningen obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernen. I resultaträkningen görs i moderbolaget på motsvarande sätt ingen fördelning av del av bokslutsdispositioner till uppskjuten skattekostnad.

Aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning inte erfordras.

Koncernbidrag

Koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

Not 2 Förvärv av rörelse

Förvärv 2018

Den 3 maj förvärvades 100 procent av röster och aktier i det tyska bolaget Davert GmbH, med kontor, lager och produktionsanläggning i Ascheberg Nordrhein-Westfalen, Tyskland. Förvärvet var ett viktigt steg för Midsona om att bli ledande i Europa inom hälsa och välbefinnande. Den totala köpeskillingen uppgick till 378 Mkr (35,8 MEUR), varav 281 Mkr (26,6 MEUR) betalades kontant vid tillträdet, 50 Mkr (4,7 MEUR) utgjorde skuldförd köpeskillning och 47 Mkr (4,5 MEUR) villkorade köpeskillningar. Av skuldförd köpeskillning betalades 14 Mkr (1,3 MEUR) under det tredje kvartalet 2018 och resterande 36 Mkr (3,4 MEUR) betalas i januari 2020. De villkorade köpeskillningarna, som kan komma att utges, baseras på satta resultatmål för 2019, 2020 och 2021. Dess verkliga värden utgår ifrån en bedömning av sannolikheten att uppställda mål nås. Förvärvet finansierades i sin helhet via ny kreditfacilitet. Midsona får genom förvärvet bland annat tillgång till varumärket Davert, en bred kundbas, en specialanpassad produktionsanläggning med moderna produktionslinjer och ett helautomatiserat lager.

Davert har en ledande position på den tyska marknaden för ekologiska livsmedel. Bolaget erbjuder produkter under eget varumärke och via kontraktstillverkning (private label) i kategorier som snacks, superfoods & nötter, frukostflingor, ris, bönor och frön. Dessutom bedriver bolaget handel med råvaror. Nettoomsättningen uppgick till 616 Mkr (64,0 MEUR) och EBITDA till 32,7 Mkr (3,4 MEUR) för 2017. Av nettoomsättning kom 28 procent från egna varumärken, 37 procent från kontraktstillverkning (private label) och 35 procent från handel med råvaror. Kunderna finns i huvudsak i hälsofackhandeln, dagligvaruhandeln samt aktörer inom food service och livsmedelsindustrin. Förvärvet förväntas ge synergieffekter i form av såväl ökade intäkter genom cross-selling som reducerade kostnader inom främst produktion och inköp om totalt cirka 40 Mkr (3,8 MEUR) på årsbasis med full effekt från 2022. Bolaget hade vid förvärvstillfället 143 anställda.

Den förvärvade verksamheten konsoliderades i Midsona-koncernen från och med 3 maj 2018 och utgör ett eget geografiskt affärsområde och redovisas som rörelsesegment Tyskland i segmentredovisningen. Från förvärvstidpunkten fram till 31 december 2018 bidrog den förvärvade rörelsen med 426 Mkr till koncernens nettoomsättning och med 33 Mkr till koncernens EBITDA. Om förvärvet inträffat den 1 januari 2018 hade uppskattningsvis koncernens nettoomsättning uppgått till 3 068 Mkr och EBITDA till 243 Mkr för perioden januari–december 2018.

Effekter av förvärv

Det förvärvade företags nettotillgångar vid förvärvstidpunkten, Mkr	Verkligt värde
Immateriella anläggningstillgångar	161
Materiella anläggningstillgångar	184
Finansiella anläggningstillgångar	1
Varulager	182
Kundfordringar	50
Övriga fordringar	7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10
Likvida medel	0
Uppskjutna skatteskulder	-50
Långfristiga räntebärande skulder	-224
Kortfristiga räntebärande skulder	-48
Leverantörsskulder	-21
Övriga kortfristiga skulder	-18
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-18
Summa	216
Koncerngoodwill	162
Summa	378

Överförd ersättning, Mkr	Verkligt värde
Kontant vid tillträdet	281
Skuldförd köpeskillning	50
Skuldförd villkorad tilläggsköpeskillning	47
Summa	378

Det verkliga värdet på identifierade tillgångar och skulder om 272 Mkr (25,8 MEUR) allokerades till varumärke 122 Mkr (11,6 MEUR), kundrelationer 38 Mkr (3,6 MEUR) och uppskjuten skatteskuld relaterad till identifierade immateriella anläggningstillgångar 50 Mkr (4,7 MEUR). Resterande 162 Mkr (15,3 MEUR) blev koncerngoodwill. Varumärket bedömdes ha en obestämbar nyttjandeperiod medan kundrelationer bedömdes ha en nyttjandeperiod om 8 år. Den goodwill som redovisas förväntas inte vara skattemässigt avdragsgill. Den motsvaras av det förvärvade bolagets marknadsposition på den europeiska marknaden för ekologiska livsmedel, personalens kompetens och erfarenheter inom branschen samt förväntade intäkt- och kostnadssynergier. Verkligt värde på kundfordringar uppgick till 50 Mkr (4,7 MEUR) och var i sin helhet reglerade vid periodens utgång.

Förvärvsrelaterade utgifter uppgick till 10 Mkr och redovisades som övriga rörelsekostnader i årets resultat 2018.

Den upprättade förvärvsanalysen är preliminär.

Integration

Den förvärvade rörelsen integreras i Midsona-koncernen successivt och beräknas inte medföra några omstruktureringskostnader.

Förvärv 2017

Bringwell AB (publ) förvärvades den 4 juli 2017 genom ett offentligt uppköpserbjudande. Köpeskillingen uppgick till 279 Mkr, som dels betalades kontant med 96 Mkr, dels med apportemitterade aktier till ett värde om 179 Mkr. Skulden 4 Mkr, för aktier under tvångsinlösen, betalades i januari 2018 efter beslut i särskild skiljedom.

Koncernen fick genom förvärvet bland annat tillgång till varumärkena Eskimo-3, Kan Jang, Mivitotal och Movo i kategorin egenvärdsprodukter, vilket stärkte positionen i apoteks- och hälsofackhandeln på den nordiska marknaden och skapade betydande synergier.

Den förvärvade rörelsen konsoliderades i Midsona-koncernen från och med 4 juli 2017 och ingick i samtliga nordiska rörelsesegment i segmentredovisningen. Från förvärvstidpunkten fram till 31 december 2017 bidrog den förvärvade rörelsen med 140 Mkr till koncernens nettoomsättning och 5 Mkr till koncernens rörelseresultat. Om förvärvet inträffat den 1 januari 2017 hade uppskattningsvis koncernens nettoomsättning uppgått till 2 287 Mkr och koncernens rörelseresultat till 122 Mkr för perioden januari–december 2017.

Den upprättade förvärvsanalysen är fastställd.

Effekter av förvärv

Det förvärvade företags nettotillgångar vid förvärvstidpunkten, Mkr	Verkligt värde
Immateriella anläggningstillgångar	40
Materiella anläggningstillgångar	5
Finansiella anläggningstillgångar	0
Uppskjutna skattefordringar	32
Varulager	39
Kundfordringar	32
Övriga fordringar	4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4
Likvida medel	32
Uppskjutna skatteskulder	-10
Långfristiga räntebärande skulder	-2
Kortfristiga räntebärande skulder	-13
Leverantörsskulder	-31
Övriga kortfristiga skulder	-4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-23
Summa	105
Koncerngoodwill	174
Summa	279

Överförd ersättning, Mkr	Verkligt värde
Kontant	96
Aktier	179
Skuld för aktier under tvångsinlösen	4
Summa	279

Förvärvsrelaterade utgifter uppgick till 5 Mkr och redovisades som övriga rörelsekostnader i årets resultat 2017.

Integration

Förvärvade rörelser integrerades successivt med Midsona-koncernens befintliga rörelser och slutfördes under 2018. Integrationen medförde omstruktureringskostnader på 16 Mkr i årets resultat 2017, varav 6 Mkr för Sverige, 4 Mkr för Norge, 1 Mkr för Finland och 5 Mkr för Koncern-gemensamma funktioner.

Not 3 Nettoomsättning fördelad på väsentliga intäktslag

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Varuförsäljning	2 838	2 131	-	-
Tjänsteuppdrag	12	13	-	-
Övriga intäkter	2	2	45	38
Summa	2 852	2 146	45	28

Det ingår inga intäkter, varken i koncernen eller i moderbolaget, som hänför sig till byte av varor eller tjänster.

Not 4 Rörelsesegment

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentets resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som koncernledningen.

Indelningsgrunden är geografiska områden. Den förvärvade rörelsen Davert GmbH, ingår i det nyetablerade rörelsesegmentet Tyskland per den 3 maj 2018, se not 2 Förvärv av rörelse, sidorna 97–98, för mer information om förvärvet.

Det finns för närvarande fem geografiska segment identifierade:

- **Sverige:** Verksamheten bedrivs direkt via egna bolag genom produktion, marknadsföring och försäljning av produkter i de tre kategorierna hälsolivsmedel, egenvårdsprodukter och ekologiska produkter till och genom apotekshandel, dagligvaruhandel, e-handel/postorder, food service, hälsofackhandel och övrig fackhandel på såväl den svenska marknaden som på marknader utanför Norden.
- **Norge:** Verksamheten bedrivs direkt via eget bolag genom marknadsföring och försäljning av produkter i de tre kategorierna hälsolivsmedel, egenvårdsprodukter och ekologiska produkter till och genom apotekshandel, dagligvaruhandel, e-handel, hälsofackhandel och övrig fackhandel på den norska marknaden.
- **Finland:** Verksamheten bedrivs direkt via egna bolag genom marknadsföring och försäljning av produkter i de tre kategorierna hälsolivsmedel, egenvårdsprodukter och ekologiska produkter till och genom apotekshandel, dagligvaruhandel, e-handel, hälsofackhandel och övrig fackhandel på den finska marknaden.
- **Danmark:** Verksamheten bedrivs direkt via egna bolag genom produktion, marknadsföring och försäljning av produkter i de tre kategorierna hälsolivsmedel, egenvårdsprodukter och ekologiska produkter till och genom apotekshandel, dagligvaruhandel, e-handel, food service, hälsofackhandel och övrig fackhandel på såväl den danska marknaden som på marknader utanför Norden.
- **Tyskland:** Verksamheten bedrivs direkt via eget bolag genom produktion, marknadsföring, handel med råvaror och försäljning av produkter i kategorin ekologiska produkter till och genom dagligvaruhandel, e-handel, food service, hälsofackhandel och övrig fackhandel på främst den europeiska marknaden.

Segmentskonsolidering görs enligt samma principer som för koncernen i dess helhet.

I rörelsesegmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på ett rimligt och tillförlitligt sätt. De redovisade posterna i rörelsesegmentens rörelseresultat, tillgångar och skulder är värderade i enlighet med de rörelseresultat, tillgångar och skulder som koncernledning följer upp. Tillgångar och skulder som inte har fördelats ut på rörelsesegmenten är uppskjutna skattefordringar, uppskjutna skatteskulder, finansiella placeringar och finansiella skulder.

Internprissättningspolicy

För prissättning av varor mellan koncernens försäljningsbolag tillämpas en modell för internprissättning som baseras på att det säljande bolaget erhåller full täckning för kostnaderna och en vinstmarginal. Metoden, som kallas TNMM (Transactional Net Margin Method), är en vedertagen modell för internprissättning. Utöver detta erhåller även bolagen, som ägare av utvalda varumärken, en säljbaserad royalty för att täcka investeringar och risker i förhållande till varumärkets utveckling.

För prissättning av tjänster mellan koncernens bolag tillämpas TNMM (Transactional Net Margin Method), som baseras på full täckning av kostnaderna samt en vinstmarginal. Metoden appliceras på såväl tillverknings-tjänster som centrala tjänster.

För prissättning av kapital debiteras en intern ränta, där låntagaren erhåller en ränta baserad på en referensränta i det lokala landet med ett riskpåslag.

Mkr	Sverige		Norge		Finland		Danmark		Tyskland		Koncerngemensamma funktioner, koncernjusteringar		Koncernen	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Nettoomsättning, extern	1 173	1 015	599	550	225	173	430	408	425	-	0	0	2 852	2 146
Nettoomsättning, koncernintern	142	55	2	3	0	0	124	113	1	-	-269	-171	-	-
Nettoomsättning	1 315	1 070	601	553	225	173	554	521	426	-	-269	-171	2 852	2 146
Rörelsekostnader, externa	-1 100	-876	-469	-476	-94	-86	-521	-499	-402	-	-88	-75	-2 674	-2 012
Rörelsekostnader, koncerninterna	-80	-74	-73	-32	-106	-71	-26	-6	-2	-	287	183	-	-
Rörelsekostnader	-1 180	-950	-542	-508	-200	-157	-547	-505	-404	-	199	108	-2 674	-2 012
Rörelseresultat, ofördelat	135	120	59	45	25	16	7	16	22	-	-70	-63	178	134
Finansiella poster													-15	-22
Resultat före skatt													163	112
<i>Väsentliga intäktsposter (+) och kostnadsposter (-) som redovisas i resultaträkningen:</i>														
Förvävsrelaterade kostnader	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-10	-5	-10	-5
Omstruktureringarkostnader, netto	1	-6	-3	-4	-	-1	-	-	-	-	0	-5	-2	-16
Återförd skuldförd köpeskilling tidigare års förvärv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
<i>Väsentliga icke kassaflödespåverkande poster:</i>														
Avskrivningar	-9	-7	-5	-5	-1	-1	-6	-8	-11	-	-20	-14	-52	-35
Nedskrivningar varulager	-2	-1	-	-1	-	0	-	-	-	-	-	-	-2	-2
Nedskrivningar kundfordringar	0	0	0	0	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0
Segmenttillgångar	1 704	1 628	1 356	1 303	141	121	513	495	791	-	-880	-789	3 625	2 758
Ofördelade tillgångar													74	99
Summa tillgångar													3 699	2 857
Segmentskulder	604	488	282	405	61	54	132	135	180	-	-678	-703	581	379
Ofördelade skulder													1 488	928
Eget kapital													1 630	1 550
Summa eget kapital och skulder													3 699	2 857
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar	0	3	1	1	0	0	0	5	35	-	27	18	63	27
Medelantal anställda	124	110	79	80	24	24	138	126	92	-	16	13	473	353
Antal anställda, per balansdagen	121	130	72	83	25	22	137	132	154	-	16	17	525	384

Information om större kunder

Koncernens största kund har under 2018 genererat intäkter på totalt 385 Mkr (377). Dessa intäkter redovisas i rörelsesegment Sverige.

Övrig information

Koncernen följer inte upp sin verksamhet på ett sådant sätt att information om försäljning per produkt eller grupper av likartade produkter finns omedelbart tillgängligt. Koncernen har gjort bedömningen att kostnaden för att ta fram sådan information inte kan anses motsvara nyttan med informationen. Koncernen redovisar i stället försäljning per försäljningskanal och per geografiskt område, se not 5 Intäkter, sidorna 99–100.

Anläggningstillgångar för geografiska områden¹

Mkr	Koncernen	
	2018	2017
Sverige	1 337	1 343
Norge	578	582
Finland	58	58
Danmark	309	306
Tyskland	516	-
Summa	2 798	2 289

¹ Anläggningstillgångar per enskilt betydelsefulla länder.

Not 5 Intäkter

Midsona redovisar intäkter som erhållits genom överföring av varor och tjänster vid en viss tidpunkt för varje rapporterat segment enligt IFRS 8. Upptäckning av intäkter baseras på geografisk marknad och försäljningskanaler.

Geografiska områden ¹ , Mkr	Sverige		Norge		Finland		Danmark		Tyskland		Koncerngemensamma funktioner		Koncernen	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Sverige	1 142	1 000	2	3	-	-	76	77	1	-	-70	-69	1 151	1 011
Norge	64	28	599	550	-	-	12	17	0	-	-69	-29	606	566
Finland	55	24	-	0	225	173	52	49	0	-	-105	-70	227	176
Danmark	26	4	-	-	-	-	341	316	2	-	-23	-3	346	317
Tyskland	0	-	-	-	-	-	15	9	364	-	0	-	379	9
Övriga Europa	25	12	-	-	-	-	56	52	58	-	-2	-	137	64
Övriga länder	3	2	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	6	3
Summa	1 315	1 070	601	553	225	173	554	521	426	-	-269	-171	2 852	2 146

¹ Intäkter från kunder hänförliga till enskilda geografiska områden efter det land kunden har sin hemvist.

Försäljningskanal ² , Mkr	Sverige		Norge		Finland		Danmark		Tyskland		Koncerngemensamma funktioner		Koncernen	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Apotekshandel	176	88	90	53	29	14	12	2	-	-	-	-	307	157
Dagligvaruhandel	722	728	345	316	171	134	264	296	173	-	-	-	1 675	1 474
E-handel/Postorder	90	46	9	13	5	4	29	20	2	-	-	-	135	83
Food service ²	44	-	-	-	-	-	17	-	134	-	-	-	195	0
Hälsobackhandel	81	74	92	93	18	18	75	64	101	-	-	-	367	249
Övrig fackhandel	18	52	47	42	-	-	16	9	14	-	-	-	95	103
Övriga	42	27	16	33	2	3	17	17	1	-	-	-	78	80
Koncernintern försäljning	142	55	2	3	-	-	124	113	1	-	-269	-171	-	-
Summa	1 315	1 070	601	553	225	173	554	521	426	-	-269	-171	2 852	2 146

² Ny försäljningskanal under 2018 och jämförelsesiffror saknas för 2017. Intäkter från Food service var i allt väsentligt redovisade i försäljningskanalen Dagligvaruhandel för 2017.

Not 6 Övriga rörelseintäkter

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Hyra	3	2	-	-
Royalty	-	1	-	-
Realisationsvinst vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	0	0	-	-
Valutakursvinster av rörelsekaraktär	-	0	-	-
Skadestånd	1	-	-	-
Återförd skuldförd köpeskilling tidigare års förvärv	1	-	1	-
Övrigt	2	0	-	-
Summa	7	3	1	-

Not 7 Övriga rörelsekostnader

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Realisationsförlust vid avyttring av immateriella anläggningstillgångar	-1	0	-	-
Realisationsförlust vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	-1	-1	-	-
Valutakursförluster av rörelsekaraktär	-4	-2	0	-
Kostnader vid rörelseförvärv	-10	-5	-	-
Övrigt	0	0	-	-
Summa	-16	-8	0	-

Not 8 Rörelsens kostnader fördelade per kostnadslag

Rörelsens kostnader presenteras i koncernens resultaträkning med en klassificering baserad på funktionerna "Kostnad för sålda varor", "Försäljningskostnader", "Administrationskostnader" samt "Övriga rörelsekostnader". Summan av de funktionsindelade kostnaderna fördelar sig på följande kostnadslag.

Mkr	Koncernen	
	2018	2017
Kostnader för varor och material	-1 848	-1 365
Personalkostnader	-333	-248
Försäljningskostnader	-163	-104
Marknadsföringskostnader	-74	-76
Hyres- och fastighetskostnader	-55	-40
Inköpta tjänster	-71	-65
Avskrivningar	-52	-35
Nedskrivningar	-2	-2
Andra direkta- och indirekta kostnader	-67	-72
Övriga rörelsekostnader	-16	-8
Summa	-2 681	-2 015

Not 9 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
<i>Deloitte</i>				
Revisionsuppdrag	-2	-2	0	0
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-1	0	0	0
Skatterådgivning	0	0	0	0
Andra uppdrag	-1	0	-1	0
Summa	-4	-2	-1	0

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlats av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförande av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 10 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar

Anställda

Medelantal anställda per land	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Sverige	140	123	16	10
varav kvinnor	66	66	5	2
Norge	79	80	-	-
Finland	24	24	-	-
Danmark	138	126	-	-
Tyskland	92	-	-	-
Summa utomlands	333	230	-	-
varav kvinnor	172	142	-	-
Totalt	473	353	16	10
varav kvinnor	238	208	5	2

Redovisning av andel kvinnor i företagsledning	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Styrelser, %	18	17	33	43
VD och ledningsgrupper, %	32	37	13	13

Personalkostnader

Personalkostnader, Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Löner och andra ersättningar				
Styrelse, VD och ledningsgrupp ¹	-56	-47	-12	-10
varav rörlig lön	-5	-3	-1	-2
varav avgångsvederlag	-	-3	-	-
Övriga anställda	-202	-146	-5	-4
varav rörlig lön	-5	-2	0	0
Summa löner och andra ersättningar	-258	-193	-17	-14
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer²				
Styrelse, VD och ledningsgrupp ¹	-7	-6	-3	-2
Övriga anställda	-18	-14	-1	-1
Summa pensionskostnader	-25	-20	-4	-3
Sociala kostnader				
Styrelse, VD och ledningsgrupp ¹	-11	-9	-5	-4
Övriga anställda	-34	-23	-2	-1
Summa sociala kostnader	-45	-32	-7	-5
Övriga personalkostnader				
Styrelse, VD och ledningsgrupp ¹	0	0	0	0
Övriga anställda	-5	-3	-1	0
Summa övriga personalkostnader	-5	-3	-1	0
Summa personalkostnader	-333	-248	-29	-22

¹ Med styrelse avseende koncernen avses samtliga styrelser i koncernbolag. Styrelseledamöter i dotterbolag utgörs av anställda, som inte erhåller styrelsearvodet för sina uppdrag. Med VD avseende koncernen avses samtliga personer med VD-befattning i något koncernbolag. Med ledningsgrupp avses samtliga ledningsgrupper i koncernbolag. En person kan ha fler än ett styrelseuppdrag såväl som ingå i fler än en ledningsgrupp inom koncernen. Sammantaget omfattar styrelser, VD:ar och ledningsgrupper 91 (80) personer i koncernen och 14 (15) personer i moderbolaget.

² För mer information om pensionskostnader hänvisas till not 27 Avsättningar till pensioner, sidan 110.

Ledande befattningshavares ersättningar

Ersättning till styrelseledamöter i moderbolaget

Definitioner

Styrelsen utgörs sedan årsstämman den 25 april 2018 av Ola Erici (styrelsens ordförande), Henrik Stenqvist, Birgitta Stymne Göransson, Peter Wahlberg, Johan Wester och Kirsten Aegidius.

Principer för ersättning till styrelse

Vid årsstämma 2018 beslutades att arvode för 2018/2019 ska utgå till styrelsens ordförande med 550 Tkr (inklusive utskottsarbete) och till övriga ledamöter som inte är anställda i bolaget med vardera 225 Tkr. Dessutom ska det utgå 50 Tkr till revisionsutskottets ordförande, 30 Tkr till varje övrig styrelseledamot, utom styrelseordförande, som ingår i revisionsutskottet och 20 Tkr till varje styrelseledamot, utom styrelseordföranden, som ingår i ersättningsutskottet. Beslutade arvoden uppgick totalt till 1 825 Tkr. Styrelsen är utöver dessa ersättningar inte berättigad till annan kompensation än för resor och logi. Ersättningar till styrelseledamöter bereds av valberedningen och beslutas av årsstämman.

Styrelsearvoden

Till styrelseledamöterna utgick följande arvoden under året:

Styrelse Tkr	Moderbolaget 2018			Summa
	Styrelsearvode	Arvode ersättningsutskott	Arvode revisionsutskott	
Ola Erici (styrelsens ordförande)	550	-	-	550
Birgitta Stymne Göransson	225	20	-	245
Peter Wahlberg	225	-	30	255
Johan Wester	225	20	30	275
Kirsten Aegidius	225	-	-	225
Henrik Stenqvist	225	-	50	275
Summa	1 675	40	110	1 825

Styrelse Tkr	Moderbolaget 2017			Summa
	Styrelsearvode	Arvode ersättningsutskott	Arvode revisionsutskott	
Ola Erici (styrelsens ordförande)	500	-	-	500
Cecilia Marlow	200	-	20	220
Birgitta Stymne Göransson	200	20	-	220
Peter Wahlberg	200	-	20	220
Johan Wester	200	20	20	240
Kirsten Aegidius	200	-	-	200
Henrik Stenqvist	200	-	20	220
Summa	1 700	40	80	1 820

Ersättning till ledande befattningshavare

Definitioner

Med ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören Peter Åsberg, under hela eller delar av verksamhetsåret ingick i koncernledningen. Dessa ledande befattningshavare utgjordes av Lennart Svensson, Markku Janhunen, Lars Börresen (till 31 januari 2018), Ulrika Palm, Anders Dahlin (till 30 november 2018), Tobias Traneborn, Christoffer Mørck, Peter Overgaard (från 1 februari 2018) och Erk Schuchhardt (från 28 maj 2018).

Principer för ersättning till ledande befattningshavare

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare beslutas av årsstämman. Med ledande befattningshavare avses verkställande direktören och övriga medlemmar i ledningsgruppen.

Årsstämman 2018 godkände följande riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Ledande befattningshavare ska erbjudas marknadsmässig och konkurrenskraftig ersättning. Ersättningens nivå för den enskilde befattningshavaren ska vara baserad på faktorer som befattning, kompetens, erfarenhet och prestation. Ersättningen består av fast lön och pension samt ska därutöver kunna bestå av rörlig lön, avgångsvederlag och icke monetära förmåner. Den rörliga lönen ska baseras på att kvantitativa och

kvantitativa mål uppnås. Verkställande direktören ska ha möjlighet till rörlig ersättning på maximalt 50 procent av grundlönen och övriga i koncernledningen maximalt 30 procent av grundlönen. Avgångsvederlag ska kunna utgå med maximalt 6 månadslöner om bolaget säger upp anställningen. Lön under uppsägningstid och avgångsvederlag ska sammanlagt kunna utgå med högst 24 månadslöner. Pensionsförmåner ska vara avgiftsbestämda och normalt ge en rätt till pension från 65 års ålder. Vid uppsägning gäller normalt 6 till 12 månadslöner för det fall bolaget avslutar anställningen. Ersättning och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören bereds av ersättningsutskottet och beslutas av styrelsen. Ersättning och övriga anställningsvillkor för övriga medlemmar i ledningsgruppen beslutas av ersättningsutskottet i samråd med den verkställande direktören. Styrelsen informeras löpande om ersättningsnivåerna för andra ledande befattningshavare. Styrelsen ska vara berättigad att avvika från dessa riktlinjer om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Ersättningar och övriga förmåner

Till ledande befattningshavare utgick följande ersättningar och övriga förmåner under året:

Ersättningar och övriga förmåner till VD och koncernledning, Tkr	2018					Summa
	Grundlön	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Övrig ersättning ¹	
Peter Åsberg, VD	3 768	900	116	1 659	-	6 443
Koncernledning (8 personer)	13 201	1 552	857	2 645	-	18 255
Summa	16 969	2 452	973	4 304	-	24 698

Ersättningar och övriga förmåner till VD och koncernledning, Tkr	2017					Summa
	Grundlön	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Övrig ersättning ¹	
Peter Åsberg, VD	3 525	357	115	1 420	-	5 417
Koncernledning (8 personer)	11 203	1 008	615	2 240	3 316	18 382
Summa	14 728	1 365	730	3 660	3 316	23 799

¹ Övrig ersättning avsåg avgångsvederlag.

Kommentarer till tabellen

- För verksamhetsåret 2018 utgick en rörlig ersättning till den verkställande direktören på 1 350 Tkr, varav 450 Tkr allokerades till pensionsförmån. Den rörliga ersättningen utgjorde 36 procent av grundlönen.
- För verksamhetsåret 2018 utgick en rörlig ersättning till övriga medlemmar i koncernledningen med 1 552 Tkr, vilket utgjorde 12 procent av grundlönen.
- För verksamhetsåret 2017 utgick en rörlig ersättning till den verkställande direktören på 937 Tkr, varav 580 Tkr allokerades till pensionsförmån. Den rörliga ersättningen utgjorde 27 procent av grundlönen.
- För verksamhetsåret 2017 utgick en rörlig ersättning till övriga medlemmar i koncernledningen med 1 008 Tkr, vilket utgjorde 9 procent av grundlönen.
- Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat, exklusive särskild löneskatt.
- Övriga förmåner avser huvudsakligen tjänstebil och telefon.

Aktierelaterade ersättningar

Det fanns två utestående optionsprogram vid årets utgång, serie TO2016/2019 respektive serie TO2017/2020. I serien TO2016/2019 återköptes 50 000 teckningsoptioner i januari 2018 och kan nu maximalt ge 554 400 nya aktier av serie B vid full konvertering. Det verkliga värdet per

teckningsoption var vid transaktionstillfället 7,80 kr per teckningsoption. Teckningskursen för optionsprogrammet omräknades med bakgrund av lämnad utdelning i maj och beräknades till 49,60 kr (tidigare 50,30 kr). I serien TO2017/2020 fanns 187 000 utestående teckningsoptioner som maximalt kan ge 187 000 nya aktier av serie B vid full konvertering. Det verkliga värdet per teckningsoption var vid transaktionstillfället 7,30 kr. Teckningskursen för optionsprogrammet omräknades med bakgrund av lämnad utdelning i maj och beräknades till 56,80 kr (tidigare 57,40 kr). Vid årets utgång fanns det totalt 547 000 utestående teckningsoptioner som maximalt kan ge 741 400 nya B-aktier.

Not 11 Finansnetto

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
<i>Resultat från andelar i dotterbolag</i>				
Utdelning från dotterbolag ¹			120	70
Nedskrivning av andelar i dotterbolag			-120	-51
Summa			0	19
<i>Finansiella intäkter</i>				
Räntintäkter ²	0	0	0	0
Räntintäkter, dotterbolag			19	21
Valutakursvinster	16	-	15	-
Summa	16	0	34	21
<i>Finansiella kostnader</i>				
Räntekostnader ²	-26	-18	-22	-17
Räntekostnader, dotterföretag			-3	-3
Valutakursförluster	-	-1	-1	-10
Övriga finansiella kostnader	-5	-3	-4	-2
Summa	-31	-22	-30	-32
Summa finansnetto	-15	-22	4	8

¹ I utdelning från dotterbolag 120 Mkr (70) avser 120 Mkr (5) anteciperad utdelning.

² Samtliga räntintäkter och räntekostnader är hänförliga till finansiella instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Not 12 Bokslutsdispositioner

Mkr	Moderbolaget	
	2018	2017
Erhållna koncernbidrag	29	-
Summa	29	-

Not 13 Skatt

Redovisat i årets resultat, Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
<i>Aktuell skatt</i>				
Aktuell skatt	-11	-7	-	-
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	0	0	-	-
	-11	-7	-	-
<i>Uppskjuten skatt</i>				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-7	-10	0	0
Uppskjuten skatt till följd av förändringar av skattesatser	5	1	0	-
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	4	4	-	4
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-25	-16	-4	-
Justering av uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	-	0	-	0
	-23	-21	-4	4
Summa	-34	-28	-4	4

Aktuell skatt

Avstämning av skatt, Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Resultat före skatt	163	112	19	-3
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget 22,0 % (22,0)	-36	-25	-4	1
Ej skattepliktiga utdelningar från dotterbolag	-	-	26	15
Ej avdragsgilla nedskrivningar av aktier i dotterbolag	-	-	-26	-11
Övriga ej avdragsgilla kostnader /övriga ej skattepliktiga intäkter	-2	-3	0	-1
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterbolag	-1	0	-	-
Effekt av ändrade skattesatser	5	1	0	-
Minskning/ökning av avdragsgilla temporära skillnader utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	0	0	-	-
Skatt hänförlig till tidigare år	0	-1	-	0
Summa	-34	-28	-4	4
Redovisad effektiv skattesats, %	20,8	24,6	24,1	162,3

Tillämpad bolagsskattesats i Sverige är 22,0 procent medan dotterbolag i Norge, Finland, Tyskland och Danmark tillämpar lokal bolagsskattesats. Redovisad effektiv skattesats var 20,8 procent (24,6) för koncernen. Den effektiva skattesatsen skiljer sig från gällande skattesats för moderbolaget främst som en effekt av ändrade skattesatser i Sverige och Norge. Den effektiva skattesatsen var 24,1 procent (162,3) för moderbolaget, som en konsekvens av ej avdragsgilla kostnader.

Förändrade skattesatser

I Sverige beslutades det om en sänkning av bolagsskattesatsen från 22,0 procent till 20,6 procent i två steg, 1 januari 2019 till 21,4 procent och 1 januari 2021 till 20,6 procent. I linje med dessa förändringar omvärderades uppskjutna skattefordringar/skatteskulder baserat på förväntade utflöden och vid den tidpunkten gällande skattesats.

I Norge beslutades det om en sänkning av bolagsskattesatsen från 23,0 procent till 22,0 procent från 1 januari 2019. I linje med denna förändring omvärderades uppskjutna skattefordringar/skatteskulder.

I Norge beslutades det om en sänkning av bolagsskattesatsen från 24,0 procent till 23,0 procent från 1 januari 2018. I linje med denna förändring omvärderades uppskjutna skattefordringar/skatteskulder.

Uppskjuten skatt

Förändringar av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag, Mkr	Koncernen				Moderbolaget			
	Ingående balans 2017-01-01	Redovisat över resultat-räkningen	Omräknings-differenser	Genom förvärv av rörelse	Utgående balans 2017-12-31	Ingående balans 2017-01-01	Redovisat över resultat-räkningen	Utgående balans 2017-12-31
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>								
Immateriella anläggningstillgångar	203	-4	-2	9	206	-	-	-
Materiella anläggningstillgångar	3	0	0	-	3	-	-	-
Varulager	-1	1	0	-	0	-	-	-
Avsättningar	-1	-1	0	-	-2	-	-	-
Obeskattade reserver	3	10	-	1	14	-	-	-
Summa	207	6	-2	10	221	-	-	-
<i>Uppskjuten skattefordran</i>								
Immateriella anläggningstillgångar	3	1	0	0	4	-	-	-
Materiella anläggningstillgångar	-	0	0	0	-	0	0	0
Varulager	0	0	0	0	0	-	-	-
Avsättningar	3	-2	0	-	1	-	-	-
Underskottsavdrag	76	-14	0	32	94	3	4	7
Summa	82	-15	0	32	99	3	4	7
Summa netto uppskjuten skatteskuld	125	21	-2	10	122	-3	-4	-7
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>								
Immateriella anläggningstillgångar	206	-14	2	50	244	-	-	-
Materiella anläggningstillgångar	3	1	0	-	4	-	-	-
Varulager	0	0	0	-	0	-	-	-
Avsättningar	-2	1	0	-	-1	0	-	-
Obeskattade reserver	14	10	-	-	24	-	-	-
Summa uppskjuten skatteskuld	221	-2	2	50	271	-	-	-
<i>Uppskjuten skattefordran</i>								
Immateriella anläggningstillgångar	4	-1	0	-	3	-	-	-
Materiella anläggningstillgångar	-	0	0	-	-	0	0	0
Varulager	0	0	0	-	0	-	-	-
Avsättningar	1	0	0	-	1	-	-	-
Underskottsavdrag	94	-24	0	-	70	7	-4	3
Summa	99	-25	0	-	74	7	-4	3
Summa netto uppskjuten skatteskuld	122	23	2	50	197	-7	4	-3

Uppskjuten skattefordran och uppskjuten skatteskuld har värderats utifrån nominell skattesats. Uppskjuten skattefordran och skatteskuld kvittas

när det finns en legal kvittningsrätt samt när uppskjutna skatter avser samma skattemyndighet. Beloppen i tabellen har bruttoredovisats.

Temporära skillnader

Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångars och skulders redovisade respektive skattemässiga värden är olika. Temporära skillnader finns hänförliga till poster i balansräkningen och har resulterat i uppskjutna skattefordringar och skatteskulder.

Ingen uppskjuten skatt redovisas avseende temporära skillnader hänförliga till investeringar i dotterbolag. Eventuella framtida effekter (källskatter och annan uppskjuten skatt på vinsthemtagnin inom koncernen) redovisas när Midsona inte längre kan styra återföring av sådana skillnader eller det av andra skäl inte längre är osannolikt att återföring kan komma att ske inom överskådlig tid.

Underskottsavdrag

De totala underskottsavdragen i koncernen uppgick till 337 Mkr (427) per 31 december 2018 och minskade till följd av att de utnyttjades mot skattepliktiga resultat i Sverige och Norge. Samtliga underskottsavdrag var aktiverade såväl per 31 december 2018 som per 31 december 2017. Förfallodatum för de skattemässiga underskottsavdragen är obestämbara.

Företagsledningen bedömer att med koncernens nuvarande och framtida struktur är möjligheterna att utnyttja underskotten väl underbyggd.

Not 14 Resultat och utdelning per aktie

Resultat per aktie beräknades genom att det resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerades med vägt genomsnittligt antal utestående aktier under perioden.

Resultat per aktie före och efter utspädning, Mkr	Koncernen	
	2018	2017
Årets resultat, Mkr	129	84
Antal aktier per balansdagen, tusental	46 008	46 008
Genomsnittligt antal aktier under perioden, före utspädning, tusental	46 008	44 141
Genomsnittligt antal aktier under perioden, efter utspädning, tusental	46 748	44 548
Resultat per aktie, före utspädning, kr	2,80	1,91
Resultat per aktie, efter utspädning, kr	2,75	1,89

Instrument som kan ge framtida utspädningseffekt och förändringar efter balansdagen

B-aktiens genomsnittskurs på balansdagen översteg teckningskurserna för utestående teckningsoptioner, varför resultat per aktie efter full utspädning beräknades.

Utdelning

Styrelsen föreslår att en aktieutdelning utgår med 1,25 kr per aktie (1,25) för 2018, motsvarande 57 510 080 kr (57 510 080).

Not 15 Immateriella anläggningstillgångar

Mkr	Koncernen				Moderbolaget
	Goodwill	Varumärken	Övriga immateriella tillgångar	Totalt	Övriga immateriella tillgångar
<i>Akkumulerat anskaffningsvärde</i>					
Ingående balans 2017-01-01	1 263	904	42	2 209	5
Förvärvat via rörelseförvärv	174	40	0	214	-
Övriga anskaffningar/investeringar	-	-	18	18	15
Försäljning/utrangeringar	-1	-	0	-1	-
Omklassificering	-20	-	-3	-23	-
Årets omräkningsdifferens	-30	2	0	-28	-
Utgående balans 2017-12-31	1 386	946	57	2 389	20
<i>Akkumulerade av- och nedskrivningar</i>					
Ingående balans 2017-01-01	-181	-64	-24	-269	-4
Förvärvat via rörelseförvärv	-	-	0	0	-
Årets avskrivningar	-	-19	-5	-24	-1
Försäljning/utrangeringar	1	-	0	1	-
Omklassificering	20	-	3	23	-
Årets omräkningsdifferens	8	0	1	9	-
Utgående balans 2017-12-31	-152	-83	-25	-260	-5
Redovisat värde 2017-12-31	1 234	863	32	2 129	15
<i>Akkumulerat anskaffningsvärde</i>					
Ingående balans 2018-01-01	1 386	946	57	2 389	20
Förvärvat via rörelseförvärv	163	122	42	327	-
Övriga anskaffningar/investeringar	-	-	26	26	26
Försäljning/utrangeringar	-1	-	-2	-3	-
Årets omräkningsdifferens	14	10	0	24	-
Utgående balans 2018-12-31	1 562	1 078	123	2 763	46
<i>Akkumulerade av- och nedskrivningar</i>					
Ingående balans 2018-01-01	-152	-83	-25	-260	-5
Förvärvat via rörelseförvärv	-	-	-3	-3	-
Årets avskrivningar	-	-20	-11	-31	-2
Försäljning/utrangeringar	1	-	1	2	-
Årets omräkningsdifferens	-3	-1	-1	-5	-
Utgående balans 2018-12-31	-154	-104	-39	-297	-7
Redovisat värde 2018-12-31	1 408	974	84	2 466	39

I det redovisade värdet för posten övriga immateriella anläggningstillgångar ingick kundrelationer 42 Mkr (9), programvara 42 Mkr (23) och övriga immateriella tillgångar 0 Mkr (0).

Det fanns inga internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar vid årets utgång.

Låneutgifter

Inga låneutgifter fanns inräknade i tillgångarnas anskaffningsvärden, varken för 2018 eller för 2017.

Avskrivningar

Alla immateriella anläggningstillgångar, utom goodwill och förvärvade varumärken som bedömts ha en obestämbar nyttjandeperiod, skrivs av. Avskrivningar ingick i följande poster i resultaträkningen.

Årets avskrivningar ingående i resultaträkningen, Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Kostnad för sålda varor	-1	0	-	-
Försäljningskostnader	-2,6	-2,1	-	-
Administrationskostnader	-4	-3	-2	-1
Summa	-31	-24	-2	-1

För information om avskrivningar, se not 1 Redovisningsprinciper, sidorna 88–96.

Prövning av nedskrivningsbehov

Goodwill och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod allokerades till kassagenererande enheter för vilka det föreligger identifierbara kassaflöden enligt den affärsmässiga organisationen. Identifierade kassagenererande enheter följer koncernens rörelsesegment, se not 4 Rörelsesegment sidorna 98–99. En bedömning gjordes att kassaflöden hänförliga till varumärken inte kan särskiljas från övriga kassaflöden inom de kassagenererande enheterna, varför nedskrivningsprövning för varumärken och goodwill sker tillsammans varje år i respektive kassagenererande enhet genom beräkning återvinningsvärden. Goodwill och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod fördelade sig på rörelsesegment enligt följande.

Goodwill och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod per rörelsesegment, Mkr	Genomsnittlig diskonteringsränta före skatt 2018 (2017), %	2018	2017
Sverige	10,4 (10,1)	1 142	1 140
Norge	10,6 (10,5)	494	482
Finland	10,5 (10,4)	36	35
Danmark	10,6 (10,5)	260	250
Tyskland	11,6 (-)	277	-
Summa		2 209	1 907

I den kassagenererande enheten Sverige ingick goodwill med 687 Mkr (685) och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod med 455 Mkr (455). Varumärken med obestämbar nyttjandeperiod avser Friggs och Kung Markatta, vilka är väletablerade varumärken på marknaden, som koncernen har för avsikt att behålla och vidareutveckla. I den kassagenererande enheten Danmark ingick goodwill med 33 Mkr (32) och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod med 227 Mkr (218). Varumärken med obestämbar nyttjandeperiod avser Urtekram, vilket är ett väletablerat varumärke på marknaden,

som koncernen har för avsikt att behålla och vidareutveckla. I den kassagenererande enheten Tyskland ingick goodwill med 158 Mkr (-) och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod med 119 Mkr (-). Varumärken med obestämbar nyttjandeperiod avser Davert, vilket är ett väletablerat varumärke på marknaden, som koncernen har för avsikt att behålla och vidareutveckla. I de kassagenererande enheterna Norge och Finland ingick inga varumärken med obestämbar nyttjandeperiod utan bara goodwill.

Återvinningsvärdet för respektive kassagenererande enhet fastställdes baserat på beräkningar av nyttjandevärde. De tar sin utgångspunkt från faktiska resultat i rörelserna samt den affärsplan som fastställdes av koncernledningen och därefter godkänns av styrelsen för de kommande fem åren. Antaganden i affärsplanen utgår från marknadsandel, marknadstillväxt, aktuella marknadspriser, aktuell kostnadsnivå med tillägg för realprisökningar och kostnadsinflation, effektiviseringar samt rörelsemarginalens utveckling för respektive rörelsesegment. Antaganden om försäljningsvolymerna följer normalt en genomsnittlig tillväxt på 3–5 procent, beroende på rörelsesegment. Den applicerade tillväxttakten överensstämmer i allt väsentligt med de prognoser som finns i branschrapporter över framtida marknadstillväxt.

Effekter av expansionsinvesteringar exkluderas vid nedskrivningsprövningen. Grunden för beräkningen utgörs av förväntade framtida kassaflöden, enligt affärsplanen, med en uthållig tillväxt på 2 procent (2). Kassaflöden för tiden bortom fem år beräknades genom att en multipel applicerades på uthålliga kassaflöden.

Vid nuvärdesberäkning av förväntade framtida kassaflöden används aktuell, vid tillfället, vägd genomsnittlig kapitalkostnad (WACC) beslutad för respektive rörelsesegment. Den diskonteringsränta som används anges före skatt och återspeglar specifika risker som gäller för de olika rörelsesegmenten. Diskonterade kassaflöden jämförs sedan med bokfört värde på tillgångar, avsättningar och skulder kopplade till respektive rörelsesegment.

En prövning av nedskrivningsbehov görs vanligtvis under det tredje kvartalet eller när behov föreligger. Genomförd nedskrivningsprövning för räkenskapsåret 2018 visade, med gjorda antaganden, att något nedskrivningsbehov av goodwill eller varumärken med obestämbar nyttjandeperiod inte förelåg.

Nedskrivningar

I immateriella anläggningstillgångar fanns inga nedskrivningar gjorda under 2018 eller 2017, varken i koncernen eller i moderbolaget. För information om nedskrivningar, se not 1 Redovisningsprinciper, sidorna 88–96.

Känslighetsanalys

Företagsledningen bedömer att inga rimliga förändringar i de viktiga antagandena leder till att det beräknade sammanlagda återvinningsvärdet på respektive kassagenererande enhet blir lägre än deras sammanlagda redovisade värde. Detta gäller förutom för den kassagenererande enheten Danmark där mindre justeringar av antagandena i nedskrivningsprövningen kan komma att innebära en nedskrivning av värdet i framtiden.

Not 16 Materiella anläggningstillgångar

Mkr	Koncernen						Moderbolaget
	Rörelsefastigheter	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Leasing ¹	Övriga materiella anläggningstillgångar	Totalt	Inventarier, verktyg och installationer
<i>Akkumulerat anskaffningsvärde</i>							
Ingående balans 2017-01-01	42	22	76	10	7	157	3
Förvärvat via rörelseförvärv	-	19	21	-	0	40	-
Övriga anskaffningar/investeringar	1	0	8	0	0	9	3
Försäljning/utrangeringar	-	0	-7	-1	0	-8	-
Omklassificering	0	0	-1	0	0	-1	-
Årets omräkningsdifferens	1	1	1	0	0	3	-
Utgående balans 2017-12-31	44	42	98	9	7	200	6
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>							
Ingående balans 2017-01-01	-15	-20	-53	-9	-5	-102	-3
Förvärvat via rörelseförvärv	-	-18	-17	-	0	-35	-
Årets avskrivningar	-1	-1	-7	-1	-1	-11	0
Försäljning/utrangeringar	-	-	5	1	1	7	-
Omklassificering	-	0	1	0	0	1	-
Årets omräkningsdifferens	-1	-1	0	0	0	-2	-
Utgående balans 2017-12-31	-17	-40	-71	-9	-5	-142	-3
Redovisat värde 2017-12-31	27	2	27	0	2	58	3

Mkr	Koncernen						Moderbolaget
	Rörelsefastigheter	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Leasing ¹	Övriga materiella anläggningstillgångar	Totalt	Inventarier, verktyg och installationer
<i>Akkumulerat anskaffningsvärde</i>							
Ingående balans 2018-01-01	44	42	98	9	7	200	6
Förvärvat via rörelseförvärv	-	93	24	36	79	232	-
Övriga anskaffningar/investeringar	-	3	4	0	30	37	1
Försäljning/utrangeringar	-	-6	-7	0	0	-13	-
Omklassificering	-	93	0	0	-93	0	-
Årets omräkningsdifferens	2	1	2	0	0	5	-
Utgående balans 2018-12-31	46	226	121	45	23	461	7
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>							
Ingående balans 2018-01-01	-17	-40	-71	-9	-5	-142	-3
Förvärvat via rörelseförvärv	-	-27	-13	-10	-2	-52	-
Årets avskrivningar	-2	-4	-10	-4	-1	-21	-1
Försäljning/utrangeringar	-	6	6	0	-	12	-
Omklassificering	-	-	0	0	-	0	-
Årets omräkningsdifferens	-1	-1	-2	0	0	-4	-
Utgående balans 2018-12-31	-20	-66	-90	-23	-8	-207	-4
Redovisat värde 2018-12-31	26	160	31	22	15	254	3

¹ Se vidare information not 17 Leasingavtal, sidorna 106–107.

I det redovisade värdet för posten övriga materiella anläggningstillgångar ingick förbättringsutgifter på annans fastighet 15 Mkr (2).

Låneutgifter

Inga låneutgifter fanns inräknade i tillgångarnas anskaffningsvärden, varken för 2018 eller för 2017.

Avskrivningar

Alla materiella anläggningstillgångar skrivs av. Avskrivningar ingick i följande poster i resultaträkningen:

Årets avskrivningar ingående i resultaträkningen, Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Kostnad för sålda varor	-16	-7	-	-
Försäljningskostnader	-1	-1	-	-
Administrationskostnader	-4	-3	-1	0
Summa	-21	-11	-1	0

För information om avskrivningar, se not 1 Redovisningsprinciper, sidorna 88–96.

Nedskrivningar

I materiella anläggningstillgångar fanns inga nedskrivningar gjorda under 2018 eller 2017, varken i koncernen eller i moderbolaget. För information om nedskrivningar, se not 1 Redovisningsprinciper, sidorna 88–96.

Not 17 Leasingavtal

Finansiell leasing

Koncernen nyttjade tillgångar i form av produktions-, kontors- och IT-utrustning under flera finansiella leasingavtal. Vid avtalens upphörande finns vanligtvis option på att köpa utrustningen till ett fördelaktigt pris. I leasingavtalen förekommer indexklausuler. De leasade tillgångarnas redovisade värde uppgick på balansdagen till 22 Mkr (0). De leasade tillgångarna är säkerhet för leasing-skulder. Leasingavtalen innehåller inga restriktioner vad gäller möjligheten att lämna utdelning, ta upp nya lån samt ingå nya leasingavtal. Vidareuthyrning av tillgångar som brukas enligt finansiella leasingavtal förekommer inte.

Avskrivningar på de leasade tillgångarna enligt finansiella leasingavtal uppgick till -4 Mkr (-1). Betalda leasingavgifter uppgick till 5 Mkr (1).

Framtida minimileasingavgifter och deras nuvärden enligt icke uppsägningsbara finansiella avtal uppgick till följande belopp:

Förfallotid för framtida minimileasingavgifter, Mkr	Nominella värden	Nuvärden
Inom ett år	5	5
Senare än ett år men inom 5 år	17	17
Summa	22	22

Nuvärdet av de framtida minimileasingavgifterna redovisas som skuld till kreditinstitut, dels som kortfristig skuld och dels som långfristig skuld.

Operationell leasing

Koncernen nyttjade kontors- och lagerlokaler, bilar, truckar och IT-relaterad utrustning enligt operationella leasingavtal. Flera av de operationella

leasingavtalen omfattades av möjligheter till avtalsförlängningar under varierande tidsperioder. Del av hyrd kontors- och lagerlokal vidareuthyrdes.

Kostnadsförda avgifter för operationella leasingavtal, Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Kostnader för operationell leasing	-34	-32	-5	-5
Summa	-34	-32	-5	-5
Leasingintäkter avseende objekt som vidareuthyrts uppgår till	1	2	-	-

Nominella värdet av framtida minimileasingavgifter, avseende icke uppsägningsbara leasingavtal, Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Förfaller till betalning inom ett år	43	33	4	5
Förfaller till betalning senare än ett år men inom 5 år	101	75	1	5
Förfaller till betalning senare än 5 år	75	39	0	0
Summa	219	147	5	10

Not 18 Andelar i dotterbolag

	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Kapital-/rösträttsandel	Bokfört värde, Mkr
Bioglan AS	970 968 660	Oslo, Norge	1 400	100 %	433
Midsona Norge AS	979 473 559	Oslo, Norge	-	100 %	-
Soma Nordic AB i likvidation	556585-7942	Laholm, Sverige	-	100 %	-
Bringwell AB	556484-3232	Stockholm, Sverige	258 225 180	100 %	84
Bringwell Finland Oy	0805401-1	Salo, Finland	-	100 %	-
Bringwell Sverige AB	556518-6789	Falköping, Sverige	-	100 %	-
Dalblads Nutrition AB i likvidation	556542-8264	Lerum, Sverige	1 000	100 %	-
Davert GmbH ¹	HRB 7603	Ascheberg, Tyskland	300 000	100 %	388
Internatural AB i likvidation	556925-0961	Malmö, Sverige	358 712	100 %	-
Midsona Danmark A/S ²	31493994	Mariager, Danmark	6 000 000	100 %	259
Midsona Finland Oy	1732881-1	Salo, Finland	16 000	100 %	43
Midsona Sverige AB	559037-5951	Malmö, Sverige	15 937 684	100 %	859
Trettiosjucorp AB	556480-0224	Malmö, Sverige	165 797	100 %	-
Urtekram Sverige AB	556420-6646	Malmö, Sverige	2 000	100 %	-
Bioglan Pharma AB i likvidation	556594-2025	Lund, Sverige	-	100 %	-
Vitalas AB	556572-5040	Malmö, Sverige	-	100 %	-
Summa bokfört värde i moderbolaget					2 066

¹ Den 10 januari 2019 ändrade bolaget namn till Midsona Deutschland GmbH.

² Den 1 januari 2018 fusionerades A/S Anjo in i Midsona Danmark A/S.

Mkr	Moderbolaget	
	2018	2017
Akkumulerat anskaffningsvärde		
Ingående balans	3 047	2 704
Förvärv av dotterbolag	390	323
Aktieägartillskott i dotterbolag	99	20
Utgående balans	3 536	3 047
Akkumulerade nedskrivningar		
Ingående balans	-1 350	-1 299
Årets nedskrivningar av aktier i dotterbolag	-120	-51
Utgående balans	-1 470	-1 350
Bokfört värde	2 066	1 697

Årets nedskrivningar av aktier i dotterbolag redovisas i resultaträkningen på raden "Resultat från andelar i dotterbolag".

Not 19 Fordringar hos och skulder till dotterbolag

Mkr	Moderbolaget	
	2018	2017
Anläggningstillgångar		
Räntebärande fordringar	547	574
Summa	547	574
Omsättningstillgångar		
Räntebärande fordringar ¹	-	-
Övriga fordringar	163	19
Summa	163	19
Summa	710	593
Långfristiga skulder		
Räntebärande skulder	113	40
Summa	113	40
Kortfristiga skulder		
Räntebärande skulder ¹	245	168
Övriga skulder	2	0
Summa	247	168
Summa	360	208

¹ Räntebärande fordringar och skulder avser koncernkonton med internränta.

Not 20 Andra långfristiga fordringar och övriga fordringar

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
<i>Andra långfristiga fordringar som är anläggningstillgångar</i>				
Depositioner	4	3	-	-
Övriga finansiella tillgångar	0	0	-	-
Summa	4	3	-	-
<i>Övriga fordringar som är omsättningstillgångar</i>				
Depositioner	-	8	-	8
Forordringar på leverantörer	19	0	-	-
Övriga fordringar	3	1	4	1
Summa	22	9	4	9

Not 21 Varulager

Mkr	Koncernen	
	2018	2017
Råvaror och förnödenheter	160	51
Varor under tillverkning	1	0
Färdiga varor och handelsvaror	321	221
Summa	482	272

I koncernens resultaträkning ingick nedskrivningar av varulager i posten försäljningskostnader med -2 Mkr (-2), till följd av ökning av inkursansreserv.

Not 22 Kundfordringar

Koncernen har mer än 1 000 aktiva kunder, varav de 10 största svarade för 51 procent (62) av nettoomsättning. Kunderna är främst kedjor inom apoteks-, dagligvaru- och hälsofackhandel, övrig fackhandel samt aktörer inom food service verksamhet. Det finns även privatpersoner, terapeuter, och andra fristående mindre butiker som koncernen säljer direkt till, via e-handel och postorder. Huvuddelen av nettoomsättningen, 82 procent (96), kommer från den nordiska marknaden.

En stor del av försäljningen baseras på ramavtal som specificerar generella leveransvillkor och rabatter för ett år i taget. Ett par gånger per år sker vanligtvis sortimentsutvärderingar, där även prisnivåer kan justeras om det finns belägg för detta genom till exempel stora förändringar i råvarupriser.

Kundfordringar, Mkr	Koncernen	
	2018	2017
Kundfordringar, brutto	260	214
Förväntade kreditförluster	-1	-1
Summa	259	213

Åldersanalys, kundfordringar, Mkr	Koncernen	
	2018	2017
Ej förfallna kundfordringar	237	190
Förfallna 1-30 dagar	17	21
Förfallna 31-90 dagar	3	1
Förfallna >90 dagar	2	1
Summa	259	213

Verkligt värde för kundfordringarna överensstämmer med det redovisade värdet.

Not 23 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Förutbetalda hyreskostnader	6	3	1	1
Förutbetalda försäkringskostnader	1	1	1	1
Förutbetalda leasingkostnader	1	0	0	1
Förutbetalda marknadsföringskostnader	2	2	-	-
Förutbetalda provisionskostnader	-	1	-	-
Förutbetalda varu- och tjänsteinköp	17	7	3	3
Övriga förutbetalda kostnader	6	5	4	1
Summa	33	19	9	7

Not 24 Eget kapital

Koncernen

Aktiekapital

Aktiekapital utgörs av moderbolagets aktiekapital. Se under moderbolaget i denna not.

Övrigt tillskjutet kapital

Övrigt tillskjutet kapital utgörs av kapital som är tillskjutet från ägarerna. I posten ingår överkursfonder som förts över till reservfond per den 31 december 2005. Avsättningar till överkursfond från den 1 januari 2006 och framåt riktad redovisas även som tillskjutet kapital.

Reserver

Reserver består av en omräkningsreserv, som innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Detta inkluderar valutakursdifferenser på monetära poster från en fordran eller skuld till utlandsverksamhet, för vilken avräkning inte är planerad eller troligen inte kommer ske inom överskådlig framtid.

Balanserad vinst, inklusive årets resultat

Balanserad vinst, inklusive årets resultat består av intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterbolag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, ingår i denna post. Dessutom ingår belopp från nedsättning av aktiekapital.

Moderbolaget

Bundet eget kapital

Aktiekapital

Antalet aktier uppgick till den 31 december 2018 till 46 008 064 aktier, fördelade på 539 872 A-aktier och 45 468 192 B-aktier. Innehavare av aktier är berättigade till utdelning som fastställs av årsstämman. Aktieinnehavet berättigar till rösträtt vid årsstämman med 10 röster för varje A-aktie och med 1 röst för varje B-aktie. Samtliga aktier har lika rätt till andel i bolagets nettotillgångar och resultat. Bolagsordningen innehåller inga begränsningar i aktiernas överlåtbarhet. Efter skriftlig begäran från A-aktieägare ska bolaget omvandla aktieägarens i begäran angivna A-aktier till B-aktier.

Förändring antal aktier, antal	A-aktier	B-aktier	Totalt
Antal aktier 2017-01-01	539 872	42 106 608	42 646 480
Apportemission	0	3 361 584	3 361 584
Antal aktier 2017-12-31	539 872	45 468 192	46 008 064
Antal aktier 2018-01-01	539 872	45 468 192	46 008 064
Antal aktier 2018-12-31	539 872	45 468 192	46 008 064
Kvotvärde per aktie, kr			5,00
Aktiekapital på balansdagen, kr			230 040 320

Inga egna aktier innehades av moderbolaget eller dess dotterbolag vid årets utgång eller under räkenskapsåret.

Reservfond

Reservfond består av belopp som före 1 januari 2006 tillförts överkursfonden när aktier emitterats till överkurs, ett erhållet belopp utöver aktiens kvotvärde.

Fritt eget kapital

Överkursfond

Överkursfond består av kapital som tillförts från ägarna från och med 1 januari 2006 när aktier emitterats till överkurs, ett belopp utöver aktiens kvotvärde.

Balanserad vinst

Balanserad vinst består av balanserade vinstmedel från föregående år i moderbolaget. Dessutom ingår belopp dels från nedsättning av aktiekapital under 2016, dels från överförd fond för verkligt värde under 2016 i enlighet med IAS 21. Posten balanserad vinst utgör tillsammans med överkursfond och årets resultat summa fritt eget kapital som är tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Teckningsoptioner

Det fanns två av bolaget utestående optionsprogram vid årets utgång, se not 10 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, sidorna 101-102.

Förslag till disposition beträffande bolagets vinst eller förlust

Till årsstämman förfogande finns följande belopp i kronor:

Överkursfond	580 723 600 kr
Balanserad vinst	506 428 883 kr
Årets resultat	14 819 969 kr
Summa	1 101 972 452 kr

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital i moderbolaget på 1 101 972 452 kr disponeras enligt följande:

Utdelning, 1,25 kr per aktie	57 510 080 kr
Balanseras i ny räkning	1 044 462 372 kr
Summa	1 101 972 452 kr

Not 25 Skulder till kreditinstitut

Räntebärande skulder, Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
<i>Långfristiga räntebärande skulder</i>				
Banklån	1 107	665	953	665
Finansiella leasingkulder	17	0	-	-
Summa	1 124	665	953	665
<i>Kortfristiga räntebärande skulder</i>				
Banklån	88	40	77	40
Finansiella leasingkulder	5	1	-	-
Summa	93	41	77	40
Summa	1 217	706	1 030	705

I juni 2016 ingick Midsona AB (publ) ett finansieringsavtal med Danske Bank avseende kreditfaciliteter om totalt 425 Mkr. Finansieringen bestod av en revolverande kredit på 325 Mkr, med löptid tre år och möjlighet till ett års förlängning, samt en checkkredit på 100 Mkr med löptid på årsbasis och möjlighet till ett års förlängning. Optionen om förlängning utnyttjades i juni 2017 och finansieringsavtalet gäller till 1 juni 2020. Till finansieringsavtalet gjordes tillägg i juni 2016 med ett förvärvslån på 400 Mkr, tillägg i juni 2017 med ett förvärvslån på 60 Mkr och tillägg i maj 2018 med ett förvärvslån på 550 Mkr, varav 175 Mkr ej var lyfta vid årets utgång. Förvärvslånet från juni 2016 har en tioårig amorteringsplan med en förpliktelse till amortering med 10 Mkr per kvartal med start 30 september 2017. Förvärvslånet från juni 2017 amorterades i sin helhet i oktober 2017, medan förvärvslånet från maj 2018 har en tioårig amorteringsplan med en förpliktelse om kvartalsvisa amorteringar med 2,5 procent av det ursprungliga lånebeloppet med start 31 december 2018.

Det finns två finansiella villkor länkade till finansieringsavtalet, som ska vara uppfyllda under avtalets löptid. Dessa villkor utgörs av att nyckeltalen "nettoskuldssättning/Justerad EBITDA" och "räntetäckningsgrad" på rullande tolv månadersbasis inte ska avvika från överenskomna nivåer. Räntan på faciliteterna är beräknade på tillämplig räntebas plus en marginal som baseras på det kvartalsvisa utfallet av nyckeltalet "nettoskuldssättning/Justerad EBITDA" på rullande tolv månadersbasis.

I samband förvärvet av Davert GmbH övertog koncernen befintlig finansiering med faciliteter i tre tyska banker, som vid årets utgång uppgick till 164 Mkr (16 MEUR). Räntan på faciliteterna är fast över löptiden.

Finansiella leasingkulder löper med kontrakterad ränta under leasingkontraktets löptid.

Kreditvillkor räntebärande skulder, Mkr	Nominellt belopp	Utnyttjat belopp	Outnyttjat belopp	Räntevillkor	Löptid
Banklån					
Revolverande kredit, SEK	325	325	0	STIBOR + 2,13 procent ¹	2016-06-2020-06
Förvärvslån, SEK	340	340	0	STIBOR + 2,13 procent ¹	2016-06-2027-06
Förvärvslån, SEK & EUR	541	366	175	STIBOR & EURIBOR + 2,42 procent ¹	2018-04-2028-09
Företagslån, EUR ²	51	51	0	Fast ränta 1,75 procent	2018-05-2021-04
Företagslån, EUR ²	41	41	0	Fast ränta 1,35 procent	2018-05-2021-12
Företagslån, EUR ²	61	61	0	Fast ränta 1,31 procent	2018-05-2027-09
Investeringslån, EUR ²	10	10	0	Fast ränta 1,65 procent	2018-05-2022-12
Företagslån, EUR ²	1	1	0	Fast ränta 1,96 procent	2018-05-2019-06
Summa	1 370	1 195	175		
Checkkredit					
Checkkredit, SEK	100	0	100	STIBOR + 1,20 procent ¹	2018-07-2019-06
Summa	100	0	100		
Summa	1 470	1 195	275		

¹ Marginalen utgör en genomsnittlig procentsats över räkenskapsåret 2018 för faciliteter och checkkredit.

² Kreditfaciliteter som koncernen övertagit i samband med förvärvad rörelse under 2018.

Not 26 Övriga lång- och kortfristiga skulder

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Övriga långfristiga skulder				
Skuldförd köpeskilling rörelseförvärv	35	-	35	-
Villkorad köpeskilling rörelseförvärv	46	-	46	-
Övriga skulder	1	1	-	-
Summa	82	1	81	-
Övriga kortfristiga skulder				
Skuld avseende mervärdesskatt	9	20	-	0
Avräkning personalens skatter och avgifter	10	11	2	1
Skuld för aktier under tvångsinlösen	-	4	-	4
Övriga skulder	10	2	-	1
Summa	29	37	2	6

Not 27 Avsättningar till pensioner

Förmånsbestämda pensionsplaner

En särskild avtalspension, AFP-ordning, finns i Norge överenskommen mellan arbetsmarknadens parter som ett tillägg till ålderspension. En sådan försäkring är en förmånsbaserad plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsår 2018 hade inte koncernen tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Detta pensionsåtagande redovisas därför som en avgiftsbestämd pensionsplan. Den är av oväsentlig karaktär.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2018 hade inte koncernen tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan.

Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgick till 3 Mkr (3) i koncernen och 0 Mkr (0) i moderbolaget. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP-2 försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 3 Mkr för koncernen och 0 Mkr för moderbolaget.

Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2018 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 142 procent (154). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

I Sverige har koncernen avgiftsbestämda pensionsplaner för arbetare som helt bekostas av koncernbolagen. I utlandet finns avgiftsbestämda planer vilka till del bekostas av dotterbolagen och delvis täcks genom avgifter som de anställda betalar. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Kostnader för avgiftsbestämda planer ¹	-25	-20	-4	-3

¹ ITP-plan finansierad i Alecta ingår i beloppen med -3 Mkr (-3) för koncernen och med 0 Mkr (0) för moderbolaget.

Not 28 Övriga avsättningar

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Avsättningar som är långfristiga				
Kostnader för omstruktureringssåtgärder	1	4	-	-
Summa	1	4	-	-
Avsättningar som är kortfristiga				
Kostnader för omstruktureringssåtgärder	4	13	-	-
Summa	4	13	-	-
Kostnader för omstruktureringssåtgärder				
Redovisat värde vid periodens ingång	17	14	-	-
Avsättningar som gjorts under året	2	16	-	-
Belopp som tagits i anspråk under året	-14	-13	-	-
Summa	5	17	-	-
Belopp varmed avsättningen förväntas betalas efter mer än tolv månader	1	4	-	-

Omstruktureringssåtgärder

En avsättning uppgående till 3 Mkr gjordes under 2018 för samordning av lagerhanteringen i Norge. Vid årets slut hade 1 Mkr av årets avsättning tagits i anspråk. Till följd av ett omförhandlat avtal återfördes också under året 1 Mkr som avsåg omstruktureringssåtgärder relaterad till tidigare års förvärv.

Not 29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Upplupna varukostnader	13	19	-	-
Upplupna personalkostnader	41	35	6	5
Upplupna marknadsföringskostnader	5	7	-	-
Upplupna kundbonuskostnader	19	21	-	-
Övriga upplupna kostnader	30	23	1	2
Summa	108	105	7	7

Not 30 Finansiell riskhantering

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker. Dessa finansiella risker utgörs i huvudsak av finansierings-, likviditets-, valuta-, ränte- och kreditrisk.

Det finansiella risikarbetet styrs på övergripande nivå av styrelsen, som fastställer finansiell policy och säkerställer att den följs. På operativ nivå styrs det finansiella risikarbetet av koncernledningen. Det är finansfunktionen i moderbolaget som har det operativa ansvaret för finansiell riskhantering. Den centrala finansfunktionen hanterar och styr finansiell riskexponering, säkerställer att rätt finansiering finns på plats genom lån och kreditfaciliteter samt manövrerar likviditeten i linje med fastställd finansiell policy.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att framtida kapitalanskaffning och refinansiering av lån som förfaller blir svår eller kostsam.

För att säkerställa att koncernen i alla lägen har tillgång till nödvändig extern finansiering till rimlig kostnad är riktlinjen att de bekräftade kreditlöftena ska ha en genomsnittlig återstående löptid på minst 12 månader.

Ett finansieringsavtal tecknades i juni 2016 med Danske Bank avseende kreditfaciliteter om totalt 425 Mkr. Till finansieringsavtalet gjordes tillägg i form av förvärvslån i juni 2016 om 400 Mkr och i maj 2018 om 375 Mkr. Dessutom övertog koncernen en befintlig finansiering vid det genomförda rörelseförväret i maj 2018. För mer information om utnyttjade lån, löptider och tillgängliga kreditfaciliteter, se not 25 Skulder till kreditinstitut, sidorna 109–110. På förvärvslånen amorterades totalt 49 Mkr (20) under året. Den genomsnittliga återstående löptiden på bekräftade kreditlöften var 16 månader (23) vid årets utgång.

Förfallostrukturen på koncernens finansiella skulder, inklusive amortering och ränta, framgår av tabell nedan.

Nominella belopp, Mkr	0–6 månader		7–12 månader	
	2018	2017	2018	2017
Banklån	56	27	55	27
Finansiella leasingsskulder	2	0	3	1
Leverantörsskulder	357	220	-	-
Övriga skulder	-	0	-	1
Summa	415	247	58	29

Nominella belopp, Mkr	1–5 år		5 år <	
	2018	2017	2018	2017
Banklån	1 096	681	27	-
Finansiella leasingsskulder	17	0	-	-
Leverantörsskulder	-	-	-	-
Övriga skulder	47	-	-	-
Summa	1 160	681	27	0

Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk menas risken att koncernen inte kan infria sina betalningsförpliktelser som en följd av otillräcklig tillgång till likvida medel.

I syfte att styra och planera koncernens behov av likvida medel använder sig finansfunktionen av likviditetsprognoser som koncernens dotterbolag rapporterar in på månadsbasis för kommande 6 månader.

Koncernens likviditetsreserv, det vill säga summan av utnyttjade kreditfaciliteter och likvida medel, ska vid varje tidpunkt överstiga summan av koncernens låneförfall för de kommande 6 månaderna enligt gällande finansiell policy. Likviditetsreserven uppgick till 376 Mkr (154) vid årets utgång och var allokerad till likvida medel 101 Mkr (54), utnyttjad del av checkräkningskredit 100 Mkr (100) samt utnyttjad del av förvärvslån om 175 Mkr (-). Låneförfall, inklusive amortering och ränta, till kreditinstitut för kommande 6 månader uppgick till 56 Mkr (27). Likviditeten var god med beaktande av förfallostrukturen för externa lån, storleken på likvida medel och tillgängliga kreditfaciliteter vid årets utgång.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att valutakursförändringar påverkar koncernens resultaträkning, balansräkning och/eller kassaflöde negativt.

Valutarisker uppkommer dels genom de operationella och finansiella transaktioner som sker i annan valuta än moderbolagets funktionella valuta (transaktionsexponering), dels genom den valutaexponering som sker vid omräkning av utländska dotterbolags nettotillgångar till moderbolagets funktionella valuta (omräkningsexponering).

Transaktionsexponering

Koncernens varuförsäljning sker i huvudsak i valutorna SEK, NOK, DKK och EUR, medan varuinköp framför allt görs i valutan EUR. Nettoexponeringen i EUR är betydande beroende på att inköpen överstiger försäljningen.

Finansfunktionen i moderbolaget gör på månadsbasis bedömningar av den framtida valutaexponeringen utifrån inrapporterade likviditetsprognoser. Bedömda nettoflöden för 2019 i de 4 valutor med störst nettoexponering framgår av tabellen.

Beloppen är i miljoner i respektive valuta ³	Koncernen	
	2018 ¹	2017 ²
EUR	-75	-96
DKK	-30	42
NOK	104	158
USD	-19	-6

¹ Transaktionsexponeringen baseras på bedömda nettoflöden för kommande 12 månader, det vill säga för 2019.

² Transaktionsexponeringen baseras på bedömda nettoflöden för kommande 12 månader, det vill säga för 2018.

³ Ett positivt nettoflöde innebär att inflödet i respektive valuta överstiger utflödet och ett negativt nettoflöde innebär att utflödet i respektive valuta överstiger inflödet.

Koncernen säkrar inte prognosticerad valutaexponering i linje med gällande policy. Eventuella valutarisker ska enligt policyn hanteras i respektive leverantörs- och kundavtal genom valutaklausuler. I syfte att reducera resultatpåverkan av förändrade valutakurser arbetar Midsona löpande med prisjusteringar mot kunder och leverantörer utifrån valutakursutvecklingen primärt kopplat mot euro. Vid utgången av 2018 fanns inga utestående valutaterminskontrakt.

En isolerad förändring av växelkurserna mot SEK med +/- 5 procentenheter för de 4 valutor med störst bedömda nettoflöden beräknas medföra en resultat effekt efter skatt på +/- 44 Mkr (23).

Omräkningsexponering

Moderbolaget har innehav i utländska dotterbolag vars nettotillgångar exponeras för valutaomräkningsrisker. Valutaexponering av nettotillgångarna i koncernens dotterbolag kan exempelvis hanteras genom upplåning i de utländska valutorna som är exponerade.

Ränterisk

Med ränterisk avses den resultat effekt som en ränteförändring orsakar. Hur snabbt en ränteförändring påverkar resultatet beror på lånens och placeringarnas räntebindningstider. Då koncernen är nettolåntagare och inte placerar pengar i noterade instrument, så är det främst koncernens lån som påverkas av ränteförändringar.

Riktlinjen är att den genomsnittliga räntebindningstiden för räntebärande skulder till kreditinstitut minst bör uppgå till 3 månader. Den genomsnittliga räntebindningstiden för moderbolagets räntebärande skulder till kreditinstitut var 3 månader (3) vid årets utgång. Räntan på faciliteterna som övertogs i samband med rörelseförvärv i maj 2018 var fasta över löptiden.

En ränteförändring på +/- 1 procentenhet medför en resultat effekt på +/- 12 Mkr (7) beräknad på skulden till kreditinstitut 1 195 Mkr (705) vid årets utgång om hela låneportföljen löper med rörlig ränta. Finansiella leasing-skulder löper med kontrakterad ränta under leasingkontraktets löptid.

För att undvika ovisshet kring framtida räntenivåer och få kännedom om framtida räntekostnader under en bestämd period använder sig koncernen av räntesäkring i form av ränteswap. Lån om 50 Mkr var räntesäkrade vid årets utgång med löptid 30 juni 2020.

Den genomsnittliga räntan på koncernens banklån och checkkredit uppgick för 2018 till 1,8 procent (2,0).

Kreditrisk

Det finns en risk för att de motparter som koncernen har likvida medel, finansiella investeringar eller ingångna derivatinstrument med inte kan fullgöra sina plikter, en så kallad finansiell kreditrisk. Det finns även en risk för att kunder inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden, en så kallad kundkreditrisk.

Finansiell kreditrisk

Koncernens finansfunktion har inga mandat för att ingå finansiella placeringar. Hur likviditetsöverskott ska placeras finns fastställt i policy. Koncernen är nettolåntagare och överskottslikviditet ska användas till att reducera lån till kreditinstitut. Koncernbolagen ska placera sin överskottslikviditet på bankkonton tillhörande koncernkontosystem eller på bankkonto i banker godkända av koncernens finansfunktion. Koncernens motparter i finansiella transaktioner är kreditinstitut med god kreditrating.

Den finansiella kreditrisken avseende likvida medel på bankkonton uppgick till 101 Mkr (54) vid årets utgång.

Kundkreditrisk

Kundkreditrisken hanteras löpande av respektive koncernbolag genom kreditkontroller och interna kreditlimiter per kund. Bankgaranti eller annan säkerhet krävs för kunder med låg kreditvärdighet eller otillräcklig kredithistorik.

Koncernens kundfordringar omfattas av den förenklade modellen för nedskrivningar. De förväntade kreditförlusterna för kundfordringar beräknas med hjälp av en provisionsmatris som är baserad på tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar. En förlustreserv redovisas i den förenklade modellen för kundfordringarnas förväntade återstående löptid. Koncernens kreditexponering framgår av följande tabell:

Antal dagar i intervall	Fällissemangssannolikhet, %	Förväntningsjusteringar, %	Framtida fällissemangssannolikhet, %	Redovisade kundfordringar brutto, Mkr	Förväntade kreditförluster Mkr	Redovisade kundfordringar netto, Mkr
Ej förfallet	0,30	-0,15	0,15	238	-1	237
1-30	1,00	0,20	1,20	17	0	17
31-60	2,00	1,00	3,00	1	0	1
61-90	3,50	2,00	5,50	2	0	2
>91	5,50	3,50	9,00	2	0	2
Summa				260	-1	259

Kapitalhantering

Koncernens mål för förvaltning av kapital är att säkerställa koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet för att generera skälig avkastning till aktieägarna och nytta till övriga intressenter. Målsättningen är att över tid lämna en utdelning >30 procent av årets resultat. Styrelsen föreslår en utdelning för 2018 motsvarande 44,7 procent (68,2) av årets resultat.

Koncernen följer upp kapitalstrukturen på basis av ett förhållande mellan nettoskuldssättning/EBITDA < 2 ggr. Målet, som är satt för att definiera en rimlig risknivå för koncernen, kopplar belåningen till intjäningsförmågan. Vid utgången av räkenskapsåret var förhållandet mellan nettoskuldssättningen och EBITDA på rullande 12 månaders basis 4,9 ggr (3,9) och förhållandet mellan nettoskuldssättningen och Justerad EBITDA på rullande 12 månaders basis 4,4 ggr (3,6).

Not 31 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
<i>Ställda säkerheter</i>				
Spärrade bankmedel	-	11	-	8
Aktier i dotterbolag	-	-	1 551	1 385
Nettotillgångar i dotterbolag	1 929	1 647	-	-
Övriga	202	4	-	-
Summa	2 131	1 662	1 551	1 393
<i>Eventalförpliktelser</i>				
Garantiförbindelser, externa	10	19	1	1
Generell borgen för dotterbolag	-	-	1	12
Moderbolagsgarantier	-	-	1	1
Summa	10	19	3	14

Aktier i dotterbolag har pantsatts som säkerhet för checkkredit och banklån. Skulder till kreditinstitut framgår av not 25 Skulder till kreditinstitut, sidorna 109-110. Nettotillgångar i dotterbolag avser aktier i dotterbolag som är upptagna till belopp motsvarande de koncernmässiga nettotillgångarna.

Not 32 Närstående

Närståenderelationer

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterbolag, se not 18 Andelar i dotterbolag, sidan 107.

Närståendetransaktioner

För moderbolaget avsåg 45 Mkr (38) motsvarande 100 procent (100) av årets försäljning och 1 Mkr (3) motsvarande 4 procent (9) av årets inköp dotterbolag inom koncernen. Försäljning till dotterbolag avsåg i huvudsak administrativa tjänster, medan inköp från dotterbolag främst avsåg konsulttjänster och andra kostnadsersättningar. All prissättning sker på marknadsmässiga villkor.

Moderbolaget har fordringar hos och skulder till dotterbolag, se not 19 Fordringar hos och skulder till dotterbolag, sidan 107.

Närstående personer eller företag

Löner och ersättningar till styrelse och andra ledande befattningshavare framgår av not 10 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, sidorna 101–102.

I januari 2018 återköptes 50 000 teckningsoptioner i serien TO2016/2019 från en avgående medlem i koncernledningen för 265 Tkr. Utöver det har det inte förekommit några lån, inköp eller försäljning med styrelsen eller ledande befattningshavare.

Not 33 Värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde samt kategoriindelning

Verkligt värde

Verkligt värde överensstämmer i allt väsentligt med redovisat värde i balansräkningen avseende finansiella tillgångar och skulder. De sammanlagda redovisade värdena och verkligt värde per klass framgår av tabellen.

Koncernen 2018				
Verkligt värde och redovisat värde i balansräkningen, Mkr	Värderade till upplupet anskaffningsvärde	Värderade till verkligt värde via resultatet ¹	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Långfristiga fordringar	4	-	4	4
Kundfordringar	259	-	259	259
Övriga fordringar	22	-	22	22
Likvida medel	101	-	101	101
Summa	386	-	386	386
Långfristiga räntebärande skulder	1 124	-	1 124	1 124
Övriga långfristiga skulder	35	47	82	82
Kortfristiga räntebärande skulder	93	-	93	93
Leverantörsskulder	357	-	357	357
Övriga kortfristiga skulder	29	-	29	29
Summa	1 638	47	1 685	1 685

¹ Övriga långfristiga skulder värderade till verkligt värde via resultatet består av derivatinstrument 1 Mkr och villkorade köpeskillingar 46 Mkr.

Koncernen 2017				
Verkligt värde och redovisat värde i balansräkningen, Mkr	Värderade till upplupet anskaffningsvärde	Värderade till verkligt värde via resultatet ¹	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Långfristiga fordringar	3	-	3	3
Kundfordringar	213	-	213	213
Övriga fordringar	9	-	9	9
Likvida medel	54	-	54	54
Summa	279	-	279	279
Långfristiga räntebärande skulder	665	-	665	665
Övriga långfristiga skulder	1	1	1	1
Kortfristiga räntebärande skulder	41	-	41	41
Leverantörsskulder	220	-	220	220
Övriga kortfristiga skulder	37	0	37	37
Summa	963	1	964	964

¹ Övriga långfristiga- och kortfristiga skulder värderade till verkligt värde via resultatet består av derivatinstrument 1 Mkr.

Moderbolaget 2018				
Verkligt värde och redovisat värde i balansräkningen, Mkr	Värderade till upplupet anskaffningsvärde	Värderade till verkligt värde via resultatet ¹	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Övriga fordringar	4	-	4	4
Summa	4	-	4	4
Skulder till kreditinstitut	1 030	-	1 030	1 030
Övriga långfristiga skulder	81	46	127	127
Leverantörsskulder	11	-	11	11
Övriga kortfristiga skulder	2	-	2	2
Summa	1 124	46	1 170	1 170

¹ Övriga långfristiga skulder värderade till verkligt värde via resultatet består av villkorade köpeskillingar 46 Mkr.

Moderbolaget 2017				
Verkligt värde och redovisat värde i balansräkningen, Mkr	Värderade till upplupet anskaffningsvärde	Värderade till verkligt värde via resultatet	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Övriga fordringar	9	-	9	9
Summa	9	-	9	9
Skulder till kreditinstitut	705	-	705	705
Leverantörsskulder	3	-	3	3
Övriga kortfristiga skulder	6	-	6	6
Summa	714	-	714	714

Vissa upplysningar om finansiella instrument som värderats till verkligt värde i årets resultat

Koncernen innehar finansiella instrument i form av ränteswappar som redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Det verkliga värdet har värderats utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata, det vill säga nivå 2 enligt IFRS 13.

Koncernen innehar vidare tilläggsköpeskillingar om 46 MSEK, vilka värderas till verkligt värde. Verkligt värde på denna tilläggsköpeskilling har bestämts med hjälp av en värderingsmodell där framtida kassaflöden diskonterats med hänsyn tagen till sannolikhetsbestämda utfall. Värderingen ligger i nivå 3 enligt IFRS 13.

Kvittningsavtal och liknande avtal

Koncernen har inga nettoredovisade poster i balansräkningen. För derivatmotparter finns ISDA-avtal som innebär att derivatposter kan nettoredovisas under vissa förutsättningar. Koncernen innehar finansiella instrument som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal. Redovisade finansiella skulder hänförliga till derivatinstrument uppgick till 1 Mkr, som var mot samma motpart.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som innehas.

Räntebärande skulder

Verkligt värde för finansiella skulder beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuell marknadsränta på balansdagen. Inga väsentliga skillnader återfinns mellan verkligt värde och redovisat värde. För löptidsanalys se not 30 Finansiell riskhantering, sidorna 111–112.

Finansiella leasingkulder

Verkligt värde är baserat på nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade till marknadsräntan för liknande leasingavtal.

Kundfordringar och övriga fordringar

För kundfordringar och övriga fordringar med en kvarvarande livslängd på mindre än 12 månader anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde. Kundfordringar och övriga fordringar med en livslängd överstigande 12 månader diskonteras i samband med att verkligt värde fastställs. Inga väsentliga skillnader återfinns mellan verkligt och redovisat värde.

Leverantörsskulder och övriga skulder

För leverantörsskulder och övriga skulder med en kvarvarande livslängd på mindre än 12 månader anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde. Leverantörsskulder och övriga skulder med en livslängd överstigande 12 månader diskonteras i samband med att verkligt värde fastställs. Inga väsentliga skillnader återfinns mellan verkligt och redovisat värde.

Not 34 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Vid upprättande av bokslut gör företagsledningen uppskattningar och värderingar som påverkar beloppen för tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. De uppskattningar och antaganden som innebär en risk för väsentliga justeringar av redovisade värden för tillgångar och skulder under kommande räkenskapsår samt kritiska bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper avhandlas nedan. Redovisade uppskattningar och bedömningar anses som rimliga under rådande förhållanden.

Värdering av varumärken

Det redovisade värdet av varumärken är betingat av framtida lönsamhet på de produkter varumärkena hänförliga till och värdet provas årligen. Om det inte har varit möjligt att pröva nedskrivningsbehovet för ett enskilt varumärke har återvinningsvärdet beräknats på den kassagenererande enhet till vilken varumärket är allokerat till. Flera antaganden om framtida

förhållanden och uppskattningar av parametrar är gjorda vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuell nedskrivningsbehov på varumärken. Företagsledningens bedömning är att inga rimliga förändringar i de viktiga antagandena leder till att det beräknade sammanlagda återvinningsvärdet på respektive kassagenererande enhet blir lägre än deras sammanlagda redovisade värde.

Vid upprättandet av förvärvsanalysen för Davert GmbH bedömdes förvärvade varumärken uppgå till 122 Mkr (11,6 MEUR) och bedömdes ha en obestämbar nyttjandeperiod.

Det redovisade värdet av varumärken vid periodens slut uppgick till 974 Mkr (863), varav 801 Mkr (673) med obestämbar nyttjandeperiod. För ytterligare information, se not 15 Immateriella anläggningstillgångar, sidorna 104–105.

Värdering av goodwill

Det redovisade värdet av goodwill är betingat av framtida lönsamhet i den kassagenererande enhet vilken goodwill är allokerad till och värdet provas årligen. Flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar är gjorda vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov på goodwill. Företagsledningens bedömning är att inga rimliga förändringar i de viktiga antagandena leder till att det beräknade sammanlagda återvinningsvärdet på respektive kassagenererande enhet blir lägre än deras sammanlagda redovisade värde.

Vid upprättandet av förvärvsanalysen för Davert GmbH blev goodwill 162 Mkr (15,3 MEUR).

Det redovisade värdet av goodwill uppgick till 1 408 Mkr (1 234) vid periodens slut. För ytterligare information, se not 15 Immateriella anläggningstillgångar, sidorna 104–105.

Skatter

För att bestämma aktuella skatteskulder och aktuella skattefordringar liksom avsättningar för uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar krävs bedömningar av företagsledningen, i synnerhet vid värdering av uppskjutna skattefordringar. I denna process ingår att skatteutfallet ska bedömas i varje land som koncernen bedriver verksamhet. Processen omfattar bland annat att bedöma exponering för aktuell skatt samt att fastställa de temporära skillnader som uppstår genom att vissa tillgångar och skulder värderas olika i räkenskaperna jämfört med i inkomstdeklarationerna. Företagsledningen måste även bedöma sannolikheten av att uppskjutna skattefordringar kan realiseras genom framtida beskattningsbara inkomster.

Vid upprättandet av förvärvsanalysen för Davert GmbH bedömdes uppskjutna skatteskulder uppgå till 50 Mkr (4,7 MEUR).

Samtliga underskottsavdrag i koncernen var aktiverade såväl per 31 december 2017 som per 31 december 2018.

Företagsledningens bedömning är att med koncernens nuvarande och framtida struktur är möjligheterna att utnyttja aktiverade underskottsavdrag väl underbyggd. Det redovisade värdet av uppskjutna skattefordringar uppgick till 74 Mkr (99) vid periodens slut medan det redovisade värdet av uppskjutna skatteskulder var 271 Mkr (221). För ytterligare information, se not 13 Skatt, sidorna 102–104.

Not 35 Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalyser

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Betalda räntor				
Erhållen ränta	0	0	19	21
Erlagd ränta	-26	-18	-25	-20
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet				
Utdelning	-	-	-120	-70
Avskrivningar	52	35	3	1
Nedskrivningar	2	2	120	51
Orealiserade kursdifferenser	-12	1	-15	0
Realisationsresultat försäljning anläggningstillgångar	2	0	-	-
Övriga avsättningar och övriga poster som inte ingår i kassaflödet	-13	3	-1	-
Summa	31	41	-13	-18
Transaktioner som inte medför betalningar				
Utfärdad säljarvers i samband med förvärv av rörelse	-	-	-	38
Förvärv av företag eller verksamheter				
Immateriella anläggningstillgångar	161	40	-	-
Materiella anläggningstillgångar	184	5	-	-
Finansiella anläggningstillgångar	1	-	388	322
Uppskjutna skattefordringar	-	32	-	-
Varulager	182	39	-	-
Kundfordringar och övriga fordringar	67	40	-	-
Likvida medel	0	32	-	-
Uppskjutna skatteskulder	-50	-10	-	-
Långfristiga räntebärande skulder	-224	-	-	-
Kortfristiga räntebärande skulder	-48	-	-	-
Leverantörsskulder och övriga skulder	-57	-73	-	-
Netto tillgångar och skulder	216	105	388	322
Koncerngoodwill	162	174	-	-
Köpeskilling	-378	-279	-388	-322
Avgår: Skuldförd köpeskilling	83	4	83	42
Utbetald köpeskilling	-295	-275	-305	-280
Avgår: Likvida medel i förvärvade verksamheter	0	32	-	-
Avgår: Köpeskilling finansierad via apportemission	-	179	-	179
Påverkan på likvida medel från årets förvärv	-295	-64	-305	-101
Amortering av lån				
Banklån	-53	-80	-49	-80
Checkkredit ¹	-37	-	-	-
Övriga externa lån ¹	-33	-	-	-
Leasingskulder	-5	-1	-	-
Summa	-128	-81	-49	-80

¹ Kreditfaciliteter som koncernen övertagit i samband med förvärvad rörelse under 2018.

Likvida medel

Likvida medel i såväl koncernen som moderbolaget består endast av kassa och banktillgodohavanden. Några kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel fanns således inte.

Förändringar i skulder vars kassaflöde redovisas i finansieringsverksamheten

Skulder hänförliga till finansieringsverksamheten utgörs av långfristiga räntebärande skulder och kortfristiga räntebärande skulder för koncernen. För moderbolaget utgörs skulder hänförliga till finansieringsverksamheten av långfristiga skulder till kreditinstitut, kortfristiga skulder till kreditinstitut, långfristiga räntebärande skulder till dotterbolag och kortfristiga räntebärande skulder till dotterbolag.

Mkr	2017	Påverkan kassaflöde	Ej kassaflödespåverkande förändringar				Koncernen 2018
			Omklassificeringar	Skuldförd köpeskilling	Förvärvat via rörelseförvärv	Valutaförändringar	
Långfristiga skulder till kreditinstitut	665	284	-6	-	169	-5	1 107
Leasingskulder	0	-4	0	-	22	-1	17
Övriga långa räntebärande skulder	-	-33	-	-	33	0	-
Långfristiga räntebärande skulder	665	247	-6	-	224	-6	1 124
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	40	0	6	-	44	-2	88
Leasingskulder	1	0	-	-	4	0	5
Kortfristiga räntebärande skulder	41	0	6	-	48	-2	93
Totala skulder från finansieringsverksamheten	706	247	-	-	272	-8	1 217

							Koncernen
Mkr	2016	Påverkan kassaflöde	Ej kassaflödespåverkande förändringar				2017
			Omklassificeringar	Skuldförd köpekilling	Förvärvat via rörelseförvärv	Valutaförändringar	
Långfristiga skulder till kreditinstitut	695	-30	-	-	-	-	665
Leasingskulder	1	-1	-	-	-	0	0
Långfristiga räntebärande skulder	696	-31	-	-	-	0	665
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	30	10	-	-	-	-	40
Leasingskulder	1	0	-	-	-	0	1
Kortfristiga räntebärande skulder	31	10	-	-	-	0	41
Totala skulder från finansieringsverksamheten	727	-21	-	-	-	0	706

							Moderbolaget
Mkr	2017	Påverkan kassaflöde	Ej kassaflödespåverkande förändringar				2018
			Omklassificeringar	Skuldförd köpekilling	Förvärvat via rörelseförvärv	Valutaförändringar	
Långfristiga skulder till kreditinstitut	665	289	-	-	-	-1	953
Långfristiga skulder till dotterbolag	40	6	68	-	-	-1	113
Långfristiga räntebärande skulder	705	295	68	-	-	-2	1 066
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	40	37	-	-	-	0	77
Kortfristiga skulder till dotterbolag	168	77	-	-	-	-	245
Kortfristiga räntebärande skulder	208	114	0	-	-	0	322
Totala skulder från finansieringsverksamheten	913	409	68	-	-	-2	1 388

							Moderbolaget
Mkr	2016	Påverkan kassaflöde	Ej kassaflödespåverkande förändringar				2017
			Omklassificeringar	Skuldförd köpekilling	Förvärvat via rörelseförvärv	Valutaförändringar	
Långfristiga skulder till kreditinstitut	695	-30	-	-	-	-	665
Långfristiga skulder till dotterbolag	481	0	-479	38	-	-	40
Långfristiga räntebärande skulder	1 176	-30	-479	38	-	-	705
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	30	10	-	-	-	-	40
Kortfristiga skulder till dotterbolag	133	35	-	-	-	-	168
Kortfristiga räntebärande skulder	163	45	-	-	-	-	208
Totala skulder från finansieringsverksamheten	1 339	15	-479	38	-	-	913

Not 36 Händelser efter balansdagen

Det beslutades om ett effektiviseringsprogram för koncernens nordiska verksamheter som ett led i att ytterligare stärka konkurrenskraften. I bokslutskommunikén 2017 kommunicerades att en gemensam nordisk supply chain-organisation implementerats, som ett led i strategin om en effektiv och hållbar värdekedja. Nu tas ytterligare ett steg i att harmonisera och optimera den nordiska organisationen med gemensamma processer. Den nya organisationen i Sverige koncentreras till Malmö, vilket innebär att Midsona har en ambition att stänga verksamheten i Örebro. Förutom effektiviseringar inom den nordiska supply chain-organisationen innebär det samtidigt att marknadsfunktioner och administrativa funktioner i de nordiska länderna ses över och optimeras. Effektiviseringsprogrammet beräknas medföra omstruktureringskostnader om cirka 20 Mkr, som kommer belasta periodens resultat för det första kvartalet 2019. Effektiviseringsprogrammet beräknas ge en besparing på cirka 40 Mkr på årsbasis, med full effekt under 2021.

Midsona arbetar med åtta prioriterade varumärken, alla med stor potential att växa. I januari 2019 beslutades att varumärket Davert ersätter varumärket Miwana som ett av koncernens åtta prioriterade varumärken. Miwana kommer fortsatt att utvecklas vidare inom koncernen. Midsonas prioriterade varumärken omfattar efter förändringen – Urtekram, Friggs, Dalblads, Naturdiet, Kung Markatta, Eskimo-3, Helios och Davert.

Not 37 Uppgifter om moderbolaget

Midsona AB (publ), organisationsnummer 556241-5322, är ett svensk-registrerat aktiebolag med säte i Malmö. Huvudkontorets besöksadress är Dockplatsen 16 i Malmö och postadressen är Box 210 09, 200 21 Malmö. Bolagets aktier är registrerade på Nasdaq Stockholm, Mid Cap list.

Koncernredovisning för år 2018 består av moderbolaget och dess dotterbolag, tillsammans benämnd koncernen.

Styrelsens intygande

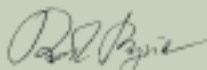
Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed och ger en rätt-

visande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de bolag som ingår i koncernen står inför.

Malmö den 28 mars 2019

Ola Erici
Styrelsens ordförande

Henrik Stenqvist
Styrelseledamot

Birgitta Stymne Göransson
Styrelseledamot

Peter Wahlberg
Styrelseledamot

Johan Wester
Styrelseledamot

Kirsten Ægidius
Styrelseledamot

Peter Åsberg
Verkställande direktör

Årsredovisningen och koncernredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 28 mars 2019. Koncernens resultaträkning, totalresultaträkning och balansräkning samt moderbolagets resultaträkning, totalresultaträkning och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 3 maj 2019.

Vår revisionsberättelse har avgivits den 28 mars 2019.
Deloitte AB

Per-Arne Pettersson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Midsona AB (publ), organisationsnummer 556241-5322.

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Midsona AB (publ) för räkenskapsåret 2018-01-01-2018-12-31. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 79–117 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 122–127 och hållbarhetsrapporten på sidorna 53–73.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och rapport över resultat och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Förvärv och identifiering av övervärden

Beskrivning av risk

- Under 2018 slutförde Midsona förvärvet av Davert GmbH för en total köpeskilling om 378 Mkr.
- Redovisning av förvärv innebär betydande uppskattningar och bedömningar av företagsledningen för att fastställa verkligt värde på förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt att fördela dessa till rätt kassagenererande enheter.

För ytterligare information hänvisas till koncernens redovisningsprinciper i not 1 på sidorna 88–96, not 34 om viktiga uppskattningar och bedömningar på sidan 114, not 15 om immateriella tillgångar på sidorna 104–105 och not 2 om förvärv på sidorna 97–98 i årsredovisningen.

Våra granskningsåtgärder

- Granskning av förvärvskalkyl inkluderat koncernens antaganden och bedömningar för värdering av förvärvade tillgångar och övertagna skulder med hjälp av värderingsexperter
- Vi har granskat korrektheten och fullständigheten i relevanta noter till de finansiella rapporterna.

Värdering av goodwill och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod

Beskrivning av risk

- Midsona redovisar i balansräkningen per den 31 december 2018 goodwill om 1 408 Mkr (1 234) och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod om 801 Mkr (673). Dessa avser övervärden som har uppkommit i samband med förvärv.
- Värdet på de redovisade tillgångarna är avhängigt framtida avkastning och lönsamhet i den kassagenererande enhet tillgångarna avser och prövas minst årligen. Nedskrivningsprövningen baseras på ett flertal antaganden såsom uppskattade framtida kassaflöden, bruttomarginaler, diskonteringsränta samt tillväxt.

- Felaktiga bedömningar och antaganden kan ge en betydande påverkan på koncernens resultat och finansiella ställning.

För ytterligare information hänvisas till koncernens redovisningsprinciper i not 1 på sidorna 88–96, not 34 om viktiga uppskattningar och bedömningar på sidan 114 och not 15 om immateriella tillgångar på sidorna 104–105 i årsredovisningen.

Våra granskningsåtgärder

- Vi har granskat och bedömt Midsonas rutiner för nedskrivningsprövning av respektive kassagenererande enhet för att säkerställa att redovisade värden på tillgångarna är försvarbara samt att gjorda antaganden är rimliga, att rutinerna är konsekvent tillämpade och att integritet finns i gjorda beräkningar. Vi har även testat den aritmetiska korrektheten i den använda modellen.
- Vi har granskat korrektheten och fullständigheten i relevanta noter till de finansiella rapporterna.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 3–52, 74–78, 121 och 128–138. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Midsona AB (publ) för räkenskapsåret 2018-01-01–2018-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/ revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Deloitte AB, utsågs till Midsona ABs revisorer på bolagsstämman den 29 april 2014 med Per-Arne Pettersson som huvudansvarig revisor och har varit bolagets revisorer sedan dess.

Malmö den 28 mars 2019

Deloitte AB

Per-Arne Pettersson

Huvudansvarig revisor

Ordföranden har ordet

Bäste aktieägare och övriga läsare – vi lever i en gränslös marknad

Midsona är ledande i Norden inom hälsa och välbefinnande och siktar nu på att bli ledande i Europa.

Genom att kontinuerligt följa konsumenternas behov, förstå vart hon eller han är på väg och följa utvecklingen inom närliggande produktområden tar vi oss steg för steg in i Europa. Midsona arbetar intensivt med de produkter vi har, men vi är inte heltäckande och vill därför vara med tidigt och upptäcka när konsumenten hittar nya områden.

Gränslösa konsumenttrender

Konsumenten agerar gränslöst och vår uppgift är att tolka och följa dessa trender. Vi lever i en gränslös marknad och det är en styrka för Midsona att ha sin hemmabas i Norden, som ligger i framkant inom hälsa och välbefinnande. Detta är en viktig kugge i vår europeiska strategi.

Frukten av de gränslösa trenderna och Midsonas ambition att växa leder bland annat till det vi kallar "cross selling". Detta innebär att vi så att säga "befruktar marknader" genom att flytta produkter från ett land till en annat och på så sätt skapar mervärde för våra konsumenter.

Stark ledning

Midsona har en stark företagsledning, som med kompetens och laganda utvecklar verksamheten. Det är glädjande att vi under året har kunnat presentera förvärvet av Davert, en stor spelare i Tyskland inom ekologi och ett viktigt steg i vår

europeiska strategi. Jag räknar med ytterligare aktiviteter under 2019 och 2020 i denna färdriktning. Resan har bara börjat!

En dynamisk styrelse

Midsonas styrelse är tillsatt av årsstämman för att leda företaget mot lönsam tillväxt. Varje år gör vi en utvärdering av styrelsens arbete, och det fortsätter att få höga betyg. Utvärderingen pekar också på vad vi kan utveckla och i år är det bland annat dags för en djupare genomlysning av koncernens strategi. Detta ligger i linje med styrelsens långsiktiga planering, det vill säga att vart tredje år lyfta blicken och utvärdera bolagets strategi för de kommande fem åren. Förra gången vi gjorde det var 2016 vilket resulterade i beslutet om den pågående expansionen i Europa.

Utvärderingen visar också att styrelsen har en bred och för Midsona relevant kompetens. Våra styrelsemöten är dynamiska med livliga diskussioner och det är min uppgift att se till att alla på olika sätt bidrar till dessa diskussioner. Precis som marknadens trender och konsumenternas beteenden är gränslösa måste styrelsens sätt att tänka vara gränslöst. Därigenom tar vi på bästa sätt ansvar för bolagets utveckling – både på kort och lång sikt.

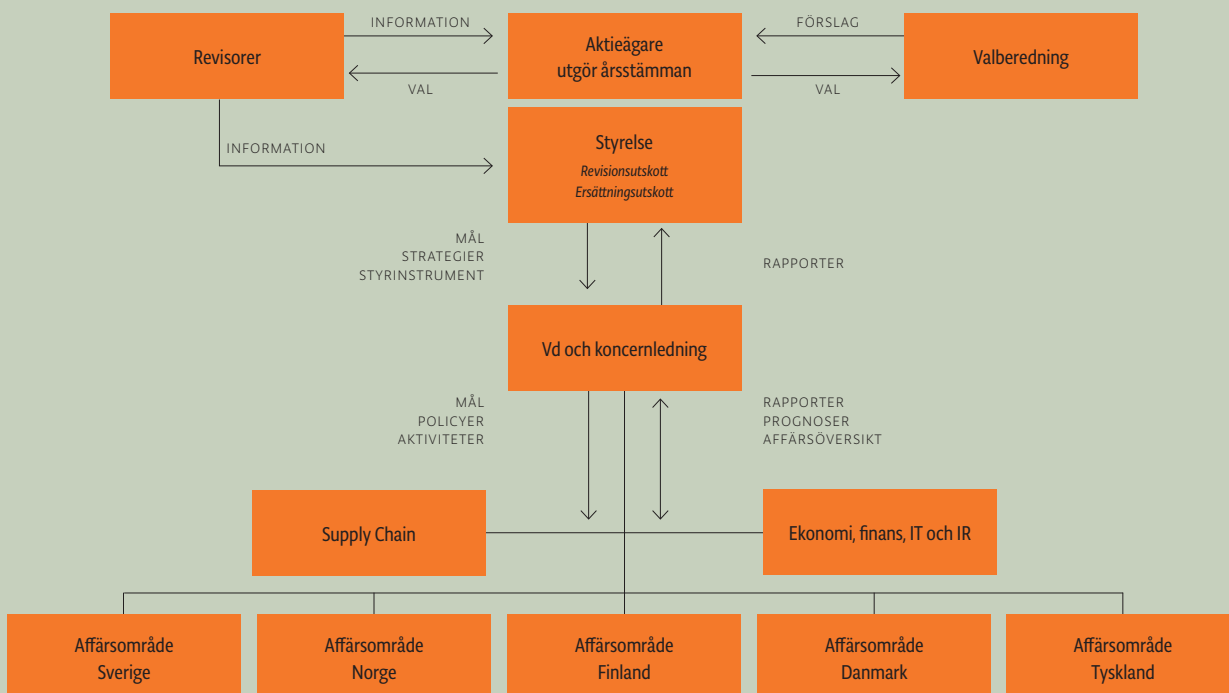

Ola Erici

Styrelsens ordförande

Bolagsstyrningsrapport

Midsona AB (publ), (nedan "Midsona"), är ett publikt aktiebolag noterat på Nasdaq Stockholm, Mid Cap. Midsona tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning och lämnar här 2018 års bolagsstyrningsrapport. Under 2018 avvek Midsona från regel 9.7 i Koden som anger en intjänandeperiod på minst tre år för bland annat incitamentsprogram baserade på teckningsoptioner, vilka riktas till ledande befattningshavare. Koncernen hade under året två utestående teckningsoptionsprogram riktade till ledande befattningshavare, TO2016/2019 och TO2017/2020. De utfärdade programmen har en något kortare intjänandeperiod än tre år, vilket styrelsen funnit lämpligt. Rapporten har upprättats av bolagets styrelse och bolagets revisor har lämnat ett yttrande.

Styrinstrument

Till de externa styrinstrument som utgör ramarna för Midsonas bolagsstyrning hör:

- lagstiftning
- Nasdaq Stockholms Regelverk
- Svensk kod för bolagsstyrning

Midsona har också ett antal interna styrinstrument, bland annat:

- bolagsordning
- bolagets Code of Conduct
- arbetsordning och instruktioner för styrelse, utskott, VD samt ekonomisk rapportering till styrelsen
- policydokument, manualer och instruktioner

Midsonas bolagsordning samt Code of Conduct kan hämtas på www.midsona.com.

Årsstämma

Bolagsstämman är Midsonas högsta beslutande organ där aktieägarna utövar sin rösträtt.

Stämman beslutar om ändringar av bolagsordning och på årsstämman, som är den årliga ordinarie bolagsstämman, beslutar aktieägarna bland annat om fastställande av resultat- och balansräkning, disposition av resultat, ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör, val av styrelseledamöter, styrelseordförande och revisionsbolag samt fastställande av arvoden till styrelsen och revisionsbolag. Årsstämman fattar även beslut om principer för valberedningens tillsättning och arbete samt riktlinjer för ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare. Information om aktieägares rätt att få ärende behandlat på årsstämman publiceras på www.midsona.com. Vanligtvis äger årsstämman rum under april eller maj. Beslut fattade på årsstämman offentlig-

görs efter stämman i ett pressmeddelande. Protokollet från stämman publiceras på www.midsona.com.

Aktieägare

För information om aktieägare, se sidorna 74–77 och www.midsona.com.

Årsstämma 2018

Årsstämman 2018 ägde rum den 25 april 2018 i Malmö. Vid stämman närvarade 56 aktieägare, personligen eller genom ombud, representerande 54,2 procent av de totala rösterna. Protokoll från årsstämman 2018 finns på www.midsona.com.

Årsstämma 2019

Årsstämma 2019 äger rum den 3 maj 2019 i Malmö, vilket offentliggjordes genom pressmeddelande den 17 september 2018. Fullständig kallelse till årsstämman 2019 med information om anmälan för deltagande på stämman publiceras genom pressmeddelande den 2 april 2019 och finns då tillgänglig på www.midsona.com.

Valberedning

Valberedningen representerar bolagets aktieägare och nominerar ordförande för årsstämman, styrelseledamöter, styrelseordförande, revisionsbolag och arvoden till dessa.

Valberedning inför årsstämma 2019

Årsstämman 2018 beslutade ge styrelsens ordförande i uppdrag att kontakta företrädare för bolagets tre röstmässigt största aktieägare vid utgången av augusti 2018, för att be dem utse en ledamot var till valberedningen.

Namn/Representerande, %	Andel av röster 2018-08-31	Andel av röster 2018-12-28
Henrik Munthe/Stena Adactum AB	28,2	28,2
Anna Sundberg/Handelsbanken Fonder	7,0	6,7
Ulrika Danielson/Andra AP-fonden	4,6	4,6
Summa	39,8	39,5

Valberedningen har inför årsstämman 2019 hållit två protokollförda sammanträden fram till offentliggörandet av kallelsen till årsstämman och därutöver haft löpande kontakt. Valberedningen har intervjuat två styrelseledamöter samt erhållit en presentation av Midsonas verksamhet av koncernchefen. Valberedningen har behandlat de frågor som den ska behandla enligt årsstämmans beslut och enligt Svensk kod för bolagsstyrning. Det har bland annat diskuterats och övervägts i vilken grad den nuvarande styrelsen uppfyller de krav som ställs på ett börsnoterat bolag och i övrigt till följd av bolagets verksamhet. Vidare har valberedningen diskuterat styrelsens könsfördelning, storlek, kompetens, erfarenhet,

mångsidighet och hur väl styrelsen fungerar, bland annat med beaktande av resultatet av styrelsens utvärdering av sitt arbete. Även val av revisor samt arvodering av styrelseledamöter och revisor har diskuterats. Valberedningen har från revisionsutskottet erhållit information om revisorernas arbete. Valberedningen har tillämpat Midsonas styrelsens mångfaldspolicy samt regel 4.1 i Svensk kod för bolagsstyrning, vid framtagande av förslag till val av styrelseledamöter.

Sammanställning av valberedningen har varit styrelsens ordförande Ola Erici, som även har deltagit vid mötena. Valberedningens sammansättning publicerades genom pressmeddelande den 17 september 2018 och på www.midsona.com. Aktieägare har haft möjlighet att lämna förslag till valberedningen. På www.midsona.com finns information för hur aktieägare kan lämna förslag till valberedningen.

Valberedningens förslag samt motiverat yttrande offentliggörs senast i samband med kallelsen till årsstämman 2019.

Ledamöterna erhåller inte arvode eller ersättningar för sitt arbete i valberedningen.

Förslag till årsstämma 2019

Valberedningen har beslutat föreslå årsstämman 2019 följande:

- Omval av styrelseledamöterna Ola Erici, Henrik Stenqvist, Birgitta Stymne Göransson, Peter Wahlberg, Johan Wester och Kirsten Ægidius.
- Omval av Ola Erici till styrelsens ordförande.
- Omval av Deloitte AB som revisionsbolag.
- Arvode ska utgå med:
 - 550 000 kr till styrelseordförande
 - 235 000 kr vardera till övriga ledamöter
 - 50 000 kr till revisionsutskottets ordförande
 - 30 000 kr till varje övrig styrelseledamot som ingår i revisionsutskottet
 - 30 000 kr till ersättningsutskottets ordförande
 - 20 000 kr till varje övrig styrelseledamot som ingår i ersättningsutskottet

I förhållande till föregående års ersättningsnivåer innebär förslaget följande förändringar: en ökning av arvodet till styrelseledamöterna (utom styrelseordföranden) med 10 000 kr vardera samt att styrelseordföranden nu föreslås ha rätt till arvode för utskottsarbete.

Valberedningens kompletta förslag finns i kallelsen till årsstämman.

Valberedningen anser att den kompetens som finns i den sittande styrelsen väl tillgodoser bolagets nuvarande behov.

Styrelsens arbete 2018

Styrelse

Styrelsens arbete och ansvar

Styrelsen är det högsta förvaltande organ under årsstämman och svarar för organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Den ska i första hand ägna sig åt mer övergripande och långsiktiga frågor, som är av stor betydelse för koncernens framtida inriktning.

Styrelsens arbete följer en skriftlig arbetsordning som reglerar styrelsens arbetsformer och ansvar, styrelsens och utskottens arbetsfördelning samt ordförandens roll. Vidare regleras ramarna för styrelsens möten, till exempel kallelse, dagordning, protokoll samt hur styrelsen ska erhålla en allsidig information för sitt arbete. Styrelsen har även beslutat om införande av övergripande policys för verksamheten och andra centrala styrdokument för att reglera ansvar, riktlinjer, procedurer, värderingar och mål.

Styrelsearbetet är vanligtvis av cyklisk karaktär. I början på året behandlas bokslutskommuniké och årsredovisning, liksom de ärenden som ska presenteras på årsstämman. Efter sommaren behandlas koncernens långsiktiga strategiska plan och inriktning. I slutet av året behandlas budgeten för det kommande året. I varje kvartal görs en genomgång av den ekonomiska rapporteringen och delårsrapporter godkänns för publicering. I samband med årsstämman hålls ett konstituerande styrelsemöte där bland annat utskottsledamöter och firmateckningsrätt fastställs.

Styrelsen ska, enligt bolagsordningen, bestå av minst 3 och högst 9 ledamöter och inga suppleanter ska utses. Ledamöterna väljs årligen på årsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. Det finns inga regler om längsta tid en ledamot kan ingå i styrelsen.

Styrelsens sammansättning 2018

På årsstämman 2018 valdes följande sex styrelseledamöter; Ola Erici (ordförande), Henrik Stenqvist, Birgitta Stymne Göransson, Peter Wahlberg, Johan Wester och Kirsten Ægidius. Styrelsens sammansättning uppfyller Svensk kod för bolagsstyrning gällande oberoende i förhållande till både

bolaget och bolagsledningen samt bolagets större aktieägare. Könsfördelningen är två kvinnor och fyra män, vilket motsvarar en andel kvinnor om drygt 33 procent. För information om styrelseledamöternas oberoende, andra uppdrag och innehav av aktier i bolaget, se sidorna 128–129 eller på Midsonas hemsida www.midsona.com.

Den verkställande direktören samt ekonomi- och finanschefen, tillika styrelsens sekreterare, deltar båda på styrelsemöten. Andra tjänstemän deltar på styrelsemöten som föredragande av särskilda ärenden.

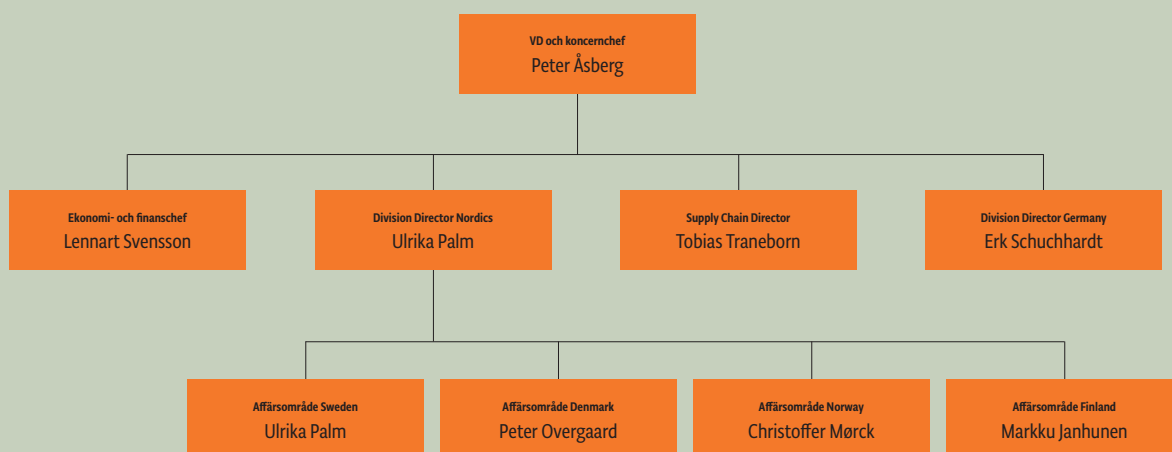
Styrelsens arbete 2018

Under 2018 har styrelsen haft 7 möten (15). För information om ledamöternas närvaro, se sidorna 128–129.

Styrelsen behandlar regelbundet strategiska frågor som rör koncernens verksamhet och allmänna inriktning. Årets arbete har i stor utsträckning fokuserats till förvärvet av Davert GmbH, struktur- och tillväxtfrågor, uppföljning av tidigare års förvärv och hållbarhetsstrategi samt strategisk plan.

Styrelsemötena följer en i förväg godkänd agenda, till vilken särskilda frågor läggs vid behov. Dagordningen skickas, tillsammans med dokumentation för varje punkt på dagordningen, genom virtuellt datarum till samtliga styrelseledamöter cirka en vecka före mötet. Varje styrelsemöte inleds med att föregående mötesprotokoll och öppna ärenden går igenom. Därefter redogör den verkställande direktören för koncernens försäljning, resultat och affärsläge inklusive viktiga omvärldsfaktorer. Vidare redogör vanligtvis därefter ekonomi- och finanschefen för koncernens finansiella ställning mer detaljerat tillsammans med nödvändiga analyser och utestående frågor från tidigare styrelsemöten avrapporteras samt planer eller förslag presenteras. Alla affärsområden presenterar sina verksamheter på styrelsemöte enligt en förbestämd plan. Utöver den information som ges i samband med styrelsemötena, sänder den verkställande direktören en månadsrapport till styrelsens ledamöter. Alla styrelsemöten protokollförs och protokollen skickas till ledamöterna för godkännande. Normalt hålls ett styrelsemöte per år på någon av affärsområdenas anläggningar.

Koncernledningsstruktur

Styrelsens ordförande

Styrelseordföranden organiserar och leder styrelsens arbete, företräder bolaget i ägarfrågor samt ansvarar för utvärderingen av styrelsens arbete. Dessutom ansvarar ordföranden för den löpande dialogen med den verkställande direktören om verksamheten samt för att styrelsen fullgör sina plikter.

Utvärdering av styrelsens arbete

Styrelsens ordförande ansvarar för utvärderingen av styrelsens arbete, inklusive bedömningen av enskilda styrelseledamöters prestationer, enligt en etablerad process. Utvärderingen avrapporteras till valberedningen och utgör del av grunden för valberedningens förslag till årsstämman på styrelseledamöter och arvoden till styrelsen.

Styrelsens utskott

Styrelsen har tillsatt ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott. Utskottens ledamöter och deras ordförande utses vid det konstituerande styrelsemötet för ett år i taget. Utskottens arbete är i huvudsak av beredande och rådgivande karaktär, men styrelsen kan i enstaka fall ge utskottet beslutanderätt i särskilda frågor. De ärenden som behandlas vid utskottsmötena protokollförs och avrapporteras till styrelsen vid nästa styrelsemöte.

Revisionsutskott

Revisionsutskottets huvuduppgift är att övervaka den finansiella rapporteringen och säkerställa att antagna principer för finansiell rapportering, internkontroll, internrevision och riskbedömning följs och tillämpas. Dess uppgift är även att stödja valberedningen med förslag vid val av revisionsbolag och revisionsarvoden.

Revisionsutskottet bestod 2018 av Henrik Stenqvist (ordförande), Peter Wahlberg och Johan Wester. Utskottet sammanträdde 3 gånger (2) under 2018. För information om ledamöternas närvaro, se sidorna 128–129.

Verkställande direktören, ekonomi- och finanschefen, tillika sekreterare i revisionsutskottet, samt huvudansvarig revisor deltog vid utskottets möten.

Revisionsutskottet har från och med 2018 utökad antalet möten, från tidigare två möten per år till tre möten per år, för att få en kontinuitet i revisionsutskottets arbete under året.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottets huvuduppgift är att förbereda ärenden för beslut i styrelsen som rör ersättnings- och anställningsvillkor för den verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utifrån principer fastställda av årsstämman. Dess uppgift är även att föreslå riktlinjer för ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare samt följa upp och utvärdera mål och principer för rörlig ersättning.

Ersättningsutskottet bestod 2018 av Ola Erics (ordförande), Birgitta Szymne Göransson och Johan Wester. Utskottet sammanträdde 2 gånger (4) under 2018. För information om ledamöternas närvaro, se sidorna 128–129.

VD och koncernledning

Bolagets verkställande direktör, tillika koncernchef, utses av styrelsen. Peter Åsberg är verkställande direktör och sköter den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Den verkställande direktören tar i samråd med styrelsens ordförande fram nödvändiga underlag för styrelsens arbete, föredrar ärenden och förslag till beslut samt håller styrelsen informerad om bolagets utveckling. Den verkställande direktören leder koncernledningens arbete och fattar beslut i samråd med övriga i koncernledningen. Koncernledningen består utöver den verkställande direktören av Chief Financial Officer, Division Director Nordics, Division Director Germany, Supply Chain Director samt chefer för affärsområdena.

Under 2018 sammanträdde koncernledningen 8 gånger (10). Mötena är i huvudsak inriktade på koncernens strategiska och operativa utveckling samt resultatuppföljning. Verksamheten är organiserad i fem affärsområden.

För ytterligare information om koncernledningen, se sidorna 130–131 och www.midsona.com.

Instruktion för den verkställande direktören

Styrelsen fastställer årligen en skriftlig instruktion för den verkställande direktörens arbete som bland annat klargör ansvar för den löpande förvaltningen, arbetsfördelningen mellan styrelse och verkställande direktören samt samarbetet med och information till styrelsen.

Utvärdering av den verkställande direktören

Styrelsen utvärderar fortlöpande den verkställande direktörens arbete och kompetens. En gång per år görs utvärderingen utan dennes närvaro.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

För information om riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare beslutade av årsstämman 2018 samt styrelsens förslag till riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare inför årsstämman 2019, se sidorna 101–102 och www.midsona.com.

Regler för aktieaffärer

Styrelsens ledamöter, den verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare som är registrerade som personer i ledande ställning får göra aktieaffärer i Midsona enligt gällande lag och förordning. Utöver dessa bestämmelser föreligger inte några interna regler.

Insiderinformation

Midsona omfattas av bestämmelserna i EU:s marknadsmissbruksförordning nr 596/2014 (MAR) som ställer krav på hur insiderinformation hanteras samt på vilket sätt Midsona är skyldigt att föra så kallad loggbok. Sedan 2018 använder Midsona det digitala verktyget InsiderLog för att säkerställa hanteringen av insiderinformation. Endast behöriga personer i Midsona har åtkomst till InsiderLog.

Extern revisor

Revisionsbolaget Deloitte AB, med auktoriserade revisor Per-Arne Pettersson som huvudansvarig, valdes av årsstämman 2018 för en period om ett år. För information om arvoden och kostnadsersättningar till revisionsbolag, se not 9 Arvode och kostnadsersättning till revisorer, sidan 100.

Revisionsuppdraget

I revisionsuppdraget utförs en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vidare utförs en revision av förslaget till disposition beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Dessutom avges yttranden om bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten. Inom ramen för revisionsuppdraget genomförs en lagstadgad översiktlig granskning av delårsrapporten för perioden 1 januari–30 september samt för perioden 1 januari–31 december.

Huvudansvarig revisor deltar i revisionsutskottsmöten och rapporterar löpande under året till revisionsutskottets ordförande vid behov. Styrelsen träffar den huvudansvarige revisorn i samband med att bokslutskommunikén behandlas av styrelsen. Huvudansvarig revisor deltar vid årsstämman och beskriver där revisionen samt föredrar revisionsberättelsen.

Ytterligare information

På www.midsona.com finns översikt över bolagets tillämpning av bolagsstyrningskoden, bolagsordning, Code of Conduct, information från tidigare årsstämmor och tidigare års bolagsstyrningsrapporter.

Information om lagar och praxis för svensk bolagsstyrning finns bland annat hos Kollegiet för svensk bolagsstyrning (www.bolagsstyrning.se), Nasdaq Stockholm (www.nasdaqomxnordic.com) och Finansinspektionen (www.fi.se).

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Rapporten om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen har upprättats av styrelsen i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning och den vägledning som framtagits av Svenskt näringsliv och FAR. Den beskriver hur den interna kontrollen är organiserad för att hantera och minimera risken för felaktigheter i den finansiella rapporteringen.

Intern kontroll

Följande mål är satta i bolaget för den interna kontrollen.

- Den ska säkra att det ramverk av tillämpliga lagar, förordningar, regler och standards som man har att förhålla sig till efterlevs.
- Den ska se till att den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och ger aktieägare, styrelse, koncernledning och andra intressenter tillfredsställande information för att bedöma prestation och utveckling.
- Den ska sörja för att den operativa verksamheten är ändamålsenligt organiserad och bedrivs på ett sätt att risker kontinuerligt bedöms, hanteras och minimeras för finansiell och operationell måluppfyllelse. Det löpande arbetet för sådan måluppfyllelse bedrivs i en process som bygger på ett ramverk för intern kontroll, där framför allt samspelet mellan kontrollaktiviteter och utvecklingen av en effektiv kontrollmiljö med ansvarstagande i organisationen är central.

Beskrivningen över hur den interna kontrollen är organiserad avgränsas till den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen och följer ett ramverk som tagits fram av "the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission" (COSO). Ramverket består av fem komponenter, kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. En viktig del av kontrollmiljön är att beslutsvägar, befogenheter och ansvar är tydligt definierade och kommunicerade mellan olika delar av organisationen samt att styrande dokument i form av internpolicy, manualer, riktlinjer och instruktioner finns. En viktig del i styrelsens arbete är därför att utarbeta och godkänna ett antal grundläggande policy, riktlinjer och ramverk. Dessa inkluderar styrelsens arbetsordning, VD-instruktion, regelverk beträffande investeringar, finanspolicy samt insiderpolicy. Syftet med dessa dokument är bland annat att skapa grunden för en god intern kontroll. Vidare arbetar styrelsen för att organisationsstrukturen ska ge tydliga roller, ansvar och processer som gynnar en effektiv hantering av verksamhetens risker och möjliggör måluppfyllelse.

Som en del i ansvarsstrukturen ingår att styrelsen månatligen utvärderar verksamhetens prestationer och resultat genom ett ändamålsenligt rapportpaket innehållande resultat- och balansräkningar, analyser av viktiga nyckeltal, kommentarer avseende affärsläget för respektive verksamhet samt kvartalsvis även prognoser för kommande perioder. Som ett led i att stärka den interna kontrollen finns policies, regelverk och rutiner som ger en överskådlig bild inom ekonomiområdet. Detta är levande dokument som uppdateras löpande och anpassas till förändringar inom verksamheten. Utöver detta finns instruktioner som ger vägledning i det dagliga arbetet i organisationen.

Riskbedömning

En kartläggning görs löpande av koncernens risker. Vid denna kartläggning identifieras ett antal resultaträknings- och balansräkningsposter där risken för fel i den finansiella rapporten är förhöjd. Kring dessa risker arbetar företaget kontinuerligt med att förstärka kontrollerna. Vidare behandlas risker i särskilda forum, till exempel frågeställningar kopplade till förvärv. För information om poster som är föremål för viktiga uppskattningar och bedömningar, se not 34 Viktiga uppskattningar och bedömningar sidan T14 samt avsnitt Risker och riskhantering sidorna 43–52.

Kontrollaktiviteter

Koncernens kontrollstruktur utformas för att hantera risker som styrelsen bedömer vara väsentliga för den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen. Syftet med kontrollaktiviteterna är att upptäcka, förebygga och rätta till felaktigheter och avvikelser i rapporteringen. Kontrollaktiviteterna omfattar till exempel beslutsprocesser och beslutsordningar för väsentliga beslut, resultatanalyser och andra analytiska uppföljningar, avstämningar, inventeringar och kontroller i IT-system.

Information och kommunikation

Bolagets styrande dokument i form av policies, riktlinjer och manualer hålls löpande uppdaterade och kommuniceras via relevanta kanaler, i huvudsak via mail, interna möten och intranät.

Uppföljning

Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som revisionsutskottet, koncernledningen och extern revisor lämnar. Den verkställande direktören och ekonomi- och finanschefen har frekventa genomgångar med respektive affärsområdeschef om affärsläge, resultat, finansiell ställning och prognos. Dessutom har centrala controllerfunktionerna ett nära samarbete med ekonomichefer och controllers på affärsområdes- och bolagsnivå avseende rapportering och bokslut. Uppföljning och återkoppling kring eventuella avvikelser som uppkommer i de interna kontrollerna är en central del i internkontrollarbetet.

Finansiell rapportering

Finansiell data rapporteras månadsvis från alla rapporteringsenheter, enligt standardiserade rapporteringsrutiner dokumenterade i koncernens redovisningsmanual. Rapporteringen utgör grunden för koncernens konsoliderade finansiella rapporter. Konsolideringen, som sker centralt, mynnar ut i fullständiga resultat- och balansräkningar för varje bolag och för hela koncernen. Den finansiella rapporteringen lagras i en central databas där data hämtas för analys och uppföljning på koncern-, affärsområdes- och bolagsnivå.

Utvärdering av behovet av en särskild granskningsfunktion

Koncernen har idag inte någon särskild granskningsfunktion (internrevision). Mot bakgrund av den befintliga processen för självutvärdering samt objektiv testning av oberoende part anses det för närvarande inte finnas behov av särskild granskningsfunktion för att utöva en väl fungerande uppföljning av den interna kontrollen. Emellertid har koncernen i slutet av 2018 startat en översyn av koncernens interna styrnings- och kontrollsystem.

Systemförbättringar 2018

Löpande utvärdering görs avseende vilken nivå uppföljning och utvärdering ska göras på samt vilka system och när i tiden sådana system eller uppdateringar ska implementeras.

Midsona har i Sverige och Danmark under året implementerat ett gemensamt affärssystem som ersätter de olika affärssystem som funnits i länderna. Det nya affärssystemet kommer under 2019 att implementeras även i Norge och Finland.

Under 2018 började Midsona använda det digitala verktyget InsiderLog för att säkerställa hanteringen av insiderinformation.

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman i Midsona AB (publ), org.nr 556241-5322

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för räkenskapsåret 2018-01-01–2018-12-31 på sidorna 122–127 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Malmö den 28 mars 2019

Deloitte AB

Per-Arne Pettersson

Auktoriserad revisor

Styrelse

Ola Erici

Henrik Stenqvist

Birgitta Stymne Göransson

Peter Wahlberg

Född	1960	1967	1957	1962
Befattning i styrelsen/närvaro	Ordförande - 7/7	Ledamot - 7/7	Ledamot - 7/7	Ledamot - 7/7
Invald år	2012	2017	2015	2015
Befattning	Industriell rådgivare	CFO Sobi	Industriell rådgivare	Egenföretagare
Tidigare erfarenhet	CEO Ferrosan och Skånemejerier samt ett flertal exekutiva positioner inom Tetra Laval-gruppen och Gambro	CFO i Recipharm och Meda samt chefspositioner inom AstraZeneca-koncernen	VD Memira och Semantix, vice VD Telefos, CFO Åhléns och McKinsey	Aktiemäklare Penser Fondkommission och Matteus Fondkommission
Utbildning	Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm	MBA, Linköpings universitet	Civilingenjör, KTH, och MBA Harvard Business School	Ekonomistudier vid Lunds universitet
Övriga uppdrag	Styrelseordförande i EcoBränsle AB, Geveko AB och Dynsafe AB. Styrelseledamot i bl a Haarslev A/S och Tresu A/S.	Styrelseledamot i MedCap AB	Styrelseordförande i HL Display AB och styrelseledamot i Elekta AB, Capio AB, Advania AB, Sportamore AB samt Pandora A/S.	Styrelseordförande i Wallhouse AB. Styrelseledamot i Walldoc AB, Hestermus, AB Nolefo, Wahlbergs Drycker AB, AB Data Doc Holding AB och Pudelqvist.
Beroende till bolaget och ägarerna	Nej	Nej	Nej	Nej
Egna och närståendes aktieinnehav 2018 ²	71 282 B-aktier (egna och närståendes) 100 000 köpoptioner ³	20 000 B-aktier	5 500 B-aktier	2 312 773 B-aktier (närståendes och via bolag), varav 753 406 via kapitalförsäkring
Egna och närståendes aktieinnehav 2017	71 245 B-aktier (egna och närståendes)	20 000 B-aktier	3 500 B-aktier	2 312 773 B-aktier (närståendes och via bolag), varav 753 406 via kapitalförsäkring
Ersättning 2018 ⁴	Styrelsearvode 550 000 ⁵ Totalt 550 000	Styrelsearvode 225 000 Utskottsarvode 50 000 Totalt 275 000	Styrelsearvode 225 000 Utskottsarvode 20 000 Totalt 245 000	Styrelsearvode 225 000 Utskottsarvode 30 000 Totalt 255 000

¹ Johan Wester innehar uppdrag av Stena Adactum AB.

² Aktieinnehav per den 28 februari 2019. För uppdaterade aktieinnehav hänvisas till www.midsona.com/bolagsstyrning.

³ Huvudägaren Stena Adactum AB utfärdade i november 2016 100 000 köpoptioner med eget innehav i Midsonaaktier som garanti. Midsona är inte part i transaktionen och framtida inlösen av köpoptionerna kommer inte att påverka koncernens finansiella ställning och resultat.

⁴ Ersättning till styrelsen för perioden maj 2018-april 2019. Arvodet till styrelsens ledamöter valda av årsstämman 2018 efter förslag från valberedningen. För mer information, se not 10 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättning, sidorna 101-102.

⁵ Styrelsearvodet inkluderar arvode för arbete i ersättningsutskott.

Johan Wester

1966

Ledamot – 7/7

2009

Investment Director,
Stena Adactum ABVD Mediatec Group, partner
Arthur D. Little samt styrelseledamot
Ballingslöv International AB
och Personec OyCivilingenjör,
Chalmers Tekniska HögskolaStyrelseordförande i S-Invest.
Styrelseledamot i Stena Renewable
och Beijer Electronics.Ja¹67 175 B-aktier
(egna och närstående)66 425 B-aktier
(egna och närstående)Styrelsearvode 225 000
Utskottsarvode 50 000
Totalt 275 000**Kirsten Ægidius**

1963

Ledamot – 7/7

2016

Global försäljnings- och mark-
nadsdirektör Harboe Bryggeri A/SKoncernmarknadsdirektör,
Hilding Anders, VD Weber-Stephan
Nordics, marknadsdirektör
Carlsberg Danmark samt olika
befattningar inom Coca-Cola
och Unilever, styrelseledamot
i Andersen/Martini A/SMasterexamen,
Copenhagen Business School

–

Nej

8 500 B-aktier

4 500 B-aktier

Styrelsearvode 225 000
Utskottsarvode –
Totalt 225 000**Revisor**Per-Arne Pettersson. Auktoriserad revisor
hos Deloitte AB och medlem i FAR.**Revisionsutskott/närvaro**Henrik Stenqvist – Ordförande – 3/3
Peter Wahlberg – Ledamot – 3/3
Johan Wester – Ledamot – 3/3**Ersättningsutskott/närvaro**Ola Erici – Ordförande – 2/2
Birgitta Stymne Göransson – Ledamot – 2/2
Johan Wester – Ledamot – 2/2

Koncernledning

Peter Åsberg

Lennart Svensson

Tobias Traneborn

Ulrika Palm

Född	1966	1961	1975	1973
Anställd	2007	2009	2017	2016
I nuvarande befattning	2007	2009	2017	2018
Befattning	VD och koncernchef	CFO	Supply Chain Director	Division Director Nordics, Affärsrådeschef Sverige
Tidigare befattningar	VD Cloetta Fazer, Sverige. Olika befattningar inom Procter & Gamble och Coca-Cola.	Ledande befattningar inom Ericsson i Sverige och internationellt.	Positioner som Chief Operating Officer hos CDON.COM, operativ chef vid HKC och som logistikchef vid både Lantmännen Cerealia och Kjell&Company	VD Lager 157, marknads- och innovationsdirektör för Lantmännen Cerealia samt olika positioner Procter & Gamble, Wella och Unilever.
Utbildning	Civilekonom, Lunds universitet	Civilekonom, Stockholms universitet	Teknologie kandidatexamen, Borås Högskola	Civilekonom, Handelshögskolan Göteborg
Övriga uppdrag	Styrelseordförande i Svensk Egenvård	-	-	-
Egna och närståendes aktieinnehav 2018 ¹	235 668 B-aktier, 100 000 teckningsoptioner (2016/2019) samt 60 000 teckningsoptioner (2017/2020)	27 492 B-aktier, varav 8 742 i kapitalförsäkring, 50 000 teckningsoptioner (2016/2019) samt 30 000 teckningsoptioner (2017/2020)	20 000 teckningsoptioner (2016/2019) och 15 000 teckningsoptioner (2017/2020)	50 000 teckningsoptioner (2016/2019) och 12 000 teckningsoptioner (2017/2020)
Egna och närståendes aktieinnehav 2017	115 968 B-aktier, 100 000 köpoptioner ² , 100 000 teckningsoptioner (2016/2019) samt 60 000 teckningsoptioner (2017/2020)	27 492 B-aktier, varav 8 742 i kapitalförsäkring, 50 000 teckningsoptioner (2016/2019) samt 30 000 teckningsoptioner (2017/2020)	20 000 teckningsoptioner (2016/2019) och 15 000 teckningsoptioner (2017/2020)	50 000 teckningsoptioner (2016/2019) och 12 000 teckningsoptioner (2017/2020)

¹ Aktieinnehav per den 28 februari 2019. För uppdaterade aktieinnehav hänvisas till www.midsona.com/om-midsona/bolagsstyrning.

² Huvudägaren Stena Adactum utfärdade i juni 2015 100 000 köpoptioner med eget innehav i Midsona aktier som garanti. Midsona var inte part i transaktionen.

Principer för ersättning

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare beslutas av årsstämman. Med ledande befattningshavare avses verkställande direktören och övriga medlemmar i ledningsgruppen. Årsstämman 2018 godkände följande riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare; Ledande befattningshavare ska erbjudas marknadsmässig och konkurrenskraftig ersättning. Ersättningens nivå för den enskilde befattningshavaren ska vara baserad på faktorer som befattning, kompetens, erfarenhet och prestation. Ersättningen består av fast lön och pension samt ska därutöver kunna bestå av rörlig lön, avgångsvederlag och icke

monetära förmåner. Den rörliga lönen ska baseras på att kvantitativa och kvalitativa mål uppnås. Verkställande direktören ska ha möjlighet till rörlig bonus på maximalt 50 procent av grundlönen och övriga i koncernledningen maximalt 30 procent av grundlönen. Avgångsvederlag ska kunna utgå med maximalt sex månadslöner om bolaget säger upp anställningen. Lön under uppsägningstid och avgångsvederlag ska sammanlagt kunna utgå med högst 24 månadslöner. Styrelsen föreslås få frånga riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Markku Janhunen

1971

2011

2015

Affärsrådeschef Finland

Ledande befattningar inom Transmeri-gruppen.

Master of Business Administration, Haaga-Helia University of Applied Sciences

–

4 100 B-aktier, 40 000 teckningsoptioner (2016/2019) och 10 000 teckningsoptioner (2017/2020)

2 100 B-aktier, 40 000 teckningsoptioner (2016/2019) och 10 000 teckningsoptioner (2017/2020)

Christoffer Mørck

1979

2006

2017

Affärsrådeschef Norge

Business Unit Manager vid Dangaard Telecom, olika positioner inom Midsonakoncernen

Master of Managementexamen

–

15 000 teckningsoptioner (2017/2020)

15 000 teckningsoptioner (2017/2020)

Peter Overgaard

1967

2017

2018

Affärsrådeschef Danmark

Ledande ställningar i Education Kompan, Cadbury, Scandic Food, Hjem Is och Jensens Bøfhus

Master of Science ekonomi, Aalborg Universitet

–

15 000 teckningsoptioner (2017/2020)

15 000 teckningsoptioner (2017/2020)

Erk Schuchhardt

1969

2013

2018

Division Director Germany

Ledande ställningar inom Weleda Germany, Weleda North America och Weleda Argentina

Masterexamen från London School of Economics

–

–

–

För verksamhetsåret 2018 utgick en rörlig ersättning till den verkställande direktören på 1 350 Tkr, varav 450 Tkr allokterades till pensionsförmån. Den rörliga ersättningen utgjorde 36 procent av grundlönen. För verksamhetsåret 2018 utgick en rörlig ersättning till övriga medlemmar i koncernledningen med 1 552 Tkr, vilket utgjorde 12 procent av grundlönen.

Styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare inför årsstämman 2019 överensstämmer i allt väsentligt med föregående års riktlinjer beslutade av årsstämman 2018.

Ersättningar och övriga förmåner till koncernledningen 2018

Koncernledning (8 personer) ¹	Tkr
Grundlön	1 6 9 6 9
Rörlig ersättning	2 4 5 2
Övriga förmåner	9 7 3
Pensionskostnad	4 3 0 4
Summa	2 4 6 9 8

¹ Med koncernledning avses de personer som tillsammans med verkställande direktören Peter Åsberg, under hela eller delar av verksamhetsåret ingick i koncernledningen. Dessa ledande befattningshavare utgörs av Lennart Svensson, Markku Janhunen, Lars Børresen (till 31 januari 2018), Ulrika Palm, Anders Dahlin (till 30 november 2018), Tobias Traneborn, Christoffer Mørck, Peter Overgaard (från 1 februari 2018) samt Erk Schuchhardt (från 28 maj 2018). För mer information om ersättningar och övriga förmåner till koncernledning, se not 10 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, sidorna 101–102.

Femårsöversikt

Utdrag ur resultaträkningar

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning	2 852	2 146	1 744	1 174	920
Kostnad för sålda varor	-1 980	-1 435	-1 127	-699	-499
Bruttoresultat	872	711	617	475	421
Försäljningskostnader	-473	-393	-377	-323	-271
Administrationskostnader	-212	-179	-149	-103	-87
Övriga rörelseintäkter	7	3	5	9	6
Övriga rörelsekostnader	-16	-8	-14	-10	-2
Rörelseresultat	178	134	82	48	67
Finansiella intäkter	16	0	1	1	1
Finansiella kostnader	-31	-22	-25	-10	-9
Resultat före skatt	163	112	58	39	59
Skatt	-34	-28	-13	27	4
Årets resultat	129	84	45	66	63
<i>Av- och nedskrivningar</i>					
Av- och nedskrivningar ingående i rörelseresultat	52	35	25	19	14
EBITDA	230	169	107	67	81
<i>Jämförelsestörande poster</i>					
Jämförelsestörande poster ingående i rörelseresultat	11	21	27	20	-3
Rörelseresultat, före jämförelsestörande poster	189	155	109	68	64
<i>Jämförelsestörande poster och av- och nedskrivningar</i>					
Jämförelsestörande poster ingående i EBITDA	63	56	52	39	11
EBITDA, före jämförelsestörande poster	241	190	134	87	78
<i>Proforma justering och förvävsrelaterade omstrukturerings- och transaktionskostnader</i>					
Proforma justering och förvävsrelaterade omstrukturerings- och transaktionskostnader med påverkan på EBITDA	24	11	63	18	9
Justerad EBITDA	254	180	170	85	90

Utdrag ur balansräkningar

Mkr	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	2 466	2 129	1 940	1 067	875
Övriga anläggningstillgångar	332	160	139	128	57
Varulager	482	272	244	151	100
Övriga omsättningstillgångar	318	242	232	148	117
Likvida medel	101	54	65	61	50
Summa tillgångar	3 699	2 857	2 620	1 555	1 199
Eget kapital	1 630	1 550	1 349	877	751
Långfristiga räntebärande skulder	1 124	665	696	250	148
Övriga långfristiga skulder	354	226	211	135	84
Kortfristiga räntebärande skulder	93	41	31	69	53
Övriga kortfristiga skulder	498	375	333	224	163
Summa eget kapital och skulder	3 699	2 857	2 620	1 555	1 199

Utdrag ur kassaflödesanalyser

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital	182	146	103	64	73
Förändringar i rörelsekapital	30	6	-34	23	-17
Kassaflöde från den löpande verksamheten	212	152	69	87	56
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-357	-91	-848	-254	-54
Kassaflöde efter investeringsverksamheten	-145	61	-779	-167	2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	189	-69	778	183	-14
Årets kassaflöde	44	-8	-1	16	-12
Likvida medel vid årets början	54	65	61	50	62
Kursdifferens i likvida medel	3	-3	5	-5	0
Likvida medel vid årets slut	101	54	65	61	50

Nyckeltal^{1,2}

		2018	2017	2016	2015	2014
<i>Intäkt och kostnad</i>						
Nettoomsättningsstillväxt	%	32,9	23,1	48,6	27,6	0,4
Organisk förändring nettoomsättning	%	3,0	-4,2	-3,8	-7,7	-0,6
Försäljningskostnader/nettoomsättning	%	16,6	18,3	21,6	27,5	29,5
Administrationskostnader/nettoomsättning	%	7,4	8,3	8,5	8,8	9,5
<i>Marginal</i>						
Bruttomarginal	%	30,6	33,1	35,4	40,5	45,8
EBITDA-marginal	%	8,1	7,9	6,1	5,7	8,8
EBITDA-marginal, före jämförelsestörande poster	%	8,5	8,9	7,7	7,4	8,5
Rörelsemarginal	%	6,2	6,2	4,7	4,1	7,3
Rörelsemarginal, före jämförelsestörande poster	%	6,6	7,2	6,3	5,8	7,0
Vinstmarginal	%	5,7	5,2	3,3	3,3	6,4
<i>Kapital</i>						
Genomsnittligt sysselsatt kapital	Mkr	2 552	2 166	1 636	1 074	927
Avkastning på sysselsatt kapital	%	7,6	6,2	5,1	4,6	7,3
Avkastning på eget kapital	%	8,1	5,8	4,0	8,1	8,6
Soliditet	%	44,1	54,3	51,5	56,4	62,6
<i>Likviditet</i>						
Nettoskultsättning	Mkr	1 116	652	662	258	151
Nettoskultsättning / EBITDA	ggr	4,9	3,9	6,2	3,9	1,9
Nettoskultsättning / Justerad EBITDA	ggr	4,4	3,6	3,9	3,0	1,7
Nettoskultsättningsgrad	ggr	0,7	0,4	0,5	0,3	0,2
Räntetäckningsgrad	ggr	6,3	6,1	3,3	4,9	7,6
<i>Kassaflöde</i>						
Kassaflöde från den löpande verksamheten	Mkr	212	152	69	87	56
Fritt kassaflöde	Mkr	176	125	51	84	54
<i>Anställda</i>						
Medelantal anställda	antal	473	353	308	220	154
Antal anställda vid årets utgång	antal	525	384	322	294	167
<i>Aktier och börsvärde</i>						
Genomsnittligt antal aktier under året	tusen	46 008	44 141	31 547	24 419	22 745
Antal aktier vid årets utgång	tusen	46 008	46 008	42 646	28 431	22 745
Börsvärde	Mkr	2 834	2 691	1 876	938	705
<i>Data per aktie</i>						
Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	kr	2,80	1,91	1,42	2,71	2,75
Eget kapital	kr	35,43	33,69	31,63	30,85	33,02
Kassaflöde från den löpande verksamheten	kr	4,61	3,44	2,19	3,56	2,46
Fritt kassaflöde	kr	3,83	2,83	1,62	3,44	2,37
Börskurs på balansdagen (B-aktien)	kr	61,60	58,50	44,00	33,00	31,00
Utdelning ³	kr	1,25	1,25	1,10	1,10	1,10
Direktavkastning	%	2,0	2,1	2,5	3,3	3,5
Utdelningsandel	%	44,7	68,2	104,5	47,2	40,0
P/E-tal	ggr	22,0	30,6	30,9	12,2	11,3

¹ Midsona presenterar vissa finansiella mått i årsredovisningen som inte definieras enligt IFRS. För definitioner och avstämningar mot IFRS hänvisas till sidorna 134–137.

² Siffror för 2014–2016 är inte omräknade för effekter på omsättning och rörelsekostnader vid omräkning till IFRS 15.

³ Utdelning för 2018 avser styrelsens förslag.

Definitioner

Midsona presenterar vissa finansiella mått i årsredovisningen som inte definieras enligt IFRS. Midsona anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till investerare och bolagets ledning då de möjliggör utvärdering av bolagets prestation. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS. I nedanstående tabell presenteras mått som inte definieras enligt IFRS, om inte annat anges. Syftet med respektive mått anges i kursiv stil.

Avkastning på eget kapital Årets resultat i förhållande till genomsnittligt eget kapital. För bedömning av bolagets möjligheter att nå upp till en branschmässig rimlig förräntningsnivå på det sammanlagda kapitalet som av ägarna ställts till förfogande.

Avkastning på sysselsatt kapital Resultat före skatt plus finansiella kostnader i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital. För bedömning av bolagets möjligheter att nå upp till en branschmässig rimlig förräntningsnivå på det sammanlagda kapitalet som av ägarna och långivarna ställts till förfogande.

Bruttomarginal Bruttoresultat i förhållande till nettoomsättning. Relevant för bedömning av bolagets möjligheter att nå upp till en branschmässig lönsamhetsnivå.

Börsvärde Antal aktier vid årets utgång multiplicerat med B-aktiens börskurs på balansdagen. För att bedöma bolagets marknadsvärde.

Direktavkastning Utdelning i förhållande till B-aktiens börskurs på balansdagen. Direktavkastning är ett centralt finansiellt mått för bedömning av hur stor del av årets resultat som bolaget delar ut till sina aktieägare.

EBITDA Rörelseresultat före av- och nedskrivningar på materiella anläggningstillgångar och immateriella anläggningstillgångar. EBITDA är ett centralt resultatmått för att bedöma resultatutvecklingen för bolaget över tiden.

EBITDA-marginal EBITDA i förhållande till nettoomsättning. EBITDA-marginal är ett nyckeltal för att bedöma bolagets möjligheter att nå upp till en branschmässig lönsamhetsnivå.

Eget kapital per aktie Eget kapital i förhållande till antal utestående aktier vid årets utgång. Är ett mått som mäter bolagets nettovärde per aktie och möjliggör bedömning om bolaget ökar aktieägarnas förmögenhet över tid.

Fritt kassaflöde Kassaflöde från den löpande verksamheten reducerad med kassaflöde från investeringsverksamheten exklusive förvärv/försäljning av rörelser och förvärv/försäljning av varumärken och produkt rättigheter. Är ett mått som mäter bolagets underliggande kassaflöde.

Fritt kassaflöde per aktie Fritt kassaflöde i förhållande till genomsnittligt antal aktier. Är ett mått som mäter bolagets underliggande kassaflöde per aktie.

Genomsnittligt antal aktier Genomsnittet av antalet utestående aktier under året. Finansiella mått definierade enligt IFRS.

Justerad EBITDA EBITDA rullande 12 månader proforma exklusive förvärvsrelaterade omstrukturings- och transaktionskostnader. Är ett relevant mått för att öka jämförbarheten av EBITDA över tid.

Jämförelsestörande poster Jämförelsestörande poster, till exempel omstrukturingskostnader och förvärvsrelaterade kostnader. Är ett mått på rörelseposter som normalt sätt inte ingår i bolagets operativa rörelse. Relevant för att bedöma bolagets operativa resultatutveckling eliminerad för sådana ej återkommande rörelseposter.

Kundkreditid Kundfordringar justerade för mervärdesskatt i förhållande till nettoomsättning. Är ett relevant mått för att bedöma hur snabbt bolaget får betalt från sina kunder.

Nettoomsättningstillväxt Årets nettoomsättning minus föregående års nettoomsättning i förhållande till föregående års nettoomsättning. Nettoomsättningstillväxt är ett nyckeltal för att bedöma om bolagets tillväxtstrategi uppfylls samt om ett av bolagets finansiella mål om en genomsnittligt tillväxt på minst 10 % över tiden uppfylls.

Nettoskuld Räntebärande avsättningar och skulder vid årets utgång minus likvida medel. Nettoskuld är ett mått som bolaget betraktar som relevant för kreditgivare och kreditvärderingsinstitut.

Nettoskuld/EBITDA Nettoskuld i förhållande till EBITDA. Nettoskuld/EBITDA är relevant för bedömning av bolagets möjlighet att genomföra strategiska investeringar och att leva upp till sina finansiella åtaganden samt uppfylla ett av sina finansiella mål om att ha en Nettoskuld/EBITDA mindre än 2 gånger.

Nettoskuld/Justerad EBITDA Nettoskuld i förhållande till Justerad EBITDA. Nettoskuld/Justerad EBITDA är relevant för bedömning av bolagets möjlighet att genomföra strategiska investeringar och att leva upp till sina finansiella åtaganden samt uppfylla ett av sina finansiella mål om att ha en Nettoskuld/EBITDA mindre än 2 gånger. Nyckeltalet ökar jämförbarheten av Nettoskuld/EBITDA över tid.

Nettoskuldsättningsgrad Nettoskuld i förhållande till eget kapital. Nettoskuldsättningsgrad är ett nyckeltal för att skapa sig en bild av bolagets kapitalstruktur.

Organisk förändring nettoomsättning Nettoomsättningens förändring mellan år justerad för omräkningseffekter vid konsolidering och för förändringar i koncernstrukturen. Organisk förändring nettoomsättning är ett nyckeltal för att bedöma om bolagets tillväxtstrategi uppfylls, justerad för omräkningseffekter vid konsolidering samt för förvärv och avyttring av rörelser.

P/E-tal Börskurs på balansdagen i förhållande till resultat per aktie. Är ett nyckeltal som betraktas som relevant för att bedöma om bolagets aktie är köpvärd eller inte.

Resultat per aktie Årets resultat i förhållande till genomsnittligt antal aktier. Finansiella mått definierade enligt IFRS.

Räntetäckningsgrad Resultat före skatt plus räntekostnader i förhållande till räntekostnader. *Räntetäckningsgrad är relevant för att bedöma bolagets möjlighet att genomföra strategiska investeringar samt bedöma bolagets möjligheter att leva upp till sina finansiella åtaganden.*

Rörelsekapital Omsättningstillgångar som inte är räntebärande minskat med lång- och kortfristiga skulder som inte är räntebärande. *Rörelsekapital är ett nyckeltal för att bedöma bolagets förmåga att möta kortfristiga kapitalkrav.*

Rörelsemarginal Rörelseresultat i förhållande till nettoomsättning. *Rörelsemarginal är relevant för att bedöma bolagets möjligheter att nå upp till en branschmässig lönsamhetsnivå samt om ett av bolagets finansiella mål om en rörelsemarginal överstigande 10 % uppfylls.*

Soliditet Eget kapital vid årets utgång i förhållande till balansomslutningen. *Soliditet visar hur stor andel av balansomslutningen som utgörs av eget kapital och har inkluderats för att kunna skapa sig en bild av bolagets kapitalstruktur.*

Strukturella förändringar Förändringar i nettoomsättningen till följd av förändringar i koncernstrukturen. *Strukturella förändringar mäter hur förändringar i koncernstrukturen bidrar till nettoomsättningsförändringar.*

Sysselsatt kapital Balansomslutningen med avdrag för icke räntebärande skulder och uppskjuten skatteskuld. *Sysselsatt kapital är ett mått på det totala kapitalet som bolaget lånar av sina ägare, som oftast får ersättning i form av utdelning, eller lånar av kreditinstitut, vilka får ersättning i form av ränta.*

Utdelningsandel Föreslagen/beslutad utdelning i förhållande till årets resultat. *Utdelningsandel är relevant för att bedöma huruvida bolaget uppfyller ett av sina finansiella mål om att ha en långsiktig utdelningsandel överstigande 30 procent.*

Vinstmarginal Resultat före skatt i förhållande till nettoomsättningen. *Vinstmarginal är relevant för att bedöma bolagets möjligheter att nå upp till en branschmässig lönsamhetsnivå.*

Avstämningar mot IFRS

EBITDA

Rörelseresultat före avskrivningar och nedskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar.¹

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Rörelseresultat	178	134	82	48	67
Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar	31	24	16	13	11
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar	21	11	9	6	3
EBITDA	230	169	107	67	81
Jämförelsestörande poster ^{2,3}	11	21	27	20	-3
EBITDA, före jämförelsestörande poster	241	190	134	87	78
Nettoomsättning	2 852	2 146	1 744	1 174	920
EBITDA-marginal, före jämförelsestörande poster	8,5 %	8,9 %	7,7 %	7,4 %	8,5 %

¹ Det fanns inga nedskrivningar på materiella anläggningstillgångar och immateriella anläggningstillgångar ingående i rörelseresultat för respektive period.

² Specifikation av poster av engångskaraktär

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Omstruktureringskostnader	2	16	20	18	-
Förvävsrelaterad kostnad	10	5	7	6	0
Återföring skuldförd köpeskilling tidigare års förvärv	-1	-	-	-4	-3
Summa	11	21	27	20	-3

³ Motsvarande rad i koncernens resultaträkning.

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Kostnad för sålda varor	2	-	2	6	-
Försäljningskostnader	-1	4	5	8	-
Administrationskostnader	1	12	11	2	-
Övriga rörelseintäkter	-1	-	-	-4	-3
Övriga rörelsekostnader	10	5	9	8	0
Summa	11	21	27	20	-3

Justerad EBITDA

EBITDA rullande 12 månader proforma exklusive förvärsrelaterade omstrukturings- och transaktionskostnader.

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
EBITDA	230	169	107	67	81
Förvärsrelaterade omstrukturingskostnader	1	16	20	8	-
Förvärsrelaterade transaktionskostnader	9	5	6	6	0
Proforma justering	14	-10	37	4	9
Justerad EBITDA	254	180	170	85	90

Nettoskuld

Räntebärande avsättningar och räntebärande skulder minskat med likvida medel inklusive kortfristiga placeringar.

Mkr	31 dec 2018	31 dec 2017	31 dec 2016	31 dec 2015	31 dec 2014
Långfristiga räntebärande skulder	1 124	665	696	250	148
Kortfristiga räntebärande skulder	93	41	31	69	53
Likvida medel ¹	-101	-54	-65	-61	-50
Nettoskuld	1 116	652	662	258	151

¹ Några kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel, fanns inte vid respektive periods utgång.

Genomsnittligt sysselsatt kapital

Summa eget kapital och skulder med avdrag för icke räntebärande skulder och uppskjuten skatteskuld vid periodens utgång plus summa eget kapital och skulder med avdrag för icke räntebärande skulder och uppskjuten skatteskuld vid periodens början dividerat med 2.

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Eget kapital och skulder	3 699	2 857	2 620	1 555	1 199
Övriga långfristiga skulder	-83	-5	-4	-	-4
Uppskjuten skatteskuld	-271	-221	-207	-135	-80
Leverantörsskulder	-357	-220	-212	-132	-88
Övriga kortfristiga skulder	-33	-50	-38	-31	-35
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-108	-105	-83	-61	-40
Sysselsatt kapital	2 847	2 256	2 076	1 196	952
Sysselsatt kapital vid periodens början	2 256	2 076	1 196	952	902
Genomsnittligt sysselsatt kapital	2 552	2 166	1 636	1 074	927

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat före skatt plus finansiella kostnader i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat före skatt	163	112	58	39	59
Finansiella kostnader	31	22	25	10	9
Resultat före skatt, exklusive finansiella kostnader	194	134	83	49	68
Genomsnittligt sysselsatt kapital	2 552	2 166	1 636	1 074	927
Avkastning på sysselsatt kapital, %	7,6	6,2	5,1	4,6	7,3

Genomsnittligt eget kapital

Summa eget kapital vid periodens utgång plus summa eget kapital vid periodens början dividerat med 2.

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Eget kapital	1 630	1 550	1 349	877	751
Eget kapital vid periodens början	1 550	1 349	877	751	710
Genomsnittligt eget kapital	1 590	1 450	1 113	814	731

Avkastning på eget kapital

Periodens resultat i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Årets resultat	129	84	45	66	63
Genomsnittligt eget kapital	1 590	1 450	1 113	814	731
Avkastning på eget kapital, %	8,1	5,8	4,0	8,1	8,6

Fritt kassaflöde

Kassaflöde från den löpande verksamheten reducerad med kassaflöde från investeringsverksamheten exklusive förvärv/försäljning av rörelser och förvärv/försäljning av varumärken och produkt rättigheter samt expansionsinvesteringar.

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Kassaflöde från den löpande verksamheten	212	152	69	87	56
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-357	-91	-848	-254	-54
Förvärv av företag eller verksamhet	295	64	800	251	52
Expansionsinvestering i ny produktlinje	26	-	-	-	-
Förvärv av varumärken och produkt rättigheter	-	-	30	-	-
Fritt kassaflöde	176	125	51	84	54

Organisk förändring nettoomsättning

Nettoomsättningens förändring mellan år justerad för omräkningseffekter vid konsolidering och för förändringar i koncernstrukturen.

Mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning	2 852	2 146	1 744	1 174	920
Nettoomsättning jämfört med motsvarande period föregående år	-2 146	-1 744	-1 174	-920	-916
Nettoomsättning, förändring	706	402	570	254	4
Strukturella förändringar	-557	-457	-619	-331	-11
Valutakursförändringar	-85	-18	5	6	2
Organisk förändring	64	-73	-44	-71	-5
Organisk förändring, %	3,0%	-4,2%	-3,8%	-7,7%	-0,6%
Strukturella förändringar, %	26,0%	26,2%	52,7%	36,0%	1,2%
Valutakursförändringar, %	4,0%	1,0%	-0,4%	-0,7%	-0,2%

Ordlista

Bars Livsmedel där den vanligaste varianten är proteinbars och bars för viktkontroll. Kan till exempel ätas som mellanmål eller måltidsersättning.

Convenience Servicehandel.

Cross-selling Att sälja befintliga produkter på andra geografiska marknader.

DLF Branschorganisation för företag som säljer dagligvaror till handel, restauranger och storhushåll i Sverige.

Egenvårdsprodukter Produkter som består av hälsosamma närings-tillskott som bidrar till god hälsa och gott välbefinnande, till exempel natur- och växtbaserade läkemedel, kosttillskott och kosttillskottliknande medicinteknik.

Ekologiska produkter Produkter odlade utan bekämpningsmedel eller konstgödsel. Den som vill sälja produkter som är ekologiska inom EU måste följa EU:s regelverk för ekologisk produktion.

Hållbar utveckling (sustainability) Utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Hälsolivsmedel Mat som kan vara bra för vår hälsa och vårt välbefinnande.

Global Compact FN-initiativ som förenar företag och samhällsinstitutioner runt tio principer för miljö och samhälle.

GRI (Global Reporting Initiative) Globalt nätverk där industri, intressenter och samhälle arbetar för att på konsensusbasis skapa hållbarhetsrapportering.

Glutenfri Vara som reducerats med avseende på gluten och som innehåller maximalt 20 mg gluten per kg produkt.

GMO (Genetiskt modifierade organismer) En genetiskt modifierad organism är förändrad i arvsmassan på ett sätt som inte kan ske naturligt. Användningen kan vara både till skada och till nytta för den biologiska mångfalden.

Kosttillskott Klassificeras som livsmedel och fungerar som ett tillskott till den vanliga maten. De kan innehålla vitaminer och mineraler eller andra näringsämnen som till exempel omega-3.

Licensierade varumärken Andra företags produkter som marknadsförs av Midsona.

Livsmedel Ett ämne eller en produkt avsedd att användas som mat eller dryck. Livsmedlen ska helst tillföra kroppen nödvändig energi och näringsämnen och dessutom smaka gott.

Försäljningskanaler

Apotekshandel Aktörer som bedriver detaljhandel med läkemedel och andra farmaceutiska specialpreparat i form av butikshandel och aktörer som bedriver grossisthandel specialiserad på vidareförsäljning till aktörer som bedriver detaljhandel med läkemedel och andra farmaceutiska specialpreparat.

Dagligvaruhandel Aktörer som bedriver detaljhandel med ett brett sortiment av hushållsvara i form av butikshandel. Med sådana aktörer avses stormarknader, supermarkets, lågprisbutiker, jour- och närbutiker.

E-handel Aktörer med huvudsyfte att bedriva handel med konsument över internet, i en så kallad nätbutik/webbportal, där slutkonsumenten efter lagd order får varan levererad till bostad eller annan angiven adress. I denna kanal ingår även Midsonas egna nätbutiker/webbplatser där försäljning direkt till konsument sker samt postorderförsäljning direkt till slutkonsument.

Läkemedel Enligt lag är läkemedel alla ämnen som påstås kunna påvisa, förebygga, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymtom.

Mineraler Kroppen byggs upp av ett tjugotal olika mineralämnen. De utgör cirka 4 procent av kroppsvikten. Mineraler behövs i små mängder, men är livsnödvändiga, eftersom vi inte själva kan tillverka dem.

Omega-3 Det finns ett antal fleromättade och nyttiga fettsyror som kallas omega-3. De är så kallade essentiella fettsyror, vilket betyder att kroppen inte själv kan skapa dem, utan vi måste få i oss dem via kosten. Det är framför allt de längre fleromättade fettsyrorerna EPA och DHA från fisk och fiskolja som har visat sig ha extra hälsobringande effekt.

Private Label Egna märkesvaror (EMV). Till exempel, aktör inom handeln låter sin vara produceras av en tredjepartstillverkare och säljer sedan varan under eget varumärke, ofta i egna butiker.

Processad mat Livsmedel som är industriellt bearbetade och saknar en betydande del av sitt ursprungliga näringsvärde.

Sportnutrition Närings- och kosttillskott som vänder sig till idrottsutövare.

Torra livsmedel Skafferiprodukter såsom konserver, kryddor, flingor och mjöl och nötter. Gemensamt är att de har lång hållbarhetstid.

Vegetarian Att avstå från mat från djurriket. Orsakerna att välja vegetarisk mat varierar, till exempel av miljö- eller hälsoskäl, av etiska eller religiösa skäl, eller helt enkelt för att man tycker att det är godare.

Veganism Ställningstagande mot nyttjande av djur i varje form, varigenom man som vegan avstår helt från animaliska produkter som kött i alla former och livsmedel som produceras av djur, såsom mjölk, ost, ägg, honung. Veganer tar även avstånd från att använda djur inom till exempel mode och inredning.

Vitaminer Vitaminer är organiska ämnen. Deras effekt och utseende varierar. Det som förenar dem är att de måste tillföras kroppen utifrån. Vitaminer behövs i mycket små mängder men är livsnödvändiga, eftersom vi inte själva kan tillverka dem. Brister kan ge upphov till bristsjukdomar.

Växtbaserad kost En växtbaserad kost utgörs helst 2/3 av växtbaserade livsmedel. Animaliska produkter behöver normalt sett inte uteslutas helt, utan det är proportionerna som ändras.

Äkta vara Ideell konsumentförening som har Ä-märket som symbol.

Food service Aktörer som tillreder färdiga måltider såsom restauranger, catering, livsmedelsindustri, sjukhus, skolor och andra institutioner samt grossister som förser sådana aktörer med varor.

Hälsotäckhandel Aktörer som bedriver detaljhandel specialiserad på hälsa och egenvård i huvudsak i form av butikshandel och aktörer som bedriver grossisthandel specialiserad på vidareförsäljning till aktörer som bedriver detaljhandel specialiserad på hälsa och egenvård.

Övrig fackhandel Aktörer som bedriver övrig detaljhandel i huvudsak i form av butikshandel. I denna kanal ingår sport- och fritidshandel, gym, parfymier, babybutiker, klädbutiker och bagerier.

Övrig försäljningskanal Aktörer som bedriver handel på annat sätt som inte kan klassificeras in under de andra försäljningskanalerna.

*An English version of this report is available at
www.midsona.com from circa April 26, 2019.
The English version is a translation from Swedish.
In case of discrepancy, the Swedish version shall prevail.*

Årsredovisningen finns i en engelsk och en svensk version. I det fall det finns avvikelser mellan den svenska och den engelska versionen är den svenska versionen den officiella versionen. Denna årsredovisning är publicerad på bolagets webbplats www.midsona.com den 29 mars 2019. Tryckta exemplar skickas till aktieägare och andra intressenter efter beställning. Förvaltningsberättelsen omfattar sidorna 79–82. Den finansiella rapporteringen omfattar sidorna 79–117 och har upprättats i enlighet med IFRS. Alla värden uttrycks i miljoner svenska kronor (Mkr) om inte annat anges. Sifferuppgifter inom parentes avser föregående verksamhetsår om inget annat uppges. Information om marknaden är baserad på Midsonas egen bedömning om ingen annan källa anges. Bedömningar baseras på bästa tillgängliga faktaunderlag.

Denna rapport innehåller också framtidsinriktad information. Även om Midsonas ledning bedömer denna information som rimlig kan inga garantier lämnas för att dessa förväntningar kommer att visa sig vara korrekta. Följaktligen kan verkligt framtida utfall variera jämfört med vad som framgår i den framtidsinriktade informationen beroende på bland annat förändrade förutsättningar avseende ekonomi, marknad och konkurrens, förändringar i lagkrav och andra politiska åtgärder, variationer i valutakurser och andra faktorer.

Midsona AB i samarbete med Aspekta och Giv Akt.

Tryck: Exakta, Malmö 2019.

Foto: Åsa Siller, Caroline Tengen, Ingar Sørensen, Lina Abramhamsson, Kerstin Niehoff, Midsona.

Midsona AB är ett svenskt publikt aktiebolag. Bolaget är bildat och registrerat enligt svensk rätt med firmanamnet Midsona AB (publ) och organisationsnummer 556241-5322. Bolaget har sitt säte i Malmö, Sverige. Användning av begreppen "Midsona", "koncernen", "bolaget" och "företaget" avser i samtliga fall moderbolaget Midsona AB (publ) och dess dotterbolag.

midsona

Midsona AB (publ)

www.midsona.com

Dockplatsen 16

Postadress: Box 21009

200 21 Malmö

Tel: +46 40 601 82 00

info@midsona.com

Midsona Sverige AB

www.midsona.se

Dockplatsen 16

Postadress: Box 50577

202 15 Malmö

Tel: +46 40 660 20 40

Midsona Norge AS

www.midsona.no

Verkstedveien 1

Postadress: PB 144 Skøyen

NO-0212 Oslo, Norge

Tel: +47 24 11 01 00

Midsona Finland Oy

www.midsona.fi

Perintötie 2 C, 4 krs

FI-01510 Vantaa, Finland

Tel: +358 20 743 47 55

Midsona Danmark A/S

www.urtekram.dk

Klostermarken 20

DK-9550 Mariager, Danmark

Tel: +45 9854 2288

Midsona Deutschland GmbH

www.davert.de

Zur Davert 7

DE-59387 Ascheberg, Tyskland

Tel +49 2593 92800